

Παναγιώτης Καταγής - Θανάσης Νικολόπουλος - Νίκος Παρίκος

Το Σχολείο του 21^{ου} Αιώνα

**Επενδύοντας
στη
Γνώση**

***Πρόταση
για μια νέα Β/θμια Εκπαίδευση***

«Το Σχολείο του 21^{ου} Αιώνα - Επενδύοντας στη Γνώση» αποτελεί μελέτη για μία νέα Β/θμια Εκπαίδευση. Εισάγει νέους θεσμούς, όπως Επαγγελματικά δικαιώματα στους αποφοίτους Γυμνασίου και Λυκείου, Επιλογή αποφοίτων Λυκείου στην Τριτοβάθμια Εκπαίδευση με το Βαθμό Απολυτηρίου, τριετή ουσιαστική Τεχνική - Επαγγελματική εκπαίδευση, Πιστοποίηση ξένων γλωσσών και επαγγελματικών δικαιωμάτων, κλπ.

Συντάκτες της μελέτης αυτής είναι οι:

Παναγιώτης Ε. Καταγής

Πτυχιούχος Φιλοσοφικής Σχολής Πανεπιστημίου Ιωαννίνων / Τμήμα Μεσαιωνικών και Νεοελληνικών Σπουδών.

Υπηρετεί 28 έτη ως Εκπαιδευτικός στη Β/θμια Εκπαίδευση (9^η ΓΕΛ Περιστερίου).

Είναι ενεργό συνδικαλιστικό στέλεχος, εκπροσωπώντας τη ΔΑΚΕ στην Α' ΕΛΜΕ Γ' Αθήνας (Πρόεδρος), στο ΠΥΣΔΕ Γ' Αθήνας (Αιρετός) και στο ΚΥΣΔΕ (Αναπληρωτής Αιρετός).

Πρόεδρος της ΔΑΚΕ Καθηγητών Περιστερίου και Υπεύθυνος Συνδικαλισμού στη ΝΟΔΕ Περιστερίου.

Αρθρογραφεί στο τοπικό τύπο και διαθέτει πλούσιο συγγραφικό έργο, μερικώς υπό δημοσίευση.

Θανάσης Ι. Νικολόπουλος

Πτυχιούχος Φυσικός Πανεπιστημίου Αθηνών, Μ.Σc. Φυσικών Επιστημών Τεχνολογίας & Περιβάλλοντος, Μ.Σc. Φιλοσοφίας

Υπηρετεί 27 έτη ως Εκπαιδευτικός στη Β/θμια Εκπαίδευση (Δ/τής 4^{ης} ΓΕΛ Περιστερίου).

Έχει διατελέσει Προϊστάμενος του 3^{ου} Γραφείου Β/θμιας Εκπαίδευσης Περιστερίου και Διευθυντής Σπουδών Β/θμιας Εκπαίδευσης του Υπουργείου Παιδείας.

Είναι ενεργό συνδικαλιστικό στέλεχος εκπροσωπώντας τη ΔΑΚΕ στην Α' ΕΛΜΕ Γ' Αθήνας και στη ΝΟΔΕ Περιστερίου ως αντιπρόεδρος.

Αρθρογραφεί στον τοπικό τύπο και έχει πλούσιο έργο επιστημονικών και ερευνητικών δημοσιεύσεων

Νίκος Ι. Παρίκος

Πτυχιούχος Παιδαγωγικής Σχολής ΣΕΛΕΤΕ

Υπηρετεί 34 έτη ως Εκπαιδευτικός στη Β/θμια Τεχνική - Επαγγελματική Εκπαίδευση (1^ο Εσπερινό ΕΠΑΛ Περιστερίου).

Ενεργό συνδικαλιστικό στέλεχος της ΔΑΚΕ Περιστερίου την οποία εκπροσώπησε για πολλά χρόνια στην ΟΛΤΕΕ και ΟΛΜΕ.

Αρθρογραφεί σε τεχνικά Περιοδικά και διαθέτει πλούσιο συγγραφικό έργο τεχνολογικού και εκπαιδευτικού περιεχομένου.

Το Σχολείο του 21^{ου} Αιώνα - Επενδύοντας στη Γνώση / Πρόταση για μία νέα Β/θμια Εκπαίδευση / Μάιος 2011 / Παναγιώτης Ε. Καταγής - Θανάσης Ι. Νικολόπουλος - Νίκος Ι. Παρίκος

Δεν επιτρέπεται η αντιγραφή, αναπαραγωγή και διάθεση, με οποιασδήποτε μορφής υλικό φορέα ή άλλο μέσο, της παρούσας μελέτης «Το Σχολείο του 21^{ου} Αιώνα - Επενδύοντας στη Γνώση», χωρίς την άδεια και των τριών συντακτών της.

Το Σχολείο του 21^{ου} Αιώνα - Επενδύοντας στη Γνώση / Πρόταση για μία νέα Β/θμια Εκπαίδευση / Μάιος 2011 / Παναγιώτης Ε. Καταγής - Θανάσης Ι. Νικολόπουλος - Νίκος Ι. Παρίκος

Περιεχόμενα

α/α	Τίτλος ενότητας	σελ.
	Πρόλογος	11
	Συνοπτική παρουσίαση υπάρχουσας κατάστασης	15
	Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση (Υφιστάμενη Δομή και Διάρθρωση)	17
	Πρόταση νέων δομών Β/θμιας Εκπαίδευσης	19
	Στόχοι	19
	Βασικές Αρχές Νέας Β/θμιας Εκπαίδευσης (Συνοπτική Παρουσίαση)	19
1	Γυμνάσιο	19
2	Μεταγυμνασιακή Β/θμια Εκπαίδευση	20
3	Λύκειο	20
4	Τεχνική - Επαγγελματική Σχολή	22
5	Τεχνική - Επαγγελματική Σχολή Εξειδίκευσης	23
6	ΣΕΚ (Σχολικό Εργαστηριακό Κέντρο)	24
7	Πρότυπα Σχολεία Πειραματικών Εφαρμογών	24
8	Ειδική Αγωγή	25
9	Δομές Β/θμιας Εκπαίδευσης	25
10	Σύστημα πιστοποίησης Β/θμιας Εκπαίδευσης	25
11	Επιμόρφωση και Δια Βίου Μάθηση Εκπαιδευτικών	26
12	Εκπαιδευτικές Δομές Σχολικών Μονάδων	26
13	Σχολικές Μονάδες - Οργάνωση - Διοίκηση - Χρηματοδότηση	27
14	Ωρολόγια Προγράμματα	28
15	Αναλυτικά Προγράμματα μαθημάτων	28
16	Έντυπο & Ψηφιακό Εκπαιδευτικό Υλικό	28
17	Στελέχη - Εκπαιδευτικοί - Ινστιτούτα & Οργανισμοί Β/θμιας	29
18	Αξιολόγηση Εκπαιδευτικών - Στελεχών & Σχολικών Μονάδων	31
	Βασικές Αρχές Νέας Β/θμιας Εκπαίδευσης (Αναλυτική Παρουσίαση)	33
1.1	Γυμνάσιο	35
1.2	Δομή και Διάρθρωση Γυμνασίου	37
1.3	Ωράριο Έναρξης λειτουργίας και Εκπαιδευτικό ωράριο Γυμνασίου	38

1.4	Ωρολόγιο Πρόγραμμα Γυμνασίου	40
1.4.1	Μαθήματα κορμού Γενικής Παιδείας κοινά για τις τρεις (3) κατευθύνσεις και τις τρεις (3) τάξεις του Γυμνασίου	40
1.4.2	Μαθήματα & Διδακτικές ώρες Κατευθύνσεων Γυμνασίου	40
1.4.2.1	Πρόσθετα Μαθήματα Γενικής Κατεύθυνσης Γυμνασίου Α', Β' & Γ' Τάξης	41
1.4.2.2	Πρόσθετα Μαθήματα Τεχνολογικής Κατεύθυνσης Γυμνασίου Α', Β' & Γ' Τάξης	42
1.4.2.3	Πρόσθετα Μαθήματα Κατεύθυνσης Υπηρεσιών Γυμνασίου Α', Β' & Γ' Τάξης	44
1.5	Εργαστηριακές Υποδομές Γυμνασίου	45
1.6	Φοίτηση Μαθητών Γυμνασίου	45
1.7	Αξιολόγηση Μαθητών Γυμνασίου	46
1.7.1	Χαρακτηρισμός Προαγωγής των Μαθητών Γυμνασίου στις τάξεις Α', Β' & Γ'	48
1.7.2	Βαθμός Απολυτηρίου Γυμνασίου	49
1.8	Τίτλοι και Επαγγελματικά Δικαιώματα Αποφοίτων Γυμνασίου	49
1.9	Παιδαγωγική & Διδακτική Μαθημάτων Γυμνασίου	50
1.10	Ύλη των αναλυτικών προγραμμάτων	50
2	Μεταγυμνασιακή Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση	51
2.1	Εγγραφές Μαθητών	55
2.2	Ωράριο Έναρξης Λειτουργίας και Εκπαιδευτικό ωράριο Σχολείων μεταγυμνασιακής Β/θμιας Εκπαίδευσης	55
2.3	Φοίτηση Μαθητών	56
3	Λύκειο	57
3.1	Δομή και Διάρθρωση Λυκείου	59
3.2	Μαθήματα και διδακτικές ώρες Α', Β' & Γ' τάξης Λυκείου	61
3.2.1	Μαθήματα κορμού Α' τάξης κοινά για όλες τις Κατευθύνσεις Λυκείου	61
3.2.2	Πρόσθετα Μαθήματα Α' Τάξης όλων των Κατευθύνσεων του Λυκείου	62
3.2.3	Μαθήματα & Διδακτικές ώρες Β' τάξης όλων των Κατευθύνσεων του Λυκείου	64
3.2.4	Μαθήματα & Διδακτικές ώρες Γ' τάξης όλων των Κατευθύνσεων του Λυκείου	68
3.3	Τίτλοι και Επαγγελματικά Δικαιώματα Αποφοίτων Λυκείου	73
3.4	Ύλη των αναλυτικών προγραμμάτων	73

3.5	Δομή και Διδακτική των Μαθημάτων Πληροφορική, Ξένες Γλώσσες, Επαγγελματικός Προσανατολισμός & Φυσική Αγωγή	74
3.6	Αξιολόγηση μαθητών Λυκείου	74
3.6.1	Σύστημα Αξιολόγησης των μαθητών Λυκείου	75
3.6.1.1	Αξιολόγηση των μαθητών στη Α΄ τάξη	76
3.6.1.2	Αξιολόγηση των μαθητών στη Β΄ τάξη	77
3.6.1.3	Χαρακτηρισμός Προαγωγής των Μαθητών Λυκείου στις τάξεις Α΄ & Β΄	78
3.6.1.4	Αξιολόγηση των μαθητών στη Γ΄ τάξη	79
3.6.2	Βαθμός Απολυτηρίου Γυμνασίου	83
3.7	Επιλογή αποφοίτων Λυκείου στις Σχολές της Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης	84
4	Μεταγυμνασιακή Τεχνική - Επαγγελματική Εκπαίδευση	85
4.1	Τεχνική- Επαγγελματική Σχολή	89
4.1.1	Τομείς Τεχνικών Εφαρμογών - Ειδικότητες	92
4.1.1.2	Μαθήματα & Διδακτικές ώρες Α΄ τάξης Τομέα Τεχνικών Εφαρμογών της Τεχνικής- Επαγγελματική Σχολής	93
4.1.1.3	Μαθήματα & Διδακτικές ώρες Β΄ & Γ τάξης Ειδικοτήτων του Τομέα Εφαρμογών	94
4.1.2	Τομείς Υπηρεσιών - Ειδικότητες	102
4.1.2.1	Μαθήματα & Διδακτικές ώρες Α΄ τάξης Τομέα Υπηρεσιών της Τεχνικής- Επαγγελματική Σχολής	103
4.1.2.2	Μαθήματα & Διδακτικές ώρες Β΄ & Γ τάξης Ειδικοτήτων του Τομέα Υπηρεσιών	104
4.1.3	Τομείς Περιβάλλοντος & Τροφίμων - Ειδικότητες	110
4.1.3.1	Μαθήματα & Διδακτικές ώρες Α΄ τάξης του Τομέα Περιβάλλοντος & Τροφίμων	111
4.1.3.2	Μαθήματα & Διδακτικές ώρες Β΄ & Γ τάξης Ειδικοτήτων του Τομέα Περιβάλλοντος & Τροφίμων	112
4.2	Ύλη των αναλυτικών προγραμμάτων	117
4.2.1	Διδακτική του Θεωρητικού και Εργαστηριακού μέρους των μαθημάτων και των Ξένων Γλωσσών	117
4.3	Αξιολόγηση μαθητών Τεχνικής - Επαγγελματικής Σχολής	117
4.3.1	Αξιολόγηση των μαθητών στη Α΄ & Β΄ τάξη	118
4.3.2	Αξιολόγηση των μαθητών στη Γ΄ τάξη	118
4.4	Χαρακτηρισμός Προαγωγής και αποφοίτησης των Μαθητών Τεχνικής - Επαγγελματικής Σχολής στις τάξεις Α΄ Β΄ & Γ΄	119
4.5	Βαθμός Πτυχίου Αποφοίτων Τεχνικής - Επαγγελματικής Σχολής	121

5	Τεχνική - Επαγγελματική Σχολή Εξειδίκευσης	123
5.1	1 ^ο Πρόγραμμα σπουδών Τεχνικής - Επαγγελματικής Σχολής Εξειδίκευσης	125
5.1.1	Ειδικότητες 1 ^ο Προγράμματος Σπουδών Τεχνικής - Επαγγελματικής Σχολής Εξειδίκευσης	125
5.2	2 ^ο Πρόγραμμα σπουδών Τεχνικής - Επαγγελματικής Σχολής Εξειδίκευσης	142
5.3	Διδακτική του θεωρητικού και εργαστηριακού μέρους των μαθημάτων και των Ξένων Γλωσσών	144
5.4	Αξιολόγηση μαθητών Τεχνικής - Επαγγελματικής Σχολής Εξειδίκευσης	144
5.4.1	Χαρακτηρισμός Προαγωγής και Αποφοίτησης των Μαθητών Τεχνικής - Επαγγελματικής Σχολής Εξειδίκευσης στις τάξεις των δύο προγραμμάτων σπουδών	146
5.5	Βαθμός και Τίτλος Πτυχίου Αποφοίτων Τεχνικής - Επαγγελματικής Σχολής Εξειδίκευσης	148
6	ΣΕΚ (Σχολικό Εργαστηριακό Κέντρο)	149
7	Πρότυπα Σχολεία Πειραματικών Εφαρμογών Β/θμιας Εκπαίδευσης	153
7.1	Διοίκηση Πρότυπων Σχολείων Πειραματικών Εφαρμογών	155
7.2	Φοίτηση Μαθητών Πρότυπων Σχολείων Πειραματικών Εφαρμογών	156
7.3	Αξιολόγηση μαθητών Πρότυπων Σχολείων Πειραματικών Εφαρμογών	157
7.3.1	Αξιολόγηση των μαθητών στην Α΄ τάξη	158
7.3.2	Αξιολόγηση των μαθητών στη Β΄ & Γ΄ τάξη	159
7.3.3	Χαρακτηρισμός προαγωγής και αποφοίτησης των μαθητών των Προτύπων Τεχνικών - Επαγγελματικών Σχολών Πειραματικών Εφαρμογών στις τάξεις Α΄, Β΄ & Γ΄	160
8	Ειδική Αγωγή	163
8.1	Σχολικές Μονάδες Ειδικής Αγωγής (Σ.Μ.Ε.Α.)	166
8.2	Οργάνωση	166
9	Δομές Β/θμιας Εκπαίδευσης	167
9.1	Συμβουλευτική Νέων (Σ.Ν.)	169
9.2	Δομή Επαγγελματικού Προσανατολισμού και Σταδιοδρομίας (Δ.Ε.Π.Σ.)	171
9.3	Δομή Διάγνωσης, Αξιολόγησης, Εκπαίδευσης και Υποστήριξης ΑμΕΑ (Δ.Δ.Α.Ε.Υ.ΑΜ.Ε.Α)	173

9.4	Δομή Φυσικής Αγωγής και Αθλητισμού (Δ.Φ.Α.Α.)	174
9.5	Δομή Επιμόρφωσης και Δια Βίου Μάθησης Εκπαιδευτικών (Δ.Ε.Δ.Β.Μ.Ε.)	175
9.6	Δομή Διοικητικής Μέριμνας και Εξοπλισμού (Δ.Δ.Υ.Ε.)	175
9.7	Δομή Σπουδών και Μαθητικών Θεμάτων (Δ.Σ.Μ.Θ.)	176
10	Σύστημα Πιστοποίησης Β/θμιας Εκπαίδευσης	177
10.1	Δομή Συστήματος Πιστοποίησης	179
10.1.1	Πιστοποίηση Επάρκειας Ξένων Γλωσσών	179
10.1.2	Πιστοποίηση Γνώσεων, Δεξιοτήτων και Επαγγελματικών Ικανοτήτων	181
10.1.3	Πιστοποίηση Εκπαιδευτών Επιμορφωτικών Προγραμμάτων	184
11	Σύστημα Επιμόρφωσης και Δια Βίου Μάθησης Εκπαιδευτικών	187
11.1	Κίνητρα συμμετοχής και Προγράμματα Επιμόρφωσης	189
11.2	Τύποι και Κατηγορίες Επιμόρφωσης	190
12	Εκπαιδευτικές Δομές Σχολικών Μονάδων	193
12.1	Σχολικές Βιβλιοθήκες	194
12.2	Εργαστήρια Γυμνασίου	194
12.3	Εργαστήρια Λυκείου	195
12.4	Εργαστήρια Τεχνικής Επαγγελματικής Σχολής	196
13	Σχολικές Μονάδες - Οργάνωση - Διοίκηση - Χρηματοδότηση	197
13.1	Διοικητική Δομή Σχολικών Μονάδων	199
13.1	Χρηματοδότηση	199
14	Ωρολόγια & Αναλυτικά Προγράμματα - Έντυπο (βιβλία) & Ψηφιακό Εκπαιδευτικό Υλικό	201
14.1	Ωρολόγια Προγράμματα	203
14.2	Αναλυτικά Προγράμματα Σπουδών	203
14.3	Έντυπο (βιβλία) και Ψηφιακό Εκπαιδευτικό Υλικό	204
15	Στελέχη - Εκπαιδευτικοί - Ινστιτούτα και Οργανισμοί	211
16	Αξιολόγηση Εκπαιδευτικών - Στελεχών Εκπαίδευσης και Σχολικών Μονάδων	217
	Παράρτημα - Δομές Β/θμιας Εκπαίδευσης σε κράτη της Ε.Ε.	221
	Βιβλιογραφία	239

Το Σχολείο του 21^{ου} αιώνα

«Επενδύοντας στη Γνώση»

Προλογίζοντας

Ο 21^{ος} αιώνας του οποίου διανύουμε ήδη τη δεύτερη δεκαετία είναι ο αιώνας των ταχύτατων αλλαγών και των συνεχών ανακατατάξεων σε εθνικό, ευρωπαϊκό και παγκόσμιο επίπεδο.

Η οικονομική κρίση που συνεχίζει με μεγάλη ένταση για δεύτερη πενταετία, αναδεικνύει τα πλεονεκτήματα των χωρών που ο παραγωγικός τους τομέας βασίζεται στην καινοτομία και την προσαρμοστικότητα στις εκάστοτε μεταβολές και νέες συνθήκες. Στις χώρες που η οικονομία και η κοινωνία τους παρουσίαζε σταθερότητα ανάπτυξης, βασικός μοχλός ήταν η βιομηχανική παραγωγή αγαθών με υψηλό βαθμό ανταγωνιστικότητας των δύο βασικών συντελεστών, του κεφαλαίου και της εργασίας.

Σήμερα στις συνθήκες ανακατατάξεων, οικονομικής κρίσης και κερδοσκοπίας του κεφαλαίου που βιώνουμε, δεν αρκεί η ένταση της εργασίας για να εξισορροπήσει τις αδυναμίες του παραγωγικού συστήματος, αλλά απαιτείται **ένας νέος πρόσθετος συντελεστής** που θα έχει ιδιαίτερη βαρύτητα στην παραγωγή αγαθών και υπηρεσιών και ταυτόχρονα θα συμβάλλει στην προσαρμοστικότητα, ευελιξία και αύξηση της απασχόλησης.

Ο **συντελεστής** αυτός είναι η **γνώση**. Σύμφωνα με μελέτη της Ευρωπαϊκής Ένωσης το 2020 οι παραγόμενες παγκοσμίως πληροφορίες θα διπλασιάζουν, τις ήδη υπάρχουσες, κάθε έτος, το δε 2050 ότι ο διπλασιασμός τους θα είναι ημερήσιος. Επίσης υπάρχει η εκτίμηση ότι ο εξοπλισμός παραγωγής των επόμενων δεκαετιών δεν έχει ακόμη επινοηθεί.

Η **Κοινωνία της Γνώσης** αποτέλεσε κοινό στόχο όλων των προηγμένων οικονομικά χωρών, από την εποχή της βιομηχανικής επανάστασης του 19^{ου} αιώνα. Στη σύγχρονη εποχή η παγκοσμιοποίηση των επικοινωνιών, κατάργησε τις αποστάσεις και η ανισότητα της ανάπτυξης μεταξύ των κρατών, αλλά και των εθνών σε συνδυασμό με τη χαμηλή απασχόληση και τον υπερπληθυσμό, αύξησε τη

κινητικότητα του εργασιακά ενεργού πληθυσμού προς τις ανεπτυγμένες χώρες και την πίεση για εξεύρεση λύσεων. Στη σημερινή Ευρώπη ο ανεπτυγμένος βορράς επικυριαρχεί στον χαοτικό νότο της υποανάπτυξης χάρη στην ένταση και ποιότητα γνώσης του ανθρώπινου κεφαλαίου που διαθέτει.

Είναι πλέον κατανοητό ότι η ανάπτυξη, η οικονομική πρόοδος και κοινωνική συνοχή μίας χώρας κρίνεται από τον ανθρώπινο παράγοντα και την ποιοτική γνωσιακή εξέλιξη του. Είναι σαφές ότι τα κράτη και οι συνασπισμοί εθνών οδηγούνται νομοτελειακά πλέον σε ένα νέο πρότυπο οικονομικής, κοινωνικής και πολιτιστικής ανάπτυξης που θα εξαρτάται από αυτούς τους βασικούς παράγοντες.

Οι γνώσεις, οι επαγγελματικές δεξιότητες και η εξοικείωση στις νέες τεχνολογίες δίνουν τη δυνατότητα αξιοποίησης των νέων ευκαιριών, της μετατροπής των προκλήσεων σε ευκαιρίες και της προσαρμογής τους σε ένα κοινωνικό και παραγωγικό περιβάλλον που διαρκώς μεταβάλλεται.

Ουσιαστικά πρόκειται για ένα νέο αναπτυξιακό πρότυπο, που έχοντας ως βασικό συντελεστή του το ανθρώπινο κεφάλαιο, θα συμβάλλει στη βελτίωση της ποιότητας των γνώσεων, της τεχνολογίας παραγωγικής, της απασχόλησης και γενικά στην αναβάθμιση της καθημερινότητας του πολίτη.

Η απασχόληση σήμερα αποτελεί ένα από τα πιο σοβαρά προβλήματα της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της χώρας μας και βασικό παράγοντα κοινωνικών και οικονομικών προβλημάτων που μπορεί να αποτελέσουν τη θρυαλίδα σοβαρών ανακατατάξεων στο σημερινό «στάτους» της ελληνικής αλλά και της ευρωπαϊκής κοινωνίας, ανακατατάξεων που μπορούν να οδηγήσουν έως τη διαραγή των δεσμών που τις διέπουν.

Σήμερα η ανεργία στην Ελλάδα είναι 13,9% (ποσοστό επί του ενεργού πληθυσμού), των νέων ηλικίας 15 - 24 ετών 35.6% και των ενηλίκων ηλικίας 25 - 64 ετών 12% περίπου κατά μέσο όρο (*στοιχεία της Ελληνικής Στατιστικής Αρχής*). Γίνεται κατανοητό ότι στην Ελλάδα πλήττει τις νέες ηλικίες, ιδιαίτερα τους νέους και κυρίως τους νεοεισερχόμενους στην αγορά εργασίας.

Έρευνες έχουν καταδείξει ότι η ανεργεία του ενεργού εργασιακά ανθρώπινου δυναμικού επηρεάζεται σε ατομικό επίπεδο κατά πλειοψηφία από το **εκπαιδευτικό υπόβαθρο**, τις **ειδικές γνώσεις**, τις **δεξιότητες** και τις **επαγγελματικές ικανότητες** και συμπληρωματικά μόνο από τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της προσωπικότητας του ατόμου. Στον αντίποδα, η απασχόληση επηρεάζεται θετικά από το γενικό και **ειδικό αντικείμενο της εκπαίδευσης** και της **κατάρτισης**, δηλαδή τις **επαγγελματικές ειδικότητες** και την **επάρκεια γνώσεων, δεξιοτήτων και ουσιαστικών προσόντων**.

Στη χώρα μας το σύστημα παροχής γνώσεων και καλλιέργειας δεξιοτήτων στηρίζεται σε ένα εκπαιδευτικό σύστημα απαρχαιωμένο με τους βασικούς κανόνες του να έχουν τεθεί 30 χρόνια πριν σε συνθήκες πολύ διαφορετικές από σήμερα.

Στα χρόνια που πέρασαν, οι κανόνες αυτοί παρά τις επαναλαμβανόμενες «εκ-

παιδευτικές μεταρρυθμίσεις» αντί να βελτιωθούν και προσαρμοστούν στις απαιτήσεις της Κοινωνίας της Γνώσης, αλλοιώθηκαν επι το χειρίστο έτσι ώστε αντί να αποτελούν φορείς παροχής γνώσεων και καλιέργειας δεξιοτήτων να έχουν μετασηματισθεί σε σύστημα διεκπεραίωσης των νέων γενιών προς την Τριτοβάθμια Εκπαίδευση που με τη σειρά της μεταλλάχθηκε σε βιομηχανία παραγωγής «πτυχιούχων» με προσόντα, κατά κανόνα άχρηστα ή σε δυσαρμονία με την αγορά εργασίας.

Είναι πλέον επιτακτική ανάγκη να τεθούν νέοι κανόνες και αρχές για το εκπαιδευτικό σύστημα της χώρας μας, ώστε αυτό να προσανατολισθεί στις ανάγκες του 21^{ου} αιώνα και με βάση αυτές να προσδιοριστούν διαδικασίες που θα διασφαλίζουν την κοινή εμπιστοσύνη όλων των εμπλεκομένων φορέων.

Πρόκειται για μείζον θέμα που συνδέεται με τη νέα γενιά, τα προγράμματα σπουδών, τις ειδικότητες των εκπαιδευτικών, τα εκπαιδευτικά βιβλία, τα εργαστήρια και τις νέες τεχνολογίες, στοιχεία που διαμορφώνουν το ποιοτικό πλαίσιο παραγωγής αποφοίτων με προσόντα που βοηθούν στην ένταξη τους στο παραγωγικό σύστημα.

Σε κάθε εκπαιδευτική μεταρρύθμιση, ανάλογα με την πολιτική βούληση, τις «ευγενείς» προθέσεις των εισηγητών της και τη συμφωνία ή ασυμφωνία του πνευματικού και εκπαιδευτικού κατεστημένου, υπήρχαν ουσιαστικά αποσπασματικές παρεμβάσεις χωρίς γενικό σχέδιο για όλο το οικοδόμημα.

Πολλές φορές η μεταρρύθμιση ήταν απλώς το πρόσχημα για τη θεσμοθέτηση νέων κοστοβόρων δράσεων που εάν δεν υπήρχαν κοινοτικοί πόροι δεν θα εύρισκαν ποτέ εισηγητή. Στα πλαίσια αυτά θετικές δράσεις καταδικάστηκαν ή ανακόπηκαν (βλέπε «Σχολικές Βιβλιοθήκες»), δαπάνες διογκώθηκαν ((βλέπε «Βιβλία 3^{ου} Κ.Π.Σ.») ή ειδικότητες της Επαγγελματικής εκπαίδευσης απλώς μετονομάστηκαν δημιουργώντας προβλήματα απόδοσης επαγγελματικών δικαιωμάτων στους αποφοίτους της.

Η ανάπτυξη του Εθνικού Συστήματος Εκπαίδευσης επιβραδύνθηκε με τη δημιουργία μιάς πλειάδας νέων επιτελικών, κατ' όνομα, Οργάνων και Δομών που στην πράξη αύξησαν τη γραφειοκρατία και απορρόφησαν πολύτιμους πόρους. Παρότι το υπάρχον θεσμικό και διοικητικό πλαίσιο, ευνοούσε των εθνικό συντονισμό και των τριών επιπέδων του επίσημου εκπαιδευτικού συστήματος, από τη Στοιχειώδη έως την Τριτοβάθμια εκπαίδευση, αυτός ουδέποτε υλοποιήθηκε λόγω της εμμονής των επιμέρους φορέων να θεωρούν ότι η, κατά περίπτωση, ρύθμιση των λειτουργικών παραμέτρων κάθε βαθμίδας επαρκούσε για τη διόρθωση των προβλημάτων και δυσλειτουργιών που υπήρχαν και συνεχίζουν να υπάρχουν.

Για τους λόγους αυτούς η **παρούσα πρόταση ξεπερνά ιδεοληψίες και αγκυλώσεις** και ασχολείται, μετά από 30 χρόνια, με τη δευτεροβάθμια εκπαίδευση σε όλα τα επιμέρους στοιχεία της ουσιαστικά.

Συνοπτική παρουσίαση υπάρχουσας κατάστασης

Η Β/θμια Εκπαίδευση της χώρας μας παρουσιάζει σήμερα τις εξής παθογένειες:

- 1. Δαιδαλώδη γραφειοκρατία** που επιβαρύνει το σύστημα με υψηλό κόστος σε ανθρώπινους πόρους και περιττές, μη παραγωγικές, δαπάνες. Ουσιαστικά πρόκειται για γραφειοκρατικό σύστημα που επιβλήθηκε στη δεκαετία του 80 για την τακτοποίηση ημετέρων από τις τότε Κυβερνήσεις ΠΑΣΟΚ και συνεχίζει έως σήμερα να λειτουργεί. Ειδικότερα υπάρχει μία πληθώρα Ειδικών Γραμματέων, Περιφερειακών Διευθυντών, Διευθυντών Διεύθυνσης Εκπαιδευτικών Περιφερειών, προϊστάμενων Γραφείων και Ειδικών Υπηρεσιών, που απορροφούν ανθρώπινους πόρους (10-15 εκπαιδευτικούς και διοικητικούς υπαλλήλους) με υψηλό κόστος λειτουργίας (δαπάνες ενοικίασης και λειτουργίας κτιρίων, υπερωρίες, κλπ.). Λειτουργούν επίσης σαν «θάλαμοι» απόκρυψης και διαχείμασης εκπαιδευτικών που δεν επιθυμούν να εργασθούν ή να παράσχουν εκπαιδευτικό έργο.
- 2. Μη εφαρμογή «προγραμματικής εκπαιδευτικής πολιτικής».** Λόγω του πολύπλοκου γραφειοκρατικού συστήματος και της διάχυσης των αρμοδιοτήτων στα στελέχη του, δεν υπάρχει πραγματική εφαρμογή της «προγραμματικής εκπαιδευτικής πολιτικής» της εκάστοτε Κυβέρνησης ή Ηγεσίας του Υπουργείου Παιδείας, αλλά ουσιαστική άσκηση προσωπικής πολιτικής κάθε διοικητικού στελέχους της Β/θμιας Εκπαίδευσης εν αγνοία, αρκετές φορές, της εκάστοτε Πολιτικής Ηγεσίας.
- 3. Ανυπαρξία αμφίδρομης ιεραρχικής επικοινωνίας** της βάσης του εκπαιδευτικού συστήματος (Δ/ντές σχολικών μονάδων – Εκπαιδευτικοί) με τη Διοικητική Πυραμίδα της στην Κεντρική Υπηρεσία του Υπουργείου.
- 4. Πολυνομία.** Βρίσκονται σε ισχύ περισσότεροι από 3.500 Νόμοι, Προεδρικά Διατάγματα, Υπουργικές Αποφάσεις και Ερμηνευτικές Εγκύκλιοι (επικαλυπτόμενοι ή αλληλοαναιρούμενοι μερικώς ή ολικώς) που αναφέρονται στη λειτουργία του Συστήματος Β/θμιας Εκπαίδευσης, δημιουργώντας σύγχυση σε όλες τις βαθμίδες της εκπαιδευτικής Πυραμίδας, γεγονός που εκμεταλλεύεται η «γραφειοκρατία» πράττοντας κατά το δοκούν και καταστρατηγώντας τις επιταγές της εκάστοτε Πολιτικής Ηγεσίας του Υπουργείου Παιδείας.
- 5. Μη αξιολόγηση.** Η έλλειψη ή μη εφαρμογή αντικειμενικού συστήματος αξιολόγησης έμφυχου και άψυχου υλικού, παράγει δυσμενή αποτελέσματα που επιβαρύνουν την ελληνική κοινωνία και οικονομία και αποτιμώνται αρνητικά από διεθνείς οργανισμούς (π.χ. Πρόγραμμα PISA του ΟΑΣΑ).
- 6. Απαξίωση των εκπαιδευτικών στόχων του Λυκείου.** Ο τρόπος εισαγωγής

των μαθητών στην Τριτοβάθμια Εκπαίδευση με το υφιστάμενο σύστημα εξετάσεων (συγκεκριμένη και αποσπασματική ύλη) οδηγεί στην απαξίωση του Λυκείου, την καταστρατήγηση των στόχων του και την ενδυνάμωση της παραπαιδείας.

7. **Απαξίωση του παιδαγωγικού χαρακτήρα της Β/θμιας Εκπαίδευσης.** Η μη εφαρμογή θεσμοθετημένων κανόνων διαχείρισης και αντιμετώπισης παραβατικών συμπεριφορών του έμψυχου δυναμικού των σχολικών μονάδων έχει σαν αποτέλεσμα να χρησιμοποιούνται αυτές απλά σαν χώρος απλής απασχόλησης και όχι ουσιαστικής παραγωγής παιδείας.
8. **Υψηλό κόστος εκπαίδευσης ανά μαθητή.** Η παντελής έλλειψη ελέγχου στις σχολικές μονάδες όσον αφορά την αναλογία μαθητών - εκπαιδευτικών και η «πελαταιακή σχέση» Προϊσταμένων - Διευθυντών σχολικών μονάδων έχουν σαν αποτέλεσμα τη λειτουργία πλειάδας εικονικών τμημάτων στα σχολεία. Επιπρόσθετα η ανεξέλεγκτη καταστροφή κτιρίων και υλικού, όπως και η άκαιρη απαξίωση εκπαιδευτικού και διδακτικού εξοπλισμού επιβαρύνουν την εθνική οικονομία.
9. **Απαρχειωμένα και επίπονα αναλυτικά προγράμματα σπουδών.** Η υφιστάμενη σήμερα θεσμοθετημένη κατανομή μαθημάτων στη Β/θμια Εκπαίδευση και τα αναλυτικά προγράμματά τους, περιλαμβάνουν πολύ μεγάλο όγκο ύλης που εκ των πραγμάτων δεν μπορεί να διδαχθεί αναλυτικά στον προβλεπόμενο χρόνο και σε πολλές περιπτώσεις αυτά παρουσιάζουν επικάλυψη ύλης σε δύο ή περισσότερα μαθήματα στην ίδια ή σε διαφορετική τάξη της ίδιας βαθμίδας.
10. **Ακατάλληλα διδακτικά βιβλία.** Τα υπάρχοντα διδακτικά βιβλία στην πλειονότητά τους έχουν εκδοθεί πριν 15-20 χρόνια περίπου και λόγω των συχνών αλλαγών στα αναλυτικά προγράμματα σπουδών των μαθημάτων, καλύπτουν μόνο μέρος της διδακτέας ύλης. Στην Επαγγελματική Εκπαίδευση η ύλη που καλύπτεται από τα διδακτικά βιβλία έχει πάψει ως τεχνολογικό αντικείμενο να εφαρμόζεται από τα τέλη του 20^{ου} αιώνα. Τα τελευταία δε χρόνια δεν χορηγούνται διδακτικά βιβλία στους μαθητές και δεν εγκρίνονται αναλυτικά προγράμματα σπουδών σε επαγγελματικές ειδικότητες που έχουν νεοεισυχθεί.
11. **Ενισχυτική και πρόσθετη διδασκαλία.** Απέτυχαν σαν θεσμοί λόγω της εικονικότητας υλοποίησής τους εξαιτίας του αρχικού παιδαγωγικού και διδακτικού σχεδιασμού τους, των κριτηρίων σχηματισμού των τμημάτων μαθητών και της αμοιβής των εμπλεκόμενων εκπαιδευτικών και στελεχών εκπαίδευσης.
12. **Σπατάλη και μη ορθολογική διαχείριση δαπανών** για τις λειτουργικές ανάγκες των σχολικών μονάδων. Η «ανυπαρξία» δημοσιονομικού ελέγχου στις σχολικές επιτροπές και στις σχετικές υπηρεσίες των Δήμων έχει σαν συνέ-

πεια τη μη ορθολογική κατανομή των διατιθέμενων σε αυτές πόρων και την αδιαφανή διοχέτευσή τους σε αλλότριους πολλές φορές σκοπούς.

Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση *(Υφιστάμενη Δομή και Διάρθρωση)*

Η Β/θμια Εκπαίδευση στη χώρα μας συντίθεται σήμερα από δύο επίπεδα σπουδών και 6 τύπους σχολείων.

1. **Γυμνάσιο.** Η φοίτηση είναι τριετής. Ανήκει στην υποχρεωτική εννεαετή εκπαίδευση και δέχεται μαθητές από τη στοιχειώδη εκπαίδευση χωρίς εξετάσεις. Η κατανομή των μαθητών στις σχολικές μονάδες γίνεται με βάση κοινωνικά και χωροταξικά κριτήρια.
2. **Γενικό Λύκειο (ΓΕΛ).** Η φοίτηση είναι τριετής. Δέχεται μαθητές από το Γυμνάσιο. Οι απόφοιτοι του έχουν δικαίωμα πρόσβασης στην Τριτοβάθμια Εκπαίδευση μετά από εξετάσεις.
3. **Επαγγελματικό Λύκειο (ΕΠΑΛ).** Η φοίτηση είναι τριετής. Δέχεται μαθητές από το Γυμνάσιο και το Γενικό Λύκειο. Παρέχει επαγγελματική εκπαίδευση για συγκεκριμένες ειδικότητες με अपαράδεκτη κατανομή. Οι απόφοιτοί του έχουν δικαίωμα πρόσβασης στην Τριτοβάθμια Εκπαίδευση μετά από εξετάσεις ή αποκτούν πτυχίο επιπέδου «3» χωρίς προαπαιτούμενο την απόκτηση επαγγελματικής εμπειρίας, όπως σαφώς ορίζουν οι Κοινοτικές Οδηγίες. Έχουν επίσης πριμοδότηση θέσεων εισαγωγής στα ΤΕΙ για συγκεκριμένο αριθμό εισακτέων, επί τις % του συνολικού αριθμού εισακτέων.
4. **Επαγγελματική Σχολή (ΕΠΑΣ).** Η φοίτηση είναι διετής. Δέχεται αποφοίτους της Α΄ Τάξης των ΓΕΛ, ΕΠΑΛ και πτυχιούχους ΤΕΕ διαφορετικών ειδικοτήτων. Παρέχει επαγγελματική εκπαίδευση για συγκεκριμένες ειδικότητες. Οι απόφοιτοί της δεν έχουν δικαίωμα πρόσβασης στην Τριτοβάθμια Εκπαίδευση αποκτούν δε πτυχίο επιπέδου «3» χωρίς προαπαιτούμενο την απόκτηση επαγγελματικής εμπειρίας, όπως σαφώς ορίζουν οι Κοινοτικές Οδηγίες.
5. **Επαγγελματική Σχολή (ΕΠΑΣ) ΟΑΕΔ.** Ισότιμη με την ΕΠΑΣ του Υπουργείου Παιδείας. Λειτουργεί ως Σύστημα Εναλασσόμενης Επαγγελματικής Εκπαίδευσης - Μαθητείας. Έχει τη δυνατότητα ορισμού επαγγελματικών ειδικοτήτων διαφορετικών από τις ειδικότητες της ΕΠΑΣ του Υπουργείου Παιδείας.
6. **Σχολεία Δεύτερης Ευκαιρίας.** Τριετούς φοίτησης. Παρέχουν γενική εκπαίδευση και λειτουργούν μόνο το απόγευμα. Δέχονται μαθητές άνω των δεκαοκτώ ετών που δεν έχουν ολοκληρώσει τις σπουδές τους στο Δημοτικό σχολείο ή το Γυμνάσιο. Οι απόφοιτοί τους αποκτούν απολυτήριο τίτλο, ισότιμο προς το απολυτήριο του Δημοτικού ή του Γυμνασίου, κατά περίπτωση.

Σημείωση: Η σημερινή Ηγεσία του Υπουργείου Παιδείας έχει εξαγγείλει νέα μεταρρύθμιση της Β/θμιας Εκπαίδευσης. Αυτή αντί να επιλύει τα χρόνια προβλήματά της θα προσθέσει νέα. Εισάγει θεσμούς και δράσεις (προαιρετικά μαθήματα επιλογής, ερευνητικές εργασίες, εκπαιδευτικό υλικό χωρίς πνευματικά δικαιώματα, συνενώσεις σχολικών μονάδων με αδιαφανή κριτήρια, κλπ.) οι οποίες θα επιβαρύνουν αντί να «απελευθερώσουν» τις δομές της και θα υποβαθμίσουν το γενικότερο στόχο της που είναι η παροχή ουσιαστικών γνώσεων στους μαθητές της.

Στην πράξη μετατρέπει τη Β/θμια Εκπαίδευση σε μηχανισμό παραγωγής υποψηφίων για την Τριτοβάθμια, γεγονός που αντί να καταπολεμήσει θα αυξήσει υπέρμετρα την παραπαιδεία.

Πρόταση νέων Δομών στη Β/θμια Εκπαίδευση

Στόχοι

- Αναβάθμιση της παρεχόμενης παιδείας στη Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση
- Βελτίωση της ποιότητας των Στελεχών Διοίκησης της Εκπαίδευσης και των υπηρετούντων Εκπαιδευτικών μέσω της επιμόρφωσης, της αξιολόγησης και της οικονομικής τους αναβάθμισης
- Εξορθολογισμός της αριθμητικής σχέσης Μαθητών – Εκπαιδευτικών
- Εξοικονόμηση δαπανών μέσω της αναμόρφωσης του υφιστάμενου γραφειοκρατικού συστήματος
- Καθορισμός της ροής των μαθητών της Β/θμιας Εκπαίδευσης προς τη Τριτοβάθμια με βάση τις προτάσεις των ΑΕΙ & ΤΕΙ
- Παραγωγή μικρομεσαίων επαγγελματικών στελεχών με βάση τις πραγματικές ανάγκες της ελληνικής οικονομίας

Βασικές Αρχές νέας Β/θμιας Εκπαίδευσης (συνοπτική παρουσίαση)

Υποχρεωτική: Τριετής (Γυμνασική εκπαίδευση)

Προαιρετική: Τριετής (Μεταγυμνασιακή εκπαίδευση)

Εκπαιδευτικό ωράριο: 7 διδακτικές ώρες ημερησίως και 35 εβδομαδιαίως

1. Γυμνάσιο

- **Τρεις κατευθύνσεις σπουδών:** 1. Γενική, 2. Τεχνολογική, 3. Υπηρεσιών
- **Επιλογή κατευθύνσεων:** Εξετάσεις στη ΣΤ' Δημοτικού Σχολείου και Συμβουλευτική - Οδηγητική μαθητών και Γονέων.
- **Ωράριο Λειτουργίας:** Πρωινό (8.15 π.μ.) & Εσπερινό (4.30 μ.μ.)
- **Ωρολόγιο Πρόγραμμα:** Κοινά μαθήματα κορμού για όλες τις τάξεις και κατευθύνσεις και πρόσθετα μαθήματα ανά τάξη και κατεύθυνση.

Το Σχολείο του 21^{ου} Αιώνα - Επενδύοντας στη Γνώση / Πρόταση για μία νέα Β/θμια Εκπαίδευση / Μάιος 2011 / Παναγιώτης Ε. Καταγής - Θανάσης Ι. Νικολόπουλος - Νίκος Ι. Παρίκος

- **Εργαστήρια:** 1. Φυσικών Επιστημών, 2. Πληροφορικής & Ψηφιακών Μέσων, 3. Τεχνικών Κατασκευών
- **Επαρκής φοίτηση μαθητών:** 80 έως 124 απουσίες, ανάλογα με τον βαθμό επίδοσης τους.
- **Αξιολόγηση μαθητών:** Τεστ πολλαπλών επιλογών ανοικτού και κλειστού τύπου και μια γραπτή εξέταση σε ενδοσχολικό επίπεδο στο τέλος του διδακτικού έτους (Α΄ & Β΄ τάξη) και Τεστ πολλαπλών επιλογών ανοικτού και κλειστού τύπου και μια γραπτή εξέταση στο τέλος του διδακτικού έτους σε επίπεδο Διεύθυνσης (Γ΄ τάξη).
- **Βαθμός Απολυτηρίου:** Μέσος Όρος (Μ.Ο.) της ετήσιας βαθμολογίας των τριών τάξεων.
- **Επαγγελματικά δικαιώματα:** Επιπέδου «2» μετά από μαθητεία δύο ετών και εξετάσεις πιστοποίησης στους αποφοίτους των κατευθύνσεων Τεχνολογική και Υπηρεσιών.

2. Μεταγυμνασιακή Β/θμια Εκπαίδευση

- **Λύκειο:** Τριετής φοίτηση
- **Τεχνική - Επαγγελματική Σχολή:** Τριετής φοίτηση
- **Τεχνική - Επαγγελματική Σχολή εξειδίκευσης:** Δύο προγράμματα σπουδών (μονοετές & διετές)
- **Σχολικό Εργαστηριακό Κέντρο (ΣΕΚ)**

3. Λύκειο

- **Τέσσερις κατευθύνσεις σπουδών:** 1. Ανθρωπιστικών Σπουδών, 2. Τεχνολογική, 3. Υπηρεσιών, 4. Περιβάλλοντος & Τροφίμων.
- **Επιλογή κατευθύνσεων στην Α΄ τάξη:** Ελεύθερη έως την 30^η Σεπτεμβρίου
- **Κινητικότητα μαθητών στις κατευθύνσεις:** Ελεύθερη έως την 30^η Σεπτεμβρίου στις τάξεις Α΄ & Β΄.
- **Ωράριο Λειτουργίας:** Πρωινό (8.15 π.μ.) & Εσπερινό (4.30 μ.μ.).
- **Ωρολόγιο Πρόγραμμα: Α΄ τάξη.** Κοινά μαθήματα κορμού για όλες τις Κατευθύνσεις και πρόσθετα μαθήματα για κάθε μία από αυτές.

Β΄ & Γ΄ τάξη. Μαθήματα με περιεχόμενο αντίστοιχο με το γνωστικό αντικείμενο των Κατευθύνσεων.

Γ΄ τάξη. Τέσσερα μαθήματα Επιλογής για την Τριτοβάθμια Εκπαίδευση.

- **Εργαστήρια:** 1. Φυσικών Επιστημών, 2. Πληροφορικής & Ψηφιακών Μέσων, 3. Τεχνικών Κατασκευών, 4. Τεχνικών Εφαρμογών
- **Επαρκής φοίτηση μαθητών:** 80 έως 124 απουσίες, ανάλογα με τον βαθμό επίδοσης τους.
- **Αξιολόγηση μαθητών: Α΄ τάξη.** Τεστ πολλαπλών επιλογών ανοικτού και κλειστού τύπου και μια γραπτή εξέταση σε ενδοσχολικό επίπεδο στο τέλος του διδακτικού έτους.
Β΄ τάξη. Τεστ πολλαπλών επιλογών ανοικτού και κλειστού τύπου και μια γραπτή εξέταση στο τέλος του διδακτικού έτους με κοινά θέματα σε επίπεδο Διεύθυνσης.
Γ΄ τάξη. α). Τεστ πολλαπλών επιλογών ανοικτού και κλειστού τύπου και μια γραπτή εξέταση στο τέλος του διδακτικού έτους με κοινά θέματα σε επίπεδο Διεύθυνσης και **β).** Τεστ πολλαπλών επιλογών ανοικτού και κλειστού τύπου και μια γραπτή εξέταση στο τέλος του διδακτικού έτους με κοινά θέματα σε πανελλαδικό επίπεδο για τα μαθήματα επιλογής.
- **Ετήσιος βαθμός μαθήματος: α).** Μαθήματα ενδοσχολικής εξέτασης -> $EBM = 0.3 (\Pi_{\alpha} + \Pi_{\beta}) : 2 + 0.7 \Gamma$ και **β).** Μαθήματα επιλογής Γ΄τάξης -> $EBM = 0.2 (\Pi_{\alpha} + \Pi_{\beta}) : 2 + 0.8 \Gamma$
- **Προαγωγικός βαθμός μαθητών: α).** Α΄τάξη -> $\Sigma EBM = (EBM_1 + EBM_2 + EBM_3 + \dots + EBM_v) : v$,
β). Β΄ τάξη -> $\Sigma EBM = 0.4((EBM_{\alpha 1} + EBM_{\alpha 2} + \dots + EBM_{\alpha v}) : v_{\alpha}) + 0.6 ((EBM_{\beta 1} + EBM_{\beta 2} + EBM_{\beta 3} + EBM_{\beta 4}) : 4)$ και
- **γ).** Γ΄ τάξη -> $\Sigma EBM = 0.3((EBM_{\gamma \alpha 1} + EBM_{\gamma \alpha 2} + \dots + EBM_{\gamma \alpha 7}) : 7_{\gamma \alpha}) + 0.7 ((EBM_{\gamma \epsilon 1} + EBM_{\gamma \epsilon 2} + EBM_{\gamma \epsilon 3} + EBM_{\gamma \epsilon 4}) : 4_{\gamma \epsilon})$
- **Βαθμός Απολυτηρίου:** $B_{\text{Απλ}} = 0.10 \Sigma EBM_{\alpha} + 0.30 \Sigma EBM_{\beta} + 0.60 \Sigma EBM_{\gamma}$
- **Επιλογή μαθητών στη Τριτοβάθμια:** Ορισμός από ΑΕΙ & ΤΕΙ του ελάχιστου βαθμού απολυτηρίου των υποψηφίων που θα δέχονται και εγγραφή τους με βάση αυτόν και τη δήλωση προτίμησης τους.
- **Επαγγελματικά δικαιώματα:** Επιπέδου «2» μετά από μαθητεία ενός έτους και Επιπέδου «3» μετά από μαθητεία δύο ετών και εξετάσεις πιστοποίησης στους αποφοίτους των κατευθύνσεων Τεχνολογική, Υπηρεσιών και Περιβάλλοντος & Τροφίμων.

4. Τεχνική - Επαγγελματική Σχολή

- **Τομείς ειδικοτήτων:** 1. Τεχνικών Εφαρμογών, 2. Υπηρεσιών, 3. Περιβάλλοντος & Τροφίμων.
- **Ειδικότητες:** **α).** Τομέας Τεχνικών Εφαρμογών -> Οκτώ (8), **β).** Τομέας Υπηρεσιών -> έξη (6), **γ).** Τομέας Περιβάλλοντος & Τροφίμων -> πέντε (5).
- **Επιλογή Τομέων στην Α΄ τάξη:** Ελεύθερη έως την 30^η Σεπτεμβρίου.
- **Επιλογή Ειδικοτήτων Τομέα στη Β΄ τάξη:** Ελεύθερη έως την 30^η Σεπτεμβρίου.
- **Ωράριο Λειτουργίας:** Απογευματινό (4.30 μ.μ.).
- **Ωρολόγιο Πρόγραμμα:** Κοινά μαθήματα για την Α΄ τάξη κάθε Τομέα και μαθήματα με περιεχόμενο αντίστοιχο με το γνωστικό αντικείμενο των ειδικοτήτων για τη Β΄ & Γ΄ τάξη.
- **Εργαστήρια:** Δεν διαθέτει. Η πρακτική άσκηση των μαθητών γίνεται στα ΣΕΚ.
- **Επαρκής φοίτηση μαθητών:** 80 έως 124 απουσίες, ανάλογα με τον βαθμό επίδοσης τους.
- **Αξιολόγηση μαθητών:** Τεστ πολλαπλών επιλογών ανοικτού και κλειστού τύπου, μια γραπτή εξέταση στο τέλος του διδακτικού έτους και σε δύο Τεχνικές Κατασκευές ή Ατομικές Εργασίες - μια ανά τετράμηνο- για το εργαστηριακό διδακτικό μέρος των διδασκόμενων μαθημάτων (Α΄ & Β΄ τάξη) και Τεστ πολλαπλών επιλογών ανοικτού και κλειστού τύπου, μια γραπτή εξέταση στο τέλος του διδακτικού έτους και σε δύο Τεχνικές Κατασκευές ή Ατομικές Εργασίες - μια ανά τετράμηνο- για το εργαστηριακό διδακτικό μέρος των διδασκόμενων μαθημάτων σε επίπεδο Διεύθυνσης (Γ΄ τάξη).
- **Ετήσιος βαθμός μαθήματος:** **α). Θεωρητικά Μαθήματα:** $EBM = 0.3 ((\Pi_{\alpha} + \Pi_{\beta}) : 2) + 0.7 \Gamma$,
β). Μεικτά (Θ + Ε) Μαθήματα: $EBM_{\mu} = 0.20((\Pi_{\alpha} + \Pi_{\beta}) : 2) + 0.40 ((TK_{\alpha} + TK_{\beta}) : 2) + 0.40 \Gamma$ και
γ). Εργαστηριακά Μαθήματα: $EBM_{\varepsilon} = 0.20((\Pi_{\alpha} + \Pi_{\beta}) : 2) + 0.80 ((TK_{\alpha} + TK_{\beta}) : 2)$
- **Προαγωγικός βαθμός μαθητών:** $\Sigma EBM = (EBM_1 + EBM_2 + EBM_3 + \dots + EBM_n) : n$
- **Βαθμός Απολυτηρίου:** $B_{\text{ΠΤΕΣΧ}} = 0.25 \Sigma EBM_{\alpha} + 0.25 \Sigma EBM_{\beta} + 0.5 \Sigma EBM_{\gamma}$

- **Επαγγελματικά δικαιώματα:** Επιπέδου «3» μετά από μαθητεία ενός έτους και εξετάσεις πιστοποίησης.

5. Τεχνική - Επαγγελματική Σχολή Εξειδίκευσης

- **Τομείς Εξειδίκευσης:** **α).** Μονοετές πρόγραμμα για αποφοίτους Λυκείου και Τεχνικής Επαγγελματικής Σχολής και **β).** Διετές για αποφοίτους Λυκείου.
- **Ειδικότητες:** **1. Μονοετές πρόγραμμα. α).** Μηχανολογικές: δέκα (16), **β).** Οχημάτων: οκτώ (8), **γ).** Αργυροχρυσοχοΐας: δύο (2), **δ).** Ηλεκτρολογικές: έξη (6), **ε).** Ηλεκτρονικές: επτά (7), **στ).** Δομικών Κατασκευών & Εφαρμογών: επτά (7), **ζ).** Ξύλινων Κατασκευών & Εφαρμογών: έξη (6), **η).** Υπηρεσιών Γραφείου & Λογιστηρίου: έξη (6), **θ).** Τουριστικών & Ναυτιλιακών Επιχειρήσεων: έξη (6), **ι).** Ανθρωπιστικών Υπηρεσιών: επτά (7), **ια).** Υπηρεσιών Αισθητικής - Κομμωτικής: Τέσσερις (4), **ιβ).** Οδοντοτεχνικών Εργασιών & Υπηρεσιών: τρεις (3), **ιγ).** Εκτυπωτικών και Ψηφιακών Εργασιών & Υπηρεσιών: επτά (7), **ιδ).** Γεωπονικών Εφαρμογών: οκτώ (8), **ιε).** Υπηρεσιών Ζωοτεχνικών Εφαρμογών: επτά (7), **ιστ).** Υπηρεσιών Αλιευτικών Εφαρμογών: τέσσερις (4), **ιζ).** Εφαρμογών Αρτοποιίας - Ζαχαροπλαστικής: τέσσερις (4), **ιη).** Εφαρμογών Μαγειρικής - Τραπεζοκομίας: τέσσερις (4),
2. Διετές πρόγραμμα. Αντίστοιχες με αυτές της Τεχνικής Επαγγελματικής σχολής: Δεκαενέα (19).
- **Ωράριο Λειτουργίας:** Απογευματινό (4.30 μ.μ.).
- **Εργαστήρια:** Δεν διαθέτει. Η πρακτική άσκηση των μαθητών γίνεται στα ΣΕΚ.
- **Επαρκής φοίτηση μαθητών:** 80 έως 124 απουσίες, ανάλογα με τον βαθμό επίδοσης τους.
- **Αξιολόγηση μαθητών:** Τεστ πολλαπλών επιλογών ανοικτού και κλειστού τύπου, μια γραπτή εξέταση στο τέλος του διδακτικού έτους και σε δύο Τεχνικές Κατασκευές ή Ατομικές Εργασίες - μια ανά τετράμηνο- για το εργαστηριακό διδακτικό μέρος των διδασκόμενων μαθημάτων.
- **Ετήσιος βαθμός μαθήματος:** **α).** Θεωρητικά Μαθήματα: $EBM = 0.3 ((\Pi_{\alpha} + \Pi_{\beta}) : 2) + 0.7 \Gamma$,
β). Μεικτά (Θ + Ε) Μαθήματα: $EBM_{\mu} = 0.20 ((\Pi_{\alpha} + \Pi_{\beta}) : 2) + 0.40 ((TK_{\alpha} + TK_{\beta}) : 2) + 0.40 \Gamma$ και
γ). Εργαστηριακά Μαθήματα: $EBM_{\epsilon} = 0.20 ((\Pi_{\alpha} + \Pi_{\beta}) : 2) + 0.80 ((TK_{\alpha} + TK_{\beta}) : 2)$
- **Προαγωγικός βαθμός μαθητών:** $\Sigma EBM = (EBM_1 + EBM_2 + EBM_3 + \dots + EBM_{\nu}) : \nu$
- **Βαθμός Απολυτηρίου:** **α).** Μονοετές πρόγραμμα: $\Sigma EBM = (EBM_1 + EBM_2 + EBM_3 + \dots + EBM_{\nu}) : \nu$, **β).** Διετές πρόγραμμα: $B_{\eta} = (\Sigma EBM_{\alpha} + \Sigma EBM_{\beta}) : 2$

- **Επαγγελματικά δικαιώματα:** α). **Μονοετές πρόγραμμα:** Επιπέδου «3+» μετά εξετάσεις πιστοποίησης, β). **Διετές πρόγραμμα:** Επιπέδου «3» μετά μαθητεία ενός έτους και Επιπέδου «3+» μετά μαθητεία δύο ετών και εξετάσεις πιστοποίησης.

6. ΣΕΚ (Σχολικό Εργαστηριακό Κέντρο)

- **Λειτουργικότητα:** Καλύπτει τις ανάγκες των Λυκείων, των Τεχνικών - Επαγγελματικών Σχολών και των Τεχνικών - Επαγγελματικών Σχολών Εξειδίκευσης.
- **Εκπαιδευτικοί:** Θα τοποθετούνται σε αυτό για περίοδο τεσσάρων ετών.
- **Διευθυντής:** Εκπαιδευτικός με βαθμό Α΄, ΠΕ.., με την προϋπόθεση ότι μπορεί να διδάξει γνωστικό αντικείμενο του ΣΕΚ.
- **Υποδιευθυντής:** Εκπαιδευτικός με βαθμό Α΄, ΠΕ.., με την προϋπόθεση ότι μπορεί να διδάξει γνωστικό αντικείμενο του ΣΕΚ. Ο αριθμός των Υποδιευθυντών θα είναι ίσος με τις βάρδιες λειτουργίας του ΣΕΚ. Στην περίπτωση αυτή οι Υποδιευθυντές θα είναι εκπαιδευτικοί διαφορετικών ειδικοτήτων.
- **Υπεύθυνος Λειτουργίας Εργαστηρίου:** Σε κάθε Εργαστήριο του ΣΕΚ τοποθετείται με οργανική θέση ένας εκπαιδευτικός συναφούς ειδικότητας ως Υπεύθυνος Λειτουργίας με ημερήσιο ωράριο επτά διδακτικών ωρών αποκλειστικά σε αυτό.
Οι Υπεύθυνοι Τομέων και Εργαστηρίων ΣΕΚ καταργούνται.

7. Πρότυπα Σχολεία Πειραματικών Εφαρμογών

- **Δομή και Διάρθρωση:** Δεν μπορούν να διαφέρουν από τους τύπους σχολείων της Β/θμιας Εκπαίδευσης.
- **Ίδρυση:** Σε περιοχές που λειτουργούν Τριτοβάθμια Εκπαιδευτικά Ιδρύματα.
- **Εγγραφή μαθητών:** 50% με εξετάσεις και 50% με κλήρωση.
- **Αριθμός μαθητών ανά τάξη:** Δεν μπορεί να είναι μικρότερος του 20 και μεγαλύτερος του 25 +/- 10%.
- **Ωράριο εκπαιδευτικών:** Ίδιο με το ωράριο των εκπαιδευτικών των άλλων σχολείων της Β/θμιας εκπαίδευσης.
- **Προϊστάμενες Αρχές:** Το Τμήμα Οργάνωσης - Διοίκησης και Λειτουργίας

Προτύπων Σχολείων Πειραματικών Εφαρμογών (Τ.Ο.Δ.Λ.Π.Σ.Π.Ε) που θα συσταθεί στη Διεύθυνση Σπουδών Β/θμιας Εκπαίδευσης του Υπουργείου Παιδείας και οι κατά τόπους Διευθύνσεις Β/ θμιας Εκπαίδευσης.

8. Ειδική Αγωγή

Αφορά την εκπαίδευση ατόμων με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες που παρουσιάζουν σημαντική δυσκολία μάθησης και προσαρμογής, εξ αιτίας σωματικών, διανοητικών, ψυχολογικών, συναισθηματικών ιδιαιτεροτήτων και ειδικότερα αυτά που έχουν: **α)** νοητική ανεπάρκεια ή ανωριμότητα, **β)** σοβαρά προβλήματα όρασης (*τυφλοί, αμβλύωπες, κλπ.*), ακοής (*κωφοί, βαρήκοοι*), **γ)** νευρολογικές, ορθοπεδικές ατέλειες, **δ)** προβλήματα λόγου και ομιλίας, **ε)** ειδικές δυσκολίες στη μάθηση, όπως δυσλεξία, δυσαριθμησία, δυσαναγνωσία και **στ)** σύνθετες γνωστικές, συναισθηματικές και κοινωνικές δυσκολίες, αυτισμό και άλλες διαταραχές ανάπτυξης.

Η εκπαίδευση αυτών των ατόμων θα παρέχεται στα **Σ.Μ.Ε.Α.** υπό την εποπτεία της Διεύθυνσης Ειδικής Αγωγής του Υπουργείου Παιδείας.

Σχολικές μονάδες ειδικής αγωγής (Σ.Μ.Ε.Α.): α) Γυμνάσια Ειδικής Αγωγής, **β)** Λύκεια Ειδικής Αγωγής, **γ)** Τεχνικές - Επαγγελματικές Σχολές Ειδικής Αγωγής

Σχολικές μονάδες ειδικής αγωγής και ειδικής επαγγελματικής εκπαίδευσης, που λειτουργούν υπό την εποπτεία άλλων υπουργείων ή οργανισμών θα υπαχθούν υποχρεωτικά στο Υπουργείο Παιδείας.

9. Δομές Β/θμιας Εκπαίδευσης

- Συμβουλευτική Νέων (Σ.Ν.)
- Επαγγελματικού Προσανατολισμού και Σταδιοδρομίας (Δ.Ε.Π.Σ.)
- Διάγνωσης, Αξιολόγησης, Εκπαίδευσης και Υποστήριξης ΑμΕΑ (Δ.Α.Ε.Υ.ΑΜ.Ε.Α)
- Φυσικής Αγωγής και Αθλητισμού Νέων (Δ.Φ.Α.Α.Ν)
- Επιμόρφωσης και Δια Βίου Μάθησης (Δ.Ε.Δ.Β.Μ.Ε)
- Διοικητικής Υποστήριξης και Εξοπλισμού (Δ.Δ.Υ.Ε.)
- Σπουδών και Μαθητικών Θεμάτων (Δ.Σ.Μ.Θ.)

10. Σύστημα Πιστοποίησης Β/θμιας Εκπαίδευσης

Με τη δομή αυτή το Υπουργείο Παιδείας θα παρέχει Πιστοποίηση γνώσεων, δεξιοτήτων και επαγγελματικών ικανοτήτων στους μαθητές και αποφοίτους της Β/θμιας Εκπαίδευσης καθώς και στους εκπαιδευτές επιμορφωτικών προγραμ-

Το Σχολείο του 21^{ου} Αιώνα - Επενδύοντας στη Γνώση / Πρόταση για μία νέα Β/θμια Εκπαίδευση / Μάιος 2011 / Παναγιώτης Ε. Καταγής - Θανάσης Ι. Νικολόπουλος - Νίκος Ι. Παρίκος

μάτων. Ειδικότερα θα πιστοποιεί:

- την επάρκεια γνώσης Ξένων Γλωσσών,
- τα επαγγελματικά Δικαιώματα αποφοίτων Γυμνασίου, Λυκείου, Τεχνικής - Επαγγελματικής Σχολής, και Τεχνικής - Επαγγελματικής Σχολής Εξειδίκευσης,
- τους εκπαιδευτές επιμορφωτικών ερογραμμάτων και
- τις δομές και εγκαταστάσεις της Β/θμιας Εκπαίδευσης για τη λειτουργία τους ως Εξεταστικά Κέντρα και Κέντρα Επιμόρφωσης Εκπαιδευτικών.

11. Επιμόρφωση και Δια Βίου Μάθηση Εκπαιδευτικών

Θα διακρίνεται σε:

- **Επιμόρφωση Εκπαιδευτικών Κεντρικής Σχεδίασης (Ε.Ε.Κ.Σ.):** Περιλαμβάνει επιμορφωτικές δράσεις πανελλαδικού χαρακτήρα και γενικών κατηγοριών όπως:
 - α). Εισαγωγική επιμόρφωση,
 - β). Περιοδική επιμόρφωση και
 - γ). Επιμόρφωση στελεχών εκπαίδευσης
 Ο σχεδιασμός των επιμορφωτικών προγραμμάτων θα γίνεται από το Τμήμα Επιμόρφωσης και Δια Βίου Μάθησης Εκπαιδευτικών της Διεύθυνσης Σπουδών Β/θμιας Εκπαίδευσης του Υπουργείου Παιδείας
- **Επιμόρφωση Εκπαιδευτικών Ενδοσχολικής Σχεδίασης (Ε.Ε.Ε.Σ.):** Περιλαμβάνει δράσεις ενδοσχολικού χαρακτήρα και θεματικών κατηγοριών όπως:
 - α). Επιμόρφωση νεοδιορισθέντων εκπαιδευτικών και
 - β). Περιοδική επιμόρφωση.
 Ο σχεδιασμός των επιμορφωτικών προγραμμάτων και η υλοποίησή τους θα γίνεται από τον Διευθυντή της σχολικής μονάδας, θα εγκρίνεται από τη Δ.Ε.Δ.Β.Μ.Ε. της οικείας Διεύθυνσης Β/θμιας Εκπαίδευσης και θα γνωστοποιείται στο αρμόδιο Τμήμα της Διεύθυνσης Σπουδών του Υπουργείου Παιδείας.

12. Εκπαιδευτικές Δομές Σχολικών Μονάδων

Σε κάθε σχολική μονάδα της Β/θμιας Εκπαίδευσης, ανάλογα με τη βαθμίδα και τον τύπο της δημιουργούνται οι παρακάτω εκπαιδευτικές δομές.

- **Σχολική Βιβλιοθήκη:** Υπάγεται απευθείας στο Διευθυντή που θα φέρει και την ευθύνη λειτουργίας της. Θα διαθέτει αναγνωστήριο, έντυπο και ψηφιακό υλικό καθώς και εξοπλισμό αναπαραγωγής και βιβλιοδεσίας του.
- **Εργαστήρια Γυμνασίου:** 1. Φυσικών Επιστημών, 2. Πληροφορικής & Ψηφιακών Μέσων, 3. Τεχνικών Κατασκευών

- **Εργαστήρια Λυκείου:** 1. Φυσικών Επιστημών, 2. Πληροφορικής & Ψηφιακών Μέσων, 3. Τεχνικών Κατασκευών, 4. Τεχνικών Εφαρμογών.
- **Εργαστήρια Τεχνικής Επαγγελματικής Σχολής:** Η Τεχνική - Επαγγελματική Σχολή **δεν θα διαθέτει εργαστήρια**. Η πρακτική άσκηση των μαθητών θα πραγματοποιείται στις δομές του ΣΕΚ.

13. Σχολικές Μονάδες - Οργάνωση - Διοίκηση - Χρηματοδότηση

Διοικητική Δομή

- **Διευθυντής:** Η θητεία του θα είναι 5/ετής επαναλαμβανόμενη, εφόσον έχει θετική αξιολόγηση. Το υποχρεωτικό διδακτικό του ωράριο δεν μπορεί να είναι μικρότερο των 5 ωρών εβδομαδιαίως.
- **Υποδιευθυντής:** Η θητεία του θα είναι 5/ετής επαναλαμβανόμενη, εφόσον έχει θετική αξιολόγηση. Το υποχρεωτικό διδακτικό του ωράριο του δεν μπορεί να είναι μικρότερο των 10 ωρών εβδομαδιαίως. Στις σχολικές μονάδες με αριθμό μαθητών μεγαλύτερο των «τριακοσίων» ορίζεται δεύτερος Υποδιευθυντής.
- **Σύλλογος διδασκόντων:** Συμμετέχουν υποχρεωτικά όλοι οι εκπαιδευτικοί που διδάσκουν στη σχολική μονάδα. Οι συνεδριάσεις του πραγματοποιούνται εκτός του διδακτικού ωραρίου.
- **Επικουρικό Προσωπικό σχολικών μονάδων:** Θα υπάγονται στην αρμοδιότητα του Διευθυντή της σχολικής μονάδας που υπηρετούν και θα ασκούν καθήκοντα, επιστάτη, κλητήρα και συντηρητή των σχολικών εγκαταστάσεων. Το ωράριο τους δεν μπορεί να είναι μικρότερο από το ωράριο λειτουργίας της σχολικής μονάδας.

Χρηματοδότηση

- **Η χρηματοδότηση** των λειτουργικών αναγκών των σχολικών μονάδων θα γίνεται από τη Διεύθυνση Οικονομικού του Υπουργείου Παιδείας.
- **Τα κριτήρια για τη κατανομή των σχετικών πιστώσεων** θα είναι ο αριθμός των μαθητών, η κατάσταση των κτιριακών εγκαταστάσεων, ο τύπος εκπαίδευσης (*γενική ή τεχνική - επαγγελματική*) και οι τοπικές κλιματικές συνθήκες.
- **Η χορήγηση των πιστώσεων** σε κάθε σχολική μονάδα θα γίνεται μέσω του Διευθυντή Β/θμιας Εκπαίδευσης.
- **Αποκλειστικός διαχειριστής και υπόλογος** των πιστώσεων για τις λειτουργικές δαπάνες κάθε σχολικής μονάδας ορίζεται ο Διευθυντής της.

14. Ωρολόγια Προγράμματα

- **Εκπαιδευτικό ωράριο:** Για όλους τους τύπους σχολείων και των δύο βαθμίδων της Β/θμιας Εκπαίδευσης ορίζεται σε τριάντα πέντε (35) διδακτικές ώρες για πέντε (5) ημέρες εβδομαδιαίως.
- **Αναθεώρηση δομής εκπαιδευτικού ωραρίου:** Θα γίνεται κάθε έξη (6) εκπαιδευτικά έτη με κριτήρια τη προσαρμογή του στις σύγχρονες εξελίξεις των διδασκόμενων γνωστικών αντικειμένων και τις ανάγκες της εθνικής οικονομίας.

15. Αναλυτικά Προγράμματα

- **Χαρακτηριστικά:** Θα είναι σε συνάφεια και αντιστοιχία με τη βαθμίδα και τον τύπο σχολείου.
- **Σύνταξη:** Θα συντάσσονται με ευθύνη του Τμήματος Β/θμιας Εκπαίδευσης του Κέντρου Εκπαιδευτικών και Παιδαγωγικών Μελετών του Υπουργείου Παιδείας από επιτροπές (μία για κάθε μάθημα).
- **Χρόνος εφαρμογής:** Δεν θα εφαρμόζονται άμεσα μετά την έγκρισή τους, αλλά μετά από τρία έτη.

16. Έντυπο (βιβλία) & Ψηφιακό Εκπαιδευτικό Υλικό

Η προμήθεια του έντυπου και ψηφιακού εκπαιδευτικού υλικού θα γίνεται από το ελεύθερο εμπόριο με τις εξής διαδικασίες:

- **Πρόσκληση υποβολής υλικού:** Θα καλούνται οι ενδιαφερόμενοι (*Ν.Π.Δ.Δ., Ν.Π.Ι.Δ., ιδιώτες, εκπαιδευτικοί, κλπ.*) να προσκομίσουν στο Υπουργείο Παιδείας, εντός χρονικού διαστήματος ενός έτους, έντυπο (βιβλία) και ψηφιακό εκπαιδευτικό υλικό για την κάλυψη των διδακτικών του αναγκών.
- **Προδιαγραφές υλικού:** Στην πρόσκληση θα αναφέρονται ρητά οι προδιαγραφές που θα πρέπει να καλύπτει το έντυπο και ψηφιακό εκπαιδευτικό υλικό που θα υποβληθεί.
- **Υποχρεωτικοί όροι:** Κάθε υποψήφιος προμηθευτής θα δεσμεύεται σε συγκεκριμένους όρους - υποχρεώσεις έναντι του Υπουργείου Παιδείας
- **Ψηφιακό Εκπαιδευτικό Υλικό:** Θα αποτελεί υποχρεωτικό συνδοδευτικό υλικό για κάθε υποβαλλόμενο εκπαιδευτικό βιβλίο.

- **Επιλογή έντυπου και ψηφιακού εκπαιδευτικού υλικού:** Η επιλογή των εκπαιδευτικών βιβλίων θα γίνεται από 1^η έως 30^η Μαρτίου.
- **Κοστολόγηση Υλικού:** Το έντυπο και ψηφιακό εκπαιδευτικό υλικό, που θα επιλέγεται, θα κοστολογείται από ειδική επιτροπή του Υπουργείου Παιδείας από 1^η έως 30^η Απριλίου. Αυτή θα είναι υποχρεωτική για τους υποψήφιους προμηθευτές που διαφορετικά θα αποκλείονται. Θα είναι ξεχωριστή για τα βιβλία και το ψηφιακό εκπαιδευτικό υλικό και θα γίνεται με βάση καθορισμένα κριτήρια.
- **Προμήθεια Υλικού: α). Βιβλία:** Δύο τίτλοι (1^{ος} & 2^{ος} στη βαθμολογική κατάταξη) σε 35 αντίτυπα για κάθε σχολική μονάδα. **β). Ψηφιακός υλικός φορέας:** Δύο τίτλοι (1^{ος} & 2^{ος} στη βαθμολογική κατάταξη). Ο πρώτος στην κατάταξη θα προμηθεύεται σε αριθμό αντιτύπων ίσο με τον αριθμό των δικαιούχων μαθητών συν 5 αντίτυπα για κάθε σχολική βιβλιοθήκη.
- **Διανομή έντυπου και ψηφιακού εκπαιδευτικού υλικού στις σχολικές μονάδες:** Θα γίνεται έως την 20^η Ιουλίου με ευθύνη των αναδόχων.
- **Αξιολόγηση υλικού:** Το διανεμόμενο έντυπο και ψηφιακό υλικό θα αξιολογείται στο τέλος του πρώτου εκπαιδευτικού τετραμήνου από τους χρήστες του, εκπαιδευτικούς και μαθητές. **α). Εκπαιδευτικοί:** Θα αξιολογούν τη συμβατότητα του υλικού με τα κριτήρια επιλογή του και **β). Μαθητές:** Θα αξιολογούν την εμφάνιση, τη γλώσσα, το βαθμό κατανόησης της περιεχόμενης ύλης και τη λειτουργικότητα του ψηφιακού υλικού φορέα.

17. Στελέχη - Εκπαιδευτικοί - Ινστιτούτα και Οργανισμοί Β/θμιας Εκπαίδευσης

- **Επικουρικό Προσωπικό Σχολικών Μονάδων:** Διοικητικά και πειθαρχικά θα ανήκουν στην αρμοδιότητα του Διευθυντή της σχολικής μονάδας που υπηρετούν. Θα ασκούν καθήκοντα Επιστάτη, κλητήρα και συντηρητή των σχολικών εγκαταστάσεων.
- **Γραμματείς Σχολικών Μονάδων:** Σε κάθε σχολική μονάδα με περισσότερους των 300 μαθητές θα τοποθετηθούν, με μετάταξη από τον ευρύτερο δημόσιο τομέα, διοικητικοί υπάλληλοι.
- **Εκπαιδευτικοί γενικών ειδικοτήτων:** Διετής υποχρεωτική παραμονή στην αρχική θέση τοποθέτησής τους, χωρίς δικαίωμα μετάθεσης ή απόσπασης.
- **Εκπαιδευτικοί τεχνικών & επαγγελματικών ειδικοτήτων:** Διετής επαγγελματική προϋπηρεσία, από τη κτήση του πτυχίου, ως υποχρεωτικό προσόν διορισμού. Διετής υποχρεωτική παραμονή στην αρχική θέση τοποθέτησής τους, χωρίς δικαίωμα μετάθεσης ή απόσπασης.

- **Εκπαιδευτικοί ειδικής αγωγής:** Βασικό πτυχίο Ειδικής Αγωγής ή μεταπτυχιακές σπουδές σε θέματα ειδικής αγωγής, ως υποχρεωτικό προσόν διορισμού. Διετής υποχρεωτική παραμονή στην αρχική θέση τοποθέτησής τους, χωρίς δικαίωμα μετάθεσης ή απόσπασης.
- **Υποδιευθυντές Σχολικών Μονάδων:** Προσόντα ορισμού. α) Βαθμός Α΄ και β) 5/ετής κατ' ελάχιστο ευδόκιμος διδακτική προϋπηρεσία. Η θητεία τους θα είναι 5/ετής επαναλαμβανόμενη, εφόσον υπάρχει θετική αξιολόγηση.
- **Διευθυντές Σχολικών Μονάδων:** Προσόντα ορισμού: α) Βαθμός Α΄, β) 5/ετής κατ' ελάχιστο ευδόκιμος διδακτική προϋπηρεσία και γ) πιστοποιημένη επιμόρφωση ή μετεκπαίδευση ή μεταπτυχιακές σπουδές. Η θητεία του θα είναι 5/ετής επαναλαμβανόμενη, εφόσον έχει θετική αξιολόγηση.
- **Σύλλογος διδασκόντων:** Συμμετέχουν υποχρεωτικά όλοι οι εκπαιδευτικοί που διδάσκουν στη σχολική μονάδα. Οι συνεδριάσεις του πραγματοποιούνται υποχρεωτικά εκτός του διδακτικού ωραρίου.
- **Επόπτες Επιστημονικής και Παιδαγωγικής Καθοδήγησης:** Αντικαθιστούν το θεσμό των Σχολικών Συμβούλων. Προσόντα ορισμού. α) 8/ετής κατ' ελάχιστο ευδόκιμος διδακτική προϋπηρεσία και β) μία κατ' ελάχιστο ευδόκιμος θητεία σε θέση Διευθυντή σχολικής Μονάδας. Η θητεία τους θα είναι 5/ετής επαναλαμβανόμενη, εφόσον υπάρχει θετική αξιολόγηση.
- **Προϊστάμενοι Τμημάτων Διεύθυνσης Β/θμιας Εκπαίδευσης:** Ορίζονται με απόφαση του οικείου ΠΥΣΔΕ, σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις, για θητεία τριών (3) ετών.
- **Διευθυντές Β/θμιας Εκπαίδευσης:** Θέσεις μετακλητών υπάλληλων. Ορίζονται με απόφαση του Υπουργού Παιδείας για θητεία τεσσάρων ετών. Θα πρέπει να έχουν βαθμός Α΄, 15/ετή κατ' ελάχιστο ευδόκιμο διδακτική προϋπηρεσία και μία θητεία σε θέση Διευθυντή σχολικής Μονάδας. Μεταφέρονται σε αυτούς και οι αρμοδιότητες για τη Β/θμια Εκπαίδευση των Περιφερειακών Διευθυντών Α/θμιας και Β/θμιας που καταργούνται.
- **Περιφερειακοί Διευθυντές:** Η θέση τους καταργείται και οι αρμοδιότητές τους μεταφέρονται στους Διευθυντές Α/θμιας και Β/θμιας Εκπαίδευσης.
- **Προϊστάμενοι Τμημάτων Διεύθυνσης Σπουδών Β/θμιας Εκπαίδευσης Υπουργείου Παιδείας:** Ορίζονται, σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις, με απόφαση του Υπουργού Παιδείας μετά από εισήγηση του Διευθυντή Σπουδών Β/θμιας Εκπαίδευσης για θητεία τεσσάρων ετών.

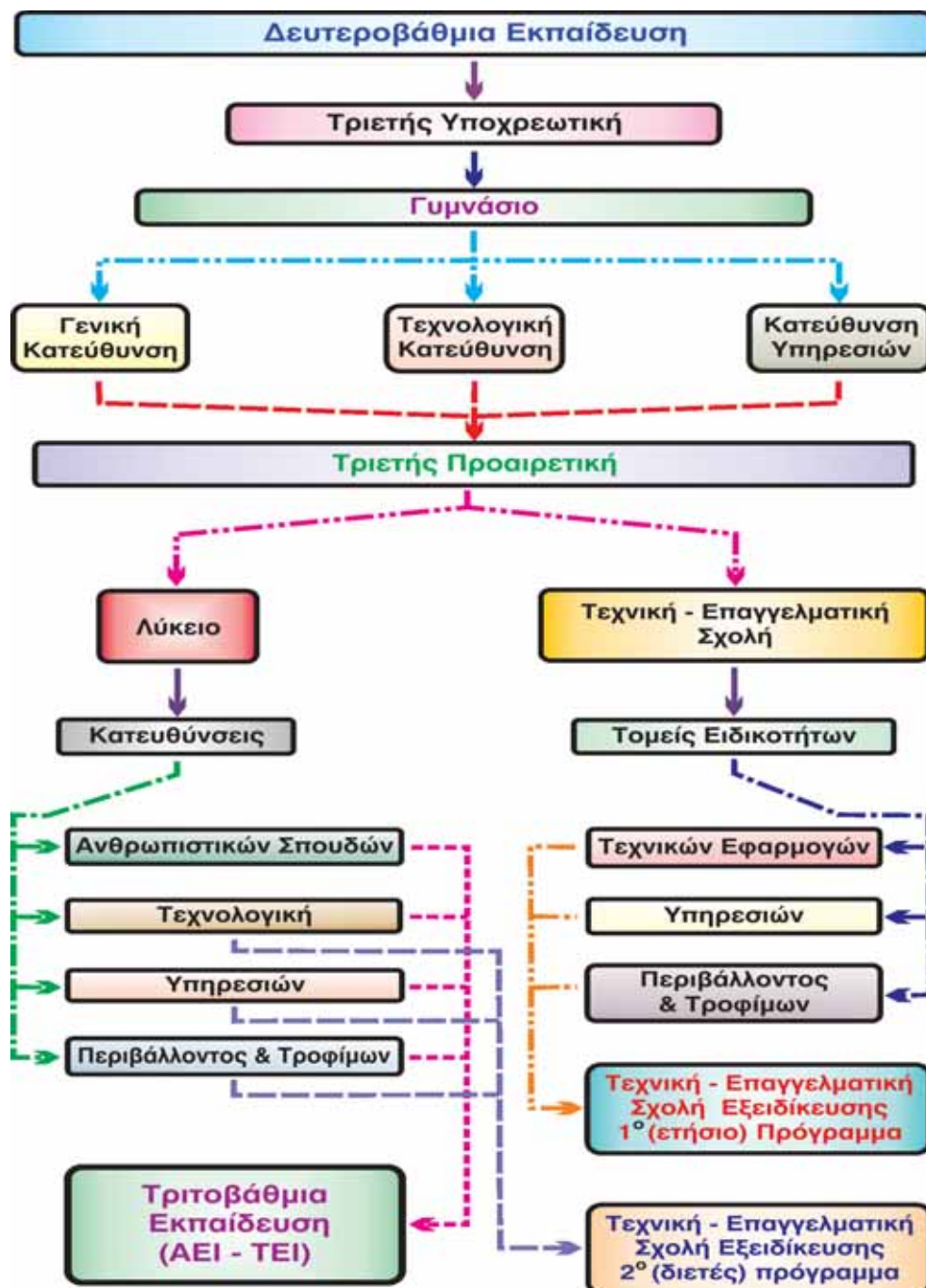
- **Διευθυντής Σπουδών Β/θμιας Εκπαίδευσης του Υπουργείου Παιδείας:** Θέση μετακλητού υπάλληλου. Ορίζεται με απόφαση του Υπουργού Παιδείας για θητεία τεσσάρων ετών. Μεταφέρονται σε αυτόν και οι αρμοδιότητες για τη Β/θμια Εκπαίδευση του Ειδικού Γραμματέα Α/θμιας και Β/θμιας Εκπαίδευσης, η θέση του οποίου καταργείται.
- **Κέντρο Εκπαιδευτικών και Παιδαγωγικών Ερευνών:** Υπάγεται απευθείας στον Υπουργό Παιδείας, θα έχει έδρα σε αυτό και αντικαθιστά το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικών Μελετών (πρώην Π.Ι.) που καταργείται.

18. Αξιολόγηση Εκπαιδευτικών - Στελεχών Εκπαίδευσης και Σχολικών Μονάδων

Η αξιολόγηση των Εκπαιδευτικών, Στελεχών Εκπαίδευσης και των Σχολικών Μονάδων Β/θμιας Εκπαίδευσης θα είναι διαρκής, θα γίνεται κάθε τέσσερα χρόνια και τα αποτελέσματά της θα χρησιμοποιούνται για τη βελτίωση των εμπλεκόμενων συντελεστών και των δομών της.

- **Εκπαιδευτικοί:** Αξιολογούνται κατά σειρά από το Διευθυντή της σχολικής μονάδας και τον Επόπτη Επιστημονικής και Παιδαγωγικής Καθοδήγησης ειδικότητας.
- **Υποδιευθυντές σχολικών μονάδων:** Αξιολογούνται κατά σειρά από το Διευθυντή της σχολικής μονάδας, τον αρμόδιο Επόπτη Επιστημονικής και Παιδαγωγικής Καθοδήγησης και το Διευθυντή της οικείας Διεύθυνσης Β/θμιας Εκπαίδευσης.
- **Διευθυντές σχολικών μονάδων:** Αξιολογούνται κατά σειρά από τον Επόπτη Επιστημονικής Καθοδήγησης, τον Επόπτη Παιδαγωγικής Καθοδήγησης, και το Διευθυντή της οικείας Διεύθυνσης Β/θμιας Εκπαίδευσης.
- **Επόπτες Επιστημονικής και Παιδαγωγικής Καθοδήγησης:** Αξιολογούνται από το Διευθυντή της οικείας Διεύθυνσης Β/θμιας Εκπαίδευσης, ένα Επόπτη Επιστημονικής και Παιδαγωγικής Καθοδήγησης ειδικότητας που υπηρετεί σε άλλη Διεύθυνση και ένα Επόπτη Επιστημονικής και Παιδαγωγικής Καθοδήγησης που υπηρετεί στο Κέντρο Εκπαιδευτικών και Παιδαγωγικών Ερευνών του Υπουργείου Παιδείας.
- **Σχολικές Μονάδες:** Αξιολογούνται από ειδική επιτροπή αποτελούμενη από:
 - το Διευθυντή της οικείας Διεύθυνσης Β/θμιας Εκπαίδευσης ως Πρόεδρο
 - Δύο Επόπτες Επιστημονικής και Παιδαγωγικής Καθοδήγησης ειδικότητας συναφών με την προς αξιολόγηση σχολική μονάδα.

Βασικές Αρχές νέας Β/θμιας Εκπαίδευσης (Αναλυτική παρουσίαση)

1.1 Γυμνάσιο

Η φοίτηση στο Γυμνάσιο θα είναι υποχρεωτική και τριετής.

Η κατανομή των αποφοίτων των Δημοτικών Σχολείων στα Γυμνάσια κάθε Δήμου θα γίνεται από άμισθη επταμελή Επιτροπή που θα συγκροτείται από το Διευθυντή Β/θμιας Εκπαίδευσης κάθε περιοχής αποτελούμενη από:

1. το Διευθυντή Δημοτικού Σχολείου του οποίου θα συζητείται η κατανομή των μαθητών,
 2. ένα (1) εκπρόσωπο της τοπικής ένωσης γονέων,
 3. ένα (1) εκπρόσωπο της Α/βάθμιας Εκπαίδευσης,
 4. ένα (1) εκπρόσωπο της Β/θμιας Εκπαίδευσης,
 5. ένα (1) εκπρόσωπο του πρωτοβάθμιου συνδικαλιστικού σωματείου της Α/βάθμιας Εκπαίδευσης
 6. ένα (1) εκπρόσωπο του πρωτοβάθμιου συνδικαλιστικού σωματείου της Β/θμιας εκπαίδευσης
 7. ένα (1) Επόπτη Επιστημονικής & Παιδαγωγικής Καθοδήγησης Β/θμιας Εκπαίδευσης.
- Πρόεδρος της Επιτροπής ορίζεται ο Επόπτης Επιστημονικής & Παιδαγωγικής Καθοδήγησης. Οι εργασίες της Επιτροπής θα ολοκληρώνονται δεσμευτικά εντός του μηνός Απριλίου εκάστου έτους.
 - Το «τελικό πόρισμα» κατατίθεται στο Διευθυντή Διεύθυνσης ο οποίος θα έχει και την ευθύνη υλοποίησής του χωρίς παρεκλίσεις.

1.2 Δομή και Διάρθρωση Γυμνασίου

Το Γυμνάσιο θα διαρθρώνεται σε τρεις κατευθύνσεις που θα λειτουργούν υπό ενιαία Διεύθυνση.

- α). Γενική
- β). Τεχνολογική
- γ). Υψηρεσιών

Η εγγραφή των μαθητών της ΣΤ' Δημοτικού σε κάθε κατεύθυνση θα γίνεται υποχρεωτικά με βάση τα εξής κριτήρια και ενέργειες:

- α). Τα αποτελέσματα γραπτών εξετάσεων, περιόδου Ιουνίου, στις παρακάτω θεματικές ενότητες:

Το Σχολείο του 21^{ου} Αιώνα - Επενδύοντας στη Γνώση / Πρόταση για μία νέα Β/θμια Εκπαίδευση / Μάιος 2011 / Παναγιώτης Ε. Καταγής - Θανάσης Ι. Νικολόπουλος - Νίκος Ι. Παρίκος

- Μαθηματικά - Φυσικές Επιστήμες
- Γλώσσα - Ιστορία

Τα θέματα των εξετάσεων θα επιλέγονται από Τράπεζα Θεμάτων, η οποία θα δημιουργείται με αποκλειστική ευθύνη του Διευθυντή Διεύθυνσης Α/θμιας Εκπαίδευσης σε συνεργασία με τους Επόπτες Επιστημονικής & Παιδαγωγικής Καθοδήγησης που υπάγονται σε αυτόν.

- β). Ενημέρωση σε ατομικό επίπεδο, στους γονείς ή κηδεμόνες των μαθητών, για τον τρόπο εγγραφής και επιλογής Γυμνασιακής Κατεύθυνσης, από το Διευθυντή του Δημοτικού Σχολείου και τους Δασκάλους οι οποίοι τους δίδαξαν.

1.3 Ωράριο Έναρξης λειτουργίας και Εκπαιδευτικό ωράριο Γυμνασίου

Η έναρξη λειτουργίας των Γυμνασίων ορίζεται σε:

1. Ημερήσιο Γυμνάσιο: -> 8.15 π.μ
2. Εσπερινό Γυμνάσιο: -> 4.30 μ.μ

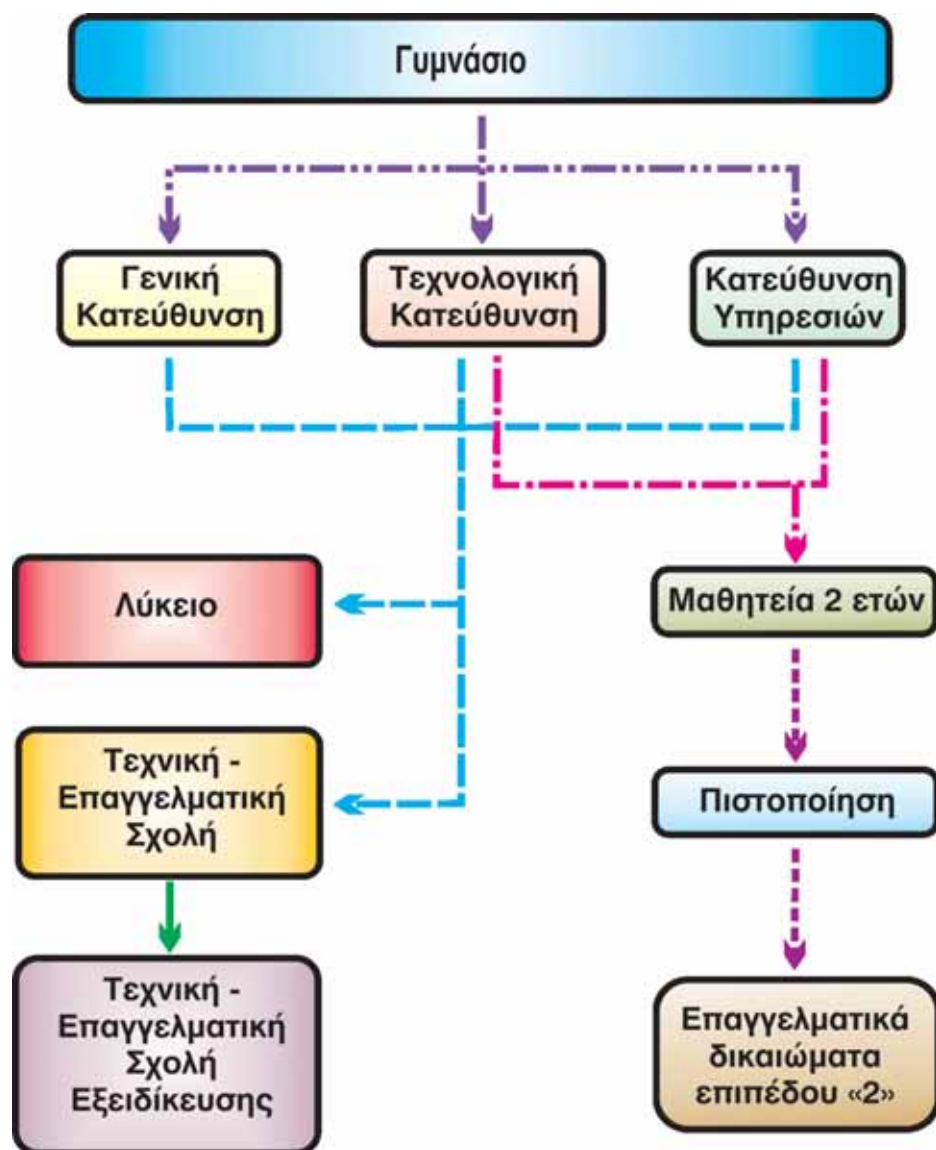
Επιτρέπεται η ίδρυση ενός μόνο Εσπερινού Γυμνασίου ανά εκπαιδευτική περιφέρεια. Η ίδρυσή του θα γίνεται με απόφαση του Υπουργού Παιδείας, μετά από εισήγηση της οικείας Διεύθυνσης Β/θμιας Εκπαίδευσης, αιτιολογημένη απόφαση της Περιφερειακής Αυτοδιοίκησης και γνώμη της Διεύθυνσης Σπουδών Β/θμιας Εκπαίδευσης του Υπουργείου Παιδείας.

Λειτουργία Γυμνασίου σε απογευματινό ωράριο δεν επιτρέπεται.

Οι διδακτικές ώρες του Γυμνασίου, ανεξάρτητα από το ωράριο λειτουργίας του, και στις τρεις κατευθύνσεις ορίζονται σε:

- Ημερήσιες: Επτά (7)
- Εβδομαδιαίες: Τριάντα πέντε (35)

Κάθε διδακτική ώρα έχει διάρκεια σαράντα πέντε (45') λεπτών. Τα διαλείμματα ορίζονται στο τέλος κάθε εκπαιδευτικής ώρας, εκτός των διδακτικών ωρών των εργαστηριακών ασκήσεων που θα υλοποιούνται κάθε δεύτερη εκπαιδευτική ώρα.

1.4 Ωρολόγιο Πρόγραμμα Γυμνασίου

Το ωρολόγιο πρόγραμμα του Γυμνασίου θα διαμορφωθεί σε:

- 1. Μαθήματα κορμού:** Θα είναι μαθήματα Γενικής Παιδείας κοινά για όλες τις Τάξεις και Κατευθύνσεις του Γυμνασίου.
- 2. Πρόσθετα μαθήματα:** Θα είναι διαφορετικά για κάθε Τάξη και Κατεύθυνση του Γυμνασίου σε αντιστοιχία και συνάφεια με το γενικό θεματικό γνωστικό αντικείμενο τους.

1.4.1 Μαθήματα κορμού Γενικής Παιδείας κοινά για τις τρεις (3) κατευθύνσεις και τις τρεις (3) τάξεις του Γυμνασίου (πίνακας 1.1).

Πίνακας 1.1

Μαθήματα κορμού Κατευθύνσεων Γυμνασίου και για τις τρεις (3) τάξεις του

α/α	Μάθημα	Εβδομαδιαίες Ώρες Διδασκαλίας	Παρατ/σεις
1	Αρχαία Ελληνικά	2	
2	Νεοελληνική Γραμματεία (Έκθεση & Λογοτεχνία)	4	
3	Μαθηματικά (Αλγεβρα-Γεωμετρία-Τριγωνομετρία)	4	
4	Φυσικές Επιστήμες	3	
5	Ιστορία	2	
6	Τεχνολογία & Περιβάλλον	2	
7	Ξένες Γλώσσες	2	
8	Θρησκευολογία	1	
9	Πληροφορική	2	
10	Φυσική Αγωγή	2	
Συν.	Μαθήματα = 10	Ώρες = 24	

1.4.2 Μαθήματα & Διδακτικές ώρες Κατευθύνσεων Γυμνασίου

Και στις τρεις Τάξεις του Γυμνασίου ορίζονται για κάθε Κατεύθυνση πρόσθετα μαθήματα σε αντιστοιχία και συνάφεια με το γενικό θεματικό γνωστικό αντικείμενό τους.

1.4.2.1 Πρόσθετα Μαθήματα Γενικής Κατεύθυνσης Γυμνασίου Α', Β' & Γ' Τάξης (πίνακες 1.2, 1.3 & 1.4)

Πίνακας 1.2
Πρόσθετα μαθήματα και διδακτικές ώρες Α' Τάξης
Γενικής Κατεύθυνσης Γυμνασίου

α/α	Μάθημα	Εβδομαδιαίες Ώρες Διδασκαλίας	Παρατ/σεις
1	Συντακτικό Νέας Ελληνικής Γλώσσας	1	
2	Γραμματική Νέας Ελληνικής Γλώσσας	2	
3	Μαθηματικά (Αλγεβρα-Γεωμετρία-Τριγωνομετρία)	1	
4	Φυσικές Επιστήμες	2	Εργαστήριο
5	Θέατρο - Ζωγραφική	1	
6	Στοιχεία Περιβάλλοντος	2	
7	Ξένες Γλώσσες	1	
8	Θρησκειολογία	1	
Συν.	Μαθήματα = 8	Ώρες = 11	

Πίνακας 1.3
Πρόσθετα μαθήματα και διδακτικές ώρες Β' Τάξης
Γενικής Κατεύθυνσης Γυμνασίου

α/α	Μάθημα	Εβδομαδιαίες Ώρες Διδασκαλίας	Παρατ/σεις
1	Συντακτικό & Γραμματική Αρχαίας Ελληνικής Γλώσσας	2	
2	Μαθηματικά (Αλγεβρα - Γεωμετρία -Τριγωνομετρία)	1	
2	Φυσικές Επιστήμες	2	Εργαστήριο
4	Θέατρο - Ζωγραφική	1	
5	Ξένες Γλώσσες	1	
6	Θρησκειολογία	1	
7	Αγωγή του Πολίτη - Πρώτες Βοήθειες	1	
8	Φυσιολογία του Ανθρώπου - Σεξουαλική Αγωγή - Πρώτες Βοήθειες	2	
Συν.	Μαθήματα = 8	Ώρες = 11	

Πίνακας 1.4
Πρόσθετα μαθήματα και διδακτικές ώρες Γ΄ Τάξης
Γενικής Κατεύθυνσης Γυμνασίου

α/α	Μάθημα	Εβδομαδιαίες Ώρες Διδασκαλίας	Παρατ/σεις
1	Συντακτικό Αρχαίας Ελληνικής Γλώσσας	1	
2	Γραμματική Αρχαίας Ελληνικής Γλώσσας	1	
3	Μαθηματικά (Αλγεβρα - Γεωμετρία -Τριγωνομετρία)	1	
4	Φυσικές Επιστήμες	3	Εργαστήριο
5	Θέατρο - Ζωγραφική	1	
6	Ξένες Γλώσσες	1	
7	Αγωγή του Πολίτη - Πρώτες Βοήθειες	1	
8	Βιολογία	2	
Συν.	Μαθήματα = 8	Ώρες = 11	

1.4.2.2 Πρόσθετα Μαθήματα Τεχνολογικής Κατεύθυνσης Γυμνασίου Α΄, Β΄ & Γ΄ Τάξης (πίνακες 1.6, 1.7 & 1.8)

Πίνακας 1.6
Πρόσθετα μαθήματα και διδακτικές ώρες Α΄ Τάξης
Τεχνολογικής Κατεύθυνσης Γυμνασίου

α/α	Μάθημα	Εβδομαδιαίες Ώρες Διδασκαλίας	Παρατ/σεις
1	Συντακτικό Νέας Ελληνικής Γλώσσας	1	
2	Γραμματική Νέας Ελληνικής Γλώσσας	1	
3	Τεχνική Χημεία	1	
4	Στοιχεία Ηλεκτρισμού & Παραγωγής Ηλεκτρικής Ενέργειας	2	Μεικτά (Θ+Ε) μαθήματα
5	Τεχνολογία Μηχανολογικών Κατασκευών & Παραγωγής Βιομηχανικών Υλικών	2	
6	Τεχνολογία Δομικών Κατασκευών και Υλικών	2	
7	Ξένες Γλώσσες	1	Ορολογία
8	Ήπιες Μορφές Ενέργειας & Προστασία Περιβάλλοντος	1	
Συν.	Μαθήματα = 8	Ώρες = 11	

Πίνακας 1.7
Πρόσθετα μαθήματα και διδακτικές ώρες Β΄ Τάξης
Τεχνολογικής Κατεύθυνσης Γυμνασίου

α/α	Μάθημα	Εβδομαδιαίες Ώρες Διδασκαλίας	Παρατ/σεις
1	Μαθηματικά (Εφαρμοσμένα)	1	
2	Στοιχεία Ηλεκτρισμού & Ηλεκτροτεχνίας	2	Μεικτά (Θ+Ε) μαθήματα
3	Τεχνολογία Μηχανολογικών Κατασκευών και Αρχές Στοιχείων Μηχανών	2	
4	Τεχνολογία Δομικών Κατασκευών και Αντοχή Υλικών	2	
5	Ξένες Γλώσσες	1	Ορολογία
6	Τεχνική Χημεία	1	
7	Αγωγή του Πολίτη	1	
8	Φυσιολογία του Ανθρώπου - Σεξουαλική Αγωγή	1	
Συν.	Μαθήματα = 8	Ώρες = 11	

Πίνακας 1.8
Πρόσθετα μαθήματα και διδακτικές ώρες Γ΄ Τάξης
Τεχνολογικής Κατεύθυνσης Γυμνασίου

α/α	Μάθημα	Εβδομαδιαίες Ώρες Διδασκαλίας	Παρατ/σεις
1	Μαθηματικά (Εφαρμοσμένα)	1	
2	Στοιχεία Ηλεκτρονικής	2	
3	Τεχνολογία Αυτοκινήτου	1	
4	Τεχνολογία Θερμικών & Ψυκτικών Εγκαταστάσεων	2	Μεικτό (Θ+Ε) μάθημα
5	Σχέδιο	2	(Ε /2)
6	Ξένες Γλώσσες	1	Ορολογία
7	Στοιχεία Επαγγελματικής Δραστηριότητας	1	
8	Υγιεινή & Ασφάλεια Εργασίας - Πρώ- τες Βοήθειες	1	
Συν.	Μαθήματα = 8	Ώρες = 11	

1.4.2.3 Πρόσθετα Μαθήματα Κατεύθυνσης Υπηρεσιών Γυμνασίου Α΄, Β΄ & Γ΄ Τάξης (πίνακες 1.9, 1.10 & 1.11)

Πίνακας 1.9

Πρόσθετα μαθήματα και διδακτικές ώρες Α΄ Τάξης Κατεύθυνσης Υπηρεσιών

α/α	Μάθημα	Εβδομαδιαίες Ώρες Διδασκαλίας	Παρατ/σεις
1	Συντακτικό Νεάς Ελληνικής Γλώσσας	1	
2	Γραμματική Νεάς Ελληνικής Γλώσσας	1	
3	Στοιχεία Νοσηλευτικής & Πρώτων Βοηθειών	1	
4	Στοιχεία Οικονομίας & Λογιστικής	2	Μεικτά (Θ+Ε) μαθήματα
5	Οργάνωση Γραφείου & Αρχείων	2	
6	Φυτικό Περιβάλλον & Στοιχεία Γεωτεχνίας	2	
7	Ξένες Γλώσσες	1	Ορολογία
8	Ήπιες Μορφές Ενέργειας & Προστασία Περιβάλλοντος	1	
Συν.	Μαθήματα = 8	Ώρες = 11	

Πίνακας 1.10

Πρόσθετα μαθήματα και διδακτικές ώρες Β΄ Τάξης Κατεύθυνσης Υπηρεσιών

α/α	Μάθημα	Εβδομαδιαίες Ώρες Διδασκαλίας	Παρατ/σεις
1	Στοιχεία Νοσηλευτικής & Πρώτων Βοηθειών	2	
2	Δερματολογία	1	
3	Στοιχεία Λογιστικής και Εμπορικού Δικαίου	2	
4	Στοιχεία Αλληλογραφίας και Αρχές Αστικού Δικαίου	2	
5	Κηποτεχνία	1	Μεικτό (Θ+Ε) μάθημα
6	Ξένες Γλώσσες	1	Ορολογία
7	Αγωγή του Πολίτη	1	
8	Φυσιολογία του Ανθρώπου - Σεξουαλική Αγωγή	1	
Συν.	Μαθήματα = 8	Ώρες = 11	

Πίνακας 1.11
Πρόσθετα μαθήματα και διδακτικές ώρες Γ΄ Τάξης
Κατεύθυνσης Υπηρεσιών

α/α	Μάθημα	Εβδομαδιαίες Ώρες Διδασκαλίας	Παρατ/σεις
1	Μαθηματικά (Εφαρμοσμένα)	1	
2	Στοιχεία Αισθητικής - Κομμωτικής	2	
3	Στοιχεία Εργατικού Δικαίου	1	
4	Ζωοτεχνία - Πτηνοτροφία	2	
5	Ιχθυοκαλλιέργειες		
6	Στοιχεία Επαγγελματικής Επικοινωνίας & Σταδιοδρομίας	2	
7	Ξένες Γλώσσες	1	Ορολογία
8	Υγιεινή & Ασφάλεια Εργασίας - Πρώτες Βοήθειες	1	
Συν.	Μαθήματα = 8	Ώρες = 11	

1.5 Εργαστηριακές Υποδομές Γυμνασίου

Κάθε Γυμνάσιο θα διαθέτει:

1. Εργαστήριο Φυσικών Επιστημών
2. Εργαστήριο Πληροφορικής και Ψηφιακών Μέσων
3. Εργαστήριο Τεχνικών Κατασκευών

1.6 Φοίτηση Μαθητών Γυμνασίου

Οι μαθητές του Γυμνασίου μπορούν να πραγματοποιούν μέχρι 50 «Δικαιολογημένες» και 30 «Αδικαιολόγητες» απουσίες.

Κατά τη διάρκεια του διδακτικού έτους για να χαρακτηρίζεται η φοίτηση τους «επαρκής» δεν θα πρέπει να υπερβαίνουν τις παραπάνω απουσίες. Σε διαφορετική περίπτωση αυτή θα χαρακτηρίζεται σύμφωνα με τον παρακάτω πίνακα (πίνακας 1.12).

Πίνακας 1.12
Στοιχεία Χαρακτηρισμού Φοίτησης μαθητών Γυμνασίου

α/α	Εύρος διακύμανσης απουσιών	Επίδοση μαθητών	Χαρακτηρισμός φοίτησης
1	0 έως 80	-----	Επαρκής
2	81 & άνω	Μ.Ο. Βαθμολογίας < 15	Ελλιπής
3	81 έως 124	Μ.Ο. Βαθμολογίας > 15	Επαρκής
6	125 & άνω	-----	Ανεπαρκής

Οι πειθαρχικές ποινές των μαθητών, ωριαίες, ημερησίες και μεγαλύτερης διάρκειας δεν θα λαμβάνονται υπόψη για το χαρακτηρισμό της φοίτησής τους εφόσον παραμένουν είτε στην τάξη, είτε σε άλλο σχολικό χώρο σύμφωνα με τις οδηγίες του Διευθυντή, σε διαφορετική περίπτωση θα χαρακτηρίζονται ως αδικαιολόγητες. Οι επιβαλλόμενες πειθαρχικές ποινές θα χαρακτηρίζουν τη διαγωγή τους.

1.7 Αξιολόγηση Μαθητών Γυμνασίου

Οι μαθητές του Γυμνασίου **αξιολογούνται σε όλα τα μαθήματα**. Η αξιολόγησή τους θα στηρίζεται:

- για την **Α΄ & Β΄ τάξη** σε Τεστ πολλαπλών επιλογών ανοικτού και κλειστού τύπου και μια γραπτή εξέταση σε ενδοσχολικό επίπεδο στο τέλος του διδακτικού έτους.
- για τη **Γ΄ τάξη** σε Τεστ πολλαπλών επιλογών ανοικτού και κλειστού τύπου και μια γραπτή εξέταση στο τέλος του διδακτικού έτους **σε επίπεδο Διεύθυνσης**.

α). Τεστ Αξιολόγησης: Δύναται να είναι, ολιγόλεπτο ή μονόωρο, σε μορφή Ερωτήσεων πολλαπλής επιλογής ανοικτού και κλειστού τύπου.

β). Γραπτές Εξετάσεις: Σε όλες τις τάξεις και Κατευθύνσεις του Γυμνασίου θα

Το Σχολείο του 21^{ου} Αιώνα - Επενδύοντας στη Γνώση / Πρόταση για μία νέα Β/θμια Εκπαίδευση / Μάιος 2011 / Παναγιώτης Ε. Καταγής - Θανάσης Ι. Νικολόπουλος - Νίκος Ι. Παρίκος

στοχεύουν στην αξιολόγηση των μαθητών, όσον αφορά το βαθμό εμπέδωσης και κατανόησης των γνώσεων. Τα αποτελέσματα θα είναι τα μετρήσιμα στοιχεία, θα ανακοινώνονται στους μαθητές και τους γονείς τους και θα χρησιμοποιούνται για την προαγωγή ή απόλυση τους.

Τα Τετράδια των γραπτών εξετάσεων και τα Τέστ Αξιολόγησης και των τριών τάξεων του Γυμνασίου θα φυλάσσονται με ευθύνη του Διευθυντή της Σχολικής Μονάδας για χρονικό διάστημα ενός έτους.

γ). Θέματα των εξετάσεων: Θα αντλούνται, με κλήρωση, από τράπεζα θεμάτων που θα δημιουργείται από ομάδα εργασίας του Υπουργείου Παιδείας και θα διατηρείται σαν ψηφιακό αρχείο δεδομένων στην κεντρική υπηρεσία αυτού και στις κατά τόπους Διευθύνσεις Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης.

Στην αναφερόμενη Τράπεζα θα έχουν πρόσβαση οι Εκπαιδευτικοί και οι μαθητές.

Ο αριθμός τους για κάθε μάθημα δεν μπορεί να είναι μικρότερος των δύο χιλιάδων (2.000), θα αναφέρονται στο σύνολο της διδακτέας ύλης και θα κατανέμονται ισόποσα και κατά αύξουσα κλίμακα βαθμού δυσκολίας σε τέσσερα αρχεία. Τα οριζόμενα θέματα θα προκύπτουν με κλήρωση από κάθε αρχείο.

Οι **ενδοσχολικές εξετάσεις στη Γ' τάξη** θα διεξάγονται **σε κοινά θέματα με ευθύνη του Διευθυντή** Β/θμιας Εκπαίδευσης, ο οποίος θα συγκροτεί τριμελή επιτροπή αποτελούμενη από Επόπτες Επιστημονικής & Παιδαγωγικής Καθοδήγησης διαφορετικών ειδικοτήτων.

Η Επιτροπή με κλήρωση θα διαμορφώνει τα θέματα των εξεταζόμενων μαθημάτων και θα τα αποστέλλει στις σχολικές μονάδες αρμοδιότητάς της.

Η Γραπτή βαθμολογία των μαθητών και των τριών τάξεων πριν την έκδοση των αποτελεσμάτων θα διαβιβάζεται σε ψηφιακή μορφή στην οικεία Διεύθυνση Β/θμιας Εκπαίδευσης και στη Διεύθυνση Σπουδών Β/θμιας Εκπαίδευσης του Υπουργείου Παιδείας.

Η Επιτροπή Εξετάσεων κάθε Διεύθυνσης Β/θμιας Εκπαίδευσης θα ορίζει Γυμνάσια στα οποία οι Επόπτες Επιστημονικής & Παιδαγωγικής Καθοδήγησης ειδικότητας θα διενεργούν αξιολογικό δειγματοληπτικό έλεγχο των βαθμολογημένων γραπτών, τα συμπεράσματα του οποίου θα αποστέλλονται στη Διεύθυνση Σπουδών Β/θμιας Εκπαίδευσης του Υπουργείου Παιδείας.

Επιτρέπεται, έναντι καταβολής συγκεκριμένου χρηματικού παραβόλου, η χορήγηση επικυρωμένων αντιγράφων σε ενήλικες μαθητές ή εάν είναι ανήλικοι στους κηδεμόνες τους, των βαθμολογημένων Τεστ Αξιολόγησης και Γραπτών όλων των τάξεων του Γυμνασίου.

1.7.1 Χαρακτηρισμός Προαγωγής των Μαθητών Γυμνασίου στις τάξεις Α΄, Β΄ & Γ΄

- **Τάξεις Α΄, Β΄ & Γ΄:** Η τελική ετήσια βαθμολογία των μαθητών σε κάθε διδασκόμενο μάθημα θα εξάγεται με βάση τον αλγόριθμο:

$$EBM = 0.4 (\Pi_{\alpha} + \Pi_{\beta} + \Pi_{\gamma}) : 3 + 0.6 \Gamma$$

όπου **EBM:** Ετήσια Βαθμολογία Μαθήματος

Π_{α} : Μ.Ο. Προφορικής βαθμολογίας 1^{ου} τριμήνου

Π_{β} : Μ.Ο. Προφορικής βαθμολογίας 2^{ου} τριμήνου

Π_{γ} : Βαθμολογία Γραπτής Εξέτασης 3^{ου} τριμήνου

Γ : Βαθμολογία Γραπτής Εξέτασης

- **Συνολικός ετήσιος βαθμός μαθητών:** Χαρακτηρίζει την επιτυχή ή μη φοίτηση τους (πίνακας 1.13), είναι ο Μ.Ο. των ετήσιων βαθμολογιών όλων των διδασκόμενων μαθημάτων και εξάγεται με βάση τον αλγόριθμο:

$$ΣEBM = (EBM_1 + EBM_2 + EBM_3 + \dots + EBM_v) : v$$

όπου **ΣEBM:** Συνολική Ετήσια Βαθμολογία Μαθητή

EBM: Ετήσια Βαθμολογία Μαθήματος

v: Αριθμός Μαθημάτων

Πίνακας 1.13

Χαρακτηρισμός Προαγωγής και Απόλυσης μαθητών Α΄, Β΄ & Γ΄ τάξης

a/a	Μέσος Όρος (Μ.Ο.) Συν. Ετήσιας Βαθμολογίας	Προϋποθέσεις	Προαγωγή & μη Προαγωγή
1	Μ.Ο. = 10 ή Μ.Ο. > 10	Ένα μάθημα < 10	Προαγωγή / Απόλυση
2	Μ.Ο. = 10 ή Μ.Ο. > 10	Δύο μαθήματα < 10 και ΣEBM = ή > 15	Υστέρηση τον Ιούνιο Επαναξέταση τον Σεπτέμβριο
3	Μ.Ο. = 10 ή Μ.Ο. > 10	Τρία μαθήματα < 10	Μη Προαγωγή (Απόρριψη)
4	Μ.Ο. < 10	-----	Μη Προαγωγή (Απόρριψη)

1.7.2 Βαθμός Απολυτηρίου Γυμνασίου

Ο βαθμός Απολυτηρίου των αποφοίτων του Γυμνασίου εξάγεται από τη σχέση:

$$B_{\text{ΑΠΓ}} = (\Sigma \text{ΕΒΜ}_{\alpha} + \Sigma \text{ΕΒΜ}_{\beta} + \Sigma \text{ΕΒΜ}_{\gamma}) : 3$$

όπου $B_{\text{ΑΠΓ}}$: Βαθμός Απολυτηρίου

$\Sigma \text{ΕΒΜ}_{\alpha}$: Βαθμός Προαγωγής Α΄ τάξης

$\Sigma \text{ΕΒΜ}_{\beta}$: Βαθμός Προαγωγής Β΄ τάξης

$\Sigma \text{ΕΒΜ}_{\gamma}$: Βαθμός Αποφοίτησης Γ΄ τάξης

1.8 Τίτλοι και Επαγγελματικά Δικαιώματα Αποφοίτων Γυμνασίου

Το Γυμνάσιο θα χορηγεί στους αποφοίτους του «Απολυτήριο» στο οποίο θα αναφέρεται και η «Κατεύθυνση» που παρακολούθησαν.

Στους αποφοίτους των Κατευθύνσεων «Τεχνολογική» και «Υπηρεσιών» θα χορηγούνται μετά από εξετάσεις πιστοποίησης* **Επαγγελματικά Δικαιώματα επιπέδου «2»**.

Για να έχουν δικαίωμα συμμετοχής στις εξετάσεις πιστοποίησης θα πρέπει να ολοκληρώσουν **Μαθητεία δύο (2) ετών** ή **Μαθητεία ενός (1) έτους και ένα (1) έτος επαγγελματική προϋπηρεσία** ή **Επαγγελματική Προϋπηρεσία δύο (2) ετών** μετά την απόκτηση του απολυτηρίου.

Οι **εξετάσεις Πιστοποίησης** θα διεξάγονται μεταξύ 1^{ης} και 30^{ης} Οκτωβρίου κάθε έτους με ευθύνη της Διεύθυνσης Σπουδών Β/θμιας Εκπαίδευσης του Υπουργείου Παιδείας.

Ο Τίτλος επαγγελματικών προσόντων που θα χορηγείται στους αποφοίτους θα είναι ανάλογος με το επάγγελμα στο οποίο ολοκλήρωσαν τη Μαθητεία ή απέκτησαν την επαγγελματική προϋπηρεσία.

α). Τεχνολογικής Κατεύθυνσης : Βοηθός Τεχνίτη...(π.χ. Οχημάτων)

β). Κατεύθυνσης Υπηρεσιών : Βοηθός(π.χ. Κομμωτή)

Στους απόφοιτους Γενικής Κατεύθυνσης **δεν χορηγούνται** επαγγελματικά δικαιώματα.

1.9 Παιδαγωγική & Διδακτική Μαθημάτων Γυμνασίου

Η Παιδαγωγική & Διδακτική των διδασκόμενων μαθημάτων θα είναι προσαρμοσμένες στη βιολογική και πνευματική ηλικία των μαθητών.

Για τους λόγους αυτούς τα διδασκόμενα μαθήματα θα πρέπει να παρέχουν γενικές γνώσεις.

Η πρακτική άσκηση των μαθητών των Κατευθύνσεων «Τεχνολογική» και «Υψηλών» θα εστιάζεται στις βασικές επαγγελματικές δεξιότητες που πρέπει να αποκτήσουν, ώστε να εντάσσονται με ευκολία στο επαγγελματικό περιβάλλον της αγοράς εργασίας που επιθυμούν.

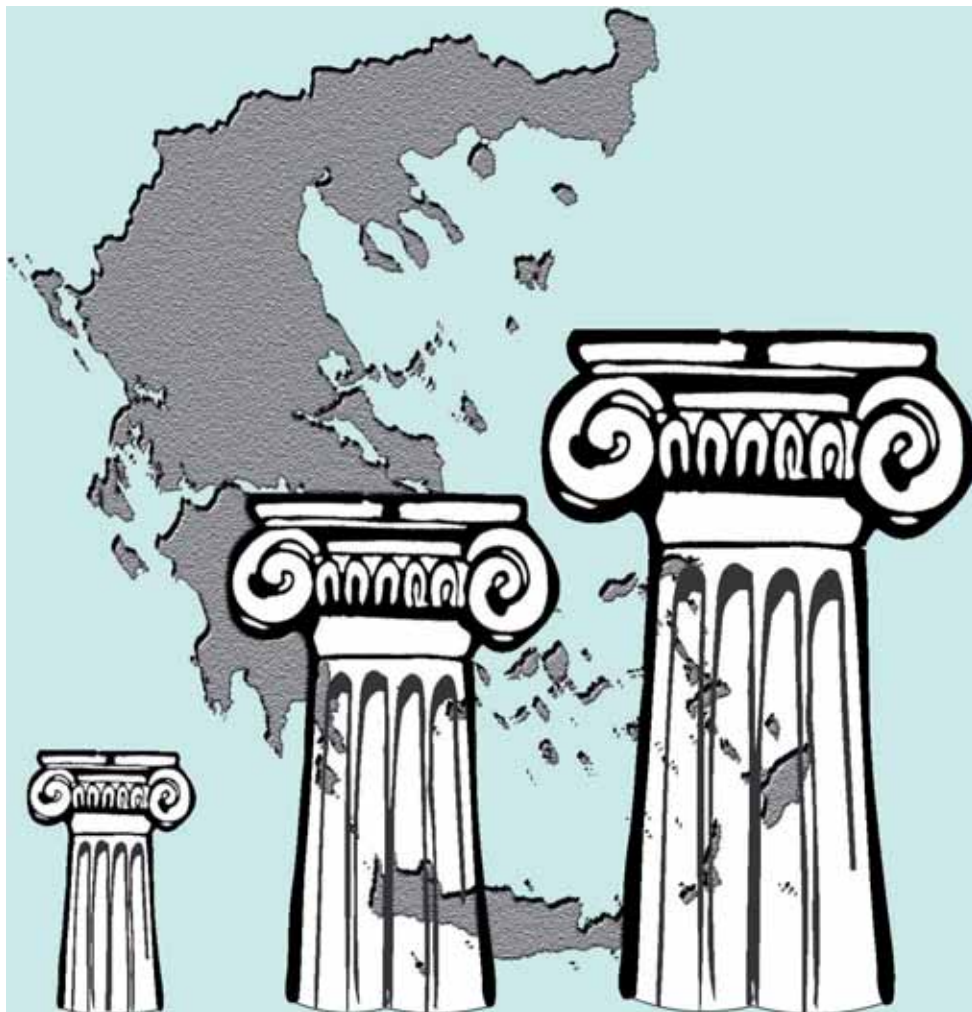
1.10 Ύλη των αναλυτικών προγραμμάτων

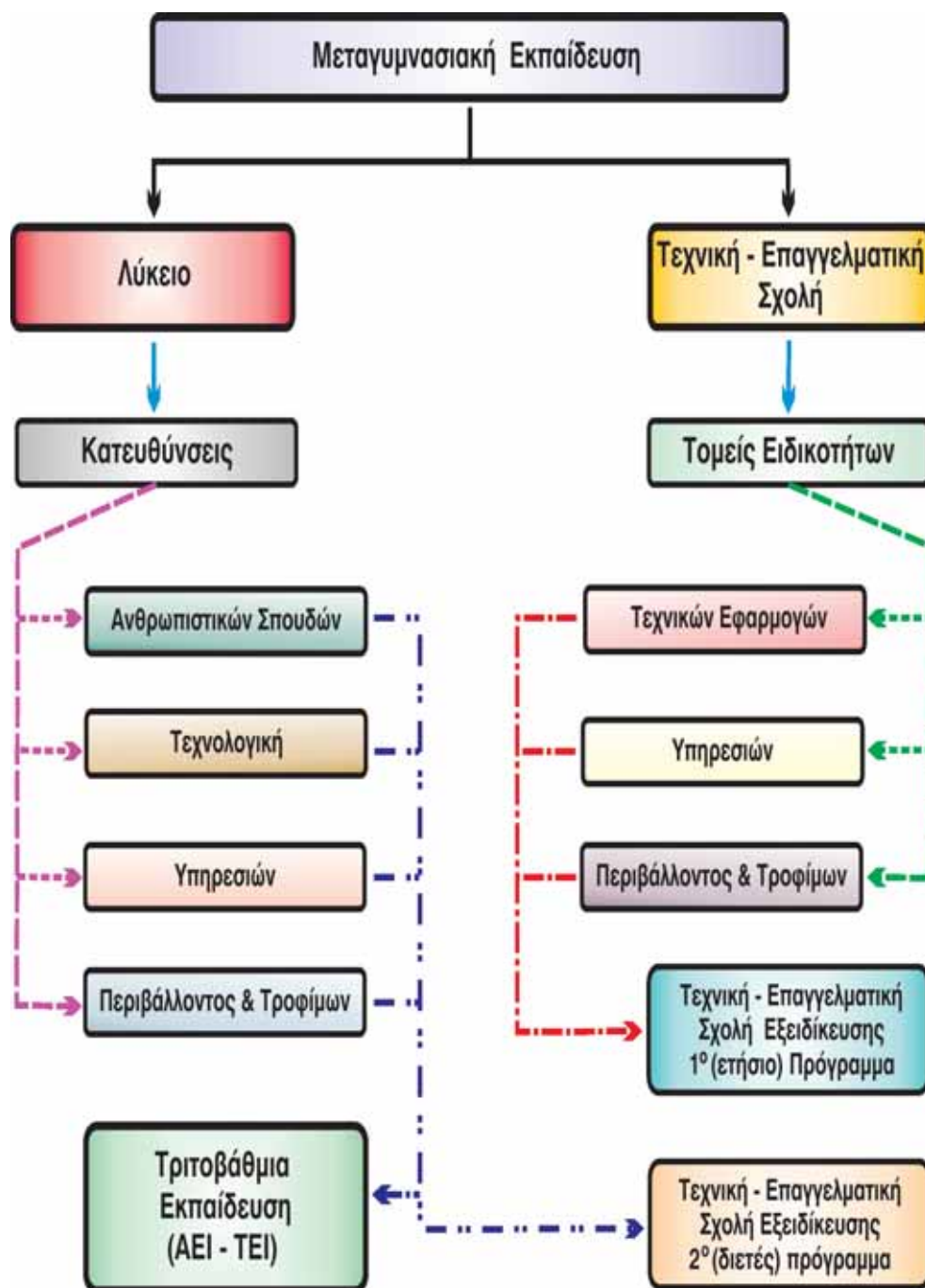
Η ύλη των μαθημάτων θα δομείται με τρόπο που να καλύπτει το γνωστικό αντικείμενο χωρίς εκτεταμένες αναφορές.

Ο τρόπος δόμησης και διάρθρωσής της θα επιτρέπει στον εκπαιδευτικό διδακτικές πρωτοβουλίες και στο μαθητή να αναπτύσσει το ερευνητικό πνεύμα του, μέσα από ατομικές και ομαδικές εργασίες. Ταυτόχρονα **το στοιχείο αυτό θα λειτουργεί** βιωματικά ως **είδος Επαγγελματικού Προσανατολισμού** με τα ερεθίσματα που θα προκαλούνται από αυτές τις εργασίες.

Ιδιαίτερη προσοχή θα δοθεί στη ψηφιακή σύγκλιση των εκπαιδευτικών και μαθητών.

2 Μεταγυμνασιακή Εκπαίδευση

Η μεταγυμνασιακή Εκπαίδευση θα έχει τους παρακάτω τύπους σχολικών μονάδων:

- 1. Λύκειο:** Η φοίτηση είναι τριετής. Σε αυτό εγγράφονται απόφοιτοι και των τριών Κατευθύνσεων του Γυμνασίου και ισοτίμων σχολείων της ημηδαπής ή αλλοδαπής. Παρέχει τη δυνατότητα πρόσβασης στην Τριτοβάθμια Εκπαίδευση. Στα Εσπερινά Λύκεια μμπορούν να εγγράφονται και πτυχιούχοι της Τεχνικής - Επαγγελματικής Σχολής.

Το Λύκειο θα **διαρθρώνεται σε τέσσερις κατευθύνσεις** που θα λειτουργούν υπό ενιαία Διεύθυνση.

- Ανθρωπιστικών Σπουδών
- Τεχνολογική
- Υπηρεσιών
- Περιβάλλοντος & Τροφίμων

- 2. Τεχνική - Επαγγελματική Σχολή:** Η φοίτηση είναι τριετής. Δέχεται αποφοίτους των τριών Κατευθύνσεων Γυμνασίου και ισοτίμων σχολείων της ημεδαπής ή αλλοδαπής. Παρέχει επαγγελματικά δικαιώματα επιπέδου «3»
Η Τεχνική - Επαγγελματική Σχολή θα διαρθρώνεται σε τρεις γενικούς Τομείς Ειδικοτήτων που θα λειτουργούν υπό ενιαία Διεύθυνση.

- Τεχνικών Εφαρμογών
- Υπηρεσιών
- Περιβάλλοντος & Τροφίμων

- 3. Τεχνική - Επαγγελματική Σχολή Εξειδίκευσης:** Λειτουργεί υπό ενιαία διεύθυνση με την Τεχνική - Επαγγελματική Σχολή. Διαθέτει δύο προγράμματα φοίτησης και παρέχει τεχνική - επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση εξειδίκευσης.

1^ο Πρόγραμμα σπουδών: Η φοίτηση είναι ετήσια. Δέχεται αποφοίτους των δύο τύπων σχολείων της μεταγυμνασιακής Β/θμιας Εκπαίδευσης με επαγγελματικά δικαιώματα επιπέδου «3». Παρέχει επαγγελματικά δικαιώματα επιπέδου «3+».

2^ο Πρόγραμμα σπουδών: Η φοίτηση είναι διετής. Δέχεται αποφοίτους Λυκείου που δεν διαθέτουν επαγγελματικά δικαιώματα. Παρέχει επαγγελματικά δικαιώματα επιπέδου «3» και «3+».

- 4. ΣΕΚ (Σχολικό Εργαστηριακό Κέντρο):** Διαθέτει εργαστηριακές υποδομές για την υποστήριξη της πρακτικής εργαστηριακής εκπαίδευσης των μαθη-

τών της Τεχνολογικής Κατεύθυνσης του Λυκείου, της Τεχνικής - Επαγγελματικής Σχολής και της Τεχνικής - Επαγγελματικής Σχολής Εξειδίκευσης. Στις εγκαταστάσεις του θα μπορούν να υλοποιούνται και προγράμματα «Διαβίου Μάθησης» Φορέων Μη Κερδοσκοπικού Χαρακτήρα, Δημοσίου ή Ιδιωτικού Δικαίου.

Τα ΙΕΚ και τα Σχολεία Δεύτερης Εκκαιρίας που λειτουργούν σήμερα καταργούνται.

2.1 Εγγραφές Μαθητών

Η εγγραφή των μαθητών στη μεταγυμνασιακή εκπαίδευση είναι προαιρετική και ολοκληρώνεται έως την 30^η Σεπτεμβρίου. Αριθμητικό πλεόνασμα μαθητών καθώς και τυχόν παρεκλίσεις ρυθμίζονται με απόφαση του Διευθυντή Διεύθυνσης Β/θμιας Εκπαίδευσης.

Κάθε σχολική μονάδα καθορίζει, σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις, άπαξ το μέγιστο αριθμό μαθητών που δέχεται σε κάθε τάξη, ανάλογα με τις κτιριακές υποδομές (*αίθουσες & εργαστήρια*) που διαθέτει. Τον αριθμό αυτό δεν μπορεί να υπερβεί.

Ο Διευθυντής Β/θμιας Εκπαίδευσης είναι αποκλειστικά υπεύθυνος για την εφαρμογή των παραπάνω.

2.2 Ωράριο έναρξης λειτουργίας και εκπαιδευτικό ωράριο Σχολείων μεταγυμνασιακής Εκπαίδευσης

Η έναρξη λειτουργίας σε κάθε τύπο σχολείου της μεταγυμνασιακής Β/θμιας Εκπαίδευσης ορίζεται σε:

1. Ημερήσιο Λύκειο:	-> 8.15 π.μ
2. Εσπερινό Λύκειο:	-> 4.30 μ.μ
3. Τεχνική - Επαγγελματική Σχολή:	-> 4.30 μ.μ
4. Τεχνική - Επαγγελματική Σχολή Εξειδίκευσης:	-> 4.30 μ.μ
5. ΣΕΚ (Σχολικό Εργαστηριακό Κέντρο):	-> 8.15 π.μ

Επιτρέπεται η ίδρυση ενός μόνο Εσπερινού Λυκείου ανά Διεύθυνση. Η ίδρυσή του γίνεται με απόφαση του Υπουργού Παιδείας, μετά από εισήγηση της οικείας Διεύθυνσης Β/θμιας Εκπαίδευσης, αιτιολογημένη απόφαση της Περιφερειακής Αυτοδιοίκησης και γνώμη της Διεύθυνσης Σπουδών Β/θμιας Εκπαίδευσης του Υπουργείου Παιδείας.

Λειτουργία Τεχνικών - Επαγγελματικών Σχολών και Τεχνικών - Επαγγελματι-

κών Σχολών εξειδίκευσης σε άλλο ωράριο δεν επιτρέπεται.

Το ΣΕΚ θα λειτουργεί, ανάλογα με τις ανάγκες των σχολικών μονάδων που εξυπηρετεί και τα προγράμματα επιμόρφωσης που υλοποιούνται σε αυτό.

Το ημερήσιο εκπαιδευτικό ωράριο σε όλους τους τύπους σχολείων της μεταγυμνασιακής Β/θμιας εκπαίδευσης ορίζεται στις επτά διδακτικές ώρες και το εβδομαδιαίο σε τριάντα πέντε.

Κάθε διδακτική ώρα έχει διάρκεια σαράντα πέντε (45') λεπτών. Τα διαλείμματα των εργαστηριακών ασκήσεων θα πραγματοποιούνται ανά δύο διδακτικές ώρες.

2.3 Φοίτηση Μαθητών

Οι μαθητές των Λυκείων, της Τεχνικής - Επαγγελματικής Σχολής και της Τεχνικής - Επαγγελματικής Σχολής Εξειδίκευσης μπορούν να πραγματοποιούν μέχρι 50 «Δικαιολογημένες» και 30 «Αδικαιολόγητες» απουσίες.

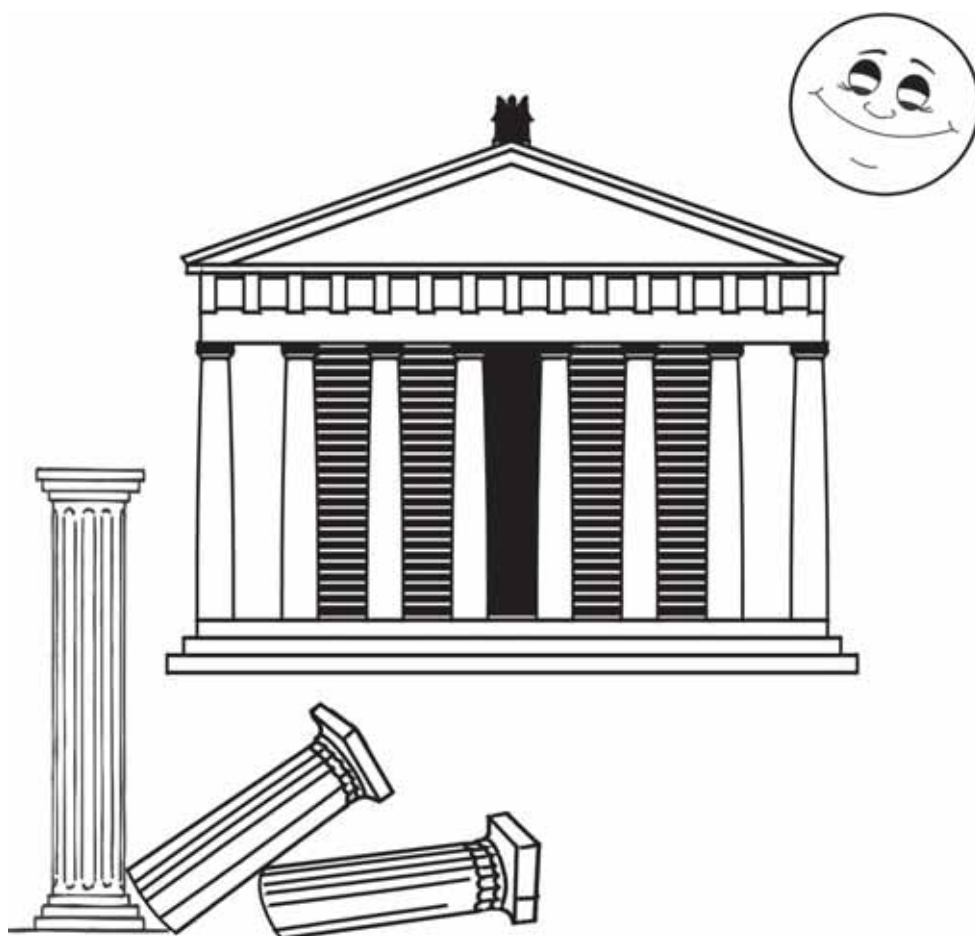
Κατά τη διάρκεια του διδακτικού έτους για να χαρακτηρίζεται η φοίτηση τους «επαρκής» δεν θα πρέπει να υπερβαίνουν τις παραπάνω απουσίες. Σε διαφορετική περίπτωση αυτή θα χαρακτηρίζεται σύμφωνα με τον παρακάτω πίνακα (πίνακας 2.1).

Πίνακας 2.1
Στοιχεία Χαρακτηρισμού Φοίτησης μαθητών
Σχολείων μεταγυμνασιακής Β/θμιας Εκπαίδευσης

a/a	Εύρος διακύμανσης απουσιών	Επίδοση μαθητών	Χαρακτηρισμός φοίτησης
1	0 έως 80	-	Επαρκής
2	81 & άνω	Μ.Ο. Βαθμολογίας < 15	Ελλιπής
3	81 έως 124	Μ.Ο. Βαθμολογίας > 15	Επαρκής
6	125 & άνω	-	Ανεπαρκής

Οι πειθαρχικές ποινές των μαθητών, ωριαίες, ημερήσιες και μεγαλύτερης διάρκειας δεν θα λαμβάνονται υπόψη για το χαρακτηρισμό της φοίτησής τους εφόσον παραμένουν είτε στην τάξη, είτε σε άλλο σχολικό χώρο σύμφωνα με τις οδηγίες του Διευθυντή, σε διαφορετική περίπτωση θα χαρακτηρίζονται ως αδικαιολόγητες. Οι επιβαλλόμενες πειθαρχικές ποινές θα χαρακτηρίζουν τη διαγωγή τους.

3 Λύκειο

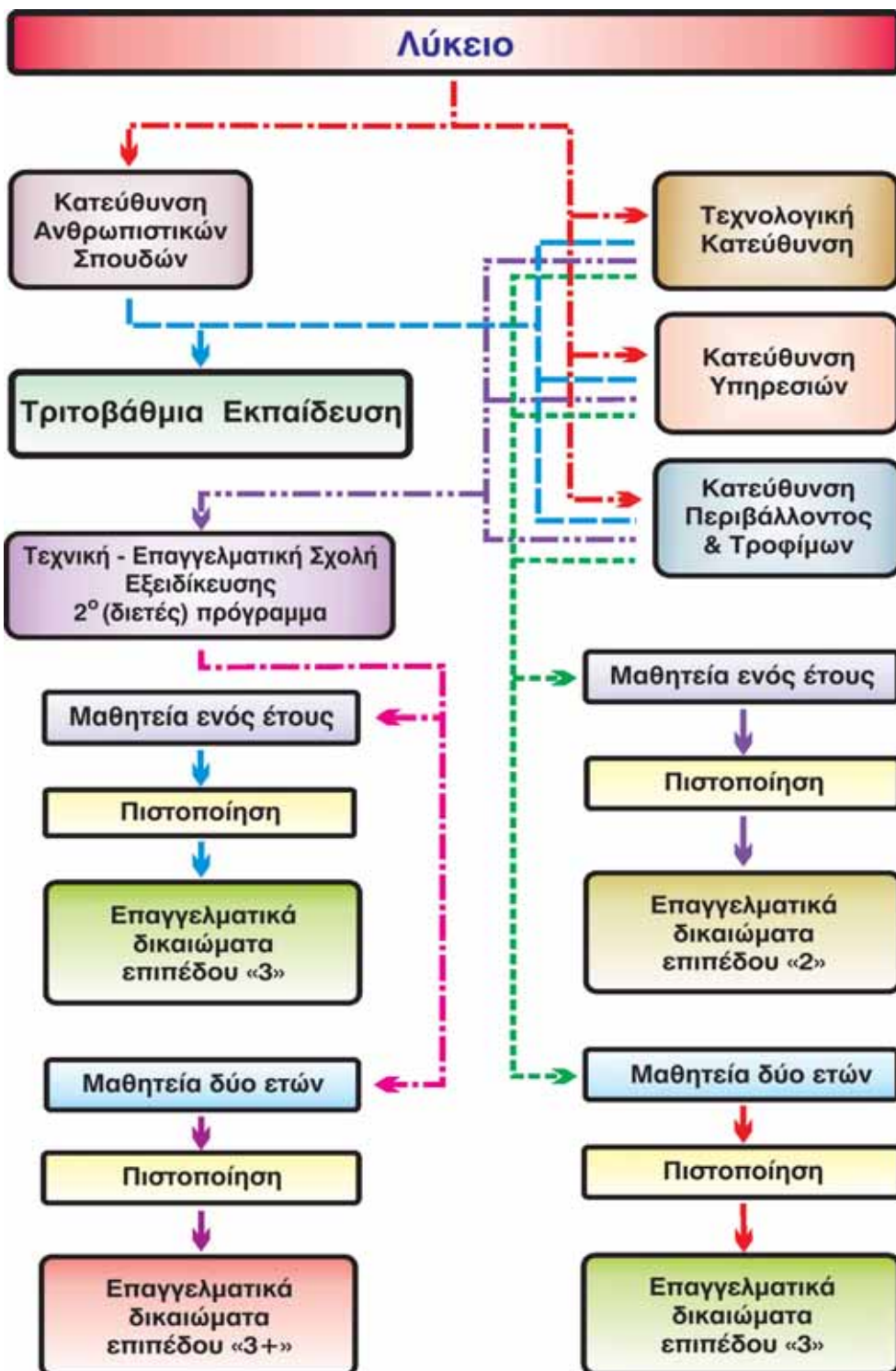
Το Λύκειο δέχεται αποφοίτους και των τριών Κατευθύνσεων του Γυμνασίου και ισοτίμων σχολείων της ημηδαπής ή αλλοδαπής. Παρέχει τη δυνατότητα πρόσβασης στην Τριτοβάθμια Εκπαίδευση. Οι απόφοιτοι του λαμβάνουν «Απολυτήριο».

3.1 Δομή και Διάρθρωση Λυκείου

Το Λύκειο διαρθρώνεται σε τέσσερις (4) κατευθύνσεις που θα λειτουργούν υπό ενιαία Διεύθυνση.

1. **Ανθρωπιστικών Σπουδών:** Οι απόφοιτοί της έχουν δικαίωμα πρόσβασης στις Σχολές Κλασικών και Κοινωνικών Σπουδών της Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης (*Φιλοσοφική, Σχολές Ξένων Γλωσσών, Παιδαγωγική Στοιχειώδους Εκπαίδευσης, Παιδαγωγική Σχολή Ειδικής Αγωγής, Θεολογική, Σχολές Κοινωνιολογίας & Ψυχολογίας, Στρατιωτικές Σχολές Ψυχολογίας, Ανώτατες Εκκλησιαστικές Ακαδημίες, Σχολές Μουσικών Σπουδών, κλπ. και σε όλα τα αντίστοιχου γνωστικού αντικειμένου τμήματα των ΤΕΙ*).
2. **Τεχνολογική:** Οι απόφοιτοί της έχουν δικαίωμα πρόσβασης στις Σχολές Θετικών Επιστημών, στις Πολυτεχνικές Σχολές, στις Πανεπιστημιακές Τεχνολογικές Σχολές, στις Ιατρικές Σχολές της Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης, στις Στρατιωτικές Σχολές, στις Σχολές Φυσικής Αγωγής, στις Ακαδημίες Εμπορικού Ναυτικού, στην Α.Σ.ΠΑΙ.Τ.Ε. και σε όλα τα επιμέρους αντίστοιχου τεχνολογικού χαρακτήρα Τμήματα των Τ.Ε.Ι.
3. **Υπηρεσιών:** Οι απόφοιτοί της έχουν δικαίωμα πρόσβασης στις Σχολές Δημοσιογραφίας, στις Σχολές Εφαρμοσμένης Οικονομικής & Πολιτικής Επιστήμης, στις Αστυνομικές Σχολές, στις Οικονομικές Στρατιωτικές Σχολές και σε όλα τα επιμέρους αντίστοιχου χαρακτήρα Τμήματα των Τ.Ε.Ι.
4. **Περιβάλλοντος & Τροφίμων:** Οι απόφοιτοι της Κατεύθυνσης Περιβάλλοντος & Τροφίμων έχουν δικαίωμα πρόσβασης στις Σχολές Μηχανικών Περιβάλλοντος, σε όλες τις Γεωπονικές Σχολές και σε όλα τα επιμέρους αντίστοιχου χαρακτήρα Τμήματα των Τ.Ε.Ι.

Λύκεια ιδρύονται μετά από αιτιολογημένη πρόταση του οικείου Διευθυντή Εκπαίδευσης.

Σε κάθε **Λύκειο θα λειτουργούν τέσσερα (4) Εργαστήρια** πρακτικής άσκησης και εκπαίδευσης των μαθητών.

- Φυσικών Τεχνικών Επιστημών
- Πληροφορικής & Ψηφιακών Μέσων
- Τεχνικών Κατασκευών
- Τεχνικών Εφαρμογών

3.2 Μαθήματα και διδακτικές ώρες Α΄, Β΄ & Γ΄ τάξης Λυκείου

Όλες οι Κατευθύνσεις Λυκείου **διαθέτουν στην Α΄ τάξη βασικό κορμό μαθημάτων**, ώστε να διευκολύνεται η κινητικότητα των μαθητών και να επιτυγχάνονται καλύτερα οι παιδαγωγικοί στόχοι.

Στην **Α΄ τάξη ορίζονται πρόσθετα μαθήματα** με περιεχόμενο συναφές προς το γνωστικό αντικείμενο των Κατευθύνσεων, ενώ στη Β΄ και Γ΄ τάξη το περιεχόμενο των μαθημάτων αντιστοιχεί στις Κατευθύνσεις.

Οι μαθητές της Α΄ τάξης όλων των Κατευθύνσεων θα έχουν το δικαίωμα να μετακινούνται από αυτή που επέλεξαν, κατά την εγγραφή τους στο Λύκειο, σε μία από τις υπόλοιπες έως την 30^η Σεπτεμβρίου. Στη Β΄ τάξη δύνανται να αλλάξουν Κατεύθυνση έως την 30^η Σεπτεμβρίου.

3.2.1 Μαθήματα κορμού Α΄ τάξης κοινά για όλες τις Κατευθύνσεις Λυκείου (πίνακας 3.1)

Πίνακας 3.1

Μαθήματα κορμού Α΄ Τάξης κοινά όλων των Κατευθύνσεων Λυκείου

α/α	Μάθημα	Εβδομαδιαίες Ώρες Διδασκαλίας	Παρατ/σεις
1	Αρχαία Ελληνικά	2	
2	Νεοελληνική Γραμματεία (Έκθεση & Λογοτεχνία)	4	
3	Μαθηματικά	4	
4	Φυσικές Επιστήμες	3	
5	Ιστορία	2	
6	Θρησκευολογία	2	
7	Τεχνολογία & Περιβάλλον	2	
8	Ξένες Γλώσσες	2	1 ^η Γώσσα
9	Επαγγελματικός Προσανατολισμός	1	
10	Φυσική Αγωγή	2	
Συν.	Μαθήματα = 10	Ώρες = 24	

3.2.2 Πρόσθετα Μαθήματα Α΄ Τάξης όλων των Κατευθύνσεων του Λυκείου (πίνακας 3.2, 3.3, 3.4 & 3.5)

Πίνακας 3.2
Πρόσθετα μαθήματα και διδακτικές ώρες Α΄ Τάξης
Κατεύθυνσης Ανθρωπιστικών Σπουδών

α/α	Μάθημα	Εβδομαδιαίες Ώρες Διδασκαλίας	Παρατ/σεις
1	Συντακτικό Αρχαίας Ελληνικής Γλώσσας	2	
2	Γραμματική Αρχαίας Ελληνικής Γλώσσας	1	
4	Νεοελληνική Γραμματεία & Έκθεση	2	
5	Ιστορία	2	
6	Πληροφορική	2	
7	Ξένες Γλώσσες	2	2 ^η Γλώσσα
Συν.	Μαθήματα = 7	Ώρες = 11	

Πίνακας 3.3
Πρόσθετα μαθήματα και διδακτικές ώρες Α΄ Τάξης
Τεχνολογικής Κατεύθυνσης

α/α	Μάθημα	Εβδομαδιαίες Ώρες Διδασκαλίας	Παρατ/σεις
1	Νεοελληνική Γραμματεία & Έκθεση	1	
2	Μαθηματικά	2	
3	Φυσικές Επιστήμες	2	Εργαστήριο
4	Τεχνική Χημεία	2	
5	Πληροφορική	1	Εργαστήριο
6	Ξένες Γλώσσες	1	Ορολογία
7	Ήπιες Μορφές Ενέργειας & Προστασία Περιβάλλοντος	2	
Συν.	Μαθήματα = 7	Ώρες = 11	

Πίνακας 3.4
Πρόσθετα μαθήματα και διδακτικές ώρες Α΄ Τάξης
Κατεύθυνσης Υπηρεσιών

α/α	Μάθημα	Εβδομαδιαίες Ώρες Διδασκαλίας	Παρατ/σεις
1	Συντακτικό & Γραμματική Αρχαίας Ελληνικής Γλώσσας	2	
2	Νεοελληνική Γραμματεία & Έκθεση	1	
3	Οικονομικά Μαθηματικά	1	
4	Οργάνωση και Διοίκηση Επιχειρήσεων	2	
5	Αρχές Οικονομικών Θεωριών	2	
6	Πληροφορική	2	
7	Ξένες Γλώσσες	1	Ορολογία
Συν.	Μαθήματα = 7	Ώρες = 11	

Πίνακας 3.5
Πρόσθετα μαθήματα και διδακτικές ώρες Α΄ Τάξης
Κατεύθυνσης Περιβάλλοντος & Τροφίμων

α/α	Μάθημα	Εβδομαδιαίες Ώρες Διδασκαλίας	Παρατ/σεις
1	Νεοελληνική Γραμματεία & Έκθεση	1	
2	Φυσικές Επιστήμες	1	Εργαστήριο
3	Τεχνική Χημεία	2	
4	Μηχανική του Περιβάλλοντος	2	
5	Φυτικό Περιβάλλον (Πανίδα & Χλωρίδα)	2	
6	Πληροφορική	2	Ορολογία
7	Ξένες Γλώσσες	1	Ορολογία
Σύν.	Μαθήματα = 7	Ώρες = 11	

3.2.3 Μαθήματα & Διδακτικές ώρες Β΄ τάξης όλων των Κατευθύνσεων του Λυκείου (πίνακες 3.6, 3.7, 3.8 & 3.9)

Πίνακας 3.6
Μαθήματα και διδακτικές ώρες Β΄ Τάξης
Κατεύθυνσης Ανθρωπιστικών Σπουδών

α/α	Μάθημα	Εβδομαδιαίες Ώρες Διδασκαλίας	Παρατ/σεις
1	Αρχαία Ελληνική Γραμματεία*	4	
2	Συντακτικό Αρχαίας Ελληνικής Γλώσσας	1	
3	Γραμματική Αρχαίας Ελληνικής Γλώσσας	1	
4	Νεοελληνική Γραμματεία & Έκθεση*	5	
5	Συντακτικό & Γραμματική Νέας Ελληνικής Γλώσσας	2	
6	Ιστορία*	4	
7	Πληροφορική (εφαρμοσμένο λογισμικό)	2	Εργαστήριο
8	Ξένες Γλώσσες*	6	2 Γλώσσες
9	Θρησκευολογία	2	
10	Κοινωνιολογία	2	
11	Ψυχολογία	2	
12	Επαγγελματικός Προσανατολισμός	2	
13	Φυσική Αγωγή	2	
Συν.	Μαθήματα = 13	Ώρες = 35	

* Μαθήματα ιδιαίτερης βαρύτητας (ενδεικτικά)

Το Σχολείο του 21^{ου} Αιώνα - Επενδύοντας στη Γνώση / Πρόταση για μία νέα Β/θμια Εκπαίδευση / Μάιος 2011 / Παναγιώτης Ε. Καταγής - Θανάσης Ι. Νικολόπουλος - Νίκος Ι. Παρίκος

Πίνακας 3.7
Μαθήματα και διδακτικές ώρες Β΄ Τάξης
Τεχνολογικής Κατεύθυνσης

α/α	Μάθημα	Εβδομαδιαίες Ώρες Διδασκαλίας	Παρατ/σεις
1	Νεοελληνική Γραμματεία (Έκθεση & Λογοτεχνία)*	3	
2	Μαθηματικά*	5	
3	Φυσικές Επιστήμες*	4	(Θ+Ε)
4	Στοιχεία Θερμοδυναμικής & Ρευστομηχανικής*	3	
5	Τεχνική Χημεία	2	
6	Τεχνολογία Μηχανολογικών Κατασκευών	5	(Θ+Ε)
7	Στοιχεία Ηλεκτρισμού & Ηλεκτρολογι- κών Υλικών	2	(Θ+Ε)
8	Τεχνολογία Τεχνικών & Δομικών Κατα- σκευών	2	(Θ+Ε)
9	Στοιχεία Ανατομίας & Φυσιολογίας του Ανθρώπου	2	
10	Ξένες Γλώσσες	1	Ορολογία
11	Πληροφορική	2	(Ε)
12	Επαγγελματικός Προσανατολισμός	2	
13	Φυσική Αγωγή	2	
Συν.	Μαθήματα = 13	Ώρες = 35	

* Μαθήματα ιδιαίτερης βαρύτητας (ενδεικτικά)

Το Σχολείο του 21^{ου} Αιώνα - Επενδύοντας στη Γνώση / Πρόταση για μία νέα Β/θμια Εκπαίδευση
 / Μάιος 2011 / Παναγιώτης Ε. Καταγής - Θανάσης Ι. Νικολόπουλος - Νίκος Ι. Παρίκος

Πίνακας 3.8
Μαθήματα και διδακτικές ώρες Β' Τάξης
Κατεύθυνσης Υπηρεσιών

α/α	Μάθημα	Εβδομαδιαίες Ώρες Διδασκαλίας	Παρατ/σεις
1	Αρχαία Ελληνική Γραμματεία	2	
2	Συντακτικό & Γραμματική Αρχαίας Ελληνικής Γλώσσας	2	
3	Νεοελληνική Γραμματεία (Έκθεση & Λογοτεχνία)*	4	
4	Συντακτικό & Γραμματική Νέας Ελληνικής Γλώσσας	2	
5	Ιστορία	3	
6	Εφαρμοσμένα Μαθηματικά*	3	
7	Στοιχεία Λογιστικής*	4	(Θ+Ε)
8	Αρχές Αστικού & Εμπορικού Δικαίου*	3	
9	Επικοινωνία - Δημόσιες Σχέσεις	2	
10	Πληροφορική	2	(Ε)
11	Ξένες Γλώσσες	4	2 Γλώσσες
12	Επαγγελματικός Προσανατολισμός	2	
13	Φυσική Αγωγή	2	
Συν.	Μαθήματα = 13	Ώρες = 35	

* Μαθήματα ιδιαίτερης βαρύτητας (ενδεικτικά)

Το Σχολείο του 21^{ου} Αιώνα - Επενδύοντας στη Γνώση / Πρόταση για μία νέα Β'θμια Εκπαίδευση / Μάιος 2011 / Παναγιώτης Ε. Καταγής - Θανάσης Ι. Νικολόπουλος - Νίκος Ι. Παρίκος

Πίνακας 3.9
Μαθήματα και διδακτικές ώρες Β΄ Τάξης
Κατεύθυνσης Περιβάλλοντος & Τροφίμων

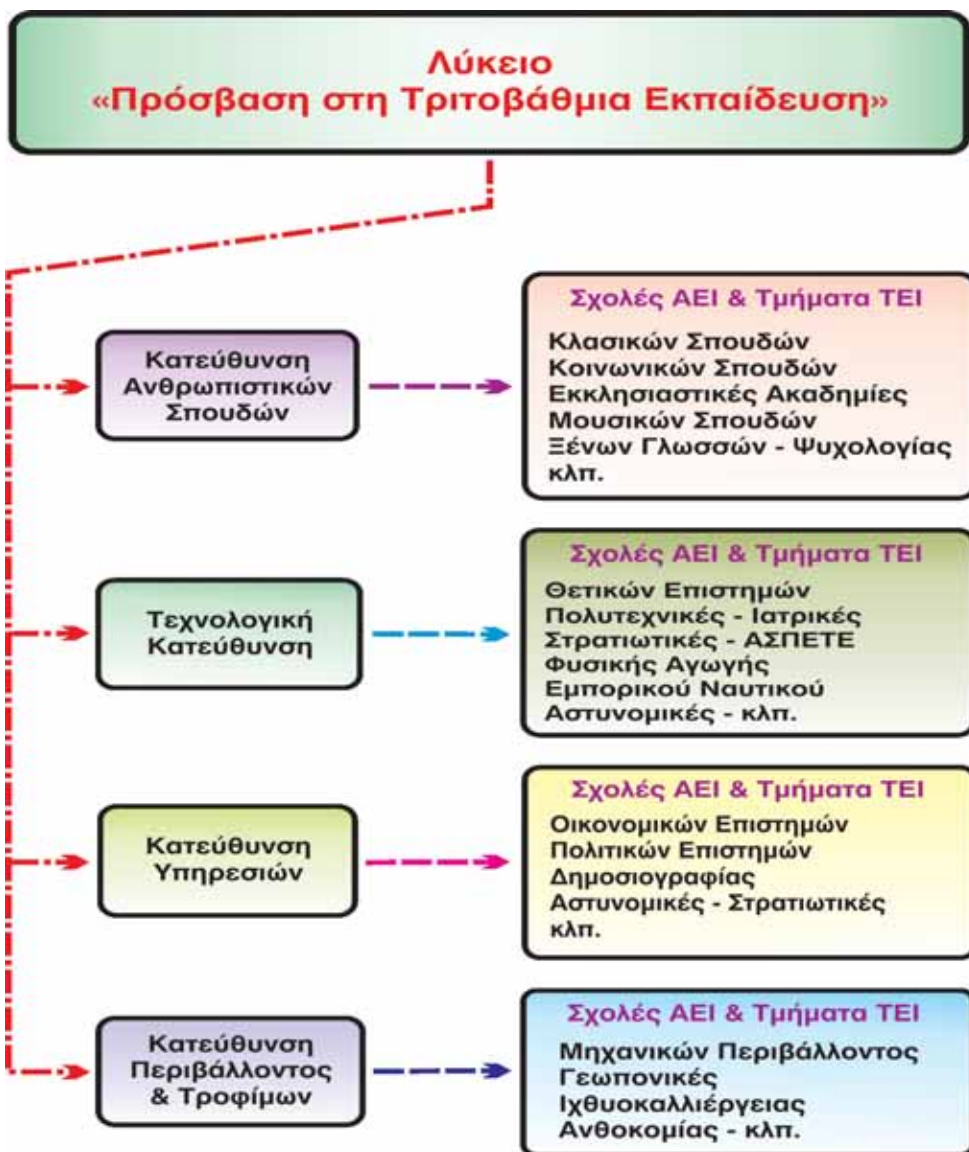
α/α	Μάθημα	Εβδομαδιαίες Ώρες Διδασκαλίας	Παρατ/σεις
1	Νεοελληνική Γραμματεία (Έκθεση & Λογοτεχνία)	2	
2	Μαθηματικά*	4	
3	Φυσικές Επιστήμες*	4	
4	Τεχνική Χημεία*	3	(Θ+Ε)
5	Ήπιες μορφές Ενέργειας & Προστασία Περιβάλλοντος	2	
6	Ελληνική & Παγκόσμια Γεωγραφία	2	
7	Φυτοτεχνία - Κηποτεχνία	3	
8	Ζωοτεχνία - Πτηνοτροφία	3	
9	Τεχνολογία Τροφίμων*	4	(Θ+Ε)
10	Πληροφορική	2	(Ε)
11	Ξένες Γλώσσες	2	Ορολογία
12	Επαγγελματικός Προσανατολισμός	2	
13	Φυσική Αγωγή	2	
Συν.	Μαθήματα = 13	Ώρες = 35	

* Μαθήματα ιδιαίτερης βαρύτητας (ενδεικτικά)

Το Σχολείο του 21^{ου} Αιώνα - Επενδύοντας στη Γνώση / Πρόταση για μία νέα Β/θμια Εκπαίδευση
 / Μάιος 2011 / Παναγιώτης Ε. Καταγής - Θανάσης Ι. Νικολόπουλος - Νίκος Ι. Παρίκος

3.2.4 Μαθήματα & Διδακτικές ώρες Γ΄ τάξης όλων των Κατευθύνσεων του Λυκείου (πίνακες 3.10, 3.11, 3.12 & 3.13)

Η Γ΄ τάξη όλων των Κατευθύνσεων Λυκείου αποτελεί προπαρασκευαστικό έτος για την Τριτοβάθμια εκπαίδευση.

Από τα ένδεκα συνολικά **διδασκόμενα μαθήματα** τα **τέσσερα θα αναφέρονται στη σχολή που θα επιλέξει ο μαθητής** σύμφωνα με τα παρακάτω προγράμματα.

Πίνακας 3.10
Μαθήματα και διδακτικές ώρες Γ΄ Τάξης
Κατεύθυνσης Ανθρωπιστικών Σπουδών

α/α	Μάθημα	Εβδομαδιαίες Ώρες Διδασκαλίας				Παρατ/σεις
1	Αρχαία Ελληνικά	6	6	6	6	Υποχρεωτικό
2	Έκφραση και Έκθεση	6	6	6	6	Υποχρεωτικό
(3)*	Νεώτερη & Σύγχρονη Ιστορία	6				Επιλογής
(4)*	Ψυχολογία (Σχολικής τάξης - παιδιών & εφήβων - ενηλίκων)	6				Επιλογής
(3)**	Ιστορία & Φιλοσοφία των Θρησκειών		6			Επιλογής
(4)**	Κοινωνιολογία		6			Επιλογής
(3)***	Παιδαγωγική Ψυχολογία παιδιών & εφήβων			6		
(4)***	Νεώτερη & Σύγχρονη Ιστορία			6		
(3)****	Γλωσσολογία				6	
(4)****	Ξένη Γλώσσα				6	
5	Συντακτικό Αρχαίας Ελληνικής Γλώσσας	1	1	1	1	
6	Γραμματική Αρχαίας Ελληνικής Γλώσσας	2	2	2	2	
7	Πληροφορική (εφαρμ. λογισμικό)	2	2	2	2	Εργαστήριο
8	Στοιχεία Φιλοσοφίας	2	2	2	2	
9	Στοιχεία Πολιτεύματος	1	1	1	1	
10	Νεοελληνική Λογοτεχνία	2	2	2	2	
11	Φυσική Αγωγή	1	1	1	1	
Συν.	Μαθήματα = 11	Ώρες = 35				

1* 1^ο ζεύγος προαιρετικών μαθημάτων (π.χ. Φιλοσοφικές Σχολές)

2** 2^ο ζεύγος προαιρετικών μαθημάτων (π.χ. Θεολογικές Σχολές)

3*** 3^ο ζεύγος προαιρετικών μαθημάτων (π.χ. Παιδαγωγικές Σχολές)

4**** 4^ο ζεύγος προαιρετικών μαθημάτων (π.χ. Σχολές Ξένων Γλωσσών)

Το Σχολείο του 21^{ου} Αιώνα - Επενδύοντας στη Γνώση / Πρόταση για μία νέα Β/θμια Εκπαίδευση / Μάιος 2011 / Παναγιώτης Ε. Καταγής - Θανάσης Ι. Νικολόπουλος - Νίκος Ι. Παρίκος

Πίνακας 3.11
Μαθήματα και διδακτικές ώρες Γ Τάξης
Τεχνολογικής Κατεύθυνσης

a/a	Μάθημα	Εβδομαδιαίες Ώρες Διδασκαλίας		Παρατ/σεις
1	Νεοελληνική Γραμματεία (Έκθεση & Λογοτεχνία)	6	6	Υποχρεωτικό
2	Φυσική- Χημεία	6	6	Υποχρεωτικό
(3)*	Μαθηματικά	6		Επιλογής
(4)*	Εφαρμοσμένη πληροφορική (Πρόγραμμα -Μελέτη - Σχέδιο)	6		Επιλογής
(3)**	Στοιχεία Ανατομίας και Φυσιολογίας του Ανθρώπου		6	Επιλογής
(4)**	Βιολογία		6	Επιλογής
5	Χημεία	2	2	
6	Τεχνολογία Πληροφορικής	2	2	
7	Έρευνα - Στατιστική	2	2	
8	Στοιχεία Οικονομίας	1	1	
9	Στοιχεία Πολιτεύματος	2	2	
10	Υγιεινή - Ασφάλεια Εργασίας & Πρώτες Βοήθειες	1	1	
11	Φυσική Αγωγή	1	1	
Συν.	Μαθήματα = 11	Ώρες = 35		

1* 1^ο ζεύγος προαιρετικών μαθημάτων (π.χ. Σχολές Θετικών Επιστημών, Πολυτεχνικές Σχολές & αντίστοιχα τμήματα ΤΕΙ)

2** 2^ο ζεύγος προαιρετικών μαθημάτων (π.χ. Σχολές Ιατρικής & αντίστοιχα τμήματα ΤΕΙ)

Το Σχολείο του 21^{ου} Αιώνα - Επενδύοντας στη Γνώση / Πρόταση για μία νέα Β/θμια Εκπαίδευση / Μάιος 2011 / Παναγιώτης Ε. Καταγής - Θανάσης Ι. Νικολόπουλος - Νίκος Ι. Παρίκος

Πίνακας 3.12
Μαθήματα και διδακτικές ώρες Γ΄ Τάξης
Κατεύθυνσης Υψηρεσιών

α/α	Μάθημα	Εβδομαδιαίες Ώρες Διδασκαλίας		Παρατ/σεις
1	Νεοελληνική Γραμματεία (Εκθεση & Λογοτεχνία)	6	6	Υποχρεωτικό
2	Νεώτερη & Σύγχρονη Ιστορία	6	6	Υποχρεωτικό
(3)*	Στοιχεία Οικονομίας (Θεωρία - Μαθηματικά)	6		Επιλογής
(4)*	Έρευνα - Στοιχεία Στατιστικής	6		Επιλογής
(3)**	Αρχαία Ελληνικά		6	Επιλογής
(4)**	Λατινικά		6	Επιλογής
5	Συντακτικό Αρχαίας Ελληνικής Γλώσσας	1	1	
6	Γραμματική Αρχαίας Ελληνικής Γλώσσας	2	2	
7	Επικοινωνία - Οργάνωση - Διοίκηση	2	2	
8	Εφαρμοσμένα Μαθηματικά	2	2	
9	Στοιχεία Πολιτεύματος	1	1	
10	Στοιχεία Φιλοσοφίας	2	2	
11	Φυσική Αγωγή	1	1	
Συν.	Μαθήματα = 11	Ώρες = 35		

1* 1^ο ζεύγος μαθημάτων Επιλογής (π.χ. Σχολές Οικονομικής και Πολιτικής Επιστήμης & αντίστοιχα τμήματα ΤΕΙ)

2** 2^ο ζεύγος μαθημάτων Επιλογής (π.χ. Σχολές Νομικής & αντίστοιχα τμήματα ΤΕΙ)

Το Σχολείο του 21^{ου} Αιώνα - Επενδύοντας στη Γνώση / Πρόταση για μία νέα Β/θμια Εκπαίδευση / Μάιος 2011 / Παναγιώτης Ε. Καταγής - Θανάσης Ι. Νικολόπουλος - Νίκος Ι. Παρίκος

Πίνακας 3.13
 Μαθήματα και διδακτικές ώρες Γ΄ Τάξης
 Κατεύθυνσης Περιβάλλοντος & Τροφίμων

α/α	Μάθημα	Εβδομαδιαίες Ώρες Διδασκαλίας		Παρατ/σεις
1	Νεοελληνική Γραμματεία (Έκθεση & Λογοτεχνία)	6	6	Υποχρεωτικό
2	Φυσική - Χημεία	6	6	Υποχρεωτικό
(3)*	Μαθηματικά	6		Επιλογής
(4)*	Τεχνολογία Περιβάλλοντος	6		Επιλογής
(3)**	Μαθηματικά		6	Επιλογής
(4)**	Φυτοτεχνία & Φυτική Βιολογία		6	Επιλογής
5	Βιολογία	3	3	
6	Τεχνολογία Αλιευμάτων	2	2	
7	Φυσική	2	2	
8	Γεωλογία - Γεωτεχνία	2	2	
9	Στοιχεία Πολιτεύματος	1	1	
10	Υγιεινή - Ασφάλεια Εργασίας & Πρώτες Βοήθειες	1	1	
11	Φυσική Αγωγή	1	1	
Συν.	Μαθήματα = 11	Ώρες = 35		

1* 1^ο ζεύγος προαιρετικών μαθημάτων (π.χ. Σχολές Μηχανικών Περιβάλλοντος & αντίστοιχα τμήματα ΤΕΙ)

2** 2^ο ζεύγος προαιρετικών μαθημάτων (π.χ. Σχολές Γεωπονικής & αντίστοιχα τμήματα ΤΕΙ)

Το Σχολείο του 21^{ου} Αιώνα - Επενδύοντας στη Γνώση / Πρόταση για μία νέα Β/θμια Εκπαίδευση / Μάιος 2011 / Παναγιώτης Ε. Καταγής - Θανάσης Ι. Νικολόπουλος - Νίκος Ι. Παρίκος

3.3 Τίτλοι και Επαγγελματικά Δικαιώματα Αποφοίτων Λυκείου

Το Λύκειο θα χορηγεί στους αποφοίτους του Απολυτήριου στο οποίο θα αναφέρεται και η «Κατεύθυνση» που παρακολούθησαν.

Στους απόφοιτους των Κατευθύνσεων «Τεχνολογική», «Υπηρεσιών» και «Περιβάλλοντος & Τροφίμων» θα χορηγούνται υπό προϋποθέσεις και μετά από εξετάσεις πιστοποίησης:

α). Επαγγελματικά Δικαιώματα επιπέδου «2»: Μαθητεία ενός έτους μετά την απόκτηση του απολυτηρίου Λυκείου. Ο Τίτλος επαγγελματικών προσόντων επιπέδου «2» που θα χορηγείται στους αποφοίτους θα είναι αντίστοιχος με το επάγγελμα στο οποίο ολοκλήρωσαν τη Μαθητεία*.

- 1). Τεχνολογικής Κατεύθυνσης : Βοηθός Τεχνίτη.....(π.χ. Οχημάτων)
- 2). Κατεύθυνσης Υπηρεσιών : Βοηθός.....(π.χ. Λογιστηρίου)
- 3). Κατεύθυνσης Περιβάλλοντος & Τροφίμων: Βοηθός.....(π.χ. Κηποτεχνίας)

β). Επαγγελματικά Δικαιώματα επιπέδου «3»: Μαθητεία δύο (2) ετών μετά την απόκτηση του απολυτηρίου Λυκείου ή ενός έτους εφόσον κατέχει επαγγελματικά δικαιώματα επιπέδου «2». Ο Τίτλος επαγγελματικών προσόντων επιπέδου «3» που θα χορηγείται στους αποφοίτους θα είναι αντίστοιχος με το επάγγελμα στο οποίο ολοκλήρωσαν τη Μαθητεία.

- 1). Τεχνολογικής Κατεύθυνσης : Τεχνίτης.....(π.χ. Οχημάτων)
- 2). Κατεύθυνσης Υπηρεσιών : Υπάλληλος.....(π.χ. Λογιστηρίου)
- 3). Κατεύθυνσης Περιβάλλοντος & Τροφίμων: Τεχνίτης.....(π.χ. Κηποτεχνίας)

Οι εξετάσεις Πιστοποίησης* θα ολοκληρώνονται τον Οκτώμβριο κάθε έτους με ευθύνη της Διεύθυνσης Σπουδών Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης του Υπουργείου Παιδείας.

3.4 Ύλη των αναλυτικών προγραμμάτων

Η ύλη των μαθημάτων θα δομείται με τρόπο που να καλύπτει το γνωστικό αντικείμενο με εμβάθυνση στις σημαντικές ενότητες αναπτύσσοντας το ερευνητικό πνεύμα του μαθητή, μέσα από ατομικές και ομαδικές εργασίες.

* Βλέπε σύστημα πιστοποίησης

3.5 Δομή και Διδακτική των Μαθημάτων Πληροφορική, Ξένες Γλώσσες, Επαγγελματικός Προσανατολισμός & Φυσική Αγωγή

1. **Πληροφορική:** Η διδασκαλία του μαθήματος θα είναι θεωρητική και εργαστηριακή.
2. **Ξένες Γλώσσες:** Θα διδάσκονται δύο γλώσσες από τις Αγγλική, Γαλλική, Γερμανική, Ιταλική & Ισπανική σύμφωνα με το αναλυτικό πρόγραμμα. Το διδασκόμενο γνωστικό αντικείμενο στη δεύτερη (2^η) ξένη γλώσσα θα είναι η Αγγλική, Γαλλική ή Γερμανική ορολογία στα επιμέρους τεχνολογικά γνωστικά αντικείμενα κάθε Τομέα.
3. **Επαγγελματικός Προσανατολισμός:** Διδακτική των γνωστικών αντικείμενων και των κύκλων σπουδών της Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης, των επαγγελματικών δικαιωμάτων των αποφοίτων της και των ποσοστών απασχόλησής τους σε σχέση με τις προβλέψεις της ελληνικής οικονομίας με στόχο την επιλογή από τους μαθητές των Κατευθύνσεων με ορθολογικά κριτήρια. Σημαντικό εργαλείο θα αποτελέσουν και οι επισκέψεις σε επαγγελματικούς φορείς και οικονομικές, βιομηχανικές, κλπ. μονάδες, ώστε να αποκτούν γνώσεις για το τομέα που θα επιλέξουν ως επαγγελματική εξέλιξη.
4. **Φυσική Αγωγή:** Το μάθημα αναβαθμίζεται. Θα περιλαμβάνει θεωρητικό και πρακτικό μέρος. Θα γίνεται χρήση διδακτικού εγχειριδίου με ενδεικτικό περιεχόμενο όπως αθλήματα, χορός, κολύμβηση, υγιεινή διατροφή, φυσική κατάσταση και επιτραπέζια πνευματικά παίγνια.

3.6 Αξιολόγηση μαθητών Λυκείου

Είναι πλέον κοινά παραδεκτό από όλους ότι το σύστημα αξιολόγησης των μαθητών σε όλες της τάξεις, όπως είναι διαρθρωμένο, έχει αποτύχει.

Θεωρίες που δεν έχουν επιστημονική τεκμηρίωση διατυπώνουν την άποψη ότι η ένταση του ανταγωνισμού στις ηλικίες των μαθητών της Β/θμιας Εκπαίδευσης, σε συνδυασμό με τις στρεβλές αντιλήψεις του Κοινωνικού και γονικού περιβάλλοντος, αντί να αποτελούν μοχλό βελτίωσης των μαθητών στη διαδικασία μετάδοσης και αφομοίωσης των γνώσεων, λειτουργούν ανασταλτικά, γεγονός που έχει επιπτώσεις στην ποιότητα της παρεχόμενης παιδείας.

Ένα ρεαλιστικό σύστημα αξιολόγησης των μαθητών θα πρέπει να στοχεύει στη διαπίστωση κτήσης αναγκαίων γνώσεων και δεξιοτήτων, στην εισαγωγή τους στην Τριτοβάθμια Εκπαίδευση και στην ενσωμάτωσή τους στο κοινωνικό και παραγωγικό ιστό της Χώρας.

Τα χαρακτηριστικά ενός τέτοιου συστήματος αξιολόγησης πρέπει να παρέχουν τη δυνατότητα εξαγωγής αξιόπιστων και μετρήσιμων στοιχείων.

3.6.1 Σύστημα Αξιολόγησης των μαθητών Λυκείου

Η αξιολόγηση των μαθητών θα στηρίζεται:

1. για την **Α΄ τάξη** σε Τεστ πολλαπλών επιλογών ανοικτού και κλειστού τύπου και **μια γραπτή εξέταση** στο τέλος του διδακτικού έτους.
2. για τη **Β΄ τάξη** σε Τεστ πολλαπλών επιλογών ανοικτού και κλειστού τύπου και **μια γραπτή εξέταση** στο τέλος του διδακτικού έτους **σε επίπεδο Διεύθυνσης**.
3. για τη **Γ΄ τάξη** σε Τεστ πολλαπλών επιλογών ανοικτού και κλειστού τύπου και **μια γραπτή εξέταση** στο τέλος του διδακτικού έτους.

α). Τεστ Αξιολόγησης: Δύνανται να είναι, ολιγόλεπτο ή μονόωρο σε μορφή «Ερωτήσεων πολλαπλής επιλογής ανοικτού και κλειστού τύπου».

β). Γραπτές Εξετάσεις: Σε όλες τις τάξεις και τις Κατευθύνσεις Λυκείου αυτές θα στοχεύουν στην αξιολόγηση των μαθητών όσον αφορά το βαθμό εμπέδωσης και κατανόησης των γνώσεων. Τα αποτελέσματα θα είναι τα μετρήσιμα στοιχεία που θα ανακοινώνονται στους γονείς και μαθητές και θα χρησιμοποιούνται για την προαγωγή τους στην επόμενη τάξη ή την ολοκλήρωση της φοίτησής τους στην Κατεύθυνση που παρακολούθησαν.

Τα Τετράδια των γραπτών εξετάσεων και τα Τέστ Αξιολόγησης **θα φυλάσσονται** με ευθύνη του Διευθυντή της Σχολικής Μονάδας **για χρονικό διάστημα δύο ετών** μετά την αποφοίτησή τους.

γ). Θέματα των εξετάσεων: Θα αντλούνται, με κλήρωση, από τράπεζα θεμάτων που θα δημιουργείται από ομάδα εργασίας του Υπουργείου Παιδείας και θα διατηρείται σαν ψηφιακό αρχείο δεδομένων στην κεντρική υπηρεσία αυτού και στις κατά τόπους Διευθύνσεις Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης.

Ο αριθμός τους για κάθε μάθημα δεν μπορεί να είναι μικρότερος των δύο χιλιάδων (2.000), θα αναφέρονται στο σύνολο της διδακτέας ύλης και θα κατανέμονται ισόποσα και κατά αύξουσα κλίμακα βαθμού δυσκολίας σε τέσσερα αρχεία. Τα οριζόμενα θέματα θα προκύπτουν με κλήρωση από κάθε αρχείο.

Στην αναφερόμενη Τράπεζα Θεμάτων θα έχουν πρόσβαση οι Εκπαιδευτικοί και οι μαθητές.

3.6.1.1 Αξιολόγηση των μαθητών στην Α΄ τάξη

Η Επιτροπή ενδοσχολικών εξετάσεων κάθε σχολικής μονάδας με κλήρωση, κατά τα προαναφερθέντα, θα διαμορφώνει τα θέματα των εξεταζόμενων μαθημάτων.

Η τελική ετήσια βαθμολογία των μαθητών σε κάθε διδασκόμενο μάθημα στην Α΄ τάξη θα εξάγεται με βάση τον αλγόριθμο:

$$EBM = 0.3 (\Pi_{\alpha} + \Pi_{\beta}):2 + 0.7 \Gamma$$

όπου **EBM**: Ετήσια Βαθμολογία Μαθήματος

Π_{α} : Μ.Ο. Προφορικής βαθμολογίας 1^{ου} τετραμήνου

Π_{β} : Μ.Ο. Προφορικής βαθμολογίας 2^{ου} τετραμήνου

Γ : Βαθμολογία Γραπτής Εξέτασης

Ο συνολικός ετήσιος βαθμός των μαθητών χαρακτηρίζει τη φοίτηση τους (πίνακας 3.14α), είναι ο Μ.Ο. των ετήσιων βαθμολογιών όλων των διδασκόμενων μαθημάτων και εξάγεται με βάση τον αλγόριθμο:

$$\Sigma EBM = (EBM_1 + EBM_2 + EBM_3 + \dots + EBM_v) : v$$

όπου **ΣEBM**: Συνολική Ετήσια Βαθμολογία Μαθητή

EBM: Ετήσια Βαθμολογία Μαθήματος

v: Αριθμός Μαθημάτων

Πίνακας 3.14α

Χαρακτηρισμός Προαγωγής - Υπέρρησης μαθητών Λυκείου στην Α΄ τάξη

α/α	Μέσος Όρος (Μ.Ο.) Συν. Ετήσιας Βαθμολογίας	Προϋποθέσεις	Προαγωγή - Υπέρρηση (Μη Προαγωγή)
1	Μ.Ο. = 10 ή Μ.Ο. > 10	Ένα μάθημα < 10	Προαγωγή
2	Μ.Ο. = 10 ή Μ.Ο. > 10	Δύο μαθήματα < 10 και ΣEBM = ή > 15	Υπέρρηση (Μη Προαγωγή) τον Ιούνιο Επαναξέταση τον Σεπτέμβριο
3	Μ.Ο. = 10 ή Μ.Ο. > 10	Τρία μαθήματα < 10	Υπέρρηση (Μη Προαγωγή)
4	Μ.Ο. < 10	-----	Υπέρρηση (Μη Προαγωγή)

3.6.1.2 Αξιολόγηση των μαθητών στη Β΄ τάξη

Οι μαθητές αξιολογούνται σε **όλα τα μαθήματα ενδοσχολικά με Τεστ αξιολόγησης στα δύο εκπαιδευτικά τετράμηνα και Γραπτές Εξετάσεις** στο τέλος του διδακτικού έτους, με αποκλειστική ευθύνη της Σχολικής Μονάδας τους και με τις εξής διαδικασίες:

α). Εξετάσεις όλων των διδασκόμενων μαθημάτων εκτός των **τεσσάρων μαθημάτων ιδιαίτερης βαρύτητας** ανά Κατεύθυνση.

Οι Γραπτές Εξετάσεις αυτής της ομάδας μαθημάτων θα προηγούνται των τεσσάρων ιδιαίτερης βαρύτητας και θα διεξάγονται με τις διαδικασίες διεξαγωγής των εξετάσεων της Α΄ τάξης.

β). Εξετάσεις των τεσσάρων μαθημάτων ιδιαίτερης βαρύτητας. Τα θέματα αυτών των μαθημάτων θα είναι κοινά, για όλα τα Λύκεια, σε επίπεδο Διεύθυνσης Β/θμιας Εκπαίδευσης, ώστε να εξασφαλίζεται και η ισοτιμία ως προς το βαθμό δυσκολίας τους μεταξύ των διαφόρων Διευθύνσεων, αλλά και το αδιάβλητο και το απόρρητο αυτών. Θα διεξάγονται **δε με ευθύνη του Διευθυντή** Β/θμιας Εκπαίδευσης, ο οποίος θα συγκροτεί τριμελή επιτροπή αποτελούμενη από Επόπτες Επιστημονικής & Παιδαγωγικής Καθοδήγησης διαφορετικών ειδικοτήτων.

Η Επιτροπή με κλήρωση θα διαμορφώνει τα θέματα των εξεταζόμενων μαθημάτων και θα τα αποστέλει στις σχολικές μονάδες αρμοδιότητάς της.

Γραπτές Εξετάσεις των τεσσάρων μαθημάτων ιδιαίτερης βαρύτητας της Β΄ τάξης

- Τα στοιχεία των μαθητών, στα τετράδια εξετάσεων, θα επικαλύπτονται με αδιαφανές κάλυμμα.
- Τα θέματα των εξετάσεων θα διανέμονται στους μαθητές σε έντυπη μορφή.
- Σε κάθε τάξη θα υπάρχουν δύο εκπαιδευτικοί του ίδιου σχολείου, διαφορετικών ειδικοτήτων από το εξεταζόμενο μάθημα, ως επιτηρητές.
- Μετά την ολοκλήρωση της εξέτασης τα γραπτά των μαθητών θα παραδίδονται με ευθύνη της Σχολικής Επιτροπής Εξετάσεων στη Διεύθυνση Β/θμιας Εκπαίδευσης.
- Η Επιτροπή Εξετάσεων που συγκροτείται σε επίπεδο Διεύθυνσης Β/θμιας Εκπαίδευσης θα αναμειγνύει τα γραπτά κάθε μαθήματος όλων των σχολι-

κών μονάδων και θα τα ανακατανέμει σε αριθμό γραπτών δοκιμίων αντίστοιχο με τον αρχικό αριθμό γραπτών κάθε σχολικής μονάδας, στην οποία θα αποστέλλονται προς βαθμολόγηση.

- Η βαθμολόγηση των γραπτών θα γίνεται με καλυμμένα τα στοιχεία των μαθητών σε ειδικό χώρο της σχολικής μονάδας από το διδάσκοντα και από ένα δεύτερο εκπαιδευτικό της ίδιας ειδικότητας, σε διαφορετική ημέρα και με καλυμμένη τη βαθμολογία του πρώτου βαθμολογητή. Εφόσον δεν υπάρχει δεύτερος εκπαιδευτικός στη σχολική μονάδα θα ορίζεται από το Διευθυντή Β/θμιας Εκπαίδευσης.
- Μετά την ολοκλήρωση της βαθμολόγησης των γραπτών όλων των εξεταζόμενων μαθημάτων, αυτά θα αποστέλλονται στη Διεύθυνση Β/θμιας Εκπαίδευσης, όπου η αρμόδια Επιτροπή θα καταχωρίζει τη βαθμολογία ανά μαθητή και σχολείο σε ψηφιακό αρχείο που θα έχει ορίσει το Υπουργείο Παιδείας.
- Στη συνέχεια η Διεύθυνση Σπουδών Β/θμιας Εκπαίδευσης του Υπουργείου Παιδείας θα διαβιβάζει ηλεκτρονικά τα αποτελέσματα στις αντίστοιχες σχολικές μονάδες, όπου μέσω ειδικού αλγόριθμου θα εξάγουν το Μ.Ο. της βαθμολογίας για κάθε μαθητή.

3.6.1.3 Χαρακτηρισμός Προαγωγής των Μαθητών Λυκείου στην Β΄ τάξη

Η τελική ετήσια βαθμολογία των μαθητών σε κάθε διδασκόμενο μάθημα στη Β΄ τάξη θα εξάγεται με βάση τον αλγόριθμο:

$$EBM = 0.3 (\Pi_{\alpha} + \Pi_{\beta}) : 2 + 0.7 \Gamma$$

όπου **EBM**: Ετήσια Βαθμολογία Μαθήματος

Π_{α} : Μ.Ο. Προφορικής βαθμολογίας 1^{ου} τετραμήνου

Π_{β} : Μ.Ο. Προφορικής βαθμολογίας 2^{ου} τετραμήνου

Γ : Βαθμολογία Γραπτής Εξέτασης

Ο συνολικός ετήσιος βαθμός των μαθητών χαρακτηρίζει τη φοίτηση τους (πίνακας 3.14β), είναι ο Μ.Ο. των ετήσιων βαθμολογιών όλων των διδασκόμενων μαθημάτων και εξαγεται με βάση τον αλγόριθμο:

$$\Sigma\text{EBM} = 0.4((\text{EBM}_{\alpha_1} + \dots + \text{EBM}_{\alpha_n}) : \nu_{\alpha}) + 0.6 ((\text{EBM}_{\beta_1} + \text{EBM}_{\beta_2} + \text{EBM}_{\beta_3} + \text{EBM}_{\beta_4}) : 4)$$

όπου **ΣΕΒΜ**: Συνολική Ετήσια Βαθμολογία Μαθητή

EBM_α: Ετήσια Βαθμολογία Μαθήματος 1^{ης} ομάδας

EBM_β: Ετήσια Βαθμολογία Μαθήματος 2^{ης} ομάδας

ν_α: Αριθμός Μαθημάτων 1^{ης} ομάδας

4: Αριθμός Μαθημάτων 2^{ης} ομάδας

Πίνακας 3.14β

Χαρακτηρισμός Προαγωγής - Υστέρησης μαθητών Λυκείου στην Β΄ τάξη

α/α	Μέσος Όρος (Μ.Ο.) Συν. Ετήσιας Βαθμολογίας	Προϋποθέσεις	Προαγωγή - Υστέρηση (Μη Προαγωγή)
1	Μ.Ο. = 10 ή Μ.Ο. > 10	Ένα μάθημα < 10	Προαγωγή
2	Μ.Ο. = 10 ή Μ.Ο. > 10	Δύο μαθήματα < 10 και ΣΕΒΜ = ή > 15	Υστέρηση (Μη Προαγωγή) τον Ιούνιο Επαναξέταση τον Σεπτέμβριο
3	Μ.Ο. = 10 ή Μ.Ο. > 10	Τρία μαθήματα < 10	Υστέρηση (Μη Προαγωγή)
4	Μ.Ο. < 10	-----	Υστέρηση (Μη Προαγωγή)

3.6.1.4 Αξιολόγηση των μαθητών στη Γ΄ τάξη

Η αξιολόγηση των μαθητών στη Γ΄ τάξη και των τεσσάρων Κατευθύνσεων του Λυκείου θα αποτελεί κριτήριο για την επιτυχή αποφοίτηση και εισαγωγή τους στην Τριτοβάθμια Εκπαίδευση.

Το Σχολείο του 21^{ου} Αιώνα - Επενδύοντας στη Γνώση / Πρόταση για μία νέα Β/θμια Εκπαίδευση / Μάιος 2011 / Παναγιώτης Ε. Καταγής - Θανάσης Ι. Νικολόπουλος - Νίκος Ι. Παρίκος

Οι ενδοσχολικές γραπτές εξετάσεις στη Γ΄ τάξη του Λυκείου θα διεξάγονται από Επιτροπή η οποία θα συγκροτείται με απόφαση του οικείου Διευθυντή Β/θμιας Εκπαίδευσης και στην οποία θα συμμετέχουν:

1. Ο Διευθυντής σχολικής μονάδας
2. Ο Υποδιευθυντής
3. Τρεις εκπαιδευτικοί με βαθμό Α΄
4. Ένας εκπαιδευτικός ειδικότητας Πληροφορικής
5. Ο Γραμματέας της σχολικής μονάδας ή ελλείψει αυτού ένας εκπαιδευτικός.

Οι μαθητές αξιολογούνται σε **όλα τα μαθήματα ενδοσχολικά με Τεστ αξιολόγησης στα δύο εκπαιδευτικά τετράμηνα και Γραπτές Εξετάσεις** στο τέλος του διδακτικού έτους, με αποκλειστική ευθύνη της Σχολικής Μονάδας και τις εξής διαδικασίες:

Θα προηγούνται οι γραπτές εξετάσεις όλων των διδασκόμενων μαθημάτων εκτός των τεσσάρων που αφορούν την επιλογή των υποψηφίων για την Τριτοβάθμια Εκπαίδευση, στα οποία **τα θέματα θα είναι κοινά** για τις Κατευθύνσεις που διδάχθηκαν **σε όλα τα Λύκεια** της χώρας.

Τα θέματα θα αντλούνται με κλήρωση, σε ποσοστό αντίστοιχο με το βαθμό δυσκολίας τους, από Τράπεζα θεμάτων που θα δημιουργηθεί από ομάδα εργασίας του Υπουργείου Παιδείας και θα διατηρείται σαν ψηφιακό αρχείο δεδομένων στην κεντρική υπηρεσία του Υπουργείου.

Ο αριθμός τους για κάθε μάθημα δεν μπορεί να είναι μικρότερος των δύο χιλιάδων (2.000), θα αναφέρονται στο σύνολο της διδακτέας ύλης και θα κατανέμονται ισόποσα και κατά αύξουσα κλίμακα βαθμού δυσκολίας σε τέσσερα αρχεία. Τα οριζόμενα θέματα θα προκύπτουν με κλήρωση από κάθε αρχείο.

Στην αναφερόμενη Τράπεζα Θεμάτων θα έχουν πρόσβαση οι Εκπαιδευτικοί και οι μαθητές.

Γραπτές Εξετάσεις Γ΄ Λυκείου μαθημάτων Επιλογής στον Τριτοβάθμια Εκπαίδευση

- Τα στοιχεία των μαθητών, στα τετράδια εξετάσεων, θα επικαλύπτονται με αδιαφανές κάλυμμα.
 - Τα θέματα των εξετάσεων θα διανέμονται στους μαθητές σε έντυπη μορφή
 - Σε κάθε τάξη θα υπάρχουν δύο εκπαιδευτικοί του ίδιου σχολείου, διαφορετικών ειδικοτήτων από το εξεταζόμενο μάθημα, ως επιτηρητές
 - Μετά την ολοκλήρωση της εξέτασης τα γραπτά των μαθητών θα παραδίδο-
- Το Σχολείο του 21^{ου} Αιώνα - Επενδύοντας στη Γνώση / Πρόταση για μία νέα Β/θμια Εκπαίδευση / Μάιος 2011 / Παναγιώτης Ε. Καταγής - Θανάσης Ι. Νικολόπουλος - Νίκος Ι. Παρίκος*

νται με ευθύνη της Σχολικής Επιτροπής Εξετάσεων στη Διεύθυνση Β/θμιας Εκπαίδευσης.

- Η Επιτροπή Εξετάσεων που συγκροτείται σε επίπεδο Διεύθυνσης Β/θμιας Εκπαίδευσης θα αναμειγνύει τα γραπτά κάθε μαθήματος όλων των σχολικών μονάδων και θα τα ανακατανέμει σε αριθμό γραπτών δοκιμίων αντίστοιχο με τον αρχικό αριθμό γραπτών κάθε σχολικής μονάδας, στην οποία θα αποστέλλονται προς βαθμολόγηση.
- Η βαθμολόγηση των γραπτών θα γίνεται με καλυμμένα τα στοιχεία των μαθητών σε ειδικό χώρο της σχολικής μονάδας από το διδάσκοντα και από ένα δεύτερο εκπαιδευτικό της ίδιας ειδικότητας, σε διαφορετική ημέρα και με καλυμμένη τη βαθμολογία του πρώτου βαθμολογητή. Εφόσον δεν υπάρχει δεύτερος εκπαιδευτικός στη σχολική μονάδα θα ορίζεται από το Διευθυντή Β/θμιας Εκπαίδευσης.
- Μετά την ολοκλήρωση της βαθμολόγησης των γραπτών όλων των εξεταζόμενων μαθημάτων, αυτά θα αποστέλλονται στη Διεύθυνση Β/θμιας Εκπαίδευσης, όπου η αρμόδια Επιτροπή θα καταχωρίζει τη βαθμολογία ανά μαθητή και σχολείο σε ψηφιακό αρχείο που θα έχει ορίσει το Υπουργείο Παιδείας.
- Στη συνέχεια η Διεύθυνση Σπουδών Β/θμιας Εκπαίδευσης του Υπουργείου Παιδείας θα διαβιβάζει ηλεκτρονικά τα αποτελέσματα στις αντίστοιχες σχολικές μονάδες, όπου μέσω ειδικού αλγόριθμου θα εξάγουν το Μ.Ο. της βαθμολογίας για κάθε μαθητή.

Τα Τετράδια των γραπτών εξετάσεων και τα Τεστ Αξιολόγησης θα φυλάσσονται με ευθύνη του Διευθυντή της Σχολικής Μονάδας για διάστημα δύο ετών.

Επιτρέπεται η χορήγηση επικυρωμένων αντιγράφων σε ενήλικες μαθητές ή εάν είναι ανήλικοι στους κηδεμόνες τους, έναντι παραβόλου, των βαθμολογημένων Τεστ Αξιολόγησης και Τετραδίων Γραπτών εξετάσεων όλων των τάξεων του Λυκείου.

Η συνολική βαθμολογία (προφορικά - γραπτά) των μαθητών και των τριών τάξεων πριν την έκδοση των αποτελεσμάτων θα διαβιβάζεται σε ψηφιακή μορφή στην οικεία Διεύθυνση Β/θμιας Εκπαίδευσης και στην αντίστοιχη Διεύθυνση Σπουδών του Υπουργείου Παιδείας.

Η Επιτροπή ορισμού θεμάτων κάθε Διεύθυνσης Β/θμιας Εκπαίδευσης θα ορίζει Λύκεια στα οποία οι Επόπτες Επιστημονικής & Παιδαγωγικής Καθοδήγησης ειδικότητας, θα διενεργούν δειγματοληπτικό έλεγχο τα συμπεράσματα του οποίου θα αποστέλλονται στη Διεύθυνση Σπουδών Β/θμιας Εκπαίδευσης του Υπουργείου Παιδείας.

Η **τελική ετήσια βαθμολογία των μαθητών** σε κάθε διδασκόμενο μάθημα που αξιολογείται με ενδοσχολικές εξετάσεις σε επίπεδο σχολικής μονάδας **θα εξάγεται** με βάση τον αλγόριθμο:

$$EBM_{\gamma} = 0.3 (\Pi_{\gamma\alpha} + \Pi_{\gamma\beta}) : 2 + 0.7 \Gamma_{\gamma}$$

όπου EBM_{γ} : Ετήσια Βαθμολογία Μαθήματος

$\Pi_{\gamma\alpha}$: Μ.Ο. Προφορικής βαθμολογίας 1^{ου} τετραμήνου

$\Pi_{\gamma\beta}$: Μ.Ο. Προφορικής βαθμολογίας 2^{ου} τετραμήνου

Γ_{γ} : Βαθμολογία Γραπτής Εξέτασης

Η **τελική ετήσια βαθμολογία των μαθητών** σε κάθε διδασκόμενο **μάθημα Επιλογής** για τη Τριτοβάθμια Εκπαίδευση που αξιολογείται με με κοινά θέματα σε πανελλαδικό επίπεδο **θα εξάγεται** με βάση τον αλγόριθμο:

$$EBM_{\epsilon\gamma} = 0.2 (\Pi_{\epsilon\gamma\alpha} + \Pi_{\epsilon\gamma\beta}) : 2 + 0.8 \Gamma_{\epsilon\gamma}$$

όπου $EBM_{\epsilon\gamma}$: Ετήσια Βαθμολογία Μαθήματος

$\Pi_{\epsilon\gamma\alpha}$: Μ.Ο. Προφορικής βαθμολογίας 1^{ου} τετραμήνου

$\Pi_{\epsilon\gamma\beta}$: Μ.Ο. Προφορικής βαθμολογίας 2^{ου} τετραμήνου

$\Gamma_{\epsilon\gamma}$: Βαθμολογία Γραπτής Εξέτασης

Ο **συνολικός ετήσιος βαθμός** των μαθητών (πίνακας 3.15), είναι ο Μ.Ο. των ετήσιων βαθμολογιών όλων των διδασκόμενων μαθημάτων και εξάγεται με βάση τον αλγόριθμο:

$$\Sigma EBM = 0.3((EBM_{\gamma\alpha 1} + \dots + EBM_{\gamma\alpha 7}) : 7_{\gamma\alpha}) + 0.7 ((EBM_{\gamma\epsilon 1} + EBM_{\gamma\epsilon 2} + EBM_{\gamma\epsilon 3} + EBM_{\gamma\epsilon 4}) : 4_{\gamma\epsilon})$$

όπου ΣEBM_{γ} : Συνολική Ετήσια Βαθμολογία Μαθητή

$EBM_{\gamma\alpha}$: Ετήσια Βαθμολογία Μαθήματος 1^{ης} ομάδας

$EBM_{\gamma\epsilon}$: Ετήσια Βαθμολογία Μαθήματος Επιλογής

$7_{\gamma\alpha}$: Αριθμός Μαθημάτων 1^{ης} ομάδας

$4_{\gamma\epsilon}$: Αριθμός Μαθημάτων Επιλογής

Πίνακας 3.15
Χαρακτηρισμός Αποφοίτηση μαθητών Λυκείου Γ΄ τάξης

a/a	Μέσος Όρος (Μ.Ο.) Συν. Ετήσιας Βαθμολογίας	Προϋποθέσεις	Αποφοίτηση - Απόρριψη
1	Μ.Ο. = 10 ή Μ.Ο. > 10	-----	Απόλυση
2	Μ.Ο. = 10 ή Μ.Ο. > 10	Δύο μαθήματα < 10 και ΣΕΒΜ = ή > 15	Μη Απόλυση τον Ιούνιο Επαναξέταση Σεπτέμβριο - Φεβρου- άριο - Ιούνιο
3	Μ.Ο. = 10 ή Μ.Ο. > 10	Τρία (3) μαθήματα < 10	Απόρριψη
4	Μ.Ο. < 10	-----	Απόρριψη

3.6.2 Βαθμός Απολυτηρίου

Ο βαθμός Απολυτηρίου των αποφοίτων Λυκείου εξάγεται από τη σχέση:

$$B_{\text{Απλ}} = 0.10 \Sigma\text{ΕΒΜ}_{\alpha} + 0.30 \Sigma\text{ΕΒΜ}_{\beta} + 0.60 \Sigma\text{ΕΒΜ}_{\gamma}$$

όπου $B_{\text{Απλ}}$: Βαθμός Απολυτηρίου

$\Sigma\text{ΕΒΜ}_{\alpha}$: Βαθμός Προαγωγής Β΄ τάξης

$\Sigma\text{ΕΒΜ}_{\beta}$: Βαθμός Προαγωγής Β΄ τάξης

$\Sigma\text{ΕΒΜ}_{\gamma}$: Βαθμός Αποφοίτησης Γ΄ τάξης

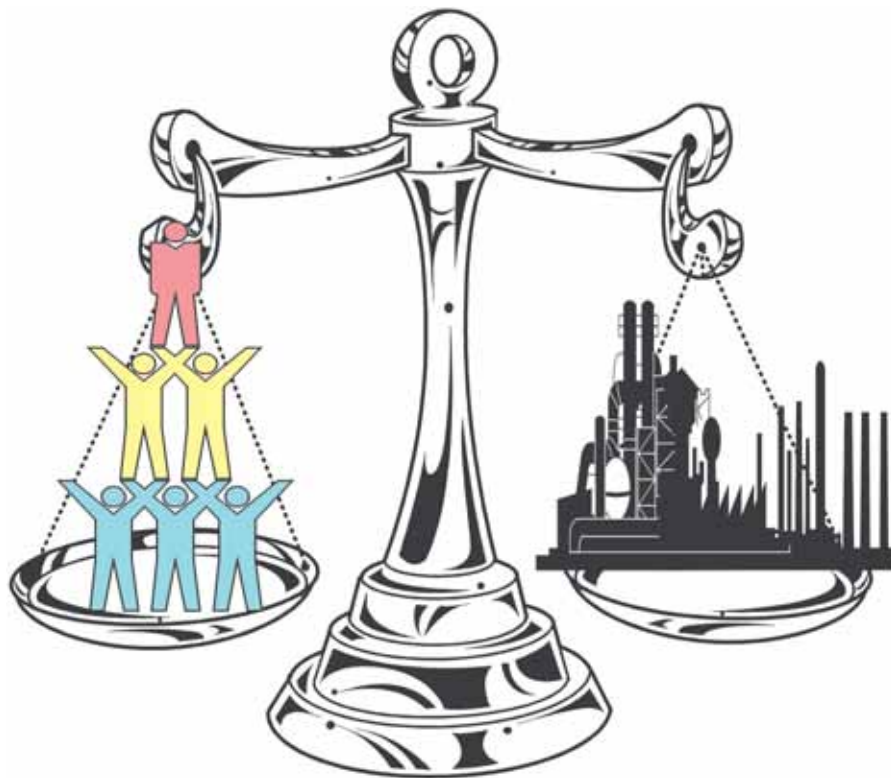
3.7 Επιλογή αποφοίτων Λυκείου στις Σχολές της Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης

Η επιλογή των μαθητών και το δικαίωμα εγγραφής τους σε Τμήματα Σχολών της Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης θα καθορίζονται με τις εξής διαδικασίες:

1. Η **εισαγωγή** των αποφοίτων Λυκείου στην **Τριτοβάθμια Εκπαίδευση** θα **είναι συνάρτηση του Βαθμού Απολυτηρίου**.
2. **Κάθε Τμήμα των ΑΕΙ και ΤΕΙ** το αργότερο μέχρι την 15^η Σεπτεμβρίου κάθε έτους **θα καθορίζει τον αριθμό εισακτέων** που μπορεί να δεχθεί και τον **Ελάχιστο Βαθμό Απολυτηρίου** που αυτοί **πρέπει να έχουν**.
3. Οι κάτοχοι απολυτηρίου θα έχουν τη δυνατότητα κατάθεσης «μηχανογραφικού δελτίου» στο οποίο θα δηλώνουν τα Τμήματα προτίμησής τους εντός δέκα ημερών από τη λήψη του.
4. Μετά την ανακοίνωση των αποτελεσμάτων, τα Τμήματα των ΑΕΙ και ΤΕΙ **θα δέχονται τους υποψηφίους**, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο εδάφιο 2, **κατά σειρά φθίνουσας βαθμολογίας από τη μέγιστη προς την ελάχιστη**. Σε περίπτωση ισοψηφίας, κατά την οποία ο συνολικός προς εγγραφή αριθμός είναι μεγαλύτερος του προκαθορισμένου από το τμήμα, κατ' εξαίρεση εγγράφονται όλοι οι ισοψηφίσαντες.

4 Μεταγυμνασιακή Τεχνική - Επαγγελματική Εκπαίδευση

Θα παρέχει στους μαθητές της Τεχνική - Επαγγελματική Εκπαίδευση ή εξειδίκευση στην ειδικότητα που θα επιλέξουν.

Διαρθρώνεται στην Τεχνική - Επαγγελματική Σχολή και στην Τεχνική - Επαγγελματική Σχολή Εξειδίκευσης, οι οποίες θα λειτουργούν υπο ενιαία διεύθυνση, με στόχο να χορηγούν στους αποφοίτους Πτυχία που οδηγούν σε επαγγελματικά δικαιώματα επιπέδου «3» και «3+».

Επιπλέον υποστηρικτικά θα λειτουργεί Σχολικό Εργαστηριακό Κέντρο (ΣΕΚ) ως ανεξάρτητη σχολική μονάδα.

- 1. Τεχνική - Επαγγελματική Σχολή:** Η φοίτηση είναι τριετής. Δέχεται αποφοίτους και των τριών Κατευθύνσεων Γυμνασίου και ισοτίμων σχολείων της ημηδαπής ή αλλοδαπής. Παρέχει επαγγελματικά δικαιώματα επιπέδου «3» μετά από Μαθητεία ενός έτους από τη κτήση του Πτυχίου και εξετάσεις Πιστοποίησης*.

Θα περιλαμβάνει **τρεις (3) Τομείς Ειδικότητων**.

- α). Τεχνικών Εφαρμογών
- β). Υπηρεσιών
- γ). Περιβάλλοντος & Τροφίμων

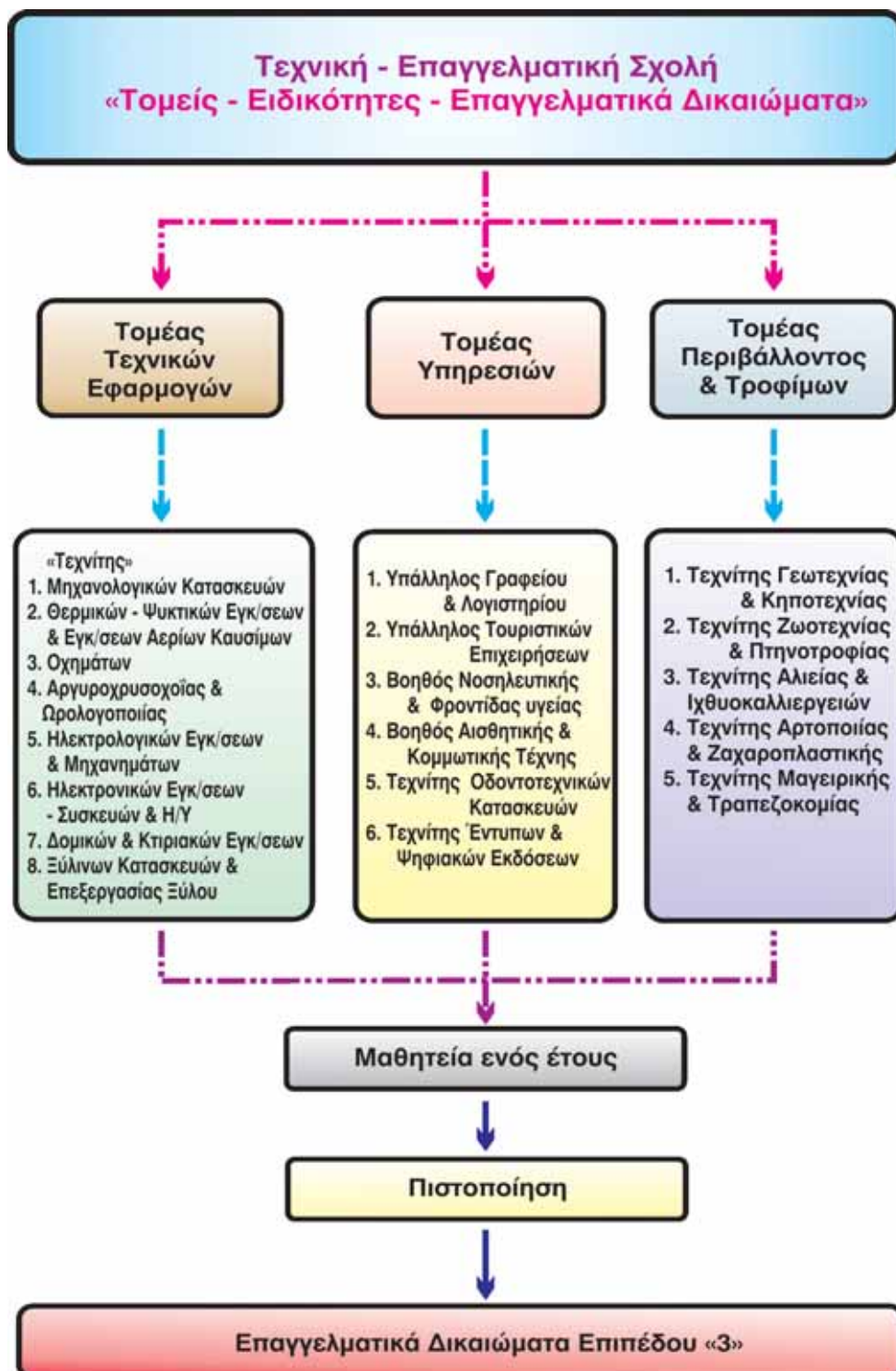
- 2. Τεχνική - Επαγγελματική Σχολή Εξειδίκευσης:** Διαθέτει δύο προγράμματα και παρέχει Τεχνική - Επαγγελματική Εκπαίδευση εξειδίκευσης,

- **1^ο Πρόγραμμα σπουδών:** Η φοίτηση είναι ετήσια. Εγγράφονται κάτοχοι επαγγελματικών δικαιωμάτων επιπέδου «3» απόφοιτοι των δύο τύπων σχολείων της μεταγυμνασιακής εκπαίδευσης. Παρέχει επαγγελματικά δικαιώματα επιπέδου «3+» μετά από εξετάσεις πιστοποίησης*.
- **2^ο Πρόγραμμα σπουδών:** Εγγράφονται απόφοιτοι Λυκείου όπου με διετή φοίτηση, Μαθητεία ενός έτους και εξετάσεις πιστοποίησης αποκτούν επαγγελματικά δικαιώματα επιπέδου «3». Με δύο έτη Μαθητεία και εξετάσεις Πιστοποίησης* αποκτούν επαγγελματικά δικαιώματα επιπέδου «3+».

- 3. Σχολικό Εργαστηριακό Κέντρο (ΣΕΚ):** Διαθέτει υποδομές για την υποστήριξη της πρακτικής - εργαστηριακής εκπαίδευσης των μαθητών της Τεχνολογικής Κατεύθυνσης του Λυκείου, της Τεχνικής - Επαγγελματικής Σχολής και της Τεχνικής - Επαγγελματικής Σχολής Εξειδίκευσης. Στις εγκαταστάσεις του θα μπορούν να υλοποιούνται και προγράμματα «Δια βίου Μάθησης» Φορέων Μη Κερδοσκοπικού Χαρακτήρα, Δημοσίου ή Ιδιωτικού Δικαίου.

4.1 Τεχνική- Επαγγελματική Σχολή

Στη Τεχνική - Επαγγελματική Σχολή οι σπουδές διαρκούν τρία έτη. Οι απόφοιτοί της αποκτούν Πτυχίο και επαγγελματικά δικαιώματα επιπέδου «3» με επιπλέον μαθητεία ενός έτους.

Στην **Α΄ τάξη τα μαθήματα κάθε τομέα είναι κοινά**, ώστε σε συνδυασμό και με το μάθημα του επαγγελματικού προσανατολισμού, οι μαθητές να μπορούν να επιλέγουν με σωστά κριτήρια την ειδικότητα που ταιριάζει στις κλίσεις τους.

Στη Β΄ τάξη κάθε τομέας χωρίζεται σε ειδικότητες.

4.1.1 Τομέας Τεχνικών Εφαρμογών - Ειδικότητες (πίνακας 4.1)

Πίνακας 4.1

Ειδικότητες Β΄ & Γ΄ τάξης του Τομέα Τεχνικών Εφαρμογών

a/a	Τίτλος Ειδικότητας
1	Τεχνίτης Μηχανολογικών Κατασκευών
2	Τεχνίτης Θερμικών - Ψυκτικών Εγκαταστάσεων & Αερίων Καυσίμων
3	Τεχνίτης Οχημάτων
4	Τεχνίτης Αργυροχρυσοχοΐας - Ωρολογοποιίας
5	Τεχνίτης Ηλεκτρολογικών Εγκαταστάσεων & Μηχανημάτων
6	Τεχνίτης Ηλεκτρονικών Εγκαταστάσεων - Συσκευών & Η/Υ
7	Τεχνίτης Δομικών & Κτιριακών Κατασκευών
8	Τεχνίτης Ξύλινων Κατασκευών & Επεξεργασίας Ξύλου

4.1.1.2 Μαθήματα & Διδακτικές ώρες Α΄ τάξης Τομέα Τεχνικών Εφαρμογών (πίνακας 4.2)

Πίνακας 4.2

Μαθήματα και διδακτικές ώρες Α΄ Τάξης Τομέα Τεχνικών Εφαρμογών

α/α	Μάθημα	Εβδομαδιαίες Ώρες Διδα- σκαλίας	Παρατηρήσεις
1	Εφαρμοσμένη Νεοελληνική Γραμματεία	2	
2	Εφαρμοσμένα Μαθηματικά	2	
3	Στοιχεία Θερμοδυναμικής & Ρευστομηχανικής	3	Θ (30%) + Ε (70%)
4	Ιστορία της Τεχνολογίας	1	
5	Τεχνική Χημεία	3	Θ (30%) + Ε (70%)
6	Τεχνολογία Μηχανολογικών Κατασκευών & Υλικών	5	Θ (30%) + Ε (70%)
7	Τεχνολογία Ηλεκτρισμού & Ηλεκτρονικής	4	Θ (30%) + Ε (70%)
8	Τεχνολογία Τεχνικών & Δομικών Κατασκευών	3	Θ (30%) + Ε (70%)
9	Τεχνολογία Μεταφορών & Οχημάτων	3	Θ (30%) + Ε (70%)
10	Τεχνολογία Θερμικών & Ψυκτικών Εγκαταστάσεων	3	Θ (30%) + Ε (70%)
11	Ήπιες Μορφές Ενέργειας	2	
12	Τεχνολογία Πληροφορικής	3	Θ (30%) + Ε (70%)
13	Επαγγελματικός Προσανατολισμός	1	
Συν.	Μαθήματα = 13	Ώρες = 35	

4.1.1.3 Μαθήματα & Διδακτικές ώρες Β΄ & Γ΄ τάξης Ειδικότητας του Τομέα Εφαρμογών (πίνακες 4.3, 4.4, 4.5, 4.6, 4.7, 4.8, 4.9 & 4.10)

Πίνακας 4.3
Ειδικότητα Τεχνίτης Μηχανολογικών Κατασκευών

α/α	Μάθημα	Εβδομαδιαίες Ώρες Διδ/λίας		Παρατηρήσεις
		Β΄ τάξη	Γ΄ τάξη	
1	Τεχνολογία Μηχανουργικών & Συνθετικών Υλικών	2	1	
2	Τεχνολογία Μηχανολογικών Κατασκευών	9	7	Θ (30%) + Ε (70%)
3	Τεχνολογία Εργαλειομηχανών	5	8	Θ (30%) + Ε (70%)
4	Μεταλλοτεχνία - Συγκολλήσεις	5	5	Θ (30%) + Ε (70%)
5	Μεταλλικές Κατασκευές	4	4	Θ (30%) + Ε (70%)
6	Θερμικές Κατεργασίες Μετάλλων & Επιμεταλλώσεις	2	2	Θ (30%) + Ε (70%)
7	Αντοχή Υλικών	2	--	
8	Στοιχεία Μηχανών	--	2	
9	Μηχανολογικό Σχέδιο	2	--	Ε (2)
10	Πληροφορική (εφαρμοσμένο Λογισμικό)	--	3	Ε (3)
11	Στοιχεία Ηλεκτρισμού	2	--	
12	Ξένες Γλώσσες	1	1	Ορολογία
13	Στοιχεία Επαγγελματικής Σταδιοδρομίας	--	1	
14	Υγιεινή - Ασφάλεια Εργασίας & Πρώτες Βοήθειες	1	1	
Συν.	Μαθήματα = 14 (11 ανά τάξη)	Ώρες = 35		

Πίνακας 4.4
Ειδικότητα Θερμικών - Ψυκτικών Εγκατ/σεων & Αερίων Καυσίμων

a/a	Μάθημα	Εβδομαδιαίες Ώρες Διδ/λίας		Παρατηρήσεις
		Β΄ τάξη	Γ΄ τάξη	
1	Στοιχεία Θερμοδυναμικής & Ρευστομηχανικής	2	1	
2	Τεχνολογία Μηχανολογικών Κατασκευών	4	3	Θ (30%) + Ε (70%)
3	Τεχνολογία δικτύων Σωληνώσεων & Αεραγωγών	5	3	Θ (30%) + Ε (70%)
4	Τεχνολογία Θερμικών Εγκαταστάσεων	6	5	Θ (30%) + Ε (70%)
5	Λέβητες Υγρών & Αερίων Καυσίμων	--	5	Θ (30%) + Ε (70%)
6	Τεχνολογία Ψυκτικών και Κλιματιστικών Εγκατ/σεων	5	6	Θ (30%) + Ε (70%)
7	Τεχνολογία Αερίων Καυσίμων & Δικτύων Διανομής	6	--	Θ (30%) + Ε (70%)
8	Τεχνολογία Εγκ/σεων & Συσκευών Αερίων Καυσίμων	--	6	
9	Μηχανολογικό Σχέδιο Ειδικότητας	2	--	Ε (2)
10	Πληροφορική (εφαρμοσμένο Λογισμικό)	--	3	Ε (3)
11	Στοιχεία Ηλεκτρισμού	2	--	
12	Ξένες Γλώσσες	1	1	Ορολογία
13	Στοιχεία Επαγγελματικής Σταδιοδρομίας	--	1	
14	Υγιεινή - Ασφάλεια Εργασίας & Πρώτες Βοήθειες	1	1	
Συν.	Μαθήματα = 14 (11 ανά τάξη)	Ώρες = 35		

Πίνακας 4.5
Ειδικότητα Τεχνίτης Οχημάτων

α/α	Μάθημα	Εβδομαδιαίες Ώρες Διδ/λίας		Παρατηρήσεις
		Β' τάξη	Γ' τάξη	
1	Τεχνολογία Μηχανολογικών Υλικών & Κατασκευών	3	--	Θ (30%)+E (70%)
2	Εφαρμοσμένη Θερμοδυναμική & Ρευστομηχανική	2	2	Θ (30%)+E (70%)
3	Τεχνολογία Μηχανών Εσωτερικής Καύσης	5	6	Θ (30%)+E (70%)
4	Τεχνολογία Συστημάτων Αυτοκινήτου	5	6	Θ (30%)+E (70%)
5	Φανοποΐα - Βαφές Αυτοκινήτων	5	4	Θ (30%)+E (70%)
6	Ηλεκτρικά & Ηλεκτρονικά Συστήματα Αυτοκινήτου	6	7	Θ (30%)+E (70%)
7	Τεχνολογία Υβριδικών & Ηλεκτρικών Αυτοκινήτων	2	2	Θ (30%)+E (70%)
8	Υγρά - Αέρια Καύσιμα & Λιπαντικά	--	2	
9	Σχέδιο Ειδικότητας	2	--	E (2)
10	Πληροφορική (εφαρμοσμένο Λογισμικό)	--	3	E (3)
11	Στοιχεία Ηλεκτρισμού	2	--	
12	Ξένες Γλώσσες	1	1	Ορολογία
13	Στοιχεία Επαγγελματικής Σταδιοδρομίας	--	1	
14	Υγιεινή - Ασφάλεια Εργασίας & Πρώτες Βοήθειες	1	1	Θ (1)+E (1)
Συν.	Μαθήματα = 14 (11 ανά τάξη)	Ώρες = 35		

Πίνακας 4.6
Ειδικότητα Τεχνίτης Αργυροχρυσοχοΐας - Ωρολογοποιίας

α/α	Μάθημα	Εβδομαδιαίες Ώρες Διδ/λίας		Παρατηρήσεις
		Β΄ τάξη	Γ΄ τάξη	
1	Τεχνολογία Συγκολλήσεων και Χυτεύσεων	3	--	Θ (30%) + E (70%)
2	Ιστορία Αργυροχρυσοχοΐας	1	--	
3	Αργυροχρυσοχοΐα	9	7	Θ (30%) + E (70%)
4	Γεμμοδεσία - Χαρακτική	4	5	Θ (30%) + E (70%)
5	Γεμμολογία (Πολύτιμοι & Ημιπολύτιμοι Λύθοι)	2	1	Θ (30%) + E (70%)
6	Ιστορία Ωρολογοποιίας	--	1	
7	Τεχνολογία Μηχανικών και Ηλεκτρικών Ρολογιών	7	9	Θ (30%) + E (70%)
8	Τεχνολογία Σμάλτου & Εύπλαστων Υλικών	2	3	Θ (30%) + E (70%)
9	Εργαλειομηχανές (Λεπτουργικός Τόρνος)	3	3	Θ (30%) + E (70%)
10	Σχέδιο Κοσμήματος και Ωρολογοποιίας	--	3	E (3)
11	Πληροφορική (εφαρμοσμένο Λογισμικό)	2	--	
12	Ξένες Γλώσσες	1	1	Ορολογία
13	Στοιχεία Επαγγελματικής Σταδιοδρομίας	--	1	
14	Υγιεινή - Ασφάλεια Εργασίας & Πρώτες Βοήθειες	1	1	
Συν.	Μαθήματα = 14 (11 ανά τάξη)	Ώρες = 35		

Πίνακας 4.7
Ειδικότητα Τεχνίτης Ηλεκτρολογικών Εγκαταστάσεων & Μηχανημάτων

α/α	Μάθημα	Εβδομαδιαίες Ώρες Διδ/λίας		Παρατηρήσεις
		Β' τάξη	Γ' τάξη	
1	Τεχνολογία Ηλεκτρολογικών & Ηλεκτρονικών Υλικών	2	1	
2	Ηλεκτροτεχνία & Ηλεκτρικές Μετρήσεις	4	4	Θ (30%) + Ε (70%)
3	Ηλεκτρικές Εσωτερικές Εγκαταστάσεις	7	6	Θ (30%) + Ε (70%)
4	Ηλεκτρικές μηχανές DC & AC	5	5	Θ (30%) + Ε (70%)
5	Τεχνολογία Συστημάτων Αυτομάτου Ελέγχου	4	5	Θ (30%) + Ε (70%)
6	Τεχνολογία Ηλεκτρικών & Ηλεκτρονικών Συσκευών	5	5	Θ (30%) + Ε (70%)
7	Βιομηχανικές Ηλεκτρικές Εγκαταστάσεις	--	3	Θ (30%) + Ε (70%)
8	Συστήματα Παραγωγής Ηλεκτρικής Ενέργειας	2	--	
9	Ηλεκτρολογικό & Ηλεκτρονικό Σχέδιο	2	--	Ε (2)
10	Τεχνολογία Μηχανολογικών Υλικών & Κατασκευών	2	--	
11	Πληροφορική (εφαρμοσμένο Λογισμικό)	--	3	Ε (3)
12	Ξένες Γλώσσες	1	1	Ορολογία
13	Στοιχεία Επαγγελματικής Σταδιοδρομίας	--	1	
14	Υγιεινή - Ασφάλεια Εργασίας & Πρώτες Βοήθειες	1	1	
Συν.	Μαθήματα = 14 (11 ανά τάξη)	Ώρες = 35		

Πίνακας 4.8
Ειδικότητα Τεχνίτης Ηλεκτρονικών Εγκαταστάσεων - Συσκευών & Η/Υ

α/α	Μάθημα	Εβδομαδιαίες Ώρες Διδ/λίας		Παρατηρήσεις
		Β' τάξη	Γ' τάξη	
1	Τεχνολογία Ηλεκτρολογικών & Ηλεκτρονικών Υλικών	2	1	
2	Ηλεκτροτεχνία & Ηλεκτρικές Μετρήσεις	4	--	Θ (30%)+E (70%)
3	Τεχνολογία Ηλεκτρονικής & Ηλεκτρονικές Μετρήσεις	5	5	Θ (30%)+E (70%)
4	Ηλεκτρικές & Ηλεκτρονικές Εγκαταστάσεις	5	5	Θ (30%)+E (70%)
5	Τεχνολογία Ηλεκτρονικών Κυκλωμάτων	5	5	Θ (30%)+E (70%)
6	Τεχνολογία Η/Υ & Δικτύων Η/Υ	3	5	Θ (30%)+E (70%)
7	Τεχνολογία Ηλεκτρονικών Συσκευών	5	4	Θ (30%)+E (70%)
8	Τεχνολογία Οπτικοακουστικών Συσκευών	--	4	Θ (30%)+E (70%)
9	Ηλεκτρολογικό & Ηλεκτρονικό Σχέδιο	2	--	E (2)
10	Πληροφορική (εφαρμοσμένο Λογισμικό)	--	3	E (3)
11	Τεχνολογία Μηχανολογικών Υλικών & Κατασκευών	2	--	E (2)
12	Ξένες Γλώσσες	1	1	Ορολογία
13	Στοιχεία Επαγγελματικής Σταδιοδρομίας	--	1	
14	Υγιεινή - Ασφάλεια Εργασίας & Πρώτες Βοήθειες	1	1	
Συν.	Μαθήματα = 14 (11 ανά τάξη)	Ώρες = 35		

Πίνακας 4.9
Ειδικότητα Τεχνίτης Δομικών & Κτιριακών Κατασκευών

α/α	Μάθημα	Εβδομαδιαίες Ώρες Διδ/λίας		Παρατηρήσεις
		Β' τάξη	Γ' τάξη	
1	Τεχνολογία Δομικών Υλικών	2	--	
2	Τεχνολογία Δομικών Κατασκευών	5	6	Θ (30%) + Ε (70%)
3	Τεχνολογία Ξυλοτύπων Ανέγερσης Κτιρίων	5	4	Θ (30%) + Ε (70%)
4	Μηχανήματα Δομικών & Τεχνικών Έργων	2	2	
5	Υδραυλικών & Αποχετευτικές Εγκαταστάσεις	5	4	Θ (30%) + Ε (70%)
6	Αντοχή Υλικών	2	2	
7	Δομική	6	6	Θ (30%) + Ε (70%)
8	Ξύλινες & Μεταλλικές Κατασκευές	--	5	Θ (30%) + Ε (70%)
9	Στοιχεία Ηλεκτρισμού	2	--	
10	Αρχιτεκτονικό & Κατασκευαστικό Οικοδομικό Σχέδιο	2	--	Ε (2)
11	Πληροφορική (εφαρμοσμένο Λογισμικό)	--	3	Ε (2)
12	Ξένες Γλώσσες	1	1	Ορολογία
13	Στοιχεία Επαγγελματικής Σταδιοδρομίας	--	1	
14	Υγιεινή - Ασφάλεια Εργασίας & Πρώτες Βοήθειες	1	1	
Συν.	Μαθήματα = 14 (11 ανά τάξη)	Ώρες = 35		

Πίνακας 4.10
Ειδικότητα Τεχνίτης Ξύλινων Κατασκευών & Επεξεργασίας Ξύλου

α/α	Μάθημα	Εβδομαδιαίες Ώρες Διδ/λίας		Παρατηρήσεις
		Β' τάξη	Γ' τάξη	
1	Τεχνολογία Ξύλου και συνθετικών Υλικών	2	2	
2	Τεχνολογία Ξύλινων Κατασκευών	6	6	Θ (30%)+E (70%)
3	Επιπλοποιία	7	5	Θ (30%)+E (70%)
4	Μηχανήματα Επεξεργασίας Ξύλου	2	--	Θ (30%)+E (70%)
5	Τεχνολογία Κατασκευής Κουφωμάτων	6	4	Θ (30%)+E (70%)
6	Τεχνολογία Κατασκευής Επίπλων Κουζίνας	4	5	Θ (30%)+E (70%)
7	Βαφές - Βερνίκια & Προστασία Ξύλου	2	2	Θ (30%)+E (70%)
8	Ξυλογλυπτική	--	5	Θ (30%)+E (70%)
9	Ελεύθερο & Κατασκευαστικό Σχέδιο	2	--	E (2)
10	Πληροφορική (εφαρμοσμένο Λογισμικό)	--	3	E (3)
11	Στοιχεία Ηλεκτρισμού	2	--	
12	Ξένες Γλώσσες	1	1	Ορολογία
13	Στοιχεία Επαγγελματικής Σταδιοδρομίας	--	1	
14	Υγιεινή - Ασφάλεια Εργασίας & Πρώτες Βοήθειες	1	1	
Συν.	Μαθήματα = 14 (11 ανά τάξη)	Ώρες = 35		

4.1.2 Τομέας Υπηρεσιών - Ειδικότητες (πίνακας 4.11)

Πίνακας 4.11
Ειδικότητες Β΄ & Γ΄ τάξης του Τομέα Υπηρεσιών

α/α	Τίτλος Ειδικότητας
1	Υπάλληλος Γραφείου & Λογιστηρίου
2	Υπάλληλος Τουριστικών Επιχειρήσεων & Γραφείων
3	Νοσηλευτικής και Φροντίδας υγείας
4	Αισθητικής & Κομμωτικής
5	Τεχνίτης Οδοντοτεχνικών Κατασκευών
6	Τεχνίτης Έντυπων & Ψηφιακών Εκδόσεων (DTP)

4.1.2.1 Μαθήματα & Διδακτικές ώρες Α΄ τάξης Τομέα Υπηρεσιών (πίνακας 4.12)

Πίνακας 4.12
Μαθήματα και διδακτικές ώρες Α΄ Τάξης Τομέα Υπηρεσιών

a/a	Μάθημα	Εβδομαδιαίες Ώρες Διδ/λίας	Παρατηρήσεις
1	Εφαρμοσμένη Νεοελληνική Γραμματεία	2	
2	Εφαρμοσμένα Μαθηματικά	3	
3	Αρχές Οικονομίας & Στοιχεία Λογιστικής	4	Θ (30%) + E (70%)
4	Οργάνωση Γραφείου & Τήρηση Αρχείων	3	Θ (30%) + E (70%)
5	Τουρισμός & Τουριστικές Υπηρεσίες	2	
6	Στοιχεία Αστικού - Εμπορικού & Εργατικού Δικαίου	2	
7	Φυσιολογία του Ανθρώπου & Αρχές Νοσηλευτικής	4	Θ (30%) + E (70%)
8	Στοιχεία Παθολογίας & Δερματολογίας	3	
9	Στοιχεία Αισθητικής & Κομμωτικής	3	Θ (30%) + E (70%)
10	Πληροφορική (Λειτουργικά Συστήματα)	3	Θ (30%) + E (70%)
11	Γραφιστική & Εκτυπώσεις	3	Θ (30%) + E (70%)
12	Στοιχεία Ελληνικού Κράτους & Ευρωπαϊκής Ένωσης	2	
13	Επαγγελματικός Προσανατολισμός	1	
Συν.	Μαθήματα = 13	Ώρες = 35	

4.1.2.2 Μαθήματα & Διδακτικές ώρες Β΄ & Γ΄ τάξης Ειδικοτήτων του Τομέα Υπηρεσιών (πίνακες 4.13, 4.14, 4.15, 4.16, 4.17 & 4.18)

Πίνακας 4.13
Ειδικότητα Υπάλληλος Γραφείου & Λογιστηρίου

α/α	Μάθημα	Εβδομαδιαίες Ώρες Διδ/λίας		Παρατηρήσεις
		Β΄ τάξη	Γ΄ τάξη	
1	Οργάνωση Γραφείου & Τήρηση Αρχείων	2	4	Θ (30%)+E (70%)
2	Λογιστική	5	5	Θ (30%)+E (70%)
3	Στοιχεία Εμπορικού Δικαίου	3	3	
4	Αρχές Οργάνωσης & Διοίκησης Επιχειρήσεων	3	3	
5	Υπηρεσιακή Αλληλογραφία & Επεξεργασία Κειμένου	6	4	Θ (30%)+E (70%)
6	Ηλεκτρονικά Φύλλα Λογιστικής	5	--	Θ (30%)+E (70%)
7	Στοιχεία Αστικού και Εργατικού Δικαίου	4	4	Θ (30%)+E (70%)
8	Στοιχεία Αφαιριστικού & Φορολογικού Δικαίου	2	--	Θ (30%)+E (70%)
9	Τεχνολογία Πληροφορικής & Επικοινωνιών	3	--	Θ (30%)+E (70%)
10	Πληροφορική (εφαρμοσμένο Λογισμικό)	--	5	Θ (30%)+E (70%)
11	Στοιχεία Στατιστικής	--	2	
12	Ξένες Γλώσσες	1	1	Ορολογία
13	Στοιχεία Επαγγελματικής Σταδιοδρομίας	--	1	
14	Υγιεινή - Ασφάλεια Εργασίας & Πρώτες Βοήθειες	1	1	
Συν.	Μαθήματα = 14 (11 ανά τάξη)	Ώρες = 35		

Πίνακας 4.14
Ειδικότητα Υπάλληλος Τουριστικών Επιχειρήσεων & Γραφείων

α/α	Μάθημα	Εβδομαδιαίες Ώρες Διδ/λίας		Παρατηρήσεις
		Β' τάξη	Γ' τάξη	
1	Οργάνωση Γραφείου & Τήρηση Αρχείων	4	4	Θ (30%) + Ε (70%)
2	Λογιστική	5	5	Θ (30%) + Ε (70%)
3	Στοιχεία Αστικού - Εργατικού & Αφαιριστικού Δικαίου	2	--	
4	Υπηρεσιακή Αλληλογραφία & Επεξεργασία Κειμένου	4	4	
5	Ελληνική & Παγκόσμια Τουριστική Γεωγραφία	3	3	Θ (30%) + Ε (70%)
6	Τουρισμός & Τουριστικές Υπηρεσίες	7	6	Θ (30%) + Ε (70%)
7	Αγροτουρισμός και Θεματικός Τουρισμός	2	3	Θ (30%) + Ε (70%)
8	Χερσαίες & Θαλάσσιες Μεταφορές	3	--	Θ (30%) + Ε (70%)
9	Αεροπορικές Μεταφορές	3	--	Θ (30%) + Ε (70%)
10	Πληροφορική (εφαρμοσμένο Λογισμικό)	--	5	Θ (30%) + Ε (70%)
11	Στοιχεία Στατιστικής	--	2	
12	Ξένες Γλώσσες	1	1	Ορολογία
13	Στοιχεία Επαγγελματικής Σταδιοδρομίας	--	1	
14	Υγιεινή - Ασφάλεια Εργασίας & Πρώτες Βοήθειες	1	1	
Συν.	Μαθήματα = 14 (11 ανά τάξη)	Ώρες = 35		

Πίνακας 4.15
Ειδικότητα Βοηθός Νοσηλευτικής και Φροντίδας υγείας

α/α	Μάθημα	Εβδομαδιαίες Ώρες Διδ/λίας		Παρατηρήσεις
		Β' τάξη	Γ' τάξη	
1	Στοιχεία Ανατομίας & Φυσιολογίας του Ανθρώπου	3	--	
2	Αρχές Προληπτικής Ιατρικής & Αγωγή Υγείας	3	3	Θ (30%)+E (70%)
3	Παθολογία & Μολυσματικοί Παράγοντες	2	--	
4	Νοσηλευτική	6	6	Θ (30%)+E (70%)
5	Πρώτες βοήθειες & Επείγοντα Περιστατικά	5	5	Θ (30%)+E (70%)
6	Στοιχεία Αιματολογίας & Αιμοδοσίας	4	3	Θ (30%)+E (70%)
7	Στοιχεία Βρεφοκομίας & Παιδιατρικής	4	3	Θ (30%)+E (70%)
8	Στοιχεία Γυναικολογίας & Μαιευτικής	4	3	Θ (30%)+E (70%)
9	Στοιχεία Χειρουργικής & Τεχνική Χειρουργείου	--	6	Θ (30%)+E (70%)
10	Στοιχεία Νευρολογίας & Ψυχιατρικής	--	3	
11	Υπηρεσιακή Αλληλογραφία και Οργάνωση Αρχείων	2	--	
12	Ξένες Γλώσσες	1	1	Ορολογία
13	Στοιχεία Επαγγελματικής Σταδιοδρομίας	--	1	
14	Υγιεινή - Ασφάλεια Εργασίας	1	1	
Συν.	Μαθήματα = 14 (11 ανά τάξη)	Ώρες = 35		

Πίνακας 4.16
Ειδικότητα Βοηθός Αισθητικής & Κομμωτικής

α/α	Μάθημα	Εβδομαδιαίες Ώρες Διδ/λίας		Παρατηρήσεις
		Β΄ τάξη	Γ΄ τάξη	
1	Στοιχεία Ανατομίας & Φυσιολογίας του Ανθρώπου	3	--	
2	Αρχές Προληπτικής Ιατρικής & Αγωγή Υγείας	3	2	Θ (30%)+Ε (70%)
3	Παθολογία & Μολυσματικοί Παράγοντες	2	2	
4	Δερματολογία	2	2	
5	Αισθητική	7	7	Θ (30%)+Ε (70%)
6	Στοιχεία Αισθητικής Χειρουργικής	--	3	Θ (30%)+Ε (70%)
7	Κοσμετολογία	3	3	Θ (30%)+Ε (70%)
8	Κινησιολογία	3	3	Θ (30%)+Ε (70%)
9	Κομμωτική	7	7	Θ (30%)+Ε (70%)
10	Μανικιούρ – Πεντικιούρ	--	3	Θ (30%)+Ε (70%)
11	Πρώτες βοήθειες & Επείγοντα Περιστατικά	3	--	Θ (30%)+Ε (70%)
12	Ξένες Γλώσσες	1	1	Ορολογία
13	Στοιχεία Επαγγελματικής Σταδιοδρομίας	--	1	
14	Υγιεινή - Ασφάλεια Εργασίας	1	1	
Συν.	Μαθήματα = 14 (11 ανά τάξη)	Ώρες = 35		

Πίνακας 4.17
Ειδικότητα Τεχνίτης Οδοντοτεχνικών Κατασκευών

α/α	Μάθημα	Εβδομαδιαίες Ώρες Διδ/λίας		Παρατηρήσεις
		Β' τάξη	Γ' τάξη	
1	Στοιχεία Ανατομίας & Φυσιολογίας του Ανθρώπου	3	--	
2	Αρχές Προληπτικής Ιατρικής & Αγωγή Υγείας	3	2	Θ (30%) + Ε (70%)
3	Παθολογία & Μολυσματικοί Παράγοντες	2	2	
4	Οδοντοτεχνικά Υλικά	3	1	
5	Κινητή Προσθετική Οδόντων	7	7	Θ (30%) + Ε (70%)
6	Ακίνητη Προσθετική	7	7	Θ (30%) + Ε (70%)
7	Ακίνητη Προσθετική Οδόντων - Πορσελάνη	--	7	Θ (30%) + Ε (70%)
8	Στοιχεία Ορθοδοντικής	3	3	Θ (30%) + Ε (70%)
9	Μηχανήματα - Συσκευές και Εργαλεία Οδοντοτεχνικού εργαστηρίου	2	--	Θ (30%) + Ε (70%)
10	Στοιχεία Χειρουργικής και Τεχνική Χειρουργείου	--	3	Θ (30%) + Ε (70%)
11	Πρώτες βοήθειες & Επείγοντα Περιστατικά	3	--	
12	Ξένες Γλώσσες	1	1	Ορολογία
13	Στοιχεία Επαγγελματικής Σταδιοδρομίας	--	1	
14	Υγιεινή - Ασφάλεια Εργασίας	1	1	
Συν.	Μαθήματα = 14 (11 ανά τάξη)	Ώρες = 35		

Πίνακας 4.18
Ειδικότητα Τεχνίτης Έντυπων & Ψηφιακών Εκδόσεων (DTP)

α/α	Μάθημα	Εβδομαδιαίες Ώρες Διδ/λίας		Παρατηρήσεις
		Β΄ τάξη	Γ΄ τάξη	
1	Τεχνολογία Εκτυπώσεων	4	3	Θ (30%)+Ε (70%)
2	Γραφιστική	4	3	Θ (30%)+Ε (70%)
3	Γραμματογραφία	2	--	
4	Ιστορία Γραφικών Τεχνών	1	1	
5	Ψηφιακή Επεξεργασία Κειμένου	6	5	Θ (30%)+Ε (70%)
6	Ψηφιακή Επεξεργασία Εκόνας	6	5	Θ (30%)+Ε (70%)
7	Αναλογική & Ψηφιακή Φωτογραφία	5	2	Θ (30%)+Ε (70%)
8	Ηλεκτρονικό Μοντάζ & Ψηφιακές Εκτυπώσεις	--	6	Θ (30%)+Ε (70%)
9	Τεχνολογία Χαρτιού και Υλικών Εκτυπώσεων	2	--	
10	Τεχνολογία Η/Υ & Περιφερειακών Συσκευών Η/Υ	3	--	Θ (30%)+Ε (70%)
11	Πληροφορική (εφαρμοσμένο Λογισμικό)	--	7	
12	Ξένες Γλώσσες	1	1	Ορολογία
13	Στοιχεία Επαγγελματικής Σταδιοδρομίας	--	1	
14	Υγιεινή - Ασφάλεια Εργασίας	1	1	
Συν.	Μαθήματα = 14 (11 ανά τάξη)	Ώρες = 35		

4.1.3 Τομέας Περιβάλλοντος & Τροφίμων - Ειδικότητες (πίνακας 4.19)

Πίνακας 4.19
Ειδικότητες Β΄ & Γ΄ τάξης του Τομέα Υπηρεσιών

α/α	Τίτλος Ειδικότητας
1	Τεχνίτης Γεωτεχνίας & Κηποτεχνίας
2	Τεχνίτης Ζωοτεχνίας & Πτηνοτροφίας
3	Τεχνίτης Αλιείας & Ιχθυοκαλλιεργειών
4	Τεχνίτης Αρτοποιίας - Ζαχαροπλαστικής
5	Τεχνίτης Μαγειρικής & Τραπεζοκομίας

4.1.3.1 Μαθήματα & Διδακτικές ώρες Α΄ τάξης του Τομέα Περιβάλλοντος & Τροφίμων (πίνακας 4.20)

Πίνακας 4.20

Μαθήματα και διδακτικές ώρες Α΄ Τάξης Τομέα Περιβάλλοντος & Τροφίμων

a/a	Μάθημα	Εβδομαδιαίες Ώρες Διδ/λίας	Παρατηρήσεις
1	Εφαρμοσμένη Νεοελληνική Γραμματεία	2	
2	Εφαρμοσμένα Μαθηματικά	2	
3	Στοιχεία Φυσικού & Φυτικού Περιβάλλοντος	2	
4	Γεωτεχνία & Γεωτεχνικές Κα- τασκευές	4	Θ (30%) + Ε (70%)
5	Θερμοκηπιακές κατασκευές & καλλιέργειες	5	Θ (30%) + Ε (70%)
6	Ζωοτεχνία - Πτηνοτροφία	2	
7	Εντατικές Μορφές Εκτροφής Ζώων & Πτηνών	2	Θ (30%) + Ε (70%)
8	Τεχνολογία Επεξεργασίας Κρέατος	4	Θ (30%) + Ε (70%)
9	Ιχθυοκαλλιέργειες	2	
10	Αρτοποιία - Ζαχαροπλαστική	4	Θ (30%) + Ε (70%)
11	Μαγειρική	4	Θ (30%) + Ε (70%)
12	Ήπιες Μορφές Ενέργειας	1	
13	Επαγγελματικός Προσανατο- λισμός	1	
Συν.	Μαθήματα = 13	Ώρες = 35	

4.1.3.2 Μαθήματα & Διδακτικές ώρες Β΄ & Γ΄ τάξης Ειδικοτήτων του Τομέα Περιβάλλοντος & Τροφίμων (πίνακες 4.21, 4.22, 4.23, 4.24 & 4.25)

Πίνακας 4.21
Ειδικότητα Τεχνίτης Γεωτεχνίας & Κηποτεχνίας

α/α	Μάθημα	Εβδομαδιαίες Ώρες Διδ/λίας		Παρατηρήσεις
		Β΄ τάξη	Γ΄ τάξη	
1	Στοιχεία Φυσικού & Φυτικού Περιβάλλοντος	2	--	
2	Φυτοπαθολογία & Φυτοπροστασία	4	3	Θ (30%)+E (70%)
3	Γεωργία & Γεωργικές Καλλιέργειες	5	3	Θ (30%)+E (70%)
4	Κηποτεχνία & Κηποτεχνικές Εφαρμογές	5	6	Θ (30%)+E (70%)
5	Μηχανήματα Γεωργικών & Κηποτεχνικών Καλλιεργειών	2	--	
6	Θερμοκηπιακές Καλλιέργειες	6	5	Θ (30%)+E (70%)
7	Ανθοκηπευτικές Καλλιέργειες	--	6	Θ (30%)+E (70%)
8	Μεταλλικές & Ξύλινες Κατασκευές	4	3	Θ (30%)+E (70%)
9	Δίκτυα Άρδευσης & Δίκτυα Απορροής Υδάτων	3	3	Θ (30%)+E (70%)
10	Ήπιες Μορφές Ενέργειας	2	--	
11	Πληροφορική (εφαρμοσμένο Λογισμικό)	--	3	Θ (30%)+E (70%)
12	Ξένες Γλώσσες	1	1	Ορολογία
13	Στοιχεία Επαγγελματικής Σταδιοδρομίας	--	1	
14	Υγιεινή - Ασφάλεια Εργασίας	1	1	
Συν.	Μαθήματα = 14 (11 ανά τάξη)	Ώρες = 35		

Πίνακας 4.22
Ειδικότητα Τεχνίτης Ζωοτεχνίας & Πτηνοτροφίας

α/α	Μάθημα	Εβδομαδιαίες Ώρες Διδ/λίας		Παρατηρήσεις
		Β΄ τάξη	Γ΄ τάξη	
1	Ζωοτεχνία & Ζωοτεχνικές Εγκαταστάσεις	4	3	Θ (30%) + Ε (70%)
2	Ζωοπαθολογία & Μολυσματικοί Παράγοντες	2	--	
3	Βοοτροφία - Αιγοπροβατοτροφία	6	6	Θ (30%) + Ε (70%)
4	Χοιροτροφία - Λοιπά Ζώα	5	5	Θ (30%) + Ε (70%)
5	Πτηνοτροφία & Πτηνοτροφικές εγκαταστάσεις	5	5	Θ (30%) + Ε (70%)
6	Πτηνοπαθολογία & Μολυσματικοί Παράγοντες	2	--	
7	Μελισσοκομία - Σηροτροφία	4	--	Θ (30%) + Ε (70%)
8	Ζωοτροφές & Διατροφή αγροτικών ζώων	2	2	
9	Βιολογική εκτροφή αγροτικών ζώων	--	5	Θ (30%) + Ε (70%)
10	Τεχνολογία Κρέατος - Τυποποίηση	3	3	Θ (30%) + Ε (70%)
11	Πληροφορική (εφαρμοσμένο Λογισμικό)	--	3	Θ (30%) + Ε (70%)
12	Ξένες Γλώσσες	1	1	Ορολογία
13	Στοιχεία Επαγγελματικής Σταδιοδρομίας	--	1	
14	Υγιεινή - Ασφάλεια Εργασίας	1	1	
Συν.	Μαθήματα = 14 (11 ανά τάξη)	Ώρες = 35		

Πίνακας 4.23
Ειδικότητα Τεχνίτης Αλιείας & Ιχθυοκαλλιεργειών

α/α	Μάθημα	Εβδομαδιαίες Ώρες Διδ/λίας		Παρατηρήσεις
		Β' τάξη	Γ' τάξη	
1	Υδάτινο Θαλάσσιο - Λιμνιαίο & Ποτάμιο Περιβάλλον	3	--	
2	Τεχνολογία Αλιευμάτων	3	3	
3	Ανατομία & Παθολογία Αλιευμάτων	2	3	Θ (30%) + Ε (70%)
4	Παράκτεια και Ωκεάνια Αλιεία	3	--	
5	Αλιευτικά Εργαλεία και Ιχθυοτροφές	2	2	
6	Ιχθυοκαλλιέργειες	7	9	Θ (30%) + Ε (70%)
7	Οστρακοκαλλιέργειες	6	6	Θ (30%) + Ε (70%)
8	Τεχνολογία Επεξεργασίας Αλιευμάτων	5	5	Θ (30%) + Ε (70%)
9	Αλιευτικά Σκάφη Ανοικτής και Κλειστής Θάλασσας	2	--	Θ (30%) + Ε (70%)
10	Εμπόριο & Διακίνηση Αλιευμάτων	--	2	
11	Πληροφορική (εφαρμοσμένο Λογισμικό)	--	3	Θ (30%) + Ε (70%)
12	Ξένες Γλώσσες	1	1	Ορολογία
13	Στοιχεία Επαγγελματικής Σταδιοδρομίας	--	1	
14	Υγιεινή - Ασφάλεια Εργασίας	1	1	
Συν.	Μαθήματα = 14 (11 ανά τάξη)	Ώρες = 35		

Πίνακας 4.24
Ειδικότητα Τεχνίτης Αρτοποιίας - Ζαχαροπλαστικής

α/α	Μάθημα	Εβδομαδιαίες Ώρες Διδ/λίας		Παρατηρήσεις
		Β' τάξη	Γ' τάξη	
1	Τεχνολογία Τροφίμων	3	3	Θ (30%)+E (70%)
2	Υγιεινή και Ασφάλεια Τροφίμων	3	2	
3	Αρτοποιία	9	8	Θ (30%)+E (70%)
4	Μηχανήματα & Συσκευές Αρτοποιίας	2	--	
5	Ζαχαροπλαστική	7	9	Θ (30%)+E (70%)
6	Μηχανήματα & Συσκευές Ζαχαροπλαστικής	1	1	Θ (30%)+E (70%)
7	Γαλακτοκομία	4	4	Θ (30%)+E (70%)
8	Διατροφολογία	--	2	Θ (30%)+E (70%)
9	Εμπόριο Προϊόντων Αρτοποιίας - Ζαχαροπλαστικής	2	--	
10	Στοιχεία Ηλεκτρισμού	2	--	
11	Πληροφορική (εφαρμοσμένο Λογισμικό)	--	3	Θ (30%)+E (70%)
12	Ξένες Γλώσσες	1	1	Ορολογία
13	Στοιχεία Επαγγελματικής Σταδιοδρομίας	--	1	
14	Υγιεινή - Ασφάλεια Εργασίας	1	1	
Συν.	Μαθήματα = 14 (11 ανά τάξη)	Ώρες = 35		

Πίνακας 4.25
Ειδικότητα Τεχνίτης Μαγειρικής & Τραπεζοκομίας

α/α	Μάθημα	Εβδομαδιαίες Ώρες Διδ/λίας		Παρατηρήσεις
		Β΄ τάξη	Γ΄ τάξη	
1	Τεχνολογία Τροφίμων	4	3	Θ (30%)+Ε (70%)
2	Υγιεινή και Ασφάλεια Τροφίμων	2	2	
3	Αρτοποιία & Ζαχαροπλαστική	5	--	Θ (30%)+Ε (70%)
4	Μαγειρική	11	12	Θ (30%)+Ε (70%)
5	Μαχανήματα & Συσκευές Μαγειρικής	2	1	
6	Τεχνολογία Κοπής & Επεξεργασίας Κρέατος	2	2	Θ (30%)+Ε (70%)
7	Τεχνολογία Κοπής & Επεξεργασίας Αλειυμάτων	2	2	Θ (30%)+Ε (70%)
8	Ψυκτικές Εγκαταστάσεις Συντήρησης Τροφίμων	2	--	Θ (30%)+Ε (70%)
9	Οργάνωση & Λειτουργία Μαγειρείου	--	2	Θ (30%)+Ε (70%)
10	Μαγειρική Μαζικής Εστίασης	3	6	Θ (30%)+Ε (70%)
11	Πληροφορική (εφαρμοσμένο Λογισμικό)	--	3	Θ (30%)+Ε (70%)
12	Ξένες Γλώσσες	1	1	Ορολογία
13	Στοιχεία Επαγγελματικής Σταδιοδρομίας	--	1	
14	Υγιεινή - Ασφάλεια Εργασίας	1	1	
Συν.	Μαθήματα = 14 (11 ανά τάξη)	Ώρες = 35		

4.2 Ύλη των αναλυτικών προγραμμάτων

Η ύλη των μαθημάτων θα δομείται με τρόπο που να καλύπτει το γνωστικό αντικείμενο χωρίς εκτεταμένες αναφορές.

Η διάρθρωσή της θα δίνει στον εκπαιδευτικό πρωτοβουλίες και στο μαθητή τη δυνατότητα να αναπτύσσει την έρευνα μέσα από ατομικές και ομαδικές εργασίες και να καλλιεργεί δεξιότητες με την πρακτική - εργαστηριακή εκπαίδευσή του. Ταυτόχρονα το στοιχείο αυτό θα λειτουργεί βιωματικά ως είδος Επαγγελματικού Προσανατολισμού με τα ερεθίσματα που θα προκαλούνται από αυτές τις εργασίες. Ιδιαίτερη προσοχή θα δοθεί στη ψηφιακή σύγκλιση των εκπαιδευτικών και μαθητών.

4.2.1 Διδακτική του Θεωρητικού και Εργαστηριακού μέρους των μαθημάτων και των Ξένων Γλωσσών

- **Θεωρητικό Μέρος Μαθημάτων:** Η διδασκαλία του θα γίνεται κυρίως με τη χρήση οπτικοακουστικών μέσων και ατομικών εργασιών.
- **Εργαστηριακό Μέρος Μαθημάτων:** Θα γίνεται αποκλειστικά στα εργαστήρια του ΣΕΚ που εξυπηρετεί τη σχολική μονάδα.
- **Μεικτά Μαθήματα (Θ+Ε):** Και τα δύο μέρη του μαθήματος - Θεωρητικό & Εργαστηριακό - θα διδάσκονται στο χώρο του εργαστηρίου.
- **Ξένες Γλώσσες:** Θα διδάσκεται η ορολογία που αντιστοιχεί στην ειδικότητα.

4.3 Αξιολόγηση μαθητών Τεχνικής - Επαγγελματικής Σχολής

Η αξιολόγηση των μαθητών θα στηρίζεται και για τις τρεις τάξεις σε Τεστ πολλαπλών επιλογών ανοικτού και κλειστού τύπου, μια γραπτή εξέταση στο τέλος του διδακτικού έτους και σε δύο Τεχνικές Κατασκευές ή Ατομικές Εργασίες - μια ανά τετράμηνο- για το εργαστηριακό διδακτικό μέρος των διδασκόμενων μαθημάτων.

- Τεστ Αξιολόγησης:** Δύναται να είναι, ολιγόλεπτο ή μονόωρο σε μορφή Ερωτήσεων πολλαπλής επιλογής ανοικτού και κλειστού τύπου.
- Γραπτές Εξετάσεις:** Σε όλους τους Τομείς και τις επιμέρους Ειδικότητες θα στοχεύουν στην αξιολόγηση των μαθητών όσον αφορά το βαθμό εμπέδωσης και κατανόησης των γνώσεων.

Τα αποτελέσματα θα είναι τα μετρήσιμα στοιχεία, θα ανακοινώνονται στους γονείς και μαθητές και θα χρησιμοποιούνται για την προαγωγή τους στην επόμενη τάξη ή την ολοκλήρωση της φοίτησής τους στην ειδικότητα που παρακολούθησαν.

Τα τετράδια των γραπτών εξετάσεων και τα Τεστ Αξιολόγησης θα φυλάσσονται με ευθύνη του Διευθυντή της Σχολικής Μονάδας για χρονικό διάστημα δύο ετών μετά την αποφοίτηση του μαθητή.

γ). Τεχνικές Κατασκευές ή Ατομικές Εργασίες: Σε όλα τα μαθήματα που διδάσκονται ως μεικτά (Θ+Ε) ή ως εργαστηρικά οι μαθητές θα αξιολογούνται στις εξετάσεις κάθε τετραμήνου, ανάλογα με την ειδικότητά τους στην καλλιέργεια των δεξιοτήτων και εφαρμοσμένων γνώσεων με την κατασκευή ολοκληρωμένης τεχνικής κατασκευής ή την εκπόνηση γραπτής ατομικής εργασίας. Τα αποτελέσματα αξιολόγησης των Τεχνικών Κατασκευών ή Ατομικών Εργασιών θα συνυπολογίζονται στη συνολική αξιολόγηση των μαθητών.

δ). Θέματα των εξετάσεων της Α΄ και Β΄ τάξης: Θα αντλούνται, με κλήρωση, από τράπεζα θεμάτων που θα δημιουργείται από ομάδα εργασίας του Υπουργείου Παιδείας και θα διατηρείται σαν ψηφιακό αρχείο δεδομένων στην κεντρική υπηρεσία αυτού και στις κατά τόπους Διευθύνσεις Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης.

Ο αριθμός τους για κάθε μάθημα δεν μπορεί να είναι μικρότερος των δύο χιλιάδων (2.000), θα αναφέρονται στο σύνολο της διδακτέας ύλης και θα κατανέμονται ισόποσα και κατά αύξουσα κλίμακα βαθμού δυσκολίας σε τέσσερα αρχεία. Τα οριζόμενα θέματα θα προκύπτουν με κλήρωση από κάθε αρχείο.

Στην αναφερόμενη Τράπεζα θα έχουν πρόσβαση οι Εκπαιδευτικοί και οι μαθητές.

4.3.1 Αξιολόγηση των μαθητών στη Α΄ & Β΄ τάξη

Η Επιτροπή ενδοσχολικών εξετάσεων κάθε σχολικής μονάδας **με κλήρωση, κατά τα προαναφερθέντα**, θα διαμορφώνει τα θέματα των εξεταζόμενων μαθημάτων.

4.3.2 Αξιολόγηση των μαθητών στη Γ΄ τάξη

Η αξιολόγηση των μαθητών στη Γ΄ τάξη όλων των ειδικοτήτων της Τεχνικής - Επαγγελματικής Σχολής θα αποτελεί κριτήριο για την επιτυχή αποφοίτησή τους και τη χορήγηση σε αυτούς Πτυχίου.

Οι **ενδοσχολικές εξετάσεις στη Γ΄ τάξη** θα διεξάγονται **σε κοινά θέματα με**

ευθύνη του Διευθυντή της οικείας Δ/σης Β/θμιας Εκπαίδευσης, ο οποίος θα συγκροτεί τριμελή επιτροπή αποτελούμενη από Επόπτες Επιστημονικής & Παιδαγωγικής Καθοδήγησης διαφορετικών ειδικοτήτων.

Η Επιτροπή με κλήρωση θα διαμορφώνει τα θέματα των εξεταζόμενων μαθημάτων και θα τα αποστέλει στις σχολικές μονάδες αρμοδιότητάς της.

Η συνολική βαθμολογία (προφορικά - γραπτά) των μαθητών και των τριών τάξεων πριν την έκδοση των αποτελεσμάτων θα διαβιβάζεται σε ψηφιακή μορφή στην οικεία Διεύθυνση Β/θμιας Εκπαίδευσης και στην αντίστοιχη Διεύθυνση Σπουδών του Υπουργείου Παιδείας.

Η Επιτροπή ορισμού θεμάτων κάθε Διεύθυνσης Β/θμιας Εκπαίδευσης θα ορίζει Τεχνικές - Επαγγελματικές Σχολές στα οποία οι Επόπτες Επιστημονικής & Παιδαγωγικής Καθοδήγησης ειδικότητας, θα διενεργούν δειγματοληπτικό έλεγχο τα συμπεράσματα του οποίου θα αποστέλλονται στη Διεύθυνση Σπουδών Β/θμιας Εκπαίδευσης του Υπουργείου Παιδείας.

4.4 Χαρακτηρισμός Προαγωγής και αποφοίτησης των Μαθητών Τεχνικής - Επαγγελματικής Σχολής στις τάξεις Α΄, Β΄ & Γ΄

Η **τελική ετήσια βαθμολογία των μαθητών** σε κάθε διδασκόμενο μάθημα στη **Α΄, Β΄ & Γ΄ τάξη** θα εξάγεται με βάση τους αλγόριθμους:

α). Θεωρητικά Μαθήματα

$$EBM = 0.3 ((\Pi_{\alpha} + \Pi_{\beta}):2) + 0.7 \Gamma$$

όπου **EBM**: Ετήσια Βαθμολογία Μαθήματος

Π_{α} : Μ.Ο. Προφορικής βαθμολογίας 1^{ου} τετραμήνου

Π_{β} : Μ.Ο. Προφορικής βαθμολογίας 2^{ου} τετραμήνου

Γ : Βαθμολογία Γραπτής Εξέτασης

β). Μεικτά (Θ + Ε) Μαθήματα

$$EBM_{\mu} = 0.20 ((\Pi_{\alpha} + \Pi_{\beta}):2) + 0.40 ((TK_{\alpha} + TK_{\beta}):2) + 0.40 \Gamma$$

όπου **EBM_μ**: Ετήσια Βαθμολογία μεικτού Μαθήματος

Π_{α} : Μ.Ο. Προφορικής βαθμολογίας 1^{ου} τετραμήνου

Π_{β} : Μ.Ο. Προφορικής βαθμολογίας 2^{ου} τετραμήνου

TK_{α} : Βαθμολογία Τεχνικής Κατασκευής ή Ατομικής Εργασίας 1^{ου} τετραμήνου

TK_{β} : Βαθμολογία Τεχνικής Κατασκευής ή Ατομικής Εργασίας 2^{ου} τετραμήνου

Γ : Βαθμολογία Γραπτής Εξέτασης

γ). Εργαστηριακά Μαθήματα

$$EBM_{\varepsilon} = 0.20 ((\Pi_{\alpha} + \Pi_{\beta})) : 2) + 0.80 ((TK_{\alpha} + TK_{\beta}) : 2)$$

όπου EBM_{ε} : Ετήσια Βαθμολογία εργαστηριακού Μαθήματος

Π_{α} : Μ.Ο. Προφορικής βαθμολογίας 1^{ου} τετραμήνου

Π_{β} : Μ.Ο. Προφορικής βαθμολογίας 2^{ου} τετραμήνου

TK_{α} : Βαθμολογία Τεχνικής Κατασκευής ή Ατομικής Εργασίας 1^{ου} τετραμήνου

TK_{β} : Βαθμολογία Τεχνικής Κατασκευής ή Ατομικής Εργασίας 2^{ου} τετραμήνου

Ο **συνολικός ετήσιος βαθμός των μαθητών** χαρακτηρίζει τη προαγωγή στην Α΄ & Β΄ τάξη των μαθητών και την αποφοίτηση τους στη Γ΄ τάξη (πίνακας 4.26), είναι ο Μ.Ο. των ετήσιων βαθμολογιών όλων των διδασκόμενων μαθημάτων και εξάγεται με βάση τον αλγόριθμο:

$$\Sigma EBM = (EBM_1 + EBM_2 + EBM_3 + \dots + EBM_v) : v$$

όπου ΣEBM : Συνολική Ετήσια Βαθμολογία Μαθητή

EBM : Ετήσια Βαθμολογία Μαθήματος

v : Αριθμός Μαθημάτων

Πίνακας 4.26

Χαρακτηρισμός Προαγωγής ή Αποφοίτησης - Υστέρησης
μαθητών Τεχνικής - Επαγγελματικής Σχολής στην Α΄, Β΄ & Γ΄ τάξη

α/α	Μέσος Όρος (Μ.Ο.) Συν. Ετήσιας Βαθμολογίας	Προϋποθέσεις	Προαγωγή - Υστέρηση (Μη Προαγωγή)
1	Μ.Ο. = 10 ή Μ.Ο. > 10	Ένα μάθημα < 10	Προαγωγή
2	Μ.Ο. = 10 ή Μ.Ο. > 10	Δύο μαθήματα < 10 και $\Sigma EBM = \eta > 15$	Υστέρηση (Μη Προαγωγή) τον Ιούνιο Επαναξέταση τον Σεπτέμβριο
3	Μ.Ο. = 10 ή Μ.Ο. > 10	Τρία μαθήματα < 10	Υστέρηση (Μη Προαγωγή)
4	Μ.Ο. < 10	-----	Υστέρηση (Μη Προαγωγή)

Στους μαθητές που αποφοιτούν χορηγείται Τίτλος Σπουδών:

«Πτυχίο ΕιδικότηταςΤεχνικής - Επαγγελματικής Σχολής».

4.5 Βαθμός Πτυχίου Αποφοίτων Τεχνικής - Επαγγελματικής Σχολής

Ο βαθμός Πτυχίου των αποφοίτων της Τεχνικής Επαγγελματικής Σχολής εξάγεται από τη σχέση:

$$B_{\text{ΠΤΕΣΧ}} = 0.25 \Sigma \text{EBM}_{\alpha} + 0.25 \Sigma \text{EBM}_{\beta} + 0.5 \Sigma \text{EBM}_{\gamma}$$

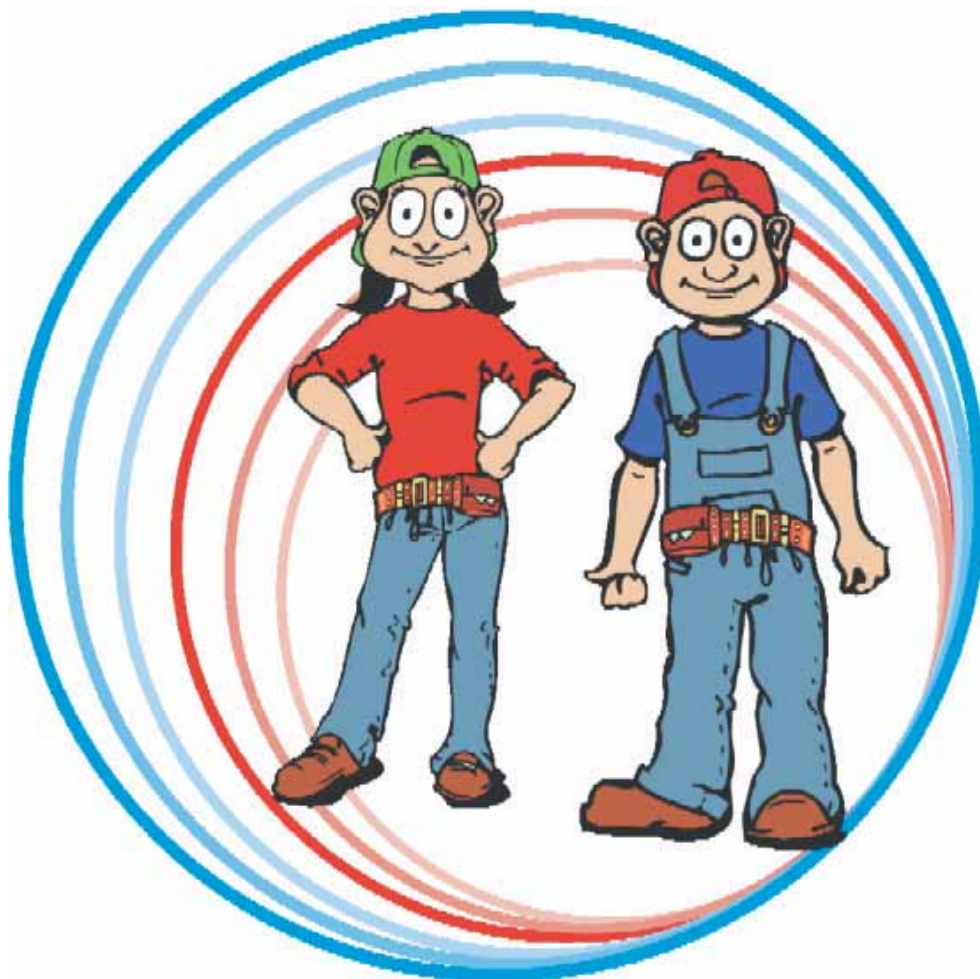
όπου $B_{\text{ΠΤΕΣΧ}}$: Βαθμός Πτυχίου

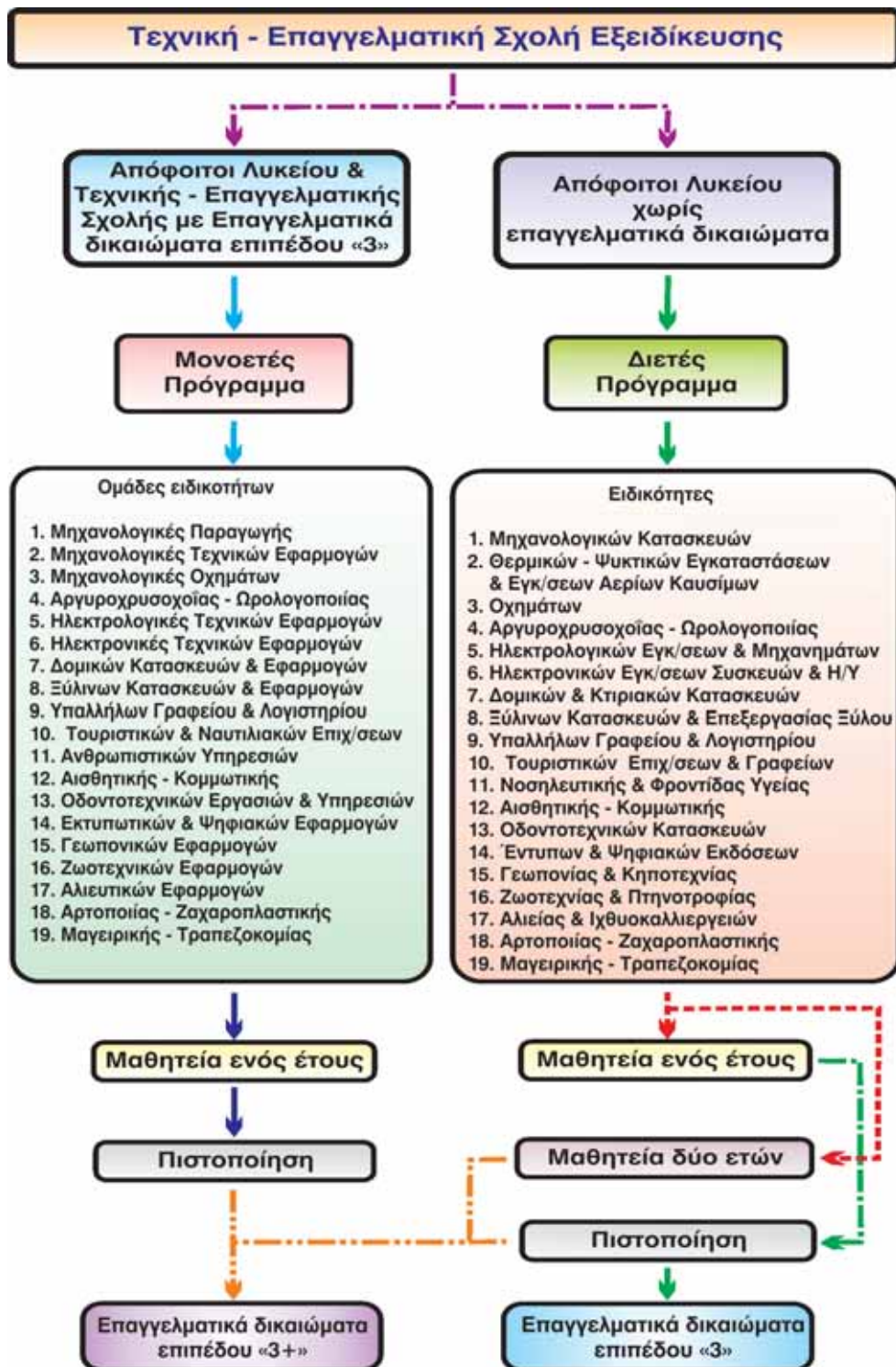
$\Sigma \text{EBM}_{\alpha}$: Βαθμός Προαγωγής Α΄ τάξης

$\Sigma \text{EBM}_{\beta}$: Βαθμός Προαγωγής Β΄ τάξης

$\Sigma \text{EBM}_{\gamma}$: Βαθμός Αποφοίτησης Γ΄ τάξης

5 Τεχνική - Επαγγελματική Σχολή Εξειδίκευσης

Η Τεχνική Επαγγελματική Σχολή Εξειδίκευσης διαθέτει δύο προγράμματα σπουδών και παρέχει εξειδικευμένη τεχνική και επαγγελματική Εκπαίδευση.

5.1 1^ο Πρόγραμμα σπουδών Τεχνικής - Επαγγελματικής Σχολής Εξειδίκευσης

Εγγράφονται **απόφοιτοι** Λυκείου και Τεχνικής Επαγγελματικής Σχολής **που κατέχουν επαγγελματικά δικαιώματα επιπέδου «3»** και επιθυμούν εξειδίκευση στο γνωστικό αντικείμενο του Πτυχίου τους φοιτώντας ένα επιπλέον έτος.

Τα προγράμματα σπουδών θα μεταβάλλονται διαρκώς, προσαρμοζόμενα στις εξελίξεις της Τεχνολογίας ή του τομέα Υπηρεσιών, σε συνάφεια πάντα με τις ανάγκες των τοπικών οικονομιών, ύστερα από σχετική γνωμοδότηση Επιτροπής που θα απαρτίζεται από στελέχη:

1. της Β/θμιας Τεχνικής - Επαγγελματικής Εκπαίδευσης
2. των Κοινωνικών Εταίρων
3. των Επαγγελματικών Επιμελητηρίων και
4. των Φορέων Τοπικής Αυτοδιοίκησης.

Η έγκριση των Προγραμμάτων Σπουδών εξειδίκευσης θα γίνεται από την οικεία Διεύθυνση Β/θμιας Εκπαίδευσης **με την προϋπόθεση** ότι ο απαραίτητος εξοπλισμός για την πρακτική άσκηση της ειδικότητας υπάρχει.

Στους απόφοιτους του μονοετούς προγράμματος σπουδών της Τεχνικής - Επαγγελματικής Σχολής Εξειδίκευσης θα χορηγείται **πτυχίο εξειδίκευσης** και επαγγελματικά δικαιώματα επιπέδου «3+» μετά από εξετάσεις πιστοποίησης.

5.1.1 Ειδικότητες 1^{ου} Προγράμματος Σπουδών

Η αρμόδια Επιτροπή κάθε Διεύθυνσης Β/θμιας Εκπαίδευσης θα ανακοινώνει έως την 30^η Μαΐου τις ειδικότητες που θα λειτουργήσουν το επόμενο σχολικό έτος.

Τα μαθήματα κάθε ειδικότητας εξειδίκευσης θα καλύπτουν μόνο επαγγελματικά γνωστικά αντικείμενα, η ύλη τους θα κατανέμεται σε 20% θεωρητικές και 80% πρακτικές γνώσεις και υποχρεωτικά θα αναφέρονται όλες οι νέες εξελίξεις που έχουν εφαρμογή στην αγορά εργασίας και στην τεχνολογία παραγωγής.

Στις ειδικότητες (πίνακες 5.1 έως 5.19) της Τεχνικής Σχολής εξειδίκευσης μπορούν να εγγράφονται απόφοιτοι, κάτοχοι επαγγελματικών δικαιωμάτων επιπέδου «3», του Λυκείου και Πτυχιούχοι της Τεχνικής Επαγγελματικής Σχολής με συναφές Επαγγελματικό Αντικείμενο.

Πίνακας 5.1
Τεχνικές Παραγωγικές Μηχανολογικές Ειδικότητες

α/α	Ειδικότητα	Προϋποθέσεις Εγγραφής	
		Απολυτήριο Λυκείου ή Πτυχίο Τεχν. - Επαγγ. Σχολής	Επαγγελματικά Δικαιώματα
1	Τεχνίτης Μηχανουργικών Κατασκευών	Τεχνίτης Μηχανολογικών Κατασκευών του Τομέα Τεχνικών Εφαρμογών της Τεχνικής - Επαγγελματικής Σχολής ή αντίστοιχος τίτλος επαγγελματικών δικαιωμάτων αποφοίτων Λυκείου	Επίπεδο «3»
2	Τεχνίτης Μεταλλικών Κατασκευών		
3	Τεχνίτης Συγκολλήσεων		
4	Τεχνίτης Ελασματοουργός		
5	Τεχνίτης - Συντηρητής Μηχανολογικών Εγκαταστάσεων		
6	Τεχνίτης Εργαλειομηχανών		
7	Τεχνίτης - σχεδιαστής βιομηχανικών μεταλλικών προϊόντων		
8	Τεχνίτης Χυτηρίου		
9	Τεχνίτης Θερμικών Κατεργασιών & Επιμεταλλώσεων		
10	Τεχνίτης Χύτευσης πλαστικών		

Πίνακας 5.2
Τεχνικές Μηχανολογικές Ειδικότητες Τεχνικών Εφαρμογών

α/α	Ειδικότητα	Προϋποθέσεις Εγγραφής	
		Απολυτήριο Λυκείου ή Πτυχίο Τεχν. - Επαγγ. Σχολής	Επαγγελματικά Δικαιώματα
1	Τεχνίτης Θερμικών Εγκαταστάσεων	Τεχνίτης Θερμικών - Ψυκτικών Εγκαταστάσεων & Αερίων Καυσίμων του Τομέα Τεχνικών Εφαρμογών της Τεχνικής - Επαγγελματικής Σχολής ή αντίστοιχος τίτλος επαγγελματικών δικαιωμάτων αποφοίτων Λυκείου	Επίπεδο «3»
2	Τεχνίτης Υδραυλικών Εγκαταστάσεων		
3	Τεχνίτης Ψυκτικών και Κλιματιστικών Εγκαταστάσεων		
4	Τεχνίτης Εγκαταστάσεων Αερίων Καυσίμων		
5	Τεχνίτης Αρδευτικών και Αποχετευτικών Δικτύων		
6	Τεχνίτης Σωληνουργός		

Πίνακας 5.3
Τεχνικές Ειδικότητες Οχημάτων

a/a	Ειδικότητα	Προϋποθέσεις Εγγραφής	
		Απολυτήριο Λυκείου ή Πτυχίο Τεχν. - Επαγγ. Σχολής	Επαγγελματικά Δικαιώματα
1	Τεχνίτης ΜΕΚ Αυτοκινήτων	Τεχνίτης Οχημάτων του Τομέα Τεχνικών Εφαρμογών της Τεχνικής - Επαγγελματικής Σχολής ή αντίστοιχος τίτλος επαγγελματικών δικαιωμάτων αποφοίτων Λυκείου	Επίπεδο «3»
2	Τεχνίτης Ηλεκτρολογικών & Ηλεκτρονικών Συστημάτων Αυτοκινήτου		
3	Τεχνίτης Συστημάτων Αερίων Καυσίμων αυτοκινήτων		
4	Τεχνίτης Πετρελαιοκινητήρων Οχημάτων & Θαλάσσης		
5	Τεχνίτης Συστημάτων Μετάδοσης Κίνησης και Πέδησης Αυτοκινήτων		
6	Τεχνίτης Μοτοσυκλετών και Ποδηλάτων		
7	Τεχνίτης Ηλεκτρικών & Υβριδικών αυτοκινήτων		
8	Τεχνίτης Φανοποιίας & Βαφής Αυτοκινήτων		

Πίνακας 5.4
Ειδικότητες Τεχνικών Εφαρμογών Αργυροχρυσοχοΐας - Ωρολογοποιΐας

α/α	Ειδικότητα	Προϋποθέσεις Εγγραφής	
		Απολυτήριο Λυκείου ή Πτυχίο Τεχν. - Επαγγ. Σχολής	Επαγγελματικά Δικαιώματα
1	Τεχνίτης Αργυροχρυσοχοΐας	Τεχνίτης Αργυροχρυσοχοΐας - Ωρολογοποιΐας του Τομέα Τεχνικών Εφαρμογών της Τεχνικής - Επαγγελματικής Σχολής ή αντίστοιχος τίτλος επαγγελματικών δικαιωμάτων αποφοίτων Λυκείου	Επίπεδο «3»
2	Τεχνίτης Ωρολογοποιΐας		

Πίνακας 5.5
Τεχνικές Ηλεκτρολογικές Ειδικότητες Τεχνικών Εφαρμογών

α/α	Ειδικότητα	Προϋποθέσεις Εγγραφής	
		Απολυτήριο Λυκείου ή Πτυχίο Τεχν. - Επαγγ. Σχολής	Επαγγελματικά Δικαιώματα
1	Τεχνίτης Εσωτερικών Ηλεκτρικών Εγκαταστάσεων (Ε.Η.Ε.)	Τεχνίτης Ηλεκτρολογικών Εγκαταστάσεων & Μηχανημάτων του Τομέα Τεχνικών Εφαρμογών της Τεχνικής - Επαγγελματικής Σχολής ή αντίστοιχος τίτλος επαγγελματικών δικαιωμάτων αποφοίτων Λυκείου	Επίπεδο «3»
2	Τεχνίτης Βιομηχανικών Ηλεκτρικών Εγκαταστάσεων		
3	Τεχνίτης Ηλεκτρικών Μηχανών		
4	Τεχνίτης Ηλεκτρικών Συσκευών & Μηχανημάτων		
5	Τεχνίτης Ηλεκτρικών Οικιακών Συσκευών		
6	Τεχνίτης Ανυψωτικών Μηχανημάτων Κτιρίων (Ασανσέρ)		

Πίνακας 5.6
Τεχνικές Ηλεκτρονικές Ειδικότητες Τεχνικών Εφαρμογών

α/α	Ειδικότητα	Προϋποθέσεις Εγγραφής	
		Απολυτήριο Λυκείου ή Πτυχίο Τεχν. - Επαγγ. Σχολής	Επαγγελματικά Δικαιώματα
1	Τεχνίτης Ηλεκτρονικών Συσκευών & Εγκαταστάσεων	Τεχνίτης Ηλεκτρονικών Εγκαταστάσεων - Συσκευών & Η/Υ του Τομέα Τεχνικών Εφαρμογών της Τεχνικής - Επαγγελματικής Σχολής ή αντίστοιχος τίτλος επαγγελματικών δικαιωμάτων αποφοίτων Λυκείου	Επίπεδο «3»
2	Τεχνίτης Η/Υ & Εγκαταστάσεων Δικτύων Η/Υ		
3	Τεχνίτης Οπτικοακουστικών Συσκευών		
4	Τεχνίτης Συσκευών Σταθερής & Κινητής Τηλεφωνίας		
5	Τεχνίτης Ραδιοτηλεοπτικών Εγκαταστάσεων Ήχου & Εικόνας		
6	Τεχνίτης Ραντάρ & Συστημάτων Λείζερ		
7	Τεχνίτης Ιατρικών Μηχανημάτων & Συσκευών		

Πίνακας 5.7
Τεχνικές Ειδικότητες Δομικών Κατασκευών & Εφαρμογών

α/α	Ειδικότητα	Προϋποθέσεις Εγγραφής	
		Απολυτήριο Λυκείου ή Πτυχίο Τεχν. - Επαγγ. Σχολής	Επαγγελματικά Δικαιώματα
1	Τεχνίτης Δομικών & Κτιριακών Κατασκευών	Τεχνίτης Δομικών & Κτιριακών Κατασκευών του Τομέα Τεχνικών Εφαρμογών της Τεχνικής - Επαγγελματικής Σχολής ή αντίστοιχος τίτλος επαγγελματικών δικαιωμάτων αποφοίτων Λυκείου	Επίπεδο «3»
2	Τεχνίτης Ξυλοτύπων και Οπλισμού Κτιρίων		
3	Τεχνίτης Επιχρισμάτων & Ελαιοχρωματισμών		
4	Τεχνίτης Μαρμάρου & Μαρμαρογλυπτικής		
5	Τεχνίτης Πέτρας & Πλακιδίων		
6	Τεχνίτης Υαλογλυπτικής και Υαλογραφίας		
7	Τεχνίτης Κεραμικής & Κεραμικών Κατασκευών		

Πίνακας 5.8
Τεχνικές Ειδικότητες Ξύλινων Κατασκευών & Εφαρμογών

a/a	Ειδικότητα	Προϋποθέσεις Εγγραφής	
		Απολυτήριο Λυκείου ή Πτυχίο Τεχν. - Επαγγ. Σχολής	Επαγγελματικά Δικαιώματα
1	Τεχνίτης Ξυλουργικών Κατασκευών	Τεχνίτης Δομικών & Κτιριακών Κατασκευών του Τομέα Τεχνικών Εφαρμογών της Τεχνικής - Επαγγελματικής Σχολής ή αντίστοιχος τίτλος επαγγελματικών δικαιωμάτων αποφοίτων Λυκείου	Επίπεδο «3»
2	Τεχνίτης Επιπλοποιίας		
3	Τεχνίτης Πατωμάτων		
4	Τεχνίτης Ξυλογλυπτικής		
5	Τεχνίτης Βαφής και βερνικωμάτων ξύλινων κατασκευών		
6	Τεχνίτης - Συντηρητής Ξύλου & Ξύλινων Εκκλησιαστικών κατασκευών		

Πίνακας 5.9
Ειδικότητες Υπηρεσιών Γραφείου & Λογιστηρίου

α/α	Ειδικότητα	Προϋποθέσεις Εγγραφής	
		Απολυτήριο Λυκείου ή Πτυχίο Τεχν. - Επαγγ. Σχολής	Επαγγελματικά Δικαιώματα
1	Υπάλληλος Γραφείου	Υπάλληλος Γραφείου & Λογιστηρίου του Τομέα Υπηρεσιών της Τεχνικής - Επαγγελματικής Σχο- λής ή αντίστοιχος τίτλος επαγγελματικών δικαιωμάτων αποφοίτων Λυκείου	Επίπεδο «3»
2	Υπάλληλος Λογιστηρίου		
3	Υπάλληλος Τραπεζικών Εργασιών		
4	Υπάλληλος Ασφαλιστικών Εργασιών		
5	Υπάλληλος Χρηματοπιστωτικών Εργασιών		
6	Υπάλληλος Μεταφορικών Εταιριών		

Πίνακας 5.10
Ειδικότητες Τουριστικών & Ναυτιλιακών Επιχειρήσεων

α/α	Ειδικότητα	Προϋποθέσεις Εγγραφής	
		Απολυτήριο Λυκείου ή Πτυχίο Τεχν. - Επαγγ. Σχολής	Επαγγελματικά Δικαιώματα
1	Υπάλληλος Τουριστικών Επιχειρήσεων	Υπάλληλος Τουριστικών Επιχειρήσεων & Γραφείων του Τομέα Υπηρεσιών της Τεχνικής - Επαγγελματικής Σχολής ή αντίστοιχος τίτλος επαγγελματικών δικαιωμάτων αποφοίτων Λυκείου	Επίπεδο «3»
2	Υπάλληλος Ξενοδοχειακών Επιχειρήσεων		
3	Υπάλληλος Επισητιστικών Επιχειρήσεων		
4	Υπάλληλος Ναυτιλιακών Επιχειρήσεων		
6	Υπάλληλος Αεροπορικών Επιχειρήσεων		

Πίνακας 5.11
Ειδικότητες Ανθρωπιστικών Υπηρεσιών

α/α	Ειδικότητα	Προϋποθέσεις Εγγραφής	
		Απολυτήριο Λυκείου ή Πτυχίο Τεχν. - Επαγγ. Σχολής	Επαγγελματικά Δικαιώματα
1	Νοσηλεύτης - Διασώστης	Βοηθός Νοσηλευτικής & Φροντίδας υγείας του Τομέα Υπηρεσιών της Τεχνικής - Επαγγελματικής Σχολής ή αντίστοιχος τίτλος επαγγελματικών δικαιωμάτων αποφοίτων Λυκείου	Επίπεδο «3»
2	Βρεφοκόμος		
3	Νοσηλεύτης Χειρουργείου		
4	Τραπεζοκόμος Νοσηλευτικών Μονάδων		
5	Βοηθός Ακτινολόγος		
6	Βοηθός Μικροβιολόγος		
7	Βοηθός Φαρμακείου		

Πίνακας 5.12
Ειδικότητες Υπηρεσιών Αισθητικής - Κομμωτικής

α/α	Ειδικότητα	Προϋποθέσεις Εγγραφής	
		Απολυτήριο Λυκείου ή Πτυχίο Τεχν. - Επαγγ. Σχολής	Επαγγελματικά Δικαιώματα
1	Τεχνίτης Αισθητικής	Βοηθός Αισθητικής & Κομμωτικής του Τομέα Υπηρεσιών της Τεχνικής - Επαγγελματικής Σχολής ή αντίστοιχος τίτλος επαγγελματικών δικαιωμάτων αποφοίτων Λυκείου	Επίπεδο «3»
2	Τεχνίτης Κοσμετολογίας & Μακιγιάζ		
3	Τεχνίτης Κομμωτικής & Περιποίησης Νυχιών		
4	Τεχνίτης Εργασιοθεραπείας - Φυσιολογίας		

Πίνακας 5.13
Ειδικότητες Οδοντοτεχνικών Εργασιών και Υπηρεσιών

α/α	Ειδικότητα	Προϋποθέσεις Εγγραφής	
		Απολυτήριο Λυκείου ή Πτυχίο Τεχν. - Επαγγ. Σχολής	Επαγγελματικά Δικαιώματα
1	Τεχνίτης Ακίνητης Προσθετικής οδόντων	Βοηθός Οδοντοτεχνικών Εργασιών του Τομέα Υπηρεσιών της Τεχνικής - Επαγγελματικής Σχολής ή αντίστοιχος τίτλος επαγγελματικών δικαιωμάτων αποφοίτων Λυκείου	Επίπεδο «3»
2	Τεχνίτης Κινητής Προσθετικής οδόντων		
4	Βοηθός Οδοντιατρείου		

Πίνακας 5.14
Ειδικότητες Εκτυπωτικών και Ψηφιακών Εργασιών & Υπηρεσιών

α/α	Ειδικότητα	Προϋποθέσεις Εγγραφής	
		Απολυτήριο Λυκείου ή Πτυχίο Τεχν. - Επαγγ. Σχολής	Επαγγελματικά Δικαιώματα
1	Τεχνίτης - Γραφίστας Εντύπων	Τεχνίτης Έντυπων & Ψηφια- κών Εκδόσεων (DTP) του Τομέα Υπηρεσιών της Τεχνικής - Επαγγελματικής Σχολής ή αντίστοιχος τίτλος επαγγελματικών δικαιωμάτων αποφοίτων Λυκείου	Επίπεδο «3»
2	Τεχνίτης Ψηφιακών Εκτυπώσεων (DTP)		
3	Τεχνίτης Εκτυπώσεων		
4	Τεχνίτης Βιβλιοδεσίας		
5	Τεχνίτης Συντήρησης Χαρτιού - Εκτυπώσεων & Βιβλίων		
6	Τεχνίτης - Χειριστής Προγραμμάτων Η/Υ & Ιστοσελίδων διαδικτύου		
7	Τεχνίτης Κινούμενης Εικόνας & Ψηφιακών Εφέ		

Πίνακας 5.15
Ειδικότητες Γεωπονικών Εφαρμογών

a/a	Ειδικότητα	Προϋποθέσεις Εγγραφής	
		Απολυτήριο Λυκείου ή Πτυχίο Τεχν. - Επαγγ. Σχολής	Επαγγελματικά Δικαιώματα
1	Τεχνίτης Γεωτεχνίας & Γεωτεχνικών Κατασκευών	Τεχνίτης Γεωτεχνίας & Κηποτεχνίας του Τομέα Περιβάλλοντος & Τροφίμων της Τεχνικής - Επαγγελματικής Σχολής ή αντίστοιχος τίτλος επαγγελματικών δικαιωμάτων αποφοίτων Λυκείου	Επίπεδο «3»
2	Τεχνίτης Γεωργικών Καλλιεργειών		
3	Τεχνίτης Θερμοκηπιακών Καλλιεργειών		
4	Τεχνίτης Κηποτεχνίας		
5	Τεχνίτης Ανθοκηπιακών Καλλιεργειών		
6	Τεχνίτης Βιολογικών Γεωργικών Καλλιεργειών		
7	Τεχνίτης Δενδροκομίας		
8	Τεχνίτης Επεξεργασίας - Μεταποίησης & Συσκευασίας Γεωργικών Προϊόντων		

Πίνακας 5.16
Ειδικότητες Υπηρεσιών Ζωοτεχνικών Εφαρμογών

α/α	Ειδικότητα	Προϋποθέσεις Εγγραφής	
		Απολυτήριο Λυκείου ή Πτυχίο Τεχν. - Επαγγ. Σχολής	Επαγγελματικά Δικαιώματα
1	Τεχνίτης Εκτροφής Βοοειδών	Τεχνίτης Ζωοτεχνίας & Πτηνοτροφίας του Τομέα Περιβάλλοντος & Τροφίμων της Τεχνικής - Επαγγελματικής Σχολής ή αντίστοιχος τίτλος επαγγελματικών δικαιωμάτων αποφοίτων Λυκείου	Επίπεδο «3»
2	Τεχνίτης Εκτροφής Αιγοπροβάτων		
3	Τεχνίτης Γαλακτοκομίας		
4	Τεχνίτης Χοιροτροφίας & Λοιπών Ζώων		
5	Τεχνίτης Πτηνοτροφίας		
6	Τεχνίτης Μελισσοτροφίας - Σηροτροφίας		
7	Τεχνίτης Κοπής & Επεξεργασίας Κρέατος		

Πίνακας 5.17
Ειδικότητες Υπηρεσιών Αλιευτικών Εφαρμογών

α/α	Ειδικότητα	Προϋποθέσεις Εγγραφής	
		Απολυτήριο Λυκείου ή Πτυχίο Τεχν. - Επαγγ. Σχολής	Επαγγελματικά Δικαιώματα
1	Τεχνίτης Παράκτιας & Ωκεάνιας Αλιείας	Τεχνίτης Αλιείας & Ιχθυοκαλλιεργειών του Τομέα Περιβάλλοντος & Τροφίμων της Τεχνικής - Επαγγελματικής Σχολής ή αντίστοιχος τίτλος επαγγελματικών δικαιωμάτων	Επίπεδο «3»
2	Τεχνίτης Ιχθυοκαλλιεργειών		
3	Τεχνίτης Τυποποίησης & Επεξεργασίας Αλιευμάτων		
4	Τεχνίτης Αλιευτικού Εξοπλισμού & Αλιευτικών Εργαλείων		

Πίνακας 5.18
Ειδικότητες Εφαρμογών Αρτοποιίας - Ζαχαροπλαστικής

α/α	Ειδικότητα	Προϋποθέσεις Εγγραφής	
		Απολυτήριο Λυκείου ή Πτυχίο Τεχν. - Επαγγ. Σχολής	Επαγγελματικά Δικαιώματα
1	Τεχνίτης Αρτοποιίας	Τεχνίτης Αρτοποιίας - Ζαχαροπλαστικής του Τομέα Περιβάλλοντος & Τροφίμων της Τεχνικής - Επαγγελματικής Σχολής ή αντίστοιχος τίτλος επαγγελματικών δικαιωμάτων	Επίπεδο «3»
2	Τεχνίτης Ζαχαροπλαστικής		
3	Τεχνίτης Επεξεργασίας και Μεταποίησης Σιτηρών & Αλεύρων		
4	Τεχνίτης Γαλακτοκομικών Προϊόντων		

Πίνακας 5.19
Ειδικότητες Εφαρμογών Μαγειρικής - Τραπεζοκομίας

α/α	Ειδικότητα	Προϋποθέσεις Εγγραφής	
		Απολυτήριο Λυκείου ή Πτυχίο Τεχν. - Επαγγ. Σχολής	Επαγγελματικά Δικαιώματα
1	Τεχνίτης Μαγειρικής	Τεχνίτης Αρτοποιίας - Ζαχαροπλαστικής του Τομέα Περιβάλλοντος & Τροφίμων της Τεχνικής - Επαγγελματικής Σχολής ή αντίστοιχος τίτλος επαγγελματικών δικαιωμάτων αποφοίτων Λυκείου	Επίπεδο «3»
2	Τεχνίτης Μαγειρικής Μαζικής Εστίασης		
3	Τεχνίτης Τραπεζοκομίας καταστημάτων Εστίασης		
4	Τεχνίτης Τραπεζοκομίας Ξενοδοχειακών Επιχειρήσεων		

5.2 2^ο Πρόγραμμα σπουδών Τεχνικής - Επαγγελματικής Σχολής Εξειδίκευσης

Η φοίτηση είναι διετής. Εγγράφονται απόφοιτοι Λυκείου με σκοπό την απόκτηση πτυχίου.

Με ένα έτος Μαθητεία και εξετάσεις πιστοποίησης αποκτούν **επαγγελματικά δικαιώματα επιπέδου «3» και επιπέδου «3+»** μετά από Μαθητεία δύο ετών και εξετάσεις Πιστοποίησης.

Οι Ειδικότητες του 2^{ου} προγράμματος σπουδών της Τεχνικής - Επαγγελματικής Σχολής Εξειδίκευσης θα είναι ανάλογες με τις Ειδικότητες της Β΄ και Γ΄ τάξης της Τεχνικής - Επαγγελματικής Σχολής (πίνακας 5.20).

Τα προγράμματα σπουδών θα είναι οργανωμένα κατά τρόπο που να μπορούν να μεταβάλλονται διαρκώς, προσαρμοζόμενα βέβαια στις εξελίξεις της Τεχνολογίας ή των επαγγελματικών αντικειμένων του τομέα των Υπηρεσιών και σε συνάφεια πάντα με τις ανάγκες των τοπικών οικονομιών.

Πίνακας 5.20

Ειδικότητες 2^{ου} Προγράμματος Σπουδών Τεχνικής -Επαγγ. Σχολής Εξειδίκευσης

α/α	Τίτλος Ειδικότητας	Προϋποθέσεις Εγγραφής	
		Τίτλος Σπουδών	Πιστοποιημένα Επαγγελματικά Δικαιώματα
1	Τεχνίτης Μηχανολογικών Κατασκευών	Απολυτήριο Λυκείου όλων των Κατευθύνσεων	Όχι
2	Τεχνίτης Θερμικών - Ψυκτικών Εγκαταστάσεων & Αερίων Καυσίμων		
3	Τεχνίτης Οχημάτων		
4	Τεχνίτης Αργυροχρυσοχοΐας - Ωρολογοποιΐας		
5	Τεχνίτης Ηλεκτρολογικών Εγκαταστάσεων & Μηχανημάτων		
6	Τεχνίτης Ηλεκτρονικών Εγκαταστάσεων - Συσκευών & Η/Υ		
7	Τεχνίτης Δομικών & Κτιριακών Κατασκευών		
8	Τεχνίτης Ξύλινων Κατασκευών & Επεξεργασίας Ξύλου		
9	Υπάλληλος Γραφείου & Λογιστηρίου		
10	Υπάλληλος Τουριστικών Επιχειρήσεων & Γραφείων		
11	Βοηθός Νοσηλευτικής και Φροντίδας υγείας		
12	Βοηθός Αισθητικής & Κομμωτικής		
13	Τεχνίτης Οδοντοτεχνικών Κατασκευών		
14	Τεχνίτης Έντυπων & Ψηφιακών Εκδόσεων (DTP)		
15	Τεχνίτης Γεωτεχνίας & Κηποτεχνίας		
16	Τεχνίτης Ζωοτεχνίας & Πτηνοτροφίας		
17	Τεχνίτης Αλιείας & Ιχθυοκαλλιεργειών		
18	Τεχνίτης Αρτοποιίας - Ζαχαροπλαστικής		
19	Τεχνίτης Μαγειρικής & Τραπεζοκομίας		

Η **ύλη των μαθημάτων** θα δομείται με τρόπο που να καλύπτει το γνωστικό αντικείμενο χωρίς εκτεταμένες αναφορές.

Η διάρθρωσή της θα δίνει στον εκπαιδευτικό πρωτοβουλίες και στο μαθητή τη δυνατότητα να αναπτύσσει την έρευνα μέσα από ατομικές και ομαδικές εργασίες και να καλλιεργεί δεξιότητες με την πρακτική - εργαστηριακή εκπαίδευσή του. Ταυτόχρονα το στοιχείο αυτό θα λειτουργεί βιωματικά ως είδος Επαγγελματικού Προσανατολισμού με τα ερεθίσματα που θα προκαλούνται από αυτές τις εργασίες. Ιδιαίτερη προσοχή θα δοθεί στη ψηφιακή σύγκλιση των εκπαιδευτικών και μαθητών.

5.3 Διδακτική του Θεωρητικού και Εργαστηριακού μέρους των μαθημάτων και των Ξένων Γλωσσών

- **Θεωρητικό Μέρος Μαθημάτων:** Η διδασκαλία του θα γίνεται κυρίως με τη χρήση οπτικοακουστικών μέσων και ατομικών εργασιών.
- **Εργαστηριακό Μέρος Μαθημάτων:** Θα γίνεται αποκλειστικά στα εργαστήρια του ΣΕΚ που εξυπηρετεί τη σχολική μονάδα.
- **Μεικτά Μαθήματα (Θ+Ε):** Και τα δύο μέρη του μαθήματος - Θεωρητικό & Εργαστηριακό - θα διδάσκονται στο χώρο του εργαστηρίου.
- **Ξένες Γλώσσες:** Θα διδάσκεται η ορολογία που αντιστοιχεί στην ειδικότητα.

5.4 Αξιολόγηση μαθητών Τεχνικής - Επαγγελματικής Σχολής Εξειδίκευσης

Η αξιολόγηση των μαθητών και στα δύο προγράμματα Σπουδών της Τεχνικής Επαγγελματικής Σχολής Εξειδίκευσης θα στηρίζεται σε Τεστ πολλαπλών επιλογών ανοικτού και κλειστού τύπου, μία γραπτή εξέταση στο τέλος του διδακτικού έτους και σε δύο Τεχνικές Κατασκευές ή Ατομικές Εργασίες - μια ανά τετράμηνο- για το εργαστηριακό διδακτικό μέρος των διδασκόμενων μαθημάτων.

α). Τεστ Αξιολόγησης: Δύναται να είναι, ολιγόλεπτο ή μονόωρο, σε μορφή Ερωτήσεων πολλαπλής επιλογής ανοικτού και κλειστού τύπου.

β). Γραπτές Εξετάσεις: Σε όλες τις ειδικότητες θα στοχεύουν στην αξιολόγηση των μαθητών όσον αφορά το βαθμό εμπέδωσης και κατανόησης των γνώσεων και απόκτησης των επαγγελματικών δεξιοτήτων.

Τα αποτελέσματα θα είναι τα μετρήσιμα στοιχεία, θα ανακοινώνονται στους γονείς και μαθητές και θα χρησιμοποιούνται για την προαγωγή τους στην επόμενη τάξη ή την ολοκλήρωση της φοίτησής τους στην ειδικότητα που παρακολούθησαν.

Τα Τετράδια των γραπτών εξετάσεων, τα Τεστ Αξιολόγησης, οι Τεχνικές Κατασκευές και οι Ατομικές Εργασίες των μαθητών, θα φυλάσσονται με ευθύνη του Διευθυντή της Σχολικής Μονάδας για διάστημα ενός έτους.

γ). Τεχνικές Κατασκευές ή Ατομικές Εργασίες: Σε όλα τα μαθήματα που διδάσκονται ως μεικτά (Θ+Ε) ή ως εργαστηρικά οι μαθητές θα αξιολογούνται στις εξετάσεις κάθε τετραμήνου, ανάλογα με την ειδικότητά τους στην καλλιέργεια των δεξιοτήτων και εφαρμοσμένων γνώσεων με την κατασκευή ολοκληρωμένου τεχνικού έργου ή την εκπόνηση γραπτής ή ψηφιακής ατομικής εργασίας. Τα αποτελέσματα αξιολόγησης των Τεχνικών Κατασκευών ή Ατομικών Εργασιών θα συνυπολογίζονται στη συνολική αξιολόγηση των μαθητών.

δ). Θέματα των εξετάσεων: Θα αντλούνται, με κλήρωση, από τράπεζα θεμάτων που θα δημιουργείται από ομάδα εργασίας του Υπουργείου Παιδείας και θα διατηρείται σαν ψηφιακό αρχείο δεδομένων στην κεντρική υπηρεσία αυτού και στις κατά τόπους Διευθύνσεις Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης. Ο αριθμός τους για κάθε μάθημα δεν μπορεί να είναι μικρότερος των δύο χιλιάδων (2.000), θα αναφέρονται στο σύνολο της διδακτέας ύλης και θα κατανέμονται ισόποσα και κατά αύξουσα κλίμακα βαθμού δυσκολίας σε τέσσερα αρχεία. Τα οριζόμενα θέματα θα προκύπτουν με κλήρωση από κάθε αρχείο.

Στην αναφερόμενη Τράπεζα Θεμάτων θα έχουν πρόσβαση οι Εκπαιδευτικοί και οι μαθητές.

Η συνολική βαθμολογία (προφορικά - γραπτά) των μαθητών και των τριών τάξεων πριν την έκδοση των αποτελεσμάτων θα διαβιβάζεται σε ψηφιακή μορφή στην οικεία Διεύθυνση Β/θμιας Εκπαίδευσης και στην αντίστοιχη Διεύθυνση Σπουδών του Υπουργείου Παιδείας.

Η Επιτροπή ορισμού θεμάτων κάθε Διεύθυνσης Β/θμιας Εκπαίδευσης θα ορίζει Τεχνικές - Επαγγελματικές Σχολές εξειδίκευσης στα οποία οι Επόπτες Επιστημονικής & Παιδαγωγικής Καθοδήγησης ειδικότητας, θα διενεργούν δειγματοληπτικό έλεγχο τα συμπεράσματα του οποίου θα αποστέλλονται στη Διεύθυνση Σπουδών Β/θμιας Εκπαίδευσης του Υπουργείου Παιδείας.

5.4.1 Χαρακτηρισμός Προαγωγής και Αποφοίτησης των Μαθητών Τεχνικής - Επαγγελματικής Σχολής Εξειδίκευσης στις τάξεις των δύο προγραμμάτων σπουδών

Η τελική ετήσια βαθμολογία των μαθητών σε κάθε διδασκόμενο μάθημα θα εξαγεται με βάση τους αλγόριθμους:

α). Θεωρητικά Μαθήματα

$$EBM = 0.3 ((\Pi_{\alpha} + \Pi_{\beta}):2) + 0.7 \Gamma$$

όπου **EBM**: Ετήσια Βαθμολογία Μαθήματος

Π_{α} : Μ.Ο. Προφορικής βαθμολογίας 1^{ου} τετραμήνου

Π_{β} : Μ.Ο. Προφορικής βαθμολογίας 2^{ου} τετραμήνου

Γ : Βαθμολογία Γραπτής

β). Μεικτά (Θ+Ε) Μαθήματα

$$EBM_{\mu} = 0,20 ((\Pi_{\alpha} + \Pi_{\beta}):2) + 0,40 ((TK_{\alpha} + TK_{\beta}):2) + 0,40 \Gamma$$

όπου **EBM_μ**: Ετήσια Βαθμολογία μεικτού Μαθήματος

Π_{α} : Μ.Ο. Προφορικής βαθμολογίας 1^{ου} τετραμήνου

Π_{β} : Μ.Ο. Προφορικής βαθμολογίας 2^{ου} τετραμήνου

TK_α: Βαθμολογία Τεχνικής Κατασκευής ή Ατομικής Εργασίας 1^{ου} τετραμήνου

TK_β: Βαθμολογία Τεχνικής Κατασκευής ή Ατομικής Εργασίας 2^{ου} τετραμήνου

Γ : Βαθμολογία Γραπτής Εξέτασης

γ). Εργαστηριακά Μαθήματα

$$EBM_{\epsilon} = 0.20 ((\Pi_{\alpha} + \Pi_{\beta}):2) + 0.80 ((TK_{\alpha} + TK_{\beta}):2)$$

όπου **EBM_ε**: Ετήσια Βαθμολογία εργαστηριακού Μαθήματος

Π_{α} : Μ.Ο. Προφορικής βαθμολογίας 1^{ου} τετραμήνου

Π_{β} : Μ.Ο. Προφορικής βαθμολογίας 2^{ου} τετραμήνου

TK_α: Βαθμολογία Τεχνικής Κατασκευής ή Ατομικής Εργασίας 1^{ου} τετραμήνου

TK_β: Βαθμολογία Τεχνικής Κατασκευής ή Ατομικής Εργασίας 2^{ου} τετραμήνου

Ο **συνολικός ετήσιος βαθμός** των μαθητών χαρακτηρίζει τη φοίτηση των μαθητών (πίνακας 5.21), είναι ο Μ.Ο. των ετήσιων βαθμολογιών όλων των διδασκόμενων μαθημάτων και εξάγεται με βάση τον αλγόριθμο:

$$\text{ΣΕΒΜ} = (\text{ΕΒΜ}_1 + \text{ΕΒΜ}_2 + \text{ΕΒΜ}_3 + \dots + \text{ΕΒΜ}_v) : v$$

όπου **ΣΕΒΜ**: Συνολική Ετήσια Βαθμολογία Μαθητή

ΕΒΜ: Ετήσια Βαθμολογία Μαθήματος

v: Αριθμός Μαθημάτων

Πίνακας 5.21

Χαρακτηρισμός Προαγωγής - Αποφοίτησης / Υστέρησης - Απόρριψης μαθητών Τεχνικής - Επαγγελματικής Σχολής Εξειδίκευσης

a/a	Μέσος Όρος (Μ.Ο.) Συν. Ετήσιας Βαθμολογίας	Προϋποθέσεις	Προαγωγή - Υστέρηση (Μη Προαγωγή)
1	Μ.Ο. = 10 ή Μ.Ο. > 10	Ένα μάθημα < 10	Προαγωγή
2	Μ.Ο. = 10 ή Μ.Ο. > 10	Δύο μαθήματα < 10 και ΣΕΒΜ = ή > 15	Υστέρηση (Μη Προαγωγή) τον Ιούνιο Επαναξέταση τον Σεπτέμβριο
3	Μ.Ο. = 10 ή Μ.Ο. > 10	Τρία μαθήματα < 10	Υστέρηση (Μη Προαγωγή)
4	Μ.Ο. < 10	-----	Υστέρηση (Μη Προαγωγή)

5.5 Βαθμός και Τίτλος Πτυχίου Αποφοίτων Τεχνικής - Επαγγελματικής Σχολής Εξειδίκευσης

Ο **βαθμός Πτυχίου** των αποφοίτων της Τεχνικής Επαγγελματικής Σχολής Εξειδίκευσης για το 1^ο και το 2^ο πρόγραμμα σπουδών εξάγεται από τις σχέσεις:

α). 1^ο Πρόγραμμα σπουδών (μονοετές)

$$\mathbf{\Sigma EBM} = (\mathbf{EBM}_1 + \mathbf{EBM}_2 + \mathbf{EBM}_3 + \dots + \mathbf{EBM}_v): \mathbf{v}$$

όπου **ΣΕΒΜ**: Συνολική Ετήσια Βαθμολογία Μαθητή

ΕΒΜ: Ετήσια Βαθμολογία Μαθήματος

v: Αριθμός Μαθημάτων

Στους μαθητές που η φοίτηση τους χαρακτηρίζεται «επιτυχής» χορηγείται Τίτλος Σπουδών:

«Πτυχίο Ετήσιου Προγράμματος σπουδών Ειδικότηταςτης Τεχνικής - Επαγγελματικής Σχολής Εξειδίκευσης»

β). 2^ο Πρόγραμμα σπουδών (διετές)

$$\mathbf{B}_n = (\mathbf{\Sigma EBM}_\alpha + \mathbf{\Sigma EBM}_\beta):2$$

όπου **B_n**: Βαθμός Πτυχίου

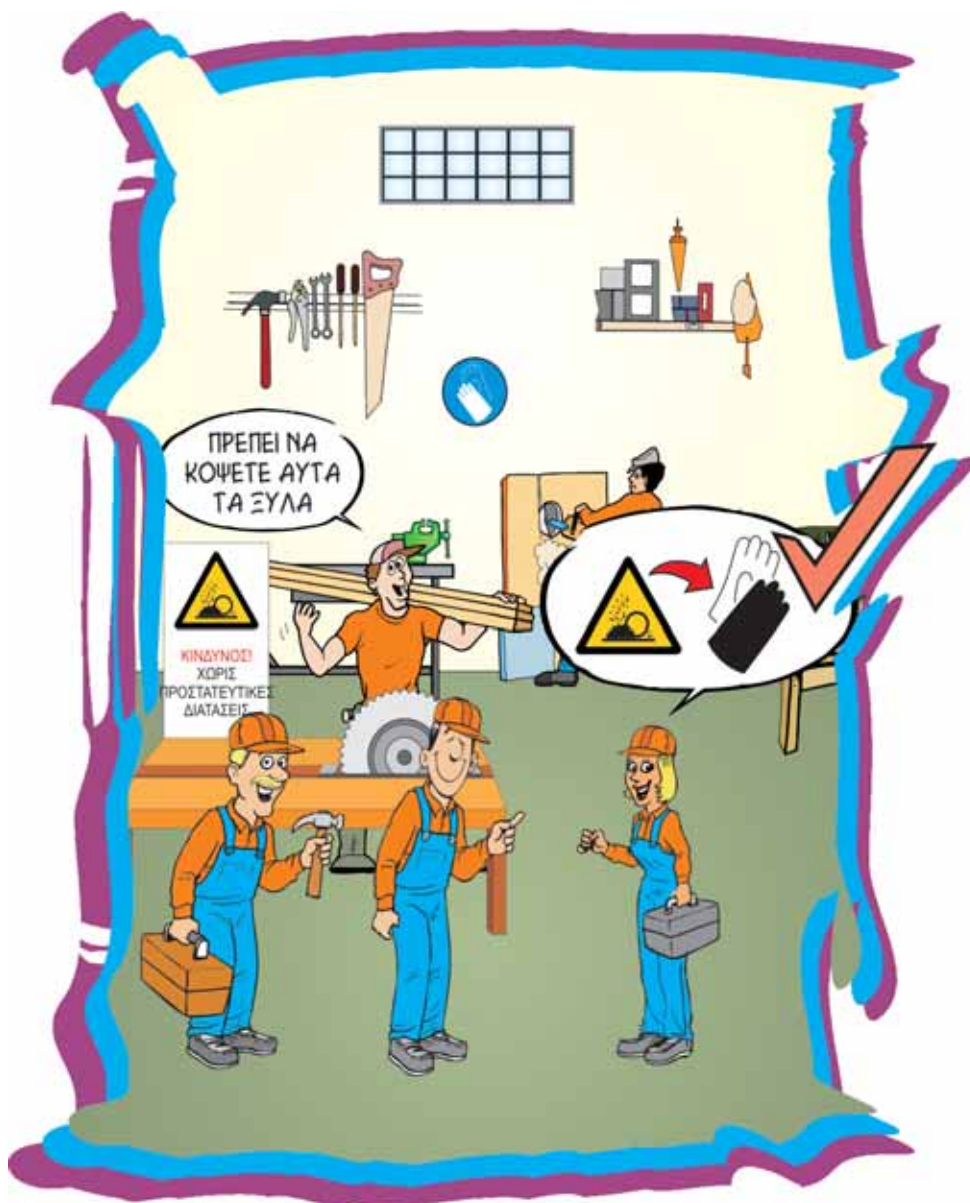
ΣΕΒΜ_α: Βαθμός Προαγωγής 1^{ου} έτους

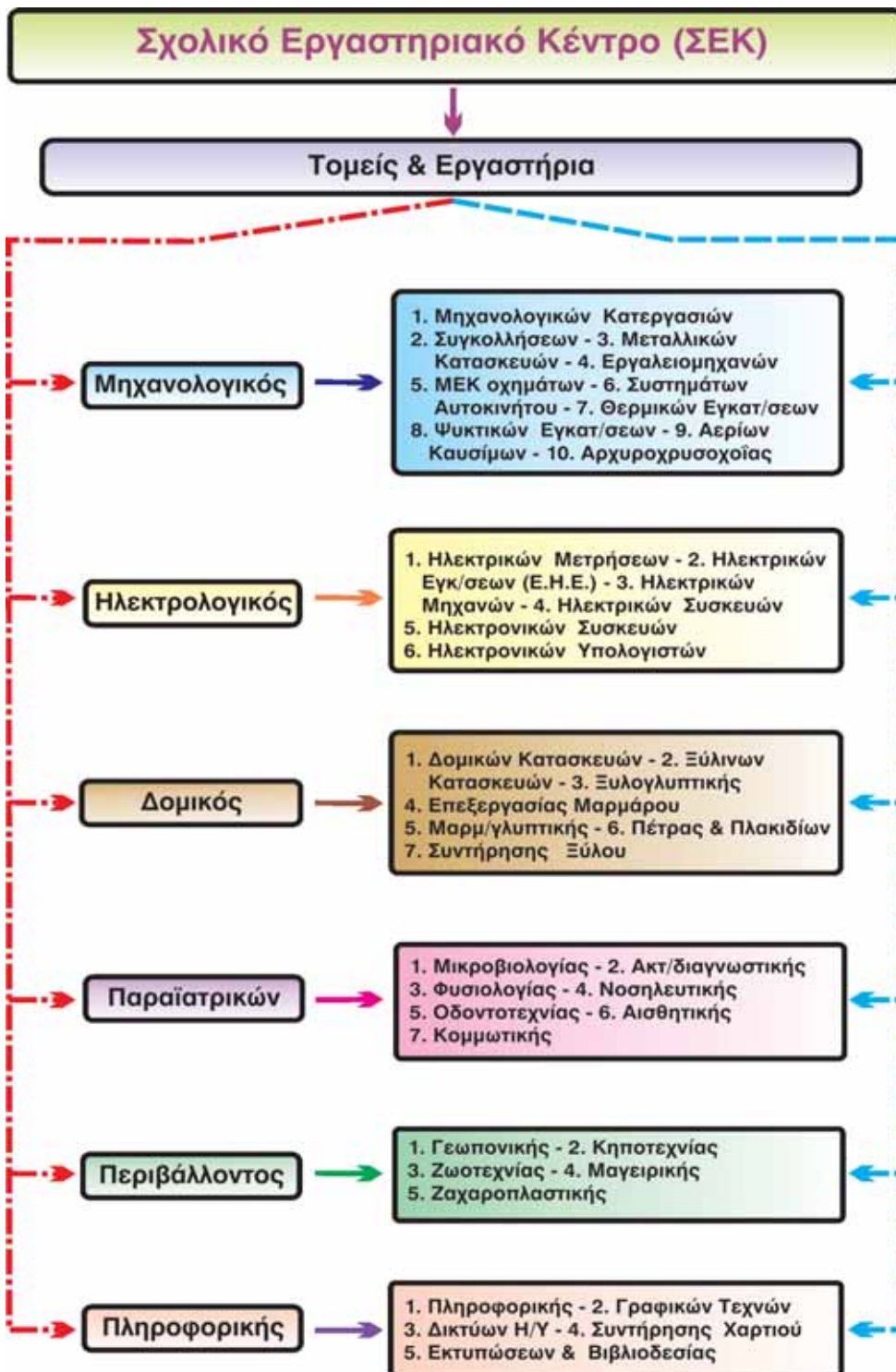
ΣΕΒΜ_β: Βαθμός Προαγωγής 2^{ου} έτους

Στους μαθητές που η φοίτηση τους χαρακτηρίζεται «επιτυχής» χορηγείται Τίτλος Σπουδών:

«Πτυχίο Διετούς Προγράμματος σπουδών Ειδικότητας.....της Τεχνικής - Επαγγελματικής Σχολής Εξειδίκευσης»

6 ΣΕΚ (Σχολικό Εργαστηριακό Κέντρο)

Διαθέτει εργαστηριακό εξοπλισμό για την εκπαίδευση, την πρακτική άσκηση και την καλιέργεια δεξιοτήτων.

Κάθε ΣΕΚ θα καλύπτει τις ανάγκες των Λυκείων, των Τεχνικών - Επαγγελματικών Σχολών και των Τεχνικών - Επαγγελματικών Σχολών Εξειδίκευσης.

Για τον εξορθολογισμό της λειτουργίας του οι εκπαιδευτικοί θα διατίθενται ολικά σε αυτό για περίοδο τεσσάρων ετών και θα υπάγονται για το διάστημα αυτό στο Διευθυντή του διοικητικά, εκπαιδευτικά και πειθαρχικά. Μερική διάθεση εκπαιδευτικών στο ΣΕΚ δεν θα επιτρέπεται.

Διοικητικά η δομή του ΣΕΚ θα είναι:

- α). Διευθυντής:** Δύναται να είναι εκπαιδευτικός με βαθμό Α΄, ΠΕ....., με την προϋπόθεση ότι μπορεί να διδάξει γνωστικό αντικείμενο του ΣΕΚ.
- β). Υποδιευθυντής:** Δύναται να είναι εκπαιδευτικός με βαθμό Α΄, ΠΕ....., με την προϋπόθεση ότι μπορεί να διδάξει γνωστικό αντικείμενο του ΣΕΚ. Ο αριθμός των Υποδιευθυντών θα είναι ίσος με τις βάρδιες λειτουργίας του ΣΕΚ. Στην περίπτωση αυτή οι Υποδιευθυντές θα είναι εκπαιδευτικοί διαφορετικών ειδικοτήτων.
- γ). Υπεύθυνος Λειτουργίας Εργαστηρίου:** Σε κάθε Εργαστήριο του ΣΕΚ τοποθετείται με οργανική θέση ένας εκπαιδευτικός συναφούς ειδικότητας ως Υπεύθυνος Λειτουργίας με ημερήσιο ωράριο επτά διδακτικών ωρών αποκλειστικά σε αυτό. Χρεώνεται τον εξοπλισμό του Εργαστηρίου, έχει την αποκλειστική ευθύνη διατήρησης, συντήρησης και χρήσης του, φροντίζει για τη διατήρησή του σε καλή κατάσταση, υποβοηθά το εκπαιδευτικό προσωπικό του Σ.Ε.Κ. στην προετοιμασία και διεξαγωγή των ασκήσεων, επισκευάζει τον εργαστηριακό εξοπλισμό του Εργαστηρίου και του Σ.Ε.Κ. ,όταν του ανατίθεται από το Διευθυντή ή τον Υποδιευθυντή και φροντίζει για τη φύλαξή του.
- δ). Σύλλογος Διδασκόντων:** Συμμετέχουν υποχρεωτικά όλοι οι εκπαιδευτικοί που διδάσκουν στη σχολική μονάδα. Οι συνεδριάσεις του πραγματοποιούνται εκτός του διδακτικού ωραρίου.

Οι Υπεύθυνοι Τομέων και Εργαστηρίων ΣΕΚ καταργούνται.

Στις Τεχνικές - Επαγγελματικές Σχολές και τις Τεχνικές - Επαγγελματικές Σχολές Εξειδίκευσης που εξυπηρετούνται από το ΣΕΚ δεν θα μπορούν να λειτουργήσουν Τομείς και Ειδικότητες για τις οποίες δεν υπάρχει αντίστοιχο εργαστήριο πρακτικής εκπαίδευσης των μαθητών.

Κατά το χρονικό διάστημα 15 Σεπτεμβρίου έως 15 Οκτωβρίου σε κάθε Σ.Ε.Κ. **θα πραγματοποιείται έκθεση** με τις Τεχνικές Κατασκευές των μαθητών που ασκήθηκαν σε αυτό κατά το προηγούμενο διδακτικό έτος. Την Έκθεση αυτή θα

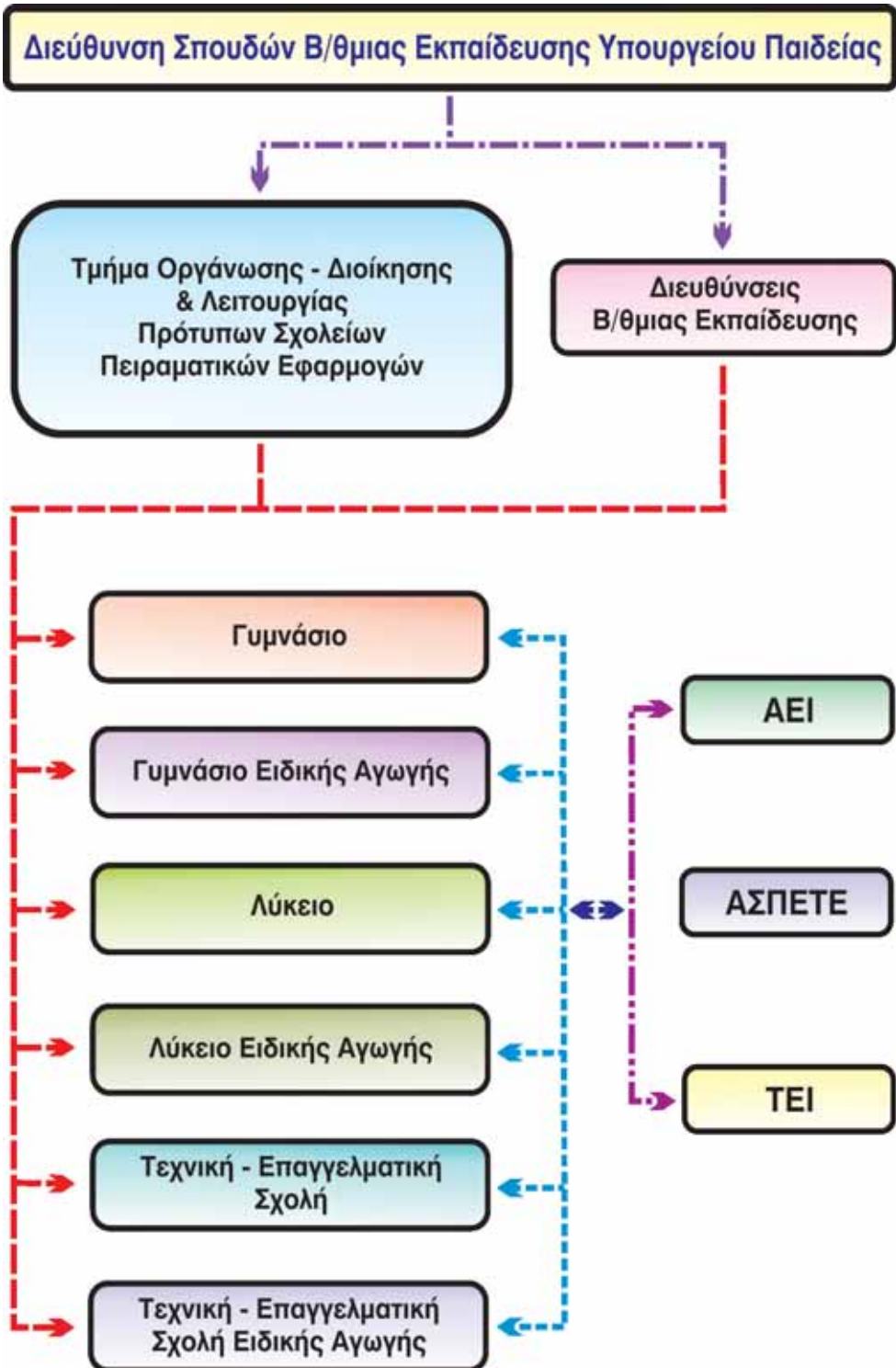
επισκέπτονται οργανωμένα όλοι οι μαθητές των Γυμνασίων, Λυκείων και Τεχνικών Επαγγελματικών Σχολών που υπάγονται στην οικεία Διεύθυνση Εκπαίδευσης με ευθύνη του Διευθυντή της.

Αντιπροσωπευτικές Τεχνικές Κατασκευές των μαθητών θα εκτίθενται και θα βραβεύονται σε πανελλαδική έκθεση η οποία θα διοργανώνεται το Μάρτιο κάθε έτους με ευθύνη και φροντίδα της Διεύθυνσης Σπουδών Β/θμιας Εκπαίδευσης του Υπουργείου Παιδείας.

7 Πρότυπα Σχολεία Πειραματικών Εφαρμογών Β/θμιας Εκπαίδευσης

Το Σχολείο του 21^{ου} Αιώνα - Επενδύοντας στη Γνώση / Πρόταση για μία νέα Β/θμια Εκπαίδευση / Μάιος 2011 / Παναγιώτης Ε. Καταγής - Θανάσης Ι. Νικολόπουλος - Νίκος Ι. Παρίκος

Πρότυπα Σχολεία Πειραματικών Εφαρμογών, ονομάζονται αυτά στα οποία προάγεται η εκπαιδευτική έρευνα με την πειραματική χρήση, εφαρμογή και αξιολόγηση νέων και πρωτότυπων προγραμμάτων εκπαίδευσης και μεθόδων διδασκαλίας, αξιολόγηση στη διδακτική πράξη νέων σχολικών βιβλίων, καινοτόμου εκπαιδευτικού υλικού, οπτικοακουστικών μέσων, νέων εκπαιδευτικών ψηφιακών τεχνολογιών καθώς και κάθε άλλου στοιχείου που συντελεί στη βελτίωση της εκπαιδευτικής διαδικασίας.

Τα Πρότυπα Σχολεία ως προς τη δομή και διάρθρωσή τους δεν μπορούν να διαφέρουν από τους τύπους σχολείων της Β/θμιας Εκπαίδευσης. Ιδρύονται σε περιοχές που λειτουργούν Τριτοβάθμια Εκπαιδευτικά Ιδρύματα. Διοικητικά τα Σχολεία αυτά θα ανήκουν απευθείας στις κατά τόπους Διευθύνσεις Β/θμιας Εκπαίδευσης.

Η εγγραφή των μαθητών στα πειραματικά σχολεία θα γίνεται κατά 50% με εξετάσεις και κατά 50% με κλήρωση. Ο αριθμός των μαθητών ανα τάξη δεν μπορεί να είναι μικρότερος του 20 και μεγαλύτερος του 25 +/- 10%.

Στα Πρότυπα Σχολεία τοποθετούνται εκπαιδευτικοί με ελάχιστη διδακτική προϋπηρεσία πέντε ετών καθώς και επιμόρφωση στο γνωστικό τους αντικείμενο, μετεκπαίδευση, μεταπτυχιακές σπουδές, επιστημονική συγκρότηση και γενικότερα αυξημένα τυπικά και ουσιαστικά προσόντα (*ίπστοποίηση στις νέες τεχνολογίες, συγγραφικό έργο, ξένες γλώσσες...*), ύστερα από αίτησή τους.

Στην περίπτωση που οι αιτήσεις είναι λιγότερες των απαιτούμενων τοποθετούνται εκπαιδευτικοί με απόφαση του Διευθυντή της οικείας Διεύθυνσης Β/θμιας Εκπαίδευσης, ύστερα από πρόταση του Υπηρεσιακού Συμβουλίου.

Το ωράριο των εκπαιδευτικών που θα υπηρετούν σε αυτά δεν θα διαφέρει από το ωράριο των εκπαιδευτικών των άλλων σχολείων της Β/θμιας εκπαίδευσης.

Τα Πρότυπα Σχολεία Πειραματικών Εφαρμογών, θα υπάγονται διοικητικά και παιδαγωγικά στο **Τμήμα Οργάνωσης - Διοίκησης και Λειτουργίας Προτύπων Σχολείων Πειραματικών Εφαρμογών (Τ.Ο.Δ.Λ.Π.Σ.Π.Ε)** που θα συσταθεί στη Διεύθυνση Σπουδών Β/θμιας Εκπαίδευσης του Υπουργείου Παιδείας.

Πειραματικά Σχολεία που λειτουργούν σε εκπαιδευτικές περιφέρειες εκτός ΑΕΙ και ΤΕΙ παύουν να λειτουργούν και μετατρέπονται σταδιακά σε κοινές εκπαιδευτικές μονάδες.

7.1 Διοίκηση Προτύπων Σχολείων Πειραματικών Εφαρμογών

Η διοικητική τους δομή αποτελείται από:

- α). Διευθυντή:** Εκπαιδευτικός κλάδου ΠΕ... με βαθμό Α΄, οκταετή κατ' ελάχιστο διδακτική προϋπηρεσία και μεταπτυχιακές σπουδές στο γνωστικό αντικείμενο

μενο της ειδικότητας του και στη διοίκηση της εκπαίδευσης. Θα είναι διοικητικά και πειθαρχικά υπεύθυνος για όλο το προσωπικό του Σχολείου. Στο τέλος κάθε εκπαιδευτικού έτους θα συντάσσει έκθεση αυτοαξιολόγησης της σχολικής μονάδας την οποία θα υποβάλλει στον οικείο Διευθυντή Β/θμιας Εκπαίδευσης και θα την κοινοποιεί στο Τ.Ο.Δ.Λ.Π.Σ.Π.Ε της Διεύθυνσης Σπουδών Β/θμιας Εκπαίδευσης του Υπουργείου Παιδείας

β). Υποδιευθυντή: Εκπαιδευτικός κλάδου ΠΕ.... με βαθμό Α΄.

γ). Σύλλογο διδασκόντων: Πέραν των γενικότερων καθηκόντων του θα αξιολογεί την απόδοση των εφαρμοζόμενων μεθόδων διδασκαλίας, του χρησιμοποιούμενου εκπαιδευτικού εξοπλισμού και των νέων διδακτικών βιβλίων. Στο τέλος κάθε εκπαιδευτικού έτους, όλα τα μέλη του, θα υποβάλλουν στο Διευθυντή της σχολικής μονάδας εκθέσεις αξιολόγησης των αναλυτικών προγραμμάτων σπουδών, των μεθόδων διδασκαλίας, των διδακτικών βιβλίων, των εκπαιδευτικών υλικών και του εκπαιδευτικού εξοπλισμού που εφάρμοσαν και χρησιμοποίησαν.

7.2 Φοίτηση Μαθητών Πρότυπων Σχολείων Πειραματικών Εφαρμογών

Οι μαθητές των Πρότυπων Σχολείων Πειραματικών Εφαρμογών μπορούν να πραγματοποιούν μέχρι 50 «Δικαιολογημένες» και 30 «Αδικαιολόγητες» απουσίες.

Κατά τη διάρκεια του διδακτικού έτους για να χαρακτηρίζεται η φοίτηση τους «επαρκής» δεν θα πρέπει να υπερβαίνουν τις παραπάνω απουσίες. Σε διαφορετική περίπτωση αυτή θα χαρακτηρίζεται σύμφωνα με τον παρακάτω πίνακα (πίνακας 7.1).

Πίνακας 7.1
Στοιχεία Χαρακτηρισμού Φοίτησης μαθητών
Πρότυπων Σχολείων Πειραματικών Εφαρμογών

α/α	Εύρος διακύμανσης απουσιών	Επίδοση μαθητών	Χαρακτηρισμός φοίτησης
1	0 έως 80	-----	Επαρκής
2	81 & άνω	Μ.Ο. Βαθμολογίας < 15	Ελλιπής
3	81 έως 124	Μ.Ο. Βαθμολογίας > 15	Επαρκής
6	125 & άνω	-----	Ανεπαρκής

Οι πειθαρχικές ποινές των μαθητών, ωριαίες, ημερήσιες και μεγαλύτερης διάρκειας δεν θα λαμβάνονται υπόψη για το χαρακτηρισμό της φοίτησής τους

Το Σχολείο του 21^{ου} Αιώνα - Επενδύοντας στη Γνώση / Πρόταση για μία νέα Β/θμια Εκπαίδευση / Μάιος 2011 / Παναγιώτης Ε. Καταγής - Θανάσης Ι. Νικολόπουλος - Νίκος Ι. Παρίκος

εφόσον παραμένουν είτε στην τάξη, είτε σε άλλο σχολικό χώρο σύμφωνα με τις οδηγίες του Διευθυντή, σε διαφορετική περίπτωση θα χαρακτηρίζονται ως αδικαιολόγητες. Οι επιβαλλόμενες πειθαρχικές ποινές θα χαρακτηρίζουν τη διαγωγή τους.

7.3 Αξιολόγηση μαθητών Πρότυπων Σχολείων Πειραματικών Εφαρμογών

Η αξιολόγηση των μαθητών θα στηρίζεται:

1. για την **Α΄ τάξη** σε Τεστ πολλαπλών επιλογών ανοικτού και κλειστού τύπου και **μια γραπτή εξέταση** στο τέλος του διδακτικού έτους.
2. για τη **Β΄ τάξη** σε Τεστ πολλαπλών επιλογών ανοικτού και κλειστού τύπου και **μια γραπτή εξέταση** στο τέλος του διδακτικού έτους σε επίπεδο Διεύθυνσης.
3. για τη **Γ΄ τάξη** σε Τεστ πολλαπλών επιλογών ανοικτού και κλειστού τύπου και **μια γραπτή εξέταση** στο τέλος του διδακτικού έτους.

α). Τεστ Αξιολόγησης: Δύναται να είναι, ολιγόλεπτο ή μονόωρο, γραπτό σε μορφή Ερωτήσεων πολλαπλής επιλογής ανοικτού και κλειστού τύπου.

β). Γραπτές Εξετάσεις: Σε όλες τις τάξεις και Κατευθύνσεις ή τις επιμέρους Ειδικότητες -ανάλογα με τον τύπο του σχολείου - αυτές στοχεύουν στην αξιολόγηση των μαθητών όσον αφορά το βαθμό εμπέδωσης και κατανόησης των γνώσεων. Τα αποτελέσματα θα είναι τα μετρήσιμα στοιχεία, θα ανακοινώνονται στους γονείς και μαθητές και θα χρησιμοποιούνται για την προαγωγή τους στην επόμενη τάξη ή την ολοκλήρωση της φοίτησης τους στην Κατεύθυνση ή Ειδικότητα που παρακολούθησαν.

γ). Τεχνικές Κατασκευές ή Ατομικές Εργασίες: Σε όλα τα μαθήματα που διδάσκονται ως μεικτά - Θ + Ε - ή ως εργαστηρικά οι μαθητές θα αξιολογούνται στις εξετάσεις κάθε τετραμήνου, ανάλογα με την ειδικότητα τους στη καλλιέργεια των δεξιοτήτων και εφαρμοσμένων γνώσεων με την κατασκευή ολοκληρωμένου τεχνικού έργου ή την εκπόνηση γραπτής ή ψηφιακής ατομικής εργασίας. Τα αποτελέσματα αξιολόγησης των Τεχνικών Κατασκευών ή Ατομικών Εργασιών θα συνοπολογίζονται στη συνολική αξιολόγηση των μαθητών.

δ). Θέματα των εξετάσεων: Θα αντλούνται, με κλήρωση, από τράπεζα θεμάτων που θα δημιουργείται από ομάδα εργασίας του Υπουργείου Παιδείας και θα διατηρείται σαν ψηφιακό αρχείο δεδομένων στην κεντρική υπηρεσία αυτού και στις κατά τόπους Διευθύνσεις Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης. Ο αριθμός

τους για κάθε μάθημα δεν μπορεί να είναι μικρότερος των δύο χιλιάδων (2.000), θα αναφέρονται στο σύνολο της διδακτέας ύλης και θα κατανέμονται ισόποσα και κατά αύξουσα κλίμακα βαθμού δυσκολίας σε τέσσερα αρχεία. Τα οριζόμενα θέματα θα προκύπτουν με κλήρωση από κάθε αρχείο.

Στην αναφερόμενη Τράπεζα Θεμάτων θα έχουν πρόσβαση οι Εκπαιδευτικοί και οι μαθητές.

Τα Τετράδια των γραπτών εξετάσεων και τα Τέστ Αξιολόγησης **θα φυλάσσονται** με ευθύνη του Διευθυντή της Σχολικής Μονάδας **για χρονικό διάστημα δύο ετών** μετά την αποφοίτησή τους.

7.3.1 Αξιολόγηση των μαθητών στην Α΄ τάξη

Η Επιτροπή ενδοσχολικών εξετάσεων κάθε σχολικής μονάδας με κλήρωση, κατά τα προαναφερθέντα, θα διαμορφώνει τα θέματα των εξεταζόμενων μαθημάτων.

Η **τελική ετήσια βαθμολογία** των μαθητών σε κάθε διδασκόμενο μάθημα στη τάξη Α΄ θα εξαγεται με βάση τον αλγόριθμο:

$$EBM = 0.3 (\Pi_{\alpha} + \Pi_{\beta}) : 2 + 0.7 \Gamma$$

όπου **EBM**: Ετήσια Βαθμολογία Μαθήματος

Π_{α} : Μ.Ο. Προφορικής βαθμολογίας 1^{ου} τετραμήνου

Π_{β} : Μ.Ο. Προφορικής βαθμολογίας 2^{ου} τετραμήνου

Γ : Βαθμολογία Γραπτής Εξέτασης

Ο συνολικός ετήσιος βαθμός των μαθητών χαρακτηρίζει τη φοίτησή τους (πίνακας 7.2), είναι ο Μ.Ο. των ετήσιων βαθμολογιών όλων των διδασκόμενων μαθημάτων και εξαγεται με βάση τον αλγόριθμο:

$$ΣEBM = (EBM_1 + EBM_2 + EBM_3 + \dots + EBM_v) : v$$

όπου **ΣEBM**: Συνολική Ετήσια Βαθμολογία Μαθητή

EBM: Ετήσια Βαθμολογία Μαθήματος

v: Αριθμός Μαθημάτων

Πίνακας 7.2
Χαρακτηρισμός Προαγωγής - Υστέρησης μαθητών
Πρότυπων Σχολείων Πειραματικών Εφαρμογών στην Α΄ τάξη

α/α	Μέσος Όρος (Μ.Ο.) Συν. Ετήσιας Βαθμολογίας	Προϋποθέσεις	Προαγωγή - Υστέρηση (Μη Προαγωγή)
1	Μ.Ο. = 10 ή Μ.Ο. > 10	Ένα μάθημα < 10	Προαγωγή
2	Μ.Ο. = 10 ή Μ.Ο. > 10	Δύο μαθήματα < 10 και ΣΕΒΜ = ή > 15	Υστέρηση (Μη Προαγωγή) τον Ιούνιο Επανεξέταση τον Σεπτέμβριο
3	Μ.Ο. = 10 ή Μ.Ο. > 10	Τρία μαθήματα < 10	Υστέρηση (Μη Προαγωγή)
4	Μ.Ο. < 10	-----	Υστέρηση (Μη Προαγωγή)

Μαθητής ο οποίος δεν προάχθηκε ή παραπέμφθηκε για επανεξέταση τον Σεπτέμβριο **μεταγράφεται υποχρεωτικά** σε σχολική μονάδα της Διεύθυνσης Εκπαίδευσης της περιοχής που κατοικεί.

7.3.2 Αξιολόγηση των μαθητών στη Β΄ & Γ΄ τάξη

Η **αξιολόγηση των μαθητών στη Β΄ & Γ΄ τάξη** των Πρότυπων Σχολείων Πειραματικών Εφαρμογών **θα γίνεται** ταυτόχρονα με τα υπόλοιπα σχολεία της Β/θμιας Εκπαίδευσης, **με τις ίδιες διαδικασίες και τους ίδιους όρους**.

Η συνολική βαθμολογία (*προφορικά - γραπτά*) των μαθητών και των τριών τάξεων πριν την έκδοση των αποτελεσμάτων θα διαβιβάζεται σε ψηφιακή μορφή στην οικεία Διεύθυνση Β/θμιας Εκπαίδευσης και στην αντίστοιχη Διεύθυνση Σπουδών του Υπουργείου Παιδείας.

Η Επιτροπή ορισμού θεμάτων κάθε Διεύθυνσης Β/θμιας Εκπαίδευσης θα ορίζει Πρότυπα Σχολεία Πειραματικών Εφαρμογών στα οποία οι Επόμενες Επιστημονικής & Παιδαγωγικής Καθοδήγησης ειδικότητας, θα διενεργούν δειγματοληπτικό έλεγχο τα συμπεράσματα του οποίου θα αποστέλλονται στη Διεύθυνση Σπουδών Β/θμιας Εκπαίδευσης του Υπουργείου Παιδείας.

7.3.3 Χαρακτηρισμός Προαγωγής και αποφοίτησης των Μαθητών των Προτύπων Τεχνικών - Επαγγελματικών Σχολών Πειραματικών Εφαρμογών στις τάξεις Α΄, Β΄ & Γ΄

Η αξιολόγηση των μαθητών στην Α΄, Β΄ & Γ΄ τάξη των Προτύπων Τεχνικών - Επαγγελματικών Σχολών Πειραματικών Εφαρμογών **θα γίνεται** ταυτόχρονα και με τους ίδιους όρους με τα άλλα σχολεία της Β/θμιας Εκπαίδευσης.

Η **τελική ετήσια βαθμολογία** των **μαθητών** σε κάθε διδασκόμενο μάθημα θα εξάγεται με βάση τους αλγόριθμους:

α). Θεωρητικά Μαθήματα

$$EBM = 0.3 ((\Pi_{\alpha} + \Pi_{\beta}):2) + 0.7 \Gamma$$

όπου **EBM**: Ετήσια Βαθμολογία Μαθήματος

Π_{α} : Μ.Ο. Προφορικής βαθμολογίας 1^{ου} τετραμήνου

Π_{β} : Μ.Ο. Προφορικής βαθμολογίας 2^{ου} τετραμήνου

Γ : Βαθμολογία Γραπτής Εξέτασης

β). Μεικτά (Θ+Ε) Μαθήματα

$$EBM_{\mu} = 0.20 ((\Pi_{\alpha} + \Pi_{\beta}):2) + 0.40 ((TK_{\alpha} + TK_{\beta}):2) + 0.40 \Gamma$$

όπου **EBM_μ**: Ετήσια Βαθμολογία μεικτού Μαθήματος

Π_{α} : Μ.Ο. Προφορικής βαθμολογίας 1^{ου} τετραμήνου

Π_{β} : Μ.Ο. Προφορικής βαθμολογίας 2^{ου} τετραμήνου

TK_{α} : Βαθμολογία Τεχνικής Κατασκευής ή Ατομικής Εργασίας 1^{ου} τετραμήνου

TK_{β} : Βαθμολογία Τεχνικής Κατασκευής ή Ατομικής Εργασίας 2^{ου} τετραμήνου

Γ : Βαθμολογία Γραπτής Εξέτασης

γ). Εργαστηριακά Μαθήματα

$$EBM_{\epsilon} = 0.20 ((\Pi_{\alpha} + \Pi_{\beta}):2) + 0.80 ((TK_{\alpha} + TK_{\beta}):2)$$

όπου **EBM_ε**: Ετήσια Βαθμολογία εργαστηριακού Μαθήματος

Π_{α} : Μ.Ο. Προφορικής βαθμολογίας 1^{ου} τετραμήνου

Π_{β} : Μ.Ο. Προφορικής βαθμολογίας 2^{ου} τετραμήνου

TK_{α} : Βαθμολογία Τεχνικής Κατασκευής ή Ατομικής Εργασίας 1^{ου} τετραμήνου

TK_{β} : Βαθμολογία Τεχνικής Κατασκευής ή Ατομικής Εργασίας 2^{ου} τετραμήνου

Ο **συνολικός ετήσιος βαθμός** των μαθητών χαρακτηρίζει τη προαγωγή στην Α΄ & Β΄ τάξη των μαθητών και την αποφοίτηση τους στη Γ΄ τάξη (πίνακας 7.3), είναι ο Μ.Ο. των ετήσιων βαθμολογιών όλων των διδασκόμενων μαθημάτων και εξαγεται με βάση τον αλγόριθμο:

$$\mathbf{\Sigma EB M = (EB M_1 + EB M_2 + EB M_3 + \dots + EB M_v) : v}$$

όπου **ΣΕΒΜ**: Συνολική Ετήσια Βαθμολογία Μαθητή

ΕΒΜ: Ετήσια Βαθμολογία Μαθήματος

v: Αριθμός Μαθημάτων

Πίνακας 7.3

Χαρακτηρισμός Προαγωγής ή Αποφοίτησης - Υστέρησης μαθητών
Πρότυπης Τεχνικής - Επαγγελματικής Σχολής Πειραματικών Εφαρμογών
στην Α΄, Β΄ & Γ΄ τάξη

α/α	Μέσος Όρος (Μ.Ο.) Συν. Ετήσιας Βαθμολογίας	Προϋποθέσεις	Προαγωγή - Υστέρηση Μη Προαγωγή)
1	Μ.Ο. = 10 ή Μ.Ο. > 10	Ένα μάθημα < 10	Προαγωγή
2	Μ.Ο. = 10 ή Μ.Ο. > 10	Δύο μαθήματα < 10 και ΣΕΒΜ = ή > 15	Υστέρηση (Μη Προαγωγή) τον Ιούνιο Επαναξέταση τον Σεπτέμβριο
3	Μ.Ο. = 10 ή Μ.Ο. > 10	Τρία μαθήματα < 10	Υστέρηση (Μη Προαγωγή)
4	Μ.Ο. < 10	-----	Υστέρηση (Μη Προαγωγή)

8 Ειδική Αγωγή

*Το Σχολείο του 21^{ου} Αιώνα - Επενδύοντας στη Γνώση / Πρόταση για μία νέα Β/θμια Εκπαίδευση
/ Μάιος 2011 / Παναγιώτης Ε. Καταγής - Θανάσης Ι. Νικολόπουλος - Νίκος Ι. Παρίκος*

Ειδική Αγωγή ορίζεται η εκπαίδευση των ατόμων με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες. Ο θεσμός αυτός συμβάλλει στην καταπολέμηση του αναλφαριθμισμού και στην επαγγελματική αποκατάσταση τους.

Άτομα με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες λογίζονται αυτά που παρουσιάζουν σημαντική δυσκολία μάθησης και προσαρμογής, εξ αιτίας σωματικών, διανοητικών, ψυχολογικών, συναισθηματικών ιδιαιτεροτήτων και ειδικότερα αυτά που έχουν:

1. νοητική ανεπάρκεια ή ανωριμότητα,
2. σοβαρά προβλήματα όρασης (*τυφλοί, αμβλύωπες, κλπ.*), ακοής (*κωφοί, βαρήκοοι*),
3. νευρολογικές, ορθοπεδικές ατέλειες,
4. προβλήματα λόγου και ομιλίας,
5. ειδικές δυσκολίες στη μάθηση, όπως δυσλεξία, δυσαριθμησία, δυσαναγνωσία και
6. σύνθετες γνωστικές, συναισθηματικές και κοινωνικές δυσκολίες, αυτισμό και άλλες διαταραχές ανάπτυξης.

Επίσης στα άτομα με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες περιλαμβάνονται και άτομα νηπιακής, παιδικής και εφηβικής ηλικίας που δεν ανήκουν στις αναφερθείσες κατηγορίες αλλά απαιτείται για αυτά ειδική εκπαιδευτική και παιδαγωγική φροντίδα για συγκεκριμένη χρονική περίοδο ή σε ορισμένες περιπτώσεις για ολόκληρη την περίοδο της σχολικής ζωής τους.

Στα άτομα που έχουν ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες προσφέρεται με φροντίδα της Πολιτείας ειδική εκπαίδευση, που επιδιώκει και στοχεύει:

- α)** στην κοινωνική προσαρμογή και ισότιμη κοινωνική τους εξέλιξη,
- β)** στην ανάπτυξη της προσωπικότητάς τους,
- γ)** στη βελτίωση των ικανοτήτων και δεξιοτήτων τους,
- δ)** στην επιτυχή ένταξη ή επανένταξή τους στο κοινό εκπαιδευτικό σύστημα και
- ε)** στην επαγγελματική τους κατάρτιση και συμμετοχή στον παραγωγικό τομέα της οικονομίας

Σήμερα φοιτούν στις δημόσιες δομές της ειδικής εκπαίδευσης 36.000 μαθητές (Στατιστική Υπηρεσία), ενώ υπολογίζεται ότι ο συνολικός αριθμός των ατόμων με αναπηρίες αγγίζει τις 180.000. Χιλιάδες άτομα βρίσκονται σε δομές του υπουργείου Υγείας, της Εκκλησίας και διαφόρων ιδιωτικών ιδρυμάτων.

Οι αριθμοί μαρτυρούν την τεράστια έλλειψη υποδομών στο χώρο της δημόσι-

ας ειδικής αγωγής. Το δικαίωμα στην εκπαίδευση γίνεται εμπόρευμα στα χέρια ιδιωτών.

8.1 Σχολικές Μονάδες Ειδικής Αγωγής (Σ.Μ.Ε.Α.)

Η εκπαίδευση των ατόμων με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες (ΑμΕΑ) παρέχεται δωρεάν από την Πολιτεία, σε σχολεία ειδικής αγωγής και είναι υποχρεωτική για τις βαθμίδες της Α/θμιας (Δημοτικό) και Β/θμιας Εκπαίδευσης (Γυμνάσιο).

Η εκπαίδευση αυτών των ατόμων θα παρέχεται στα Σ.Μ.Ε.Α υπό την εποπτεία της Διεύθυνσης Ειδικής Αγωγής του Υπουργείου Παιδείας.

Σχολικές μονάδες ειδικής αγωγής:

1. **Γυμνάσια Ειδικής Αγωγής:** Εγγράφονται και φοιτούν απόφοιτοι του Δημοτικού σχολείου με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες από το 12° μέχρι και το 24° έτος της ηλικίας τους. Η φοίτηση τους διαρκεί οκτώ (8) τουλάχιστον έτη και μπορεί να παραταθεί έως το 26° έτος της ηλικίας τους.
2. **Λύκεια Ειδικής Αγωγής:** Εγγράφονται και φοιτούν απόφοιτοι του Γυμνασίου με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες από το 16° μέχρι και το 24° έτος της ηλικίας τους. Η φοίτηση τους διαρκεί οκτώ (8) τουλάχιστον έτη και μπορεί να παραταθεί έως το 26° έτος της ηλικίας τους.
3. **Τεχνικές - Επαγγελματικές Σχολές Ειδικής Αγωγής:** Εγγράφονται και φοιτούν απόφοιτοι του Γυμνασίου και Λυκείου με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες από το 16° μέχρι και το 22° έτος της ηλικίας τους. Η φοίτηση τους θα διαρκεί οκτώ τουλάχιστον σχολικά έτη και θα μπορεί να παραταθεί έως το 28° έτος της ηλικίας τους.

Σχολικές μονάδες ειδικής αγωγής και ειδικής επαγγελματικής εκπαίδευσης, που λειτουργούν υπό την εποπτεία άλλων υπουργείων ή οργανισμών θα υπαχθούν υποχρεωτικά στο Υπουργείο Παιδείας.

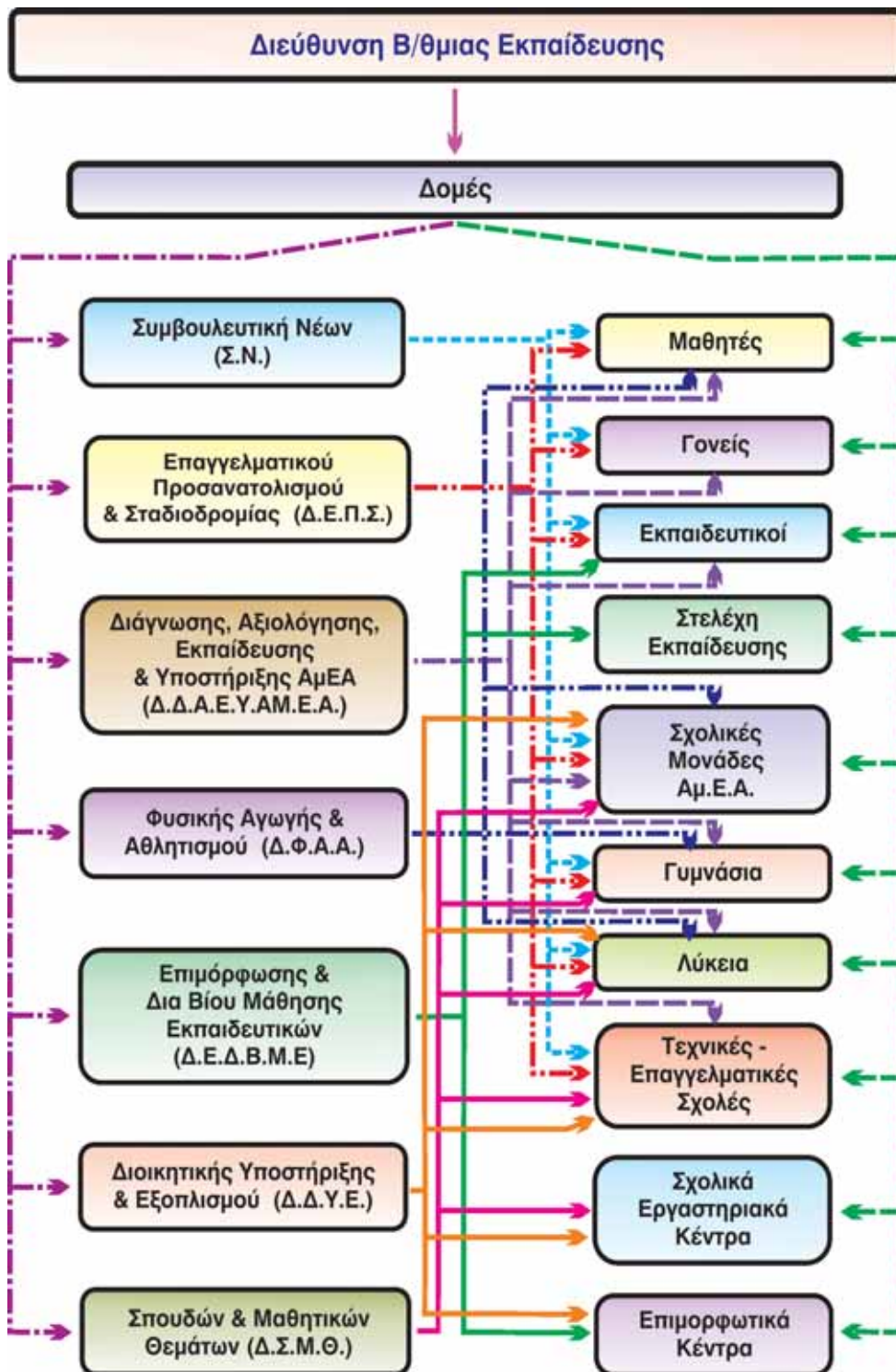
8.2 Οργάνωση

Οι Σχολικές Μονάδες Ειδικής Αγωγής (Σ.Μ.Ε.Α.) και το προσωπικό τους θα υπάγονται στη Διεύθυνση Β/θμιας Εκπαίδευσης, γι' αυτό σε κάθε Διεύθυνση θα συσταθεί Δομή Διάγνωσης, Αξιολόγησης, Εκπαίδευσης και Υποστήριξης ΑμΕΑ (Δ.Δ.Α.Ε.Υ.ΑΜ.Ε.Α) το οποίο θα έχει τη διοικητική και παιδαγωγική εποπτεία.

9 Δομές Β/θμιας Εκπαίδευσης

1. Συμβουλευτική Νέων (Σ.Ν.)
2. Επαγγελματικού Προσανατολισμού και Σταδιοδρομίας (Δ.Ε.Π.Σ.)
3. Διάγνωσης, Αξιολόγησης, Εκπαίδευσης και Υποστήριξης ΑμΕΑ (Δ.Α.Ε.Υ.ΑΜ.Ε.Α)
4. Φυσικής Αγωγής και Αθλητισμού Νέων (Δ.Φ.Α.Α.Ν)
5. Επιμόρφωσης και Δια Βίου Μάθησης (Δ.Ε.Δ.Β.Μ.Ε)
6. Διοικητικής Υποστήριξης και Εξοπλισμού (Δ.Δ.Υ.Ε.)
7. Σπουδών και Μαθητικών Θεμάτων (Δ.Σ.Μ.Θ.)

9.1 Συμβουλευτική Νέων (Σ.Ν.)

Η Συμβουλευτική Νέων (Σ.Ν.) αναβαθμίζει το θεσμό των Συμβουλευτικών Σταθμών των Νέων (Σ.Τ.Ν.) με έργο την εφαρμογή, στήριξη και παρακολούθηση προγραμμάτων αγωγής υγείας για τους μαθητές, την οργάνωση σχετικών προγραμμάτων επιμόρφωσης για τους εκπαιδευτικούς και την παραγωγή εκπαιδευτικού υλικού, την ευαισθητοποίηση της ευρύτερης κοινότητας σε θέματα αγωγής υγείας καθώς και την ψυχοκοινωνική κάλυψη των αναγκών των σχολικών μονάδων κάθε Διεύθυνσης Β/θμιας Εκπαίδευσης περιλαμβάνοντας μεταξύ άλλων και τη συμβουλευτική γονέων.

Θα ιδρυθούν πενήντα εννέα (59) Σ.Ν. σε όλη τη χώρα - μια για κάθε Διεύθυνση Α/θμιας και Β/θμιας Εκπαίδευσης- με σκοπό την κάλυψη των αναγκών των σχολικών μονάδων, καθώς οποιεσδήποτε παρεμβάσεις είναι αποτελεσματικότερες όταν εισάγονται σε μικρή ηλικία.

Οι Σ.Ν. θα υλοποιούν τις δράσεις:

- α) ψυχοκοινωνικής στήριξης για την προαγωγή ψυχικής υγείας και τη σχολική προσαρμογή και
- β) υγιεινής διατροφής και σωματικής άσκησης σύμφωνα με την ευρωπαϊκή πολιτική για την πρόληψη του υπερβολικού βάρους, της παχυσαρκίας, των χρόνιων παθήσεων και τη βελτίωση της ατομικής φυσικής κατάστασης.

Έργο της Συμβουλευτικής Νέων θα είναι:

- **Η εφαρμογή, στήριξη και παρακολούθηση προγραμμάτων Αγωγής Υγείας για τους μαθητές/τριες**, η διανομή εκπαιδευτικού υλικού, η συνεχής ενημέρωση και επιμόρφωση των εκπαιδευτικών, ιδιαίτερα αυτών που εφαρμόζουν σχετικά προγράμματα καθώς και η αξιολόγηση σε τακτά χρονικά διαστήματα των αποτελεσμάτων εφαρμογής των προγραμμάτων σε επίπεδο σχολείου και εκπαιδευτικής περιφέρειας,
- **Η ψυχοκοινωνική κάλυψη των αναγκών των σχολικών μονάδων** κάθε εκπαιδευτικής περιφέρειας. Οι Σ.Ν. θα έχουν τη δυνατότητα εντοπισμού, διάγνωσης, βραχείας ψυχολογικής παρέμβασης και παραπομπής των περιπτώσεων μαθητών/τριών που χρήζουν ιδιαίτερης ψυχολογικής αντιμετώπισης. Στο πλαίσιο αυτό παρέχουν και Συμβουλευτική Γονέων.
- **Η ευαισθητοποίηση της ευρύτερης κοινότητας** σε θέματα αγωγής υγείας.
- **Η εξατομικευμένη παροχή υπηρεσιών** πρόληψης, διάγνωσης, παρέμβασης

και παραπομπής περιπτώσεων που χρήζουν ιδιαίτερης ψυχολογικής στήριξης.

Για την αποτελεσματική λειτουργία των Σ.Ν. και τη στήριξη των δράσεων τους, το ανθρώπινο δυναμικό στελέχωσης τους θα απαρτίζεται από:

1. Ένα ψυχολόγο με ειδίκευση στη σχολική ή συμβουλευτική ψυχολογία,
2. Ένα ειδικό παιδαγωγό,
3. Ένα (κοινωνικό λειτουργό ή επισκέπτη υγείας,
4. Ένα ειδικό της διατροφής ή/και της άσκησης,
5. Ένα αποσπασμένο εκπαιδευτικό με ειδικά προσόντα (*Ενδεικτικά: δεύτερο πτυχίο ψυχολογίας ή μεταπτυχιακό δίπλωμα ειδίκευσης στη σχολική ψυχολογία ή άλλους κλάδους της ψυχολογίας*) ως υπεύθυνο στο Διοικητικό και Επιστημονικό μέρος,
6. Ένα άτομο για γραμματειακή υποστήριξη.

Για την υλοποίηση αυτής της υποστηρικτικής δομής οι προβλεπόμενες ενέργειες για την στελέχωση, τον εξοπλισμό των Σ.Ν. την ανάπτυξη τους και την παραγωγή στελεχών τους είναι οι εξής:

- **Στελέχωση Σ.Ν.:** Απόσπαση πενήντα εννέα (59) εκπαιδευτικών οι οποίοι θα έχουν τη θέση του υπεύθυνου κάθε δομής.
- **Εξοπλισμός Σ.Ν.:** Προμήθεια από ΟΣΚ ή ανακατανομή από υπάρχουσες δομές ηλεκτρονικού εξοπλισμού και εξοπλισμού γραφείων
- **Στέγαση Σ.Ν.:** Θα στεγαστούν σε χώρους των πρώην Ν.Ε.Λ.Ε. ή σε χώρους σχολικών μονάδων της Α/θμιας ή Β/θμιας Εκπαίδευσης.
- **Επιμόρφωση και Ευαισθητοποίηση:** Οργάνωση και υλοποίηση επιμορφωτικών προγραμμάτων για την εκπαίδευση των στελεχών (*εκπαιδευτικοί και ειδικό επιστημονικό προσωπικό*) και των φοιτητών πρακτικής άσκησης των Σ.Ν., ημερίδες ενημέρωσης - ευαισθητοποίησης των εκπαιδευτικών των σχολικών μονάδων, ημερίδες ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης γονέων καί την δημιουργία εκπαιδευτικού και προωθητικού υλικού.
- **Υλοποίηση ειδικών προγραμμάτων Σ.Ν.:** Ανάπτυξη ειδικών προγραμμάτων που θα αναπτυχθούν και θα προδιαγραφούν με βάση τις ειδικότερες ανάγκες που θα διαπιστωθούν. Τα προγράμματα αυτά μπορεί να είναι εθνικά ή τοπικά και να καλύπτουν μία ή περισσότερες εκπαιδευτικές βαθμίδες.
- **Αξιολόγηση Σ.Ν.:** Ανάπτυξη μεθοδολογίας για την αξιολόγηση της ανάπτυξης και λειτουργίας τους. Θα αναπτυχθεί πληροφοριακό σύστημα για την

διαρκή υποστήριξη και αξιολόγηση των Σ.Ν. και την ανάπτυξη και συντήρηση συστήματος εξ' αποστάσεως υποστήριξης της συμβουλευτικής.

9.2 Δομή Επαγγελματικού Προσανατολισμού και Σταδιοδρομίας (Δ.Ε.Π.Σ.)

Η δομή Επαγγελματικού Προσανατολισμού και Σταδιοδρομίας (Δ.Ε.Π.Σ.) αναβαθμίζει το θεσμό των Κέντρων Συμβουλευτικής και Προσανατολισμού (Κ.Ε.Σ.Υ.Π.) που λειτουργούν στη Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση με έργο την εφαρμογή, στήριξη και παρακολούθηση προγραμμάτων Επαγγελματικού Προσανατολισμού και Συμβουλευτικής για τους μαθητές των σχολικών μονάδων κάθε Διεύθυνσης Β/θμιας Εκπαίδευσης.

Στοχεύει στην αναμόρφωση, βελτίωση, επέκταση και ενίσχυση του ανωτέρω θεσμού, καθώς η εδραίωση του κρίνεται επιτακτική προκειμένου οι εκπαιδευτικοί, οι μαθητές και οι γονείς να ανταποκρίνονται επιτυχώς στις αυξανόμενες απαιτήσεις της εκπαίδευσης, της αγοράς εργασίας, του σύγχρονου τρόπου ζωής και της ορθής επιλογής της εκπαιδευτικής και μελλοντικής επαγγελματικής ανέλιξής τους με ορθολογικά κριτήρια.

Θα ιδρυθούν πενήντα εννέα Δ.Ε.Π.Σ. σε όλη τη χώρα - ένα για κάθε Διεύθυνση Β/θμιας Εκπαίδευσης- για την κάλυψη των αναγκών των σχολικών μονάδων της Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης καθώς οι παρεμβάσεις στον τομέα αυτό θα είναι αποτελεσματικότερες όταν εισάγουν ορθολογικά και μετρήσιμα στοιχεία.

Οι δομές Ε.Π.Σ. θα υλοποιούν τις δράσεις:

- α) Επαγγελματικού Προσανατολισμού
- β) Αξιολόγησης προσόντων και κλίσεων των μαθητών και
- γ) Συμβουλευτικής και Οδηγητικής μαθητών και Γονέων

Έργο τους θα είναι:

- **Η εφαρμογή, στήριξη και παρακολούθηση προγραμμάτων Επαγγελματικού Προσανατολισμού** για τους μαθητές/τριες, η διανομή εκπαιδευτικού υλικού, η συνεχής ενημέρωση και επιμόρφωση των εκπαιδευτικών, ιδιαίτερα αυτών που εφαρμόζουν σχετικά προγράμματα και διδάσκουν το μάθημα, καθώς και η αξιολόγηση σε τακτά χρονικά διαστήματα των αποτελεσμάτων εφαρμογής των προγραμμάτων σε επίπεδο σχολείου και Διεύθυνσης,
- **Η κάλυψη των αναγκών Συμβουλευτικής και Οδηγητικής των σχολικών μονάδων** κάθε Διεύθυνσης. Θα έχουν τη δυνατότητα εντοπισμού, διάγνωσης και επιμέτρησης των ειδικών και ιδιαίτερων προσόντων και κλίσεων των μαθητών/τριών σε όλους τους τύπους σχολικών μονάδων της Β/θμιας Εκ-

παίδευσης. Στο πλαίσιο αυτό παρέχουν και Συμβουλευτική και Οδηγητική Γονέων.

- **Η ευαισθητοποίηση της ευρύτερης κοινότητας και των Κοινωνικών Φορέων** των τοπικών κοινωνιών σε θέματα τάσεων της αγοράς εργασίας και των απαιτούμενων επαγγελματικών ικανοτήτων - προσόντων για τους νεοεισερχόμενους στην αγορά εργασίας των τοπικών οικονομιών.
- **Η διάγνωση και κατηγοριοποίηση των κλίσεων και ενδιαφερόντων** του μαθητικού πληθυσμού σε συνδυασμό με τα βιολογικά και νοητικά του προσόντα.
- **Η εξατομικευμένη παροχή υπηρεσιών** διάγνωσης, παρέμβασης, Συμβουλευτικής και Οδηγητικής, περιπτώσεων που χρήζουν ιδιαίτερης αντιμετώπισης.
- **Η έρευνα εκπαιδευτικών αναγκών στις τοπικές κοινωνίες**, η σύνταξη προτάσεων βελτίωσης, αναμόρφωσης και προσαρμογής των προγραμμάτων σπουδών των ειδικοτήτων της Τεχνικής Επαγγελματικής Σχολής, οι προτάσεις εισαγωγής νέων επαγγελματικών ειδικοτήτων καθώς και η εισήγηση λειτουργίας των ειδικοτήτων εξειδίκευσης της Τεχνικής Επαγγελματικής Σχολής κάθε εκπαιδευτικό έτος.
- **Η βελτίωση της ποιότητας ενημέρωσης των εκπαιδευτικών, των μαθητών και των γονέων** σε θέματα εκπαιδευτικής και επαγγελματικής ανέλιξης, μέσω δράσεων προώθησης της γνώσης για το εκπαιδευτικό σύστημα, τις συνθήκες και τάσεις της αγοράς εργασίας και τα χαρακτηριστικά και τις προοπτικές κάθε επαγγέλματος, ανάλογα με τις βιολογικές και νοητικές ικανότητες, τις κλίσεις και τις ικανότητες απόκτησης δεξιοτήτων κάθε μαθητή.

Για να είναι αποτελεσματική η λειτουργία τους πρέπει να στελεχώνονται από το παρακάτω ανθρώπινο δυναμικό:

1. Ένα Ψυχολόγο με ειδικευση στην Οδηγητική ή Συμβουλευτική Ψυχολογία,
2. Ένα ειδικό παιδαγωγό με εξειδίκευση στον Επαγγελματικό Προσανατολισμό
3. Ένα Οικονομολόγο με ειδικευση στην οικονομική έρευνα
4. Ένα ειδικό στην Αγορά Εργασίας
5. Ένα αποσπασμένο εκπαιδευτικό με ειδικά προσόντα (*Ενδεικτικά: δεύτερο πτυχίο ψυχολογίας ή μεταπτυχιακό δίπλωμα ειδίκευσης στην Οδηγητική ή άλλους κλάδους της ψυχολογίας*) ως υπεύθυνο στο Διοικητικό και Επιστημονικό μέρος
6. Ένα άτομο για γραμματειακή υποστήριξη.

Οι προβλεπόμενες ενέργειες για την υλοποίηση και στελέχωση αυτής της δομής είναι οι εξής:

- **Απόσπαση πενήντα εννέα εκπαιδευτικών** οι οποίοι θα έχουν τη θέση του υπεύθυνου κάθε δομής, προμήθεια από ΟΣΚ ή ανακατανομή από υπάρχουσες δομές ηλεκτρονικού εξοπλισμού και εξοπλισμού γραφείων και στέγαση σε χώρους των πρώην Ν.Ε.Λ.Ε. ή σχολικών μονάδων .
- **Επιμόρφωση και Ευαισθητοποίηση:** Οργάνωση και υλοποίηση επιμορφωτικών προγραμμάτων για την εκπαίδευση των στελεχών (*εκπαιδευτικοί και ειδικό επιστημονικό προσωπικό*) και των φοιτητών πρακτικής άσκησης της Δ.Ε.Π.Σ., ημερίδες ενημέρωσης - ευαισθητοποίησης των εκπαιδευτικών των σχολικών μονάδων, ημερίδες ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης γονέων και δημιουργία εκπαιδευτικού και προωθητικού υλικού.
- **Αξιολόγηση Προγράμματος:** Αξιολόγηση της ανάπτυξης και λειτουργίας τους με τη βοήθεια πληροφοριακού συστήματος.

9.3 Δομή Διάγνωσης, Αξιολόγησης, Εκπαίδευσης και Υποστήριξης ΑμΕΑ (Δ.Δ.Α.Ε.Υ.ΑΜ.Ε.Α)

Θα ιδρυθούν πενήντα εννέα Δ.Δ.Α.Ε.Υ.ΑΜ.Ε.Α. σε όλη τη χώρα - ένα για κάθε Διεύθυνση- με σκοπό την εποπτεία των ΚΕΔΔΥ και την εξυπηρέτηση των αναγκών των σχολικών μονάδων της Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης καθώς οι παρεμβάσεις στον τομέα αυτό θα είναι αποτελεσματικότερες όταν εισάγουν ορθολογικά και μετρήσιμα στοιχεία.

Έργο των Δ.Δ.Α.Ε.Υ.ΑΜ.Ε.Α. θα είναι:

- **Η εφαρμογή, στήριξη και παρακολούθηση προγραμμάτων Εκπαίδευσης** για τους μαθητές/τριες ΑμΕΑ, η διανομή εκπαιδευτικού υλικού και η συνεχής ενημέρωση και επιμόρφωση των εκπαιδευτικών.
- **Η ευαισθητοποίηση της ευρύτερης κοινότητας** και των Κοινωνικών Φορέων των τοπικών κοινωνιών σε θέματα ΑμΕΑ.
- **Η εξατομικευμένη παροχή υπηρεσιών** διάγνωσης, παρέμβασης, Συμβουλευτικής και Οδηγητικής περιπτώσεων που χρήζουν ιδιαίτερης αντιμετώπισης.
- **Η έρευνα εκπαιδευτικών αναγκών για ΑμΕΑ** στις τοπικές κοινωνίες, η σύνταξη προτάσεων βελτίωσης, αναμόρφωσης και προσαρμογής των προγραμμάτων σπουδών για ΑμΕΑ των ειδικοτήτων της Τεχνικής Επαγγελμα-

τικής Σχολής, οι προτάσεις εισαγωγής νέων επαγγελματικών ειδικοτήτων καθώς και η εισήγηση λειτουργίας των ειδικοτήτων εξειδίκευσης της Τεχνικής Επαγγελματικής Σχολής κάθε εκπαιδευτικό έτος.

- **Η αξιολόγηση του εκπαιδευτικού έργου** στα Σχολεία Ειδικής Αγωγής της οικείας Διεύθυνσης Β/θμιας Εκπαίδευσης, καθώς και των εκπαιδευτικών που υπηρετούν σε αυτά.

Για την αποτελεσματική τους λειτουργία θα στελεχώνονται από:

1. Ένα αποσπασμένο εκπαιδευτικό με ειδικά προσόντα (*Ενδεικτικά: δεύτερο πτυχίο ψυχολογίας ΑμΕΑ ή μεταπτυχιακό δίπλωμα ειδίκευσης στην Οδηγητική ΑμΕΑ ή άλλους κλάδους της ψυχολογίας*) ως υπεύθυνο στο Διοικητικό και Επιστημονικό μέρος
2. Ένα αποσπασμένο εκπαιδευτικό Β/θμιας εκπαίδευσης με εξειδίκευση στην Ειδική Αγωγή
3. Ένα ειδικό στον επαγγελματικό προσανατολισμό των ΑμΕΑ
4. Ένα Κοινωνικό Λειτουργό
5. Ένα διοικητικό υπάλληλο με πιστοποίηση στη πληροφορική για γραμματειακή υποστήριξη

9.4 Δομή Φυσικής Αγωγής και Αθλητισμού (Δ.Φ.Α.Α.)

Στόχο έχει την αναμόρφωση, βελτίωση, επέκταση και ενίσχυση των Γ.Φ.Α. Θα ιδρυθούν πενήντα εννέα Δ.Φ.Α.Α. - μία για κάθε Διεύθυνση -.

Θα υλοποιούν τις δράσεις:

- **Προγραμματισμού και Συντονισμού της Φυσικής Αγωγής** και των αθλητικών δραστηριοτήτων σε κάθε σχολική μονάδα της Β/θμιας Εκπαίδευσης
- **Αξιολόγησης και κατηγοριοποίησης** των ιδιαίτερων αθλητικών χαρακτηριστικών και ικανοτήτων των μαθητών.
- **Οργάνωσης - Προγραμματισμού και διεξαγωγής αθλητικών ομαδικών δραστηριοτήτων** σε κάθε Διεύθυνση Εκπαίδευσης (*Ενδοσχολικοί Αθλητικοί Αγώνες - Σχολικά Πρωταθλήματα*).
- **Συνεργασία** με τη Συμβουλευτική Νέων (Σ.Ν.) και τη Δομή Διάγνωσης, Αξιολόγησης, Εκπαίδευσης και Υποστήριξης ΑμΕΑ (Δ.Δ.Α.Ε.Υ.ΑΜ.Ε.Α.) όπου απαιτείται.

Για την αποτελεσματική τους λειτουργία θα στελεχώνονται από:

1. Ένα αποσπασμένο εκπαιδευτικό Φυσικής Αγωγής με ειδικευση στη διοργάνωση Αθλητικών δραστηριοτήτων.
2. Ένα αποσπασμένο εκπαιδευτικό Φυσικής Αγωγής με εξειδίκευση στις αθλητικές δραστηριότητες παιδιών και εφήβων.
3. Ένα αποσπασμένο εκπαιδευτικό Φυσικής Αγωγής με εξειδίκευση στις αθλητικές δραστηριότητες ΑμΕΑ,
4. Ένα διοικητικό υπάλληλο με πιστοποίηση στη πληροφορική για γραμματειακή υποστήριξη

9.5 Δομή Επιμόρφωσης και Δια Βίου Μάθησης (Δ.Ε.Δ.Β.Μ.)

Σκοπός της είναι ο προγραμματισμός και συντονισμός επιμορφωτικών δράσεων για τους εκπαιδευτικούς και τους γονείς αρμοδιότητας της οικείας Διεύθυνσης Β/θμιας Εκπαίδευσης, στις δομές των Π.Ε.Κ. που μετονομάζονται σε Κέντρα Επιμόρφωσης και Δια Βίου Μάθησης Εκπαιδευτικών (Κ.Ε.Δ.Β.Μ.Ε.) και τα οποία θα πιστοποιούνται με την έναρξη κάθε σχολικής χρονιάς, ευθύνη του Διευθυντή Β/θμιας.

Στελέχωση Κ.Ε.Δ.Β.Μ.Ε.

- α). ένας (1) Επόπτης Επιστημονικής & Παιδαγωγικής Καθοδήγησης που θα ορίζεται από το Διευθυντή Β/θμιας Εκπαίδευσης ως υπεύθυνος.
- β). ένας (1) διοικητικός υπάλληλος με πιστοποίηση στη πληροφορική για γραμματειακή υποστήριξη.

Στα Κ.Ε.Δ.Β.Μ.Ε. θα παρέχεται επιμόρφωση:

- Εισαγωγική και
- Περιοδική

9.6 Δομή Διοικητικής Μέριμνας και Εξοπλισμού (Δ.Δ.Υ.Ε.)

Θα συμβάλλει στον εξορθολογισμό της διαχείρισης καθώς και στον προγραμματισμό προϋπολογισμού δαπανών της Διεύθυνσης με σκοπό το μηδενισμό των άσκοπων δαπανών και την βελτίωση της δράσης «Προμήθεια εκπαιδευτικού και σχολικού εξοπλισμού».

Το Σχολείο του 21^{ου} Αιώνα - Επενδύοντας στη Γνώση / Πρόταση για μία νέα Β/θμια Εκπαίδευση / Μάιος 2011 / Παναγιώτης Ε. Καταγής - Θανάσης Ι. Νικολόπουλος - Νίκος Ι. Παρίκος

Οι αρμοδιότητες της δομής θα είναι:

1. Καταγραφή του υπάρχοντος, στις σχολικές μονάδες αρμοδιότητας, υλικο-τεχνικού και εποπτικού εξοπλισμού σε ψηφιακό αρχείο.
2. Προγραμματισμός και προμήθεια του απαραίτητου υλικού με βάση τις πραγματικές ανάγκες.

Θα στελεχώνεται από ένα (1) διοικητικό υπάλληλο.

9.7 Δομή Σπουδών και Μαθητικών Θεμάτων (Δ.Σ.Μ.Θ.)

Στόχο έχει στην αναμόρφωση, βελτίωση και συντονισμό δράσεων που έχουν σχέση με τα προγράμματα σπουδών και τα μαθητικά θέματα των σχολείων που υπάγονται στη Διεύθυνση.

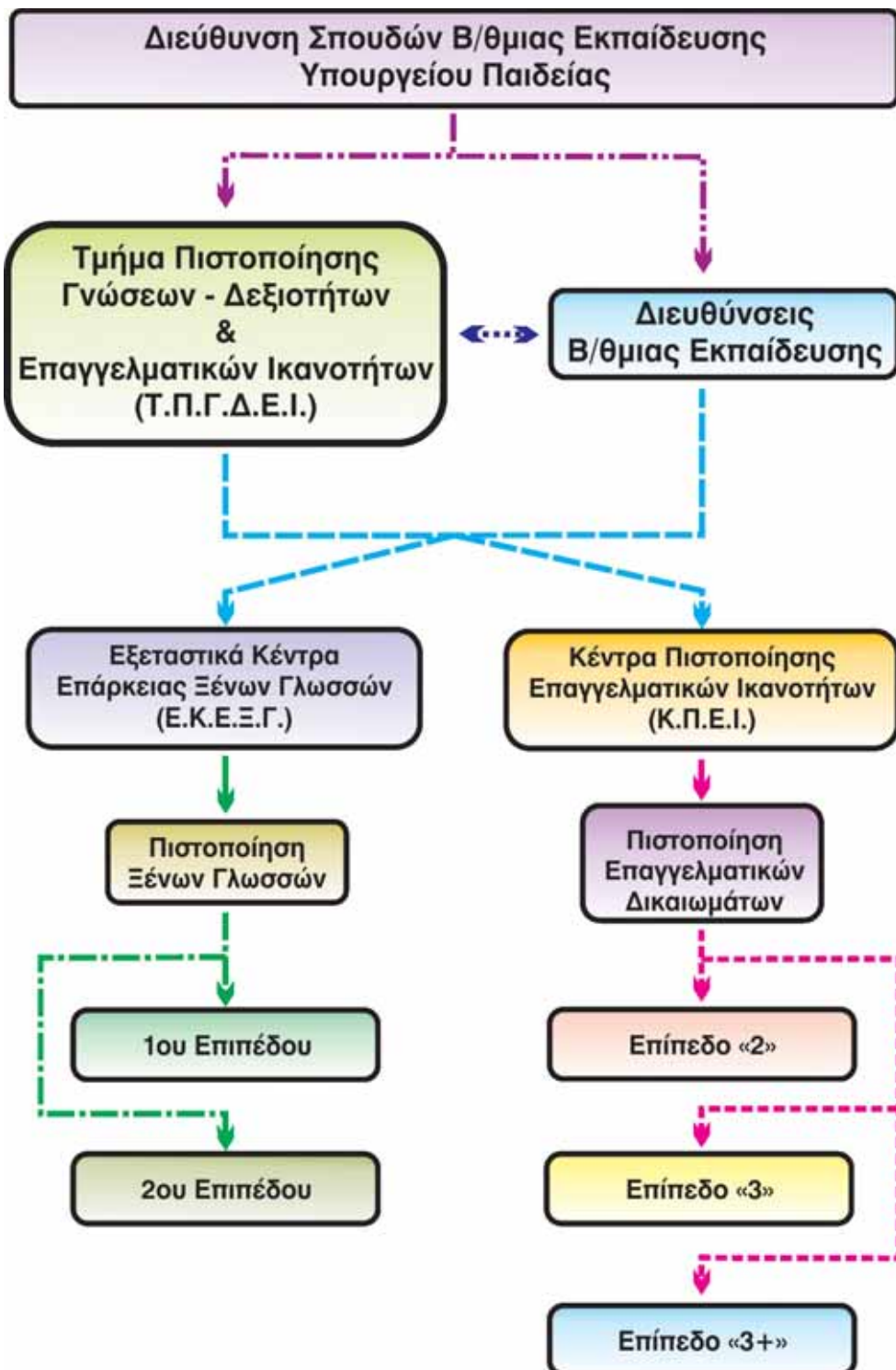
Θα υλοποιούν τις δράσεις:

- **Συντονισμού του εκπαιδευτικού έργου** κάθε σχολικής μονάδας αρμοδιότητας.
- **Παρακολούθησης και Αντιμετώπισης των μαθητικών θεμάτων** κάθε σχολικής μονάδας της οικείας Διεύθυνσης.
- **Οργάνωσης και Επίβλεψης** των ενδοσχολικών εξετάσεων όλων των σχολικών μονάδων.

Για την αποτελεσματική λειτουργία της θα στελεχώνεται από το απαραίτητο προσωπικό ευθύνη του Διευθυντή Β/θμιας.

10 Σύστημα Πιστοποίησης Β/θμιας Εκπαίδευσης

Με τη δομή αυτή το Υπουργείο Παιδείας θα παρέχει Πιστοποίηση γνώσεων, δεξιοτήτων και επαγγελματικών ικανοτήτων στους μαθητές και αποφοίτους της Β/θμιας Εκπαίδευσης καθώς και στους εκπαιδευτές επιμορφωτικών προγραμμάτων.

Ειδικότερα θα πιστοποιεί:

1. την επάρκεια γνώσης Ξένων Γλωσσών,
2. τα επαγγελματικά Δικαιώματα αποφοίτων Γυμνασίου, Λυκείου, Τεχνικής - Επαγγελματικής Σχολής, και Τεχνικής - Επαγγελματικής Σχολής Εξειδίκευσης,
3. τους εκπαιδευτές επιμορφωτικών ερογραμμάτων και
4. τις δομές και εγκαταστάσεις της Β/θμιας Εκπαίδευσης για τη λειτουργία τους ως Εξεταστικά Κέντρα και Κέντρα Επιμόρφωσης Εκπαιδευτικών.

10.1 Δομή Συστήματος

Στην Κεντρική Υπηρεσία του Υπουργείου Παιδείας ιδρύεται **Τμήμα Πιστοποίησης Γνώσεων, Δεξιοτήτων και Επαγγελματικών Ικανοτήτων για τους Μαθητές και Αποφοίτους της Β/θμιας Εκπαίδευσης (Τ.Π.Γ.Δ.Ε.Ι.)** που θα υπάγεται στη Διεύθυνση Σπουδών Β/θμιας Εκπαίδευσης.

Θα οργανώνει και θα υλοποιεί εξετάσεις Πιστοποίησης δύο φορές το χρόνο στις εγκαταστάσεις των σχολικών μονάδων της Β/θμιας Εκπαίδευσης όλης της χώρας σε συνεργασία με τις Δομές Επαγγελματικού Προσανατολισμού και Σταδιοδρομίας (Δ.Ε.Π.Σ.).

10.1.1 Πιστοποίηση Επάρκειας Ξένων Γλωσσών

Θα χορηγείται στους μαθητές Γυμνασίου, Λυκείου και Τεχνικής - Επαγγελματικής Σχολής πιστοποιητικό Επάρκειας Γνώσης Ξένων Γλωσσών 1^{ου} και 2^{ου} επιπέδου. Οι εξετάσεις θα πραγματοποιούνται σε σχολικές μονάδες της Β/θμιας Εκπαίδευσης, πιστοποιημένες ως Εξεταστικά Κέντρα (Ε.Κ.Ε.Ξ.Γ.), με τις ίδιες διαδικασίες που διεξάγονται οι γραπτές εξετάσεις της Γ' τάξης του Λυκείου κατά τις απογευματινές ώρες των εργάσιμων ημερών.

1. **1^ο Επίπεδο:** Το χορηγούμενο πιστοποιητικό θα είναι ισότιμο με το «Lower». Οι εξετάσεις για την απόκτησή του θα διεξάγονται έως την 30^η Οκτωβρίου *Το Σχολείο του 21^{ου} Αιώνα - Επενδύοντας στη Γνώση / Πρόταση για μία νέα Β/θμια Εκπαίδευση / Μάιος 2011 / Παναγιώτης Ε. Καταγής - Θανάσης Ι. Νικολόπουλος - Νίκος Ι. Παρίκος*

κάθε εκπαιδευτικού έτους. Σε αυτές θα έχουν δικαίωμα συμμετοχής απόφοιτοι του Δημοτικού Σχολείου και μαθητές Γυμνασίου, Λυκείου και Τεχνικής - Επαγγελματικής Σχολής, οι οποίοι είτε δεν συμμετείχαν είτε δεν ολοκλήρωσαν επιτυχώς την πρώτη προσπάθειά τους.

2. **2^ο Επίπεδο:** Το χορηγούμενο πιστοποιητικό θα είναι ισότιμο με το «Proficiency». Οι εξετάσεις αυτού του επιπέδου θα διεξάγονται από 15 Ιανουαρίου έως 15 Φεβρουαρίου κάθε εκπαιδευτικού έτους. Σε αυτές θα έχουν δικαίωμα συμμετοχής απόφοιτοι Δημοτικού Σχολείου και Γυμνασίου καθώς και μαθητές Λυκείου & Τεχνικής - Επαγγελματικής Σχολής, οι οποίοι είτε δεν συμμετείχαν είτε δεν ολοκλήρωσαν επιτυχώς την πρώτη προσπάθειά τους.
3. **Εξεταστικά Κέντρα Επάρκειας Ξένων Γλωσσών (Ε.Κ.Ε.Ξ.Γ.):** Σε κάθε Διεύθυνση Β/μιας Εκπαίδευσης θα πιστοποιούνται από το Τ.Π.Γ.Δ.Ε.Ι. τουλάχιστον δύο Ε.Κ.Ε.Ξ.Γ.. Υπεύθυνος σε καθένα από αυτά θα ορίζεται με απόφαση του Διευθυντή της οικείας Διεύθυνσης ο αρχαιότερος Επόπτης Επιστημονικής και Παιδαγωγικής Καθοδήγησης Ξένων Γλωσσών.
4. **Επιτροπές Εξετάσεων:** Οι εξετάσεις θα είναι Προφορικές και Γραπτές.
 - **Προφορικές Εξετάσεις:** Θα διενεργούνται από Επιτροπή στην οποία θα συμμετέχουν:
 - α). Ένας Επόπτης Επιστημονικής και Παιδαγωγικής Καθοδήγησης ειδικότητας αντίστοιχης με την εξεταζόμενη ξένη γλώσσα, ως Πρόεδρος και
 - β). Δύο εκπαιδευτικοί με ειδικότητα αντίστοιχη της εξεταζόμενης ξένης γλώσσας ως μέλη.
 - **Γραπτές Εξετάσεις:** Θα διεξάγονται από Επιτροπή την οποία θα συγκροτούν:
 - α). Ένας Επόπτης Επιστημονικής και Παιδαγωγικής Καθοδήγησης ειδικότητας αντίστοιχης με την εξεταζόμενη ξένη γλώσσα, ως Πρόεδρος και
 - β). Δύο εκπαιδευτικοί με ειδικότητα αντίστοιχη της εξεταζόμενης ξένης γλώσσας ως μέλη.

Οι Επιτροπές αυτές θα ορίζονται από τον Διευθυντή της οικείας Διεύθυνσης Β/θμιας Εκπαίδευσης, μετά από εισήγηση του Υπευθύνου Ε.Κ.Ε.Ξ.Γ.

- 5. Θέματα Εξετάσεων:** Θα αντλούνται, με κλήρωση, από τράπεζα θεμάτων που θα δημιουργείται από ομάδα εργασίας του Υπουργείου Παιδείας και θα διατηρείται σαν ψηφιακό αρχείο δεδομένων στην κεντρική υπηρεσία αυτού και στις κατά τόπους Διευθύνσεις Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης. Ο αριθμός τους για κάθε επίπεδο δεν μπορεί να είναι μικρότερος των δύο χιλιάδων (2.000), θα αναφέρονται στο σύνολο της διδακτέας ύλης και θα κατανέμονται ισόποσα και κατά αύξουσα κλίμακα βαθμού δυσκολίας σε τέσσερα αρχεία. Τα οριζόμενα θέματα θα προκύπτουν με κλήρωση από κάθε αρχείο. Στην αναφερόμενη Τράπεζα θα έχουν πρόσβαση οι Εκπαιδευτικοί και οι μαθητές.

Ο Διευθυντής Διεύθυνσης Σπουδών Β/θμιας Εκπαίδευσης του Υπουργείου Παιδείας θα συγκροτεί Επιτροπή ορισμού θεμάτων αποτελούμενη από:

- α) τον Προϊστάμενο του Τ.Π.Γ.Δ.Ε.Ι. ως Πρόεδρο,
- β) Τρεις Επόπτες Επιστημονικής & Παιδαγωγικής Καθοδήγησης Ξένων Γλωσσών αντίστοιχης ειδικότητας προς την εξεταζόμενη Ξένη Γλώσσα και
- γ) Δύο Επόπτες Επιστημονικής & Παιδαγωγικής Καθοδήγησης άλλων Ξένων Γλωσσών ως μέλη.

Τα θέματα θα προκύπτουν με κλήρωση και θα αποστέλονται σε όλα τα Ε.Κ.Ε.Ξ.Γ. με ευθύνη του Προέδρου της.

- 6. Δικαίωμα Συμμετοχής:** Θα έχουν οι απόφοιτοι Δημοτικού Σχολείου και οι μαθητές Γυμνασίου, Λυκείου και Τεχνικής - Επαγγελματικής Σχολής. Για να γίνουν δεκτοί θα προσκομίζουν στον Υπεύθυνο του Ε.Κ.Ε.Ξ.Γ. παράβολο, το οποίο θα χρησιμοποιείται για την κάλυψη των δαπανών των εξετάσεων πιστοποίησης.

10.1.2 Πιστοποίηση Γνώσεων, Δεξιοτήτων και Επαγγελματικών Ικανοτήτων

Στους αποφοίτους Γυμνασίου, Λυκείου και Τεχνικής - Επαγγελματικής Σχολής θα χορηγείται πιστοποιητικό επαγγελματικών δικαιωμάτων επιπέδου «2», «3» και «3+», ανάλογα με τα προβλεπόμενα τυπικά και ουσιαστικά προσόντα τους. Οι εξετάσεις θα δεξάγονται σε σχολικές μονάδες της Β/θμιας Τεχνικής - Επαγγελματικής Εκπαίδευσης, που θα λειτουργούν ως Κέντρα Πιστοποίησης Επαγγελματικών Ικανοτήτων (Κ.Π.Ε.Ι.), με τις ίδιες διαδικασίες που πραγματοποιούνται οι εξετάσεις της Γ΄ τάξης της Τεχνικής - Επαγγελματικής Σχολής.

- 1. Επίπεδο «2» για αποφοίτους Γυμνασίου:** Οι εξετάσεις θα διεξάγονται από 1^η έως 30^η Σεπτεμβρίου κάθε εκπαιδευτικού έτους κατά τις απογευματινές ώρες των εργάσιμων ημερών.

Το Σχολείο του 21^{ου} Αιώνα - Επενδύοντας στη Γνώση / Πρόταση για μία νέα Β/θμια Εκπαίδευση / Μάιος 2011 / Παναγιώτης Ε. Καταγής - Θανάσης Ι. Νικολόπουλος - Νίκος Ι. Παρίκος

Δικαίωμα Συμμετοχής: Θα έχουν οι απόφοιτοι Γυμνασίου των Κατευθύνσεων «Τεχνολογική» και «Υπηρεσιών», καθώς επίσης και οι μαθητές Λυκείου και Τεχνικής - Επαγγελματικής Σχολής, κάτοχοι απολυτηρίου Γυμνασίου των δύο αναφερόμενων Κατευθύνσεων, με βεβαιωμένη Μαθητεία δύο ετών ή Μαθητεία ενός έτους και επαγγελματική προϋπηρεσία ενός έτους ή επαγγελματική προϋπηρεσία δύο ετών από την κτήση του απολυτηρίου Γυμνασίου. Για να γίνουν δεκτοί θα προσκομίζουν στον Υπεύθυνο του Κ.Π.Ε.Ι. παράβολο το οποίο θα χρησιμοποιείται για την κάλυψη των δαπανών των εξετάσεων πιστοποίησης.

2. **Επίπεδο «3» για αποφοίτους Λυκείου:** Οι εξετάσεις πιστοποίησης θα πραγματοποιούνται από 1^η έως 30^η Οκτωβρίου κάθε εκπαιδευτικού έτους κατά τις απογευματινές ώρες των εργάσιμων ημερών.

Δικαίωμα Συμμετοχής: Θα έχουν οι κάτοχοι απολυτηρίου των Κατευθύνσεων «Τεχνολογική», «Υπηρεσιών» και «Περιβάλλοντος & Τροφίμων» του Λυκείου που έχουν βεβαιωμένη Μαθητεία δύο ετών. Για να γίνουν δεκτοί θα προσκομίζουν, στον Υπεύθυνο του Κ.Π.Ε.Ι. παράβολο που θα χρησιμοποιείται για την κάλυψη των δαπανών των εξετάσεων.

3. **Επίπεδο «3» για Πτυχιούχους Τεχνικής - Επαγγελματικής Σχολής:** Οι εξετάσεις θα δεξάγονται από 1^η έως 30^η Οκτωβρίου κάθε εκπαιδευτικού έτους κατά τις πρωϊνές ώρες των εργάσιμων ημερών.

Δικαίωμα Συμμετοχής: Θα έχουν οι Πτυχιούχοι Τεχνικής - Επαγγελματικής Σχολής με βεβαιωμένη Μαθητεία ενός έτους. Για να γίνουν δεκτοί θα προσκομίζουν στον Υπεύθυνο του Κ.Π.Ε.Ι. παράβολο το οποίο θα χρησιμοποιείται για την κάλυψη των δαπανών των εξετάσεων.

4. **Επίπεδο «3+» για Πτυχιούχους ετήσιου (1^{ου}) Προγράμματος Τεχνικής - Επαγγελματικής Σχολής Εξειδίκευσης:** Θα δεξάγονται από 1^η έως 30^η Νοεμβρίου κάθε εκπαιδευτικού έτους κατά τις πρωϊνές ώρες των εργάσιμων ημερών.

Δικαίωμα Συμμετοχής: Θα έχουν οι Πτυχιούχοι ετήσιου Προγράμματος Σπουδών της Τεχνικής - Επαγγελματικής Σχολής Εξειδίκευσης με βεβαιωμένη Μαθητεία ενός έτους. Για να γίνουν δεκτοί θα προσκομίζουν στον Υπεύθυνο του Κ.Π.Ε.Ι. παράβολο που θα χρησιμοποιείται για την κάλυψη των δαπανών των εξετάσεων πιστοποίησης.

5. **Επίπεδο «3» για Πτυχιούχους διετούς (2^{ου}) Προγράμματος Τεχνικής - Επαγγελματικής Σχολής Εξειδίκευσης:** Οι εξετάσεις θα δεξάγονται από 1^η έως 30^η Νοεμβρίου κάθε εκπαιδευτικού έτους κατά τις πρωϊνές ώρες των εργάσιμων ημερών.

Δικαίωμα Συμμετοχής: Θα έχουν οι Πτυχιούχοι διετούς προγράμματος Τεχνικής - Επαγγελματικής Σχολής Εξειδίκευσης με βεβαιωμένη Μαθητεία ενός έτους. Για να γίνουν δεκτοί θα προσκομίζουν στον Υπεύθυνο του Κ.Π.Ε.Ι. παράβολο το οποίο θα χρησιμοποιείται για την κάλυψη των δαπανών των εξετάσεων.

6. Επίπεδο «3+» για Πτυχιούχους διετούς (2^{ου}) Προγράμματος Τεχνικής - Επαγγελματικής Σχολής Εξειδίκευσης: Οι εξετάσεις θα διενεργούνται από 1^η έως 30^η Νοεμβρίου κάθε εκπαιδευτικού έτους κατά τις πρωϊνές ώρες των εργάσιμων ημερών.

Δικαίωμα Συμμετοχής: Θα έχουν οι Πτυχιούχοι διετούς προγράμματος Τεχνικής - Επαγγελματικής Σχολής Εξειδίκευσης με βεβαιωμένη Μαθητεία δύο ετών. Για να γίνουν δεκτοί θα προσκομίζουν στον Υπεύθυνο του Κ.Π.Ε.Ι. παράβολο που θα χρησιμοποιείται για την κάλυψη των δαπανών των εξετάσεων πιστοποίησης.

7. Κέντρα Πιστοποίησης Επαγγελματικών Ικανοτήτων (Κ.Π.Ε.Ι.): Σε κάθε Διεύθυνση Β/μιας Εκπαίδευσης θα πιστοποιούνται από το Τ.Π.Γ.Δ.Ε.Ι. τουλάχιστον ένα Κ.Π.Ε.Ι. για τις γραπτές εξετάσεις και ένα άλλο για τις πρακτικές - εργαστηριακές. Υπεύθυνος κάθε Κ.Π.Ε.Ι. θα ορίζεται, με απόφαση του Διευθυντή της οικείας Διεύθυνσης, Επόπτης Επιστημονικής και Παιδαγωγικής Καθοδήγησης ειδικότητας αντίστοιχης με τα αντικείμενα πιστοποίησης.

8. Επιτροπές Εξετάσεων: Οι εξετάσεις θα είναι θα είναι Γραπτές και Πρακτικές - Εργαστηριακές (*πιστοποίηση δεξιοτήτων*).

- **Γραπτές Εξετάσεις:** θα διενεργούνται από Επιτροπή στην οποία θα συμμετέχουν κατά περίπτωση:

α). Ένας Επόπτης Επιστημονικής και Παιδαγωγικής Καθοδήγησης ειδικότητας αντίστοιχης με το εξεταζόμενο θεματικό επαγγελματικό αντικείμενο, ως Πρόεδρος και

β). Δύο εκπαιδευτικοί αντίστοιχης ειδικότητας ως μέλη.

- **Πρακτικές - Εργαστηριακές:** Θα διεξάγονται από Επιτροπή την οποία θα συγκροτούν:

α). Ο Διευθυντής του οικείου ΣΕΚ ως Πρόεδρος και

β). Δύο εκπαιδευτικοί αντίστοιχης ειδικότητας ως εξεταστές πιστοποίησης ικανοτήτων και δεξιοτήτων.

Οι Επιτροπές των παραπάνω Εξετάσεων θα ορίζονται από το Διευθυντή της οικείας Διεύθυνσης Β/θμιας Εκπαίδευσης μετά από εισήγηση του Υπευθύνου Κ.Π.Ε.Ι..

9. Θέματα Γραπτών και Πρακτικών Εξετάσεων: Θα αντλούνται, με κλήρωση, από τράπεζα θεμάτων που θα δημιουργείται από ομάδα εργασίας του Υπουργείου Παιδείας και θα διατηρείται σαν ψηφιακό αρχείο δεδομένων στην κεντρική υπηρεσία αυτού και στις κατά τόπους Διευθύνσεις Δευτερο-

βάθμιας Εκπαίδευσης. Ο αριθμός τους για κάθε επίπεδο δεν μπορεί να είναι μικρότερος των δύο χιλιάδων (2.000), θα αναφέρονται στο σύνολο της διδασκτέας ύλης και θα κατανέμονται ισόποσα και κατά αύξουσα κλίμακα βαθμού δυσκολίας σε τέσσερα αρχεία. Τα οριζόμενα θέματα θα προκύπτουν με κλήρωση από κάθε αρχείο.

10.

Στην αναφερόμενη Τράπεζα θα έχουν πρόσβαση οι Εκπαιδευτικοί και οι υποψήφιοι.

Στις Πρακτικές - Εργαστηριακές εξετάσεις οι υποψήφιοι θα εξετάζονται στην ολοκλήρωση Τεχνικών Κατασκευών ή Ατομικών Εργασιών, ανάλογα με την επαγγελματική τους ειδικότητα. Τα αποτελέσματα αξιολόγησής αυτών θα αποτελούν μαζί με τις γραπτές εξετάσεις κριτήριο για την επιτυχή πιστοποίησή τους.

Ο Διευθυντής Διεύθυνσης Σπουδών Β/θμιας Εκπαίδευσης του Υπουργείου Παιδείας θα συγκροτεί Επιτροπή ορισμού θεμάτων αποτελούμενη από:

- α) τον Προϊστάμενο του Τ.Π.Γ.Δ.Ε.Ι. ως Πρόεδρο,
- β) Τρεις (3) Επόπτες Επιστημονικής & Παιδαγωγικής Καθοδήγησης ειδικότητας αντίστοιχης με το εξεταζόμενο θεματικό επαγγελματικό αντικείμενο και
- γ) Δύο (Επόπτες Επιστημονικής & Παιδαγωγικής Καθοδήγησης άλλων ειδικοτήτων).

Τα θέματα θα προκύπτουν με κλήρωση και θα αποστέλονται σε όλα τα Κ.Π.Ε.Ι. με ευθύνη του Προέδρου της.

10.1.3 Πιστοποίηση Εκπαιδευτών Επιμορφωτικών Προγραμμάτων

Θα χορηγείται σε εκπαιδευτικούς όλων των ειδικοτήτων και σε ελεύθερους επαγγελματίες αντίστοιχων προσόντων που επιθυμούν να εγγραφούν στο πίνακα πιστοποιημένων εκπαιδευτών που θα συντάσσεται από το Τμήμα Επιμόρφωσης και Δια Βίου Μάθησης της Διεύθυνσης Σπουδών Β/θμιας Εκπαίδευσης του Υπουργείου Παιδείας.

1. **Εξετάσεις Πιστοποίησης Εκπαιδευτών:** Θα διεξάγονται δύο φορές το χρόνο με ευθύνη του Τ.Ε.Δ.Β.Μ., στις πιστοποιημένες δομές της Β/θμιας Εκπαίδευσης.

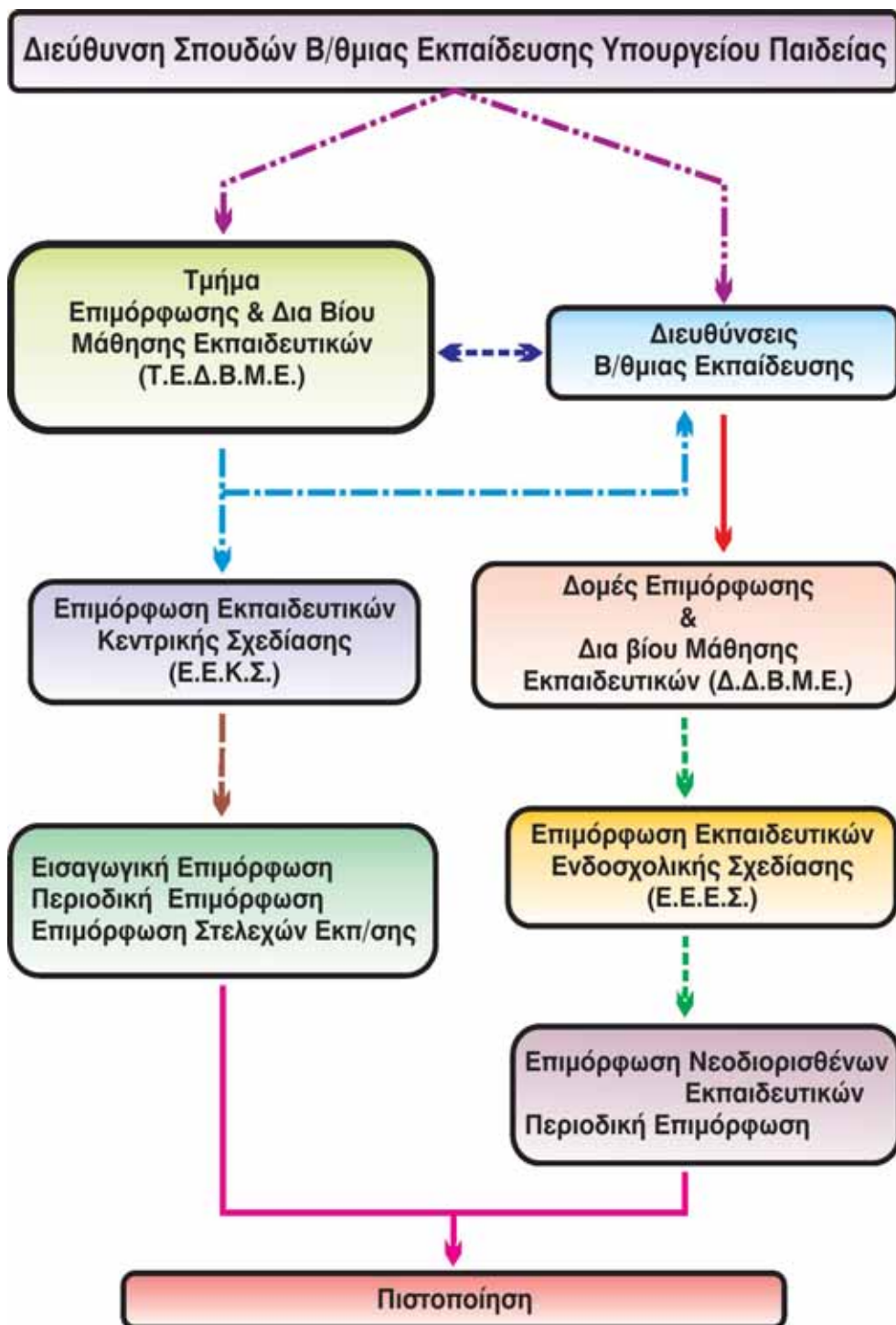
Δικαίωμα Συμμετοχής: Θα έχουν δικαίωμα συμμετοχής εκπαιδευτικοί όλων των κλάδων και ελεύθεροι επαγγελματίες αντίστοιχων τυπικών προσόντων με βεβαιωμένη επαγγελματική προϋπηρεσία μετά τη κτήση του πτυχί-

ου τους τουλάχιστον πέντε ετών. Για να γίνουν δεκτοί θα προσκομίζουν στον Υπεύθυνο του Κ.Π.Ε.Ι. παράβολο με δικαιούχο το Κέντρο Επιμόρφωσης και Δια Βίου Μάθησης Εκπαιδευτικών (Κ.Ε.Δ.Β.Μ.Ε.) που θα χρησιμοποιείται για την κάλυψη των δαπανών των παραπάνω εξετάσεων.

Κάθε άλλη υπάρχουσα δομή πιστοποίησης του Υπουργείου Παιδείας καταργείται.

11 Δομές Επιμόρφωσης και Δια Βίου Μάθησης Εκπαιδευτικών

Γενικά προγράμματα επιμόρφωσης, δυστυχώς, δεν υπήρξαν εκτός από το «Νέες Τεχνολογίες» (πληροφορική), που ενώ ξεκίνησε καλά στο δρόμο εγκαταλείφθηκε χωρίς να καλύψει το σύνολο των εκπαιδευτικών της Β/θμιας Εκπαίδευσης, όπως προέβλεπε η σχετική δράση.

Τα τελευταία χρόνια η παραγωγή νέων πληροφοριών διπλασιάζεται σε ετήσιο ρυθμό και προβλέπονται αυξητικές τάσεις αυτού του φαινομένου. Τούτο αντανακλά αρνητικά στο εκπαιδευτικό σύστημα της χώρας που λόγω δομών παραμένει δύσκαμπτο στην εισαγωγή νεωτερισμών και στην ανανέωση των παρεχόμενων γνώσεων.

Η προσαρμογή της Β/θμιας Εκπαίδευσης στις απαιτήσεις και προκλήσεις του 21^{ου} αιώνα μπορεί να γίνει μέσα από τη ποιοτική βελτίωση των στελεχών της. Αυτή μπορεί να υλοποιηθεί στη πράξη με προγράμματα ουσιαστικής επιμόρφωσης.

Όπως όμως έχει δείξει η εμπειρία στην Ελλάδα, αλλά και σε άλλες Ευρωπαϊκές χώρες, η συμμετοχή των εκπαιδευτικών στην επιμορφωτική διαδικασία δεν πρέπει να θεωρείται αυτονόητη.

Τα πιο σημαντικά ανασχετικά στοιχεία για τη συμμετοχή των εκπαιδευτικών σε προγράμματα επιμόρφωσης είναι η έλλειψη κινήτρων, ο μικρός αριθμός προσφερόμενων θέσεων, η κακή οργάνωση, το ωράριο διεξαγωγής και ο συγκεντρωτισμός των δομών της που δεν διευκολύνουν τη μετακίνηση από και προς αυτές, γεγονός που απαιτεί μεγάλο χρόνο και υψηλό κόστος.

11.1 Κίνητρα συμμετοχής και Προγράμματα Επιμόρφωσης

Για να υπερνικηθούν τα εμπόδια προσέλευσης και συμμετοχής των εκπαιδευτικών σε επιμορφωτικές δράσεις πρέπει να δημιουργηθούν ανάλογες αποκεντρωμένες δομές και να δοθούν κίνητρα, όπως:

- Οικονομική ωριαία ή εφάπαξ ενίσχυση στους συμμετέχοντες
- Μοριοδότηση για μισθολογική και διοικητική εξέλιξη
- Κάλυψη κόστους μετακινήσεων
- Πιστοποίηση

11.2 Τύποι και Κατηγορίες Επιμόρφωσης

Η επιμόρφωση και δια βίου μάθηση των εκπαιδευτικών θα διακρίνεται σε:

1. Επιμόρφωση Εκπαιδευτικών Κεντρικής Σχεδίασης (Ε.Ε.Κ.Σ.): Περιλαμβάνει επιμορφωτικές δράσεις πανελλαδικού χαρακτήρα και γενικών κατηγοριών όπως:

- Εισαγωγική επιμόρφωση
- Περιοδική επιμόρφωση
- Επιμόρφωση στελεχών εκπαίδευσης

Ο σχεδιασμός των επιμορφωτικών προγραμμάτων θα γίνεται από το Τμήμα Επιμόρφωσης και Δια Βίου Μάθησης Εκπαιδευτικών της Διεύθυνσης Σπουδών Β/θμιας Εκπαίδευσης του Υπουργείου Παιδείας και το θεματικό περιεχόμενό τους θα καλύπτει κυρίως τα εξής:

- Εισαγωγή στη Διδακτική των μαθημάτων
- Νέες εξελίξεις στις επιστήμες και τη Τεχνολογία
- Παιδαγωγικά θέματα
- Οργάνωση και Διοίκηση Σχολικών Μονάδων
- Διοίκηση Ανθρώπινου Δυναμικού
- Οδηγητική & Συμβουλευτική παιδιών και εφήβων
- Προσωπική και επαγγελματική ανάπτυξη των εκπαιδευτικών
- Ειδικά θέματα (περιβαλλοντική αγωγή, θεατρική αγωγή, κ.λ.π.)

2. Επιμόρφωση Εκπαιδευτικών Ενδοσχολικής Σχεδίασης (Ε.Ε.Ε.Σ.): Περιλαμβάνει δράσεις ενδοσχολικού χαρακτήρα και θεματικών κατηγοριών όπως:

- Επιμόρφωση νεοδιορισθέντων εκπαιδευτικών
- Περιοδική επιμόρφωση σε γνωστικά αντικείμενα όπως:
 1. Μαθητικά θέματα
 2. Νέες τεχνολογίες διδακτικής
 3. Θέματα επικοινωνίας με τους γονείς
 4. Σύγχρονος εκπαιδευτικός εξοπλισμός
 5. Πρακτικές Εργαστηριακών ασκήσεων και Δεξιοτήτων
 6. Παιδαγωγικά θέματα σε συνδυασμό με τις ιδιαιτερότητες του μαθητικού δυναμικού
 7. Νέες εξελίξεις στη Τεχνολογία και τις Επιστήμες
 8. Αντιμετώπιση Εκτάκτων και Επικίνδυνων περιστατικών

9. Αγωγή Υγείας
10. Επαγγελματικός Προσανατολισμός μαθητών σε σχέση με τις ανάγκες της τοπικής οικονομίας
11. Διαχείριση σχολικής περιουσίας και εξοπλισμού
12. Διοικητική και γραμματειακή υποστήριξη σχολικών μονάδων

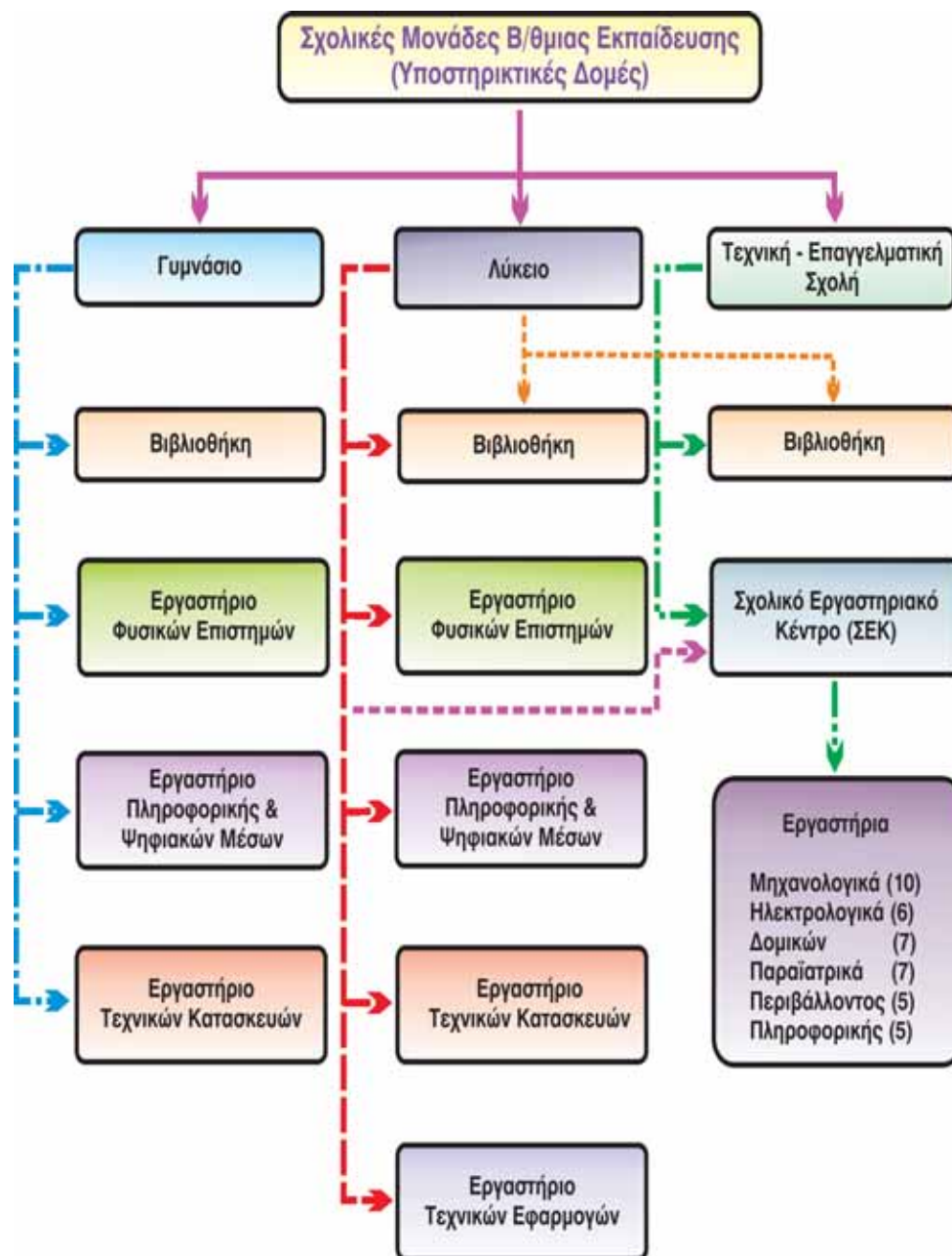
Ο σχεδιασμός των επιμορφωτικών προγραμμάτων και η υλοποίησή τους θα γίνεται από τον Διευθυντή της σχολικής μονάδας, θα εγκρίνεται από τη Δ.Ε.Δ.Β.Μ.Ε. της οικείας Διεύθυνσης Β/θμιας Εκπαίδευσης και θα γνωστοποιείται στο αρμόδιο Τμήμα της Διεύθυνσης Σπουδών του Υπουργείου Παιδείας.

Η χρονική διάρκεια των ενδοσχολικών επιμορφωτικών προγραμμάτων δεν μπορεί να είναι μικρότερη των 30 και μεγαλύτερη των 45 ωρών και η διεξαγωγή τους θα γίνεται υποχρεωτικά εκτός διδακτικού ωραρίου λειτουργίας της σχολικής μονάδας. Σ' αυτά αυτά θα διδάσκουν πιστοποιημένοι εκπαιδευτές, κατά προτίμηση αυτοί που περιλαμβάνονται στη σχετική λίστα της Δ.Ε.Δ.Β.Μ.Ε. της οικείας Διεύθυνσης Β/θμιας Εκπαίδευσης, από την οποία και θα αξιολογούνται.

Δειγματοληπτικό δε έλεγχο θα ασκεί και το αρμόδιο Τμήμα της Διεύθυνσης Σπουδών του Υπουργείου Παιδείας.

Στους συμμετέχοντες εκπαιδευτικούς θα χορηγείται πιστοποίηση μετά από εξετάσεις στο τέλος του επιμορφωτικού προγράμματος.

12 Εκπαιδευτικές Δομές Σχολικών Μονάδων

Σε κάθε σχολική μονάδα της Β/θμιας Εκπαίδευσης, ανάλογα με τη βαθμίδα και τον τύπο της, δημιουργούνται οι παρακάτω εκπαιδευτικές δομές.

12.1 Σχολικές Βιβλιοθήκες

Σε κάθε σχολική μονάδα της Β/θμιας Εκπαίδευσης δημιουργείται βιβλιοθήκη, η οποία διοικητικά θα υπάγεται απευθείας στο Διευθυντή που θα φέρει και την ευθύνη λειτουργίας της. Θα διαθέτει αναγνωστήριο, έντυπο και ψηφιακό υλικό καθώς και εξοπλισμό αναπαραγωγής και βιβλιοδεσίας του.

Ο υπεύθυνος της θα διανέμει σε εκπαιδευτικούς και μαθητές το δωρεάν παρεχόμενο από το Υπουργείο Παιδείας ψηφιακό εκπαιδευτικό υλικό και θα διχειρίζεται δανειστικά προς αυτούς το αντίστοιχο έντυπο (βιβλία) που θα λαμβάνει σε περιορισμένο αριθμό. Θα διαχειρίζεται επίσης τον εκπαιδευτικό εξοπλισμό ψηφιακής τεχνολογίας (Ψηφιοπινακίδες, Προβολείς ψηφιακών δεδομένων, Φορητοί Η/Υ, Οπτικοακουστικά μέσα, κλπ.) της σχολικής μονάδας.

Στη βιβλιοθήκη θα έχουν πρόσβαση οι Εκπαιδευτικοί, οι Μαθητές και οι Γονείς τους, καθώς και οι τοπικοί κοινωνικοί εταίροι με απόφαση του Διευθυντή Β/θμιας Εκπαίδευσης ύστερα από αιτιολογημένη εισήγηση του Διευθυντή της σχολικής μονάδας.

Υπεύθυνοι βιβλιοθηκών θα τοποθετηθούν Πτυχιούχοι βιβλιοθηκονόμοι ή εφόσον δεν είναι δυνατή η πρόσληψη τους, εκπαιδευτικοί που είναι υπεράριθμοι. Η τοποθέτηση τους θα γίνεται για χρονικό διάστημα τεσσάρων ετών ύστερα από απόφαση του οικείου ΠΥΣΔΕ.

12.2 Εργαστήρια Γυμνασίου

1. **Εργαστήριο Φυσικών Επιστημών:** Θα διαθέτει εκπαιδευτικό εξοπλισμό εργαστηριακών ασκήσεων στους τομείς τη Φυσικής, της Χημείας, της Μετρολογίας, της Ηλεκτρολογίας και της Ηλεκτρονικής. Ως Υπεύθυνος Λειτουργίας θα τοποθετείται εκπαιδευτικός με ελάχιστο ημερήσιο ωράριο επτά διδακτικών ωρών αποκλειστικά σε αυτό.
2. **Εργαστήριο Πληροφορικής και Ψηφιακών Μέσων:** Θα διαθέτει εκπαιδευτικό εξοπλισμό εργαστηριακών ασκήσεων στους τομείς Πληροφορικής και Οπτικοακουστικών Ψηφιακών Μέσων. Ως Υπεύθυνος Λειτουργίας θα τοποθετείται εκπαιδευτικός με ελάχιστο ημερήσιο ωράριο επτά διδακτικών ωρών αποκλειστικά σε αυτό.
3. **Εργαστήριο Τεχνικών Κατασκευών:** Θα διαθέτει εκπαιδευτικό εξοπλισμό εργαστηριακών ασκήσεων στους τομείς Μηχανολογικών κατασκευών, Τεχνολογίας Αυτοκινήτου και Τεχνικών (Ξύλινων) Κατασκευών. Ως Υπεύθυνος Λειτουργίας θα τοποθετείται εκπαιδευτικός με ελάχιστο ημερήσιο ωράριο επτά διδακτικών ωρών αποκλειστικά σε αυτό.

Υπεύθυνος Λειτουργίας Εργαστηρίου: Χρεώνεται τον εξοπλισμό του, έχει την αποκλειστική ευθύνη συντήρησης και χρήσης του, φροντίζει για τη διατήρησή του σε καλή κατάσταση, υποβοηθά το εκπαιδευτικό προσωπικό στην προετοιμασία και διεξαγωγή των ασκήσεων, επισκευάζει τον εργαστηριακό εξοπλισμό του και έχει την ευθύνη φύλαξής του.

12.3 Εργαστήρια Λυκείου

1. **Εργαστήριο Φυσικών Επιστημών:** Θα διαθέτει εκπαιδευτικό εξοπλισμό εργαστηριακών ασκήσεων στους τομείς τη Φυσικής, της Χημείας, της Μετρολογίας, της Ηλεκτρολογίας και της Ηλεκτρονικής. Ως Υπεύθυνος Λειτουργίας θα τοποθετείται εκπαιδευτικός με ελάχιστο ημερήσιο ωράριο επτά διδακτικών ωρών αποκλειστικά σε αυτό.
2. **Εργαστήριο Πληροφορικής και Ψηφιακών Μέσων:** Θα διαθέτει εκπαιδευτικό εξοπλισμό εργαστηριακών ασκήσεων στους τομείς Πληροφορικής και Οπτικοακουστικών Ψηφιακών Μέσων. Ως Υπεύθυνος Λειτουργίας θα τοποθετείται εκπαιδευτικός με ελάχιστο ημερήσιο ωράριο επτά διδακτικών ωρών αποκλειστικά σε αυτό.
3. **Εργαστήριο Τεχνικών Κατασκευών:** Θα διαθέτει εκπαιδευτικό εξοπλισμό εργαστηριακών ασκήσεων στους τομείς Μηχανολογικών Κατασκευών και Τεχνικών (Ξύλινων) Κατασκευών. Ως Υπεύθυνος Λειτουργίας θα τοποθετείται εκπαιδευτικός με ελάχιστο ημερήσιο ωράριο επτά διδακτικών ωρών αποκλειστικά σε αυτό.
4. **Εργαστήριο Τεχνικών Εφαρμογών:** Θα διαθέτει εξοπλισμό εργαστηριακών ασκήσεων σε μορφή εκπαιδευτικών προσομοιωτών στους τομείς Τεχνολογίας Αυτοκινήτων, Θερμικών Εγκαταστάσεων, Υδραυλικών Εγκαταστάσεων, Εγκαταστάσεων Ψύξης και Κλιματισμού, Ηλεκτρολογικών Εγκαταστάσεων, Ηλεκτρικών Μηχανών, Κτιριακών Εγκαταστάσεων, Οικιακών Ηλεκτρικών και Ηλεκτρονικών Συσκευών και Ηλεκτρονικών Υπολογιστών και Περιφερειακών Συσκευών Η/Υ. Ως Υπεύθυνος Λειτουργίας θα τοποθετείται εκπαιδευτικός με ελάχιστο ημερήσιο ωράριο επτά διδακτικών ωρών αποκλειστικά σε αυτό.

Υπεύθυνος Λειτουργίας Εργαστηρίου: Χρεώνεται τον εξοπλισμό του, έχει την αποκλειστική ευθύνη συντήρησης και χρήσης του, φροντίζει για τη διατήρησή του σε καλή κατάσταση, υποβοηθά το εκπαιδευτικό προσωπικό στην προετοιμασία και διεξαγωγή των ασκήσεων, επισκευάζει τον εργαστηριακό εξοπλισμό του και έχει την ευθύνη φύλαξής του.

12.4 Εργαστήρια Τεχνικής Επαγγελματικής Σχολής

Η Τεχνική - Επαγγελματική Σχολή **δεν θα διαθέτει εργαστήρια**. Η πρακτική άσκηση των μαθητών θα πραγματοποιείται στις δομές του ΣΕΚ.

13 Σχολικές Μονάδες - Οργάνωση - Διοίκηση - Χρηματοδότηση

Όλες οι Σχολικές Μονάδες της Β/θμιας Εκπαίδευσης θα στεγάζονται και λειτουργούν σε δημόσια κτίρια.

13.1 Διοικητική Δομή Σχολικών Μονάδων

Η διοικητική δομή τους ορίζεται σε:

- 1. Διευθυντής:** Προσόντα ορισμού: α) Βαθμός Α΄, β) 8/ετής κατ' ελάχιστο ευδόκιμος διδακτική προϋπηρεσία και γ) πιστοποιημένη επιμόρφωση ή μεταπτυχιακές σπουδές στη Διοίκηση Σχολικών Μονάδων (*Διοίκηση Εκπαίδευσης*) ή Διοίκηση Ανθρώπινου Δυναμικού ή στο γνωστικό αντικείμενο της ειδικότητας του. Η θητεία του θα είναι 5/ετής επαναλαμβανόμενη για ίσο χρονικό διάστημα, εφόσον έχει θετική αξιολόγηση. Τρίτη θητεία στην ίδια σχολική μονάδα δεν επιτρέπεται. Το υποχρεωτικό διδακτικό του ωράριο δεν μπορεί να είναι μικρότερο των 5 ωρών εβδομαδιαίως.
- 2. Υποδιευθυντής:** Προσόντα ορισμού: α) Βαθμός Α΄ και β) 5/ετής κατ' ελάχιστο ευδόκιμος διδακτική προϋπηρεσία. Η θητεία του θα είναι 2/ετής επαναλαμβανόμενη για ίσο χρονικό διάστημα, εφόσον έχει θετική αξιολόγηση. Τρίτη θητεία στην ίδια σχολική μονάδα δεν επιτρέπεται. Το υποχρεωτικό διδακτικό του ωράριο του δεν μπορεί να είναι μικρότερο των 10 ωρών εβδομαδιαίως. Στις σχολικές μονάδες με αριθμό μαθητών μεγαλύτερο των τριακοσίων ορίζεται δεύτερος Υποδιευθυντής.
- 3. Σύλλογος διδασκόντων:** Συμμετέχουν υποχρεωτικά όλοι οι εκπαιδευτικοί που διδάσκουν στη σχολική μονάδα. Οι συνεδριάσεις του πραγματοποιούνται εκτός του διδακτικού ωραρίου.
- 4. Φύλακες σχολικών μονάδων:** Θα υπάγονται στην αρμοδιότητα του Διευθυντή της σχολικής μονάδας που υπηρετούν και θα ασκούν καθήκοντα φύλακα, επιστάτη, κλητήρα και συντηρητή των σχολικών εγκαταστάσεων. Το ωράριό τους δεν μπορεί να είναι μικρότερο από το ωράριο λειτουργίας της σχολικής μονάδας.

13.2 Χρηματοδότηση

- 1. Η χρηματοδότηση** των αναγκών των σχολικών μονάδων θα γίνεται από τη Διεύθυνση Οικονομικών του Υπουργείου Παιδείας, μετά από εισήγηση των αρμοδίων Διευθύνσεων.
- 2. Η κατανομή των σχετικών πιστώσεων** θα είναι συνάρτηση του αριθμού των μαθητών, της κατάστασης των κτιριακών εγκαταστάσεων, του τύπου εκπαίδευσης (*γενική ή τεχνική - επαγγελματική*) και των τοπικών κλιματικών συν-

θήκων. Επιτροπή που θα συσταθεί στο Υπουργείο Παιδείας θα καθορίσει το ύψος χρηματοδότησης ανά μαθητή, βαθμίδα και τύπο εκπαίδευσης.

3. **Η χορήγηση των πιστώσεων** σε κάθε σχολική μονάδα θα γίνεται μέσω του Διευθυντή Β/θμιας Εκπαίδευσης που θα έχει και την αποκλειστική ευθύνη της πιστότητας των στοιχείων.
4. **Αποκλειστικός διαχειριστής και υπόλογος**, σύμφωνα με το Δημόσιο Λογιστικό, των πιστώσεων για τις λειτουργικές δαπάνες κάθε σχολικής μονάδας ορίζεται ο Διευθυντής της. Στο τέλος κάθε οικονομικού έτους θα υποβάλει οικονομικό απολογισμό στη Δομή Διοικητικής Μέριμνας και Εξοπλισμού (Δ.Δ.Υ.Ε.) της οικείας Διεύθυνσης Εκπαίδευσης που θα ελέγχει σε πρώτο στάδιο την ορθότητα και νομιμότητα των στοιχείων και θα τον αποστέλει για τελικό έλεγχο στην αρμόδια Διεύθυνση του Υπουργείου Παιδείας.

14 Ωρολόγια & Αναλυτικά Προγράμματα - Έντυπο (βιβλία) & Ψηφιακό Εκπαιδευτικό Υλικό

Τα Ωρολόγια και Αναλυτικά Προγράμματα Σπουδών των σχολείων της Β/θμιας είναι οι συντελεστές που καθορίζουν την ποιότητα της εκπαίδευσης, τη συνάφειά της με τις εξελίξεις στις επιστήμες και την τεχνολογία και την προσαρμογή της στο σύγχρονο και διαρκώς μεταβαλλόμενο κοινωνικό και παραγωγικό περιβάλλον.

14.1 Ωρολόγια Προγράμματα

1. **Εκπαιδευτικό ωράριο:** Για όλους τους τύπους σχολείων και των δύο βαθμίδων της Β/θμιας Εκπαίδευσης ορίζεται σε τριάντα πέντε (35) διδακτικές ώρες για πέντε (5) ημέρες εβδομαδιαίως.
2. **Αναθεώρηση δομής Ωρολογίου Προγράμματος:** Θα γίνεται κάθε έξη (6) εκπαιδευτικά έτη με κριτήρια την προσαρμογή του στις σύγχρονες εξελίξεις των διδασκόμενων γνωστικών αντικειμένων και τις ανάγκες της εθνικής οικονομίας.
Η αναθεώρηση θα γίνεται μετά από μελέτη που θα συντάσσεται από το Τμήμα Β/θμιας Εκπαίδευσης της Διεύθυνσης Εκπαιδευτικών και Παιδαγωγικών Μελετών του Υπουργείου Παιδείας και αιτιολογημένη απόφαση του Διευθυντή Σπουδών Β/θμιας Εκπαίδευσης.
Για τη σύνταξη αυτής της μελέτης θα λαμβάνεται υπόψη αξιολόγηση του εφαρμοζόμενου ωρολογίου προγράμματος και επιστημονική έρευνα για τα γνωστικά αντικείμενα, σε συνδυασμό με τις ανάγκες του παραγωγικού τομέα της εθνικής οικονομίας.

14.2 Αναλυτικά Προγράμματα Σπουδών

1. **Χαρακτηριστικά:** Θα είναι σε συνάφεια και αντιστοιχία με τη βαθμίδα και τον τύπο σχολείου.
 - **Ύλη των μαθημάτων.** Περιγραφή γνωστικών αντικειμένων με συνοπτικές αναφορές στη διδασκαλία των επιμέρους θεματικών ενοτήτων.
 - **Στόχος - Διάρθρωση ύλης:** Θα πρέπει ο εκπαιδευτικός να αναλαμβάνει διδακτικές πρωτοβουλίες μέσα από τις οποίες ο μαθητής θα αναπτύσσει τις ερευνητικές και κριτικές του ικανότητες..
 - **Ποιότητα ύλης:** Βασικές αρχές και νέες εξελίξεις στο γνωστικό αντικείμενο
 - **Εύρος ύλης:** Δεν θα πρέπει να υπερβαίνει τον προβλεπόμενο από το ωρολόγιο πρόγραμμα διδακτικό χρόνο.

2. Σύνταξη: Θα γίνεται με ευθύνη της Διεύθυνσης Εκπαιδευτικών και Παιδαγωγικών Μελετών του Υπουργείου Παιδείας από επιτροπές (μία για κάθε μάθημα) οι οποίες θα συγκροτούνται από:

- Ένα (1) Επόπτη Επιστημονικής και Παιδαγωγικής Καθοδήγησης αντίστοιχης ειδικότητας,
- Ένα (1) Διευθυντή Σχολικής Μονάδας αντίστοιχης βαθμίδας,
- Ένα (1) Εκπαιδευτικό αντίστοιχης ειδικότητας με βαθμό Α΄ και οκταετή κατ' ελάχιστο συνεχή διδακτική εμπειρία,
- Ένα (1) Εκπαιδευτικό αντίστοιχης ειδικότητας με βαθμό Α΄ και οκταετή κατ' ελάχιστο συνεχή διδακτική εμπειρία στην εργαστηριακή εκπαίδευση (για τα μεικτά ή εργαστηριακά μαθήματα),
- Ένα (1) εκπρόσωπο Κοινωνικών Εταίρων (ΕΒΕΑ)
- Ένα (1) εκπρόσωπο Δευτεροβάθμιας κλαδικής συνδικαλιστικής οργάνωσης (ΟΛΜΕ ή ΟΛΤΕΕ ανάλογα με τον τύπο εκπαίδευσης),
- Ένα (1) εκπρόσωπο Τριτοβάθμιας συνδικαλιστικής οργάνωσης (ΓΕΣΕΕ ή ΓΕΣΕΒΕ) και
- Ένα (1) διοικητικό υπάλληλο με πιστοποίηση στην πληροφορική για γραμματειακή υποστήριξη

Για τα προγράμματα σπουδών του Τομέα Ειδικής Αγωγής οι εκπαιδευτικοί και τα στελέχη που θα συμμετέχουν στην επιτροπή θα προέρχονται από αυτόν.

3. Χρόνος εφαρμογής: Τα αναλυτικά προγράμματα θα εφαρμόζονται τρία χρόνια μετά την έγκρισή τους, αφού προηγηθεί η επιμόρφωση των εκπαιδευτικών σε αυτά. Θα ανακοινώνονται δημοσίως και θα κοινοποιούνται σε όλη την εκπαιδευτική κοινότητα και κάθε ενδιαφερόμενο φορέα* (Ν.Π.Δ.Δ., Ν.Π.Ι.Δ., εκδότες, κλπ.) ή φυσικό πρόσωπο με την επισήμανση του χρόνου εφαρμογής του.

14.3 Έντυπο και Ψηφιακό Εκπαιδευτικό Υλικό

Το υπάρχον σύστημα συγγραφής, έκδοσης, παραγωγής και διανομής εκπαιδευτικού υλικού στους μαθητές της Β/θμιας εκπαίδευσης, καθώς και το «νεοεισαγόμενο» με την επιχειρούμενη, κατ' όνομα, μεταρρύθμιση (ο ΟΕΔΒ καταργείται και όλες οι αρμοδιότητές του μεταφέρονται στο ΙΤΕ) παρουσιάζει τις εξής παθογένειες:

.....
* Βλέπε πολιτικές Υπουργείων Παιδείας Γερμανίας & Γαλλίας

- **Αδιαφάνεια στη συγγραφή και ανάπτυξη του εκπαιδευτικού υλικού:** Σε πολλές περιπτώσεις γίνεται με απευθείας αναθέσεις σε φυσικά πρόσωπα, που εκτός ελαχίστων εξαιρέσεων, δεν έχουν το απαιτούμενο βάθος γνώσεων και την απαραίτητη εκπαιδευτική Εμπειρία στη Β/θμια εκπαίδευση. Χαρακτηριστικό παράδειγμα η συγγραφή 28 βιβλίων και η συμμετοχή σε άλλα 80 για τα ΤΕΕ ενός μόνου φυσικού προσώπου.
- **Μη αξιολόγηση ή εικονική αξιολόγηση:** Η σύνδεση της αμοιβής των «συγγραφέων» με το παραδοτέο υλικό, χωρίς προηγούμενη αξιολόγησή του, καθιστά υποχρεωτική την αποδοχή του. Στις περιπτώσεις που η αξιολόγηση των νέων βιβλίων ήταν υποχρεωτική (βιβλία ΤΕΕ) αυτή έγινε εκ των υστέρων, μετά τη διανομή τους στους μαθητές, και αφορούσε τη σύνταξη τυπικών εκθέσεων για τις οποίες μάλιστα υπήρξαν ισόποσες προς τη συγγραφή αμοιβές.
- **Αδυναμία συγγραφής νέων γνωστικών αντικειμένων:** Η έλλειψη επαφής των εκπαιδευτικών με τα νέα γνωστικά αντικείμενα έχει σαν συνέπεια την απουσία «εκδήλωσης ενδιαφέροντος» για τη συγγραφή εκπαιδευτικού υλικού.
- **Αδυναμία εξασφάλισης πνευματικών δικαιωμάτων:** Ο μη ουσιαστικός έλεγχος του συγγραφικού υλικού των βιβλίων που παράγονται με τις παραπάνω διαδικασίες εγκυμονεί κινδύνους κλοπής πνευματικών δικαιωμάτων, είτε γραπτού λόγου, είτε εικόνων και φωτογραφιών, όπως συνέβη με τα βιβλία του Π.Ι. που εκδόθηκαν από τον ΟΕΔΒ και για τα οποία παραρατύπως υπήρξε σχετική Υπουργική Απόφαση, προκειμένου να προστατευθεί το Ελληνικό Δημόσιο από τυχόν νομικές περιπέτειες.
- **Υψηλό κόστος παραγωγής και διανομής:** Το συνολικό κόστος για τα βιβλία της Β/θμιας Εκπαίδευσης είναι 100.000.000 ευρώ περίπου, με αποτέλεσμα αυτό ανά αντίτυπο να είναι ιδιαίτερα υψηλό, εάν συνυπολογισθούν οι φθορές και η απαξίωσή τους στους χώρους αποθήκευσης που φθάνουν στο 25-30% περίπου της συνολικής ποσότητας.
- **Αδυναμία ανανέωσης και προσαρμογής στις νέες εξελίξεις της επιστήμης και της τεχνολογίας:** Η έλλειψη χρηματοδοτικών πόρων έχει σαν συνέπεια τα εκπαιδευτικά βιβλία να μην ανανεώνονται σε τακτή βάση (π.χ. κάθε δύο κύκλους σπουδών ή 6 χρόνια) και να συνεχίζουν να χρησιμοποιούνται ακόμη και 30 χρόνια μετά την πρώτη έκδοσή τους.

**Γι' αυτό προτείνεται η
προμήθεια του έντυπου και ψηφιακού εκπαιδευτικού υλικού
από το ελεύθερο εμπόριο
με τις εξής διαδικασίες:**

1. **Πρόσκληση υποβολής υλικού:** Με την έγκριση των αναλυτικών προγραμμάτων σπουδών των μαθημάτων θα καλούνται οι ενδιαφερόμενοι (*Ν.Π.Δ.Δ., Ν.Π.Ι.Δ., ιδιώτες, εκπαιδευτικοί, κλπ.*) να προσκομίσουν στο Υπουργείο Παιδείας, εντός χρονικού διαστήματος ενός έτους, έντυπο και ψηφιακό εκπαιδευτικό υλικό για την κάλυψη των διδακτικών τους αναγκών.
2. **Προδιαγραφές υλικού:** Στην πρόσκληση θα αναφέρονται ρητά οι προδιαγραφές που θα πρέπει να καλύπτει το έντυπο και ψηφιακό εκπαιδευτικό υλικό που θα υποβληθεί, όπως π.χ.:
 - Η αντιστοιχία των θεμάτων του με εκείνα του αναλυτικού προγράμματος του μαθήματος,
 - Η κάθε θεματική ενότητα να είναι αντίστοιχη της περιεχόμενης στο αναλυτικό πρόγραμμα γνωστικής ύλης σε έκταση και βάθος,
 - Η διδακτικά αποτελεσματική οργάνωση της περιεχόμενης γνωστικής ύλης,
 - Η μη ύπαρξη καινοφανών για το σπουδαστή ή αδόκιμων στην Ελληνική γλώσσα λέξεων, που πολλές φορές, κάτω από την επίδραση ξενόγλωσσων βιβλίων μεταφέρονται στα Ελληνικά, χωρίς την πρέπει επεξηγηματική περίφραση,
 - Η αισθητικά καλή εμφάνιση και ο μέγιστος αριθμός σελίδων του εγχειριδίου,
 - Το πλήθος, η πληρότητα και η αρτιότητα της εικονογραφίας του (εικόνες, σχέδια, πίνακες, διαγράμματα),
 - Η ποιότητα του χαρτιού και της εκτύπωσής του (πυκνότητα και ευκρίνεια γραφής, μέγεθος γραμμάτων, μονοχρωμία ή πολυχρωμία, κλπ.) και η σταθερότητα της βιβλιοδεσίας του,
 - Η μη ύπαρξη διαφημιστικού υλικού ή υλικού που αναφέρεται σε τεχνολογικά πρότυπα ή μεθόδους συγκεκριμένων εταιριών (εκτός των περιπτώσεων που αυτό προσδιορίζεται ρητά από το αναλυτικό πρόγραμμα του μαθήματος) και
 - σύνδεση και συνάφεια με τις νέες τεχνολογίες αναζήτησης, συλλογής και μελέτης των νέων γνώσεων σε κάθε γνωστικό αντικείμενο (*ψηφιακό οπτικο-ακουστικό υλικό*).
3. **Υποχρεωτικοί όροι:** Κάθε υποψήφιος προμηθευτής θα δεσμεύεται (*π.χ. με συγκεκριμένο όρο της διακήρυξης ή υπεύθυνη δήλωση*):
 - ότι είναι κάτοχος των αποκλειστικών δικαιωμάτων έκδοσης και διάθεσης

ή μόνο διάθεσης του υποβαλλόμενου εκπαιδευτικού υλικού και ότι έχει την αποκλειστική ευθύνη έναντι τρίτων φυσικών ή νομικών προσώπων του Υπουργείου Παιδείας απαλασσόμενου,

- ότι θα αποδεχθεί την κοστολόγηση του έντυπου και ψηφιακού υλικού από το Υπουργείο Παιδείας και
- ότι θα παρέχει στο Υπουργείο Παιδείας κάθε αρχική ή συμπληρωματική ποσότητα του ζητηθεί.

4. Ψηφιακό Εκπαιδευτικό Υλικό: Θα αποτελεί υποχρεωτικό συνοδευτικό υλικό για κάθε υποβαλλόμενο εκπαιδευτικό εγχειρίδιο. Τα βασικά τεχνικά χαρακτηριστικά του είναι τα εξής:

- **Η συνάφεια της ύλης του με το περιεχόμενο του εγχειριδίου.** Πρέπει να είναι απόλυτα συναφής με αυτή, να την καλύπτει πλήρως, να πραγματεύεται τα ίδια γνωστικά αντικείμενα και κατά το δυνατόν να προσφέρει επιπλέον υποστηρικτικό γνωστικό υλικό.
- **Η διάρθρωση και παρουσίαση της ύλης του.** Δεν πρέπει να αποτελεί απλή εικονοκλαστική ψηφιακή παράθεση των σελίδων του βιβλίου, αλλά να παρέχει την δυνατότητα και ευελιξία επιλογής της επιθυμητής γνωστικής ενότητας.
- **Ύπαρξη και παρουσίαση εικόνων.** Πρέπει να περιέχει όλες τις εικόνες της ύλης του βιβλίου και κατά το δυνατόν περισσότερες για κάθε επιμέρους γνωστικό αντικείμενο και μικρά θεματικά βίντεο, ώστε να προσφέρει δυνατότητες πλήρους κάλυψης του. Επίσης τη δυνατότητα παρουσίασης των εικόνων και των επεξηγηματικών πληροφοριών τους κατά μόνας και όχι με το συνοδευτικό τους κείμενο.
- **Ύπαρξη ήχου.** Ανάλογα με το γνωστικό αντικείμενο που πραγματεύεται, πρέπει να διαθέτει και τον κατάλληλο συνοδευτικό ήχο (π.χ. εκφορά λέξεων και κειμένων στα βιβλία ξένων γλωσσών, ήχοι στα τεχνολογικά γνωστικά αντικείμενα, κλπ.).

5. Επιλογή έντυπου και ψηφιακού εκπαιδευτικού υλικού: Η επιλογή των εκπαιδευτικών βιβλίων θα γίνεται από 1^η έως 30^η Μαρτίου με Επιτροπές που θα συγκροτούνται στο Τμήμα Β/θμιας Εκπαίδευσης της Διεύθυνσης Εκπαιδευτικών και Παιδαγωγικών Μελετών του Υπουργείου Παιδείας και στις οποίες θα συμμετέχουν:

- Ένας (1) Επόπτης Επιστημονικής και Παιδαγωγικής Καθοδήγησης αντίστοιχης ειδικότητας,
- Ένας (1) Διευθυντής Σχολικής Μονάδας αντίστοιχης βαθμίδας και ειδικότητας,
- Δύο (2) Εκπαιδευτικοί αντίστοιχης ειδικότητας με βαθμό Α΄ και οκταετή

Το Σχολείο του 21^{ου} Αιώνα - Επενδύοντας στη Γνώση / Πρόταση για μία νέα Β/θμια Εκπαίδευση / Μάιος 2011 / Παναγιώτης Ε. Καταγής - Θανάσης Ι. Νικολόπουλος - Νίκος Ι. Παρίκος

κατ' ελάχιστο συνεχή διδακτική εμπειρία,

- Ένας (1) Εκπαιδευτικός αντίστοιχης ειδικότητας με βαθμό Α' και οκταετή κατ' ελάχιστο συνεχή διδακτική εμπειρία στην εργαστηριακή εκπαίδευση (για τα μεικτά ή εργαστηριακά μαθήματα),
- Ένας (1) διοικητικός υπάλληλος με πιστοποίηση στην πληροφορική για γραμματειακή υποστήριξη.

Για κάθε μάθημα θα επιλέγονται πέντε (5) σετ έντυπου και ψηφιακού υλικού που θα κατατάσσονται κατά τη φθίνουσα κλίμακα βαθμολόγησής τους.

6. Κοστολόγηση Υλικού: Το έντυπο και ψηφιακό εκπαιδευτικό υλικό που θα επιλέγεται θα κοστολογείται από ειδική επιτροπή του Υπουργείου Παιδείας από 1^η έως 30^η Απριλίου. Αυτή θα είναι υποχρεωτική για τους υποψήφιους προμηθευτές που διαφορετικά θα αποκλείονται. Θα είναι ξεχωριστή για τα εγχειρίδια και το ψηφιακό εκπαιδευτικό υλικό και θα γίνεται με βάση κριτήρια όπως π.χ. :

- Αριθμός σελίδων βιβλίου,
- Ποιότητα και βάρος (ανά φύλλο) χαρτιού,
- Ποιότητα εκτύπωσης (μονόχρωμη, δίχρωμη, ...τετράχρωμη),
- Εικονογράφηση (ποιότητα και πληθώρα εικόνων, σχεδίων, κλπ),
- Ποιότητα εξωφύλλου (μονόχρωμη, δίχρωμη, ...τετράχρωμη εκτύπωση, πάχος και ποιότητα χαρτιού, πλαστικοποίηση ή βερνίκωμα),
- Εκτύπωση ψηφιακού υλικού φορέα (μονόχρωμη, δίχρωμη, ...τετράχρωμη),
- Συσκευασία ψηφιακού υλικού φορέα (μέγεθος, χρηστικότητα, προστασία υλικού φορέα και εκτύπωση εξωφύλλου).
- Προβλεπόμενο αριθμό αντιτύπων που θα προμηθευτεί το Υπουργείο Παιδείας

Η Επιτροπή Κοστολόγησης θα ορίζεται με απόφαση του Διευθυντή Σπουδών Β/θμιας Εκπαίδευσης και θα συγκροτείται από:

- Ένα εκπρόσωπο του Υπουργείου Παιδείας ως Πρόεδρο,
- Ένα (1) υπάλληλο της Διεύθυνσης Οικονομικών,
- Ένα (1) εκπαιδευτικό της Β/θμιας ή Τριτοβάθμιας (ΤΕΙ) Εκπαίδευσης με ειδικότητα αντίστοιχη του Τομέα Γραφικών Τεχνών,
- Ένα (1) εκπρόσωπο του τριτοβάθμιου κλαδικού φορέα των εκδοτών (ΠΟΕΒ)
- Ένα (1) εκπρόσωπο του κλαδικού φορέα των παραγωγών ψηφιακών υλικών φορέων και
- Ένα (1) διοικητικό υπάλληλο με πιστοποίηση στην πληροφορική για γραμματειακή υποστήριξη

7. Προμήθεια Υλικού: Ο αριθμός των αντιτύπων του έντυπου (βιβλία) και ψηφιακού εκπαιδευτικού υλικού που έχει επιλεγεί και κοστολογηθεί, θα προμηθεύεται από το Υπουργείο Παιδείας ανάλογα με τον υλικό φορέα του.

α). Βιβλία: Δύο τίτλοι (1^{ος} & 2^{ος} στη βαθμολογική κατάταξη) σε 35 αντίτυπα για κάθε σχολική μονάδα. Και οι δύο τίτλοι βιβλίων θα «χρεώνονται» στη βιβλιοθήκη του σχολείου της οποίας ο υπεύθυνος θα τα διαχειρίζεται δανειστικά προς τους μαθητές και εκπαιδευτικούς. Στην περίπτωση που ένας υποψήφιος ή και οι δύο προμηθευτές δεν προσέλθουν για την υπογραφή σχετικής σύμβασης, θα καλείται ο επόμενος/νοι στη κατάταξη επιλογής.

β). Ψηφιακός υλικός φορέας: Δύο τίτλοι (1^{ος} & 2^{ος} στη βαθμολογική κατάταξη). Ο πρώτος στην κατάταξη θα προμηθεύεται σε αριθμό αντιτύπων ίσο με τον αριθμό των δικαιούχων μαθητών συν 5 αντίτυπα για κάθε σχολική βιβλιοθήκη. Ο υπεύθυνος θα τον διανέμει, επί αποδείξει, σε όλους τους δικαιούχους μαθητές. Ο δεύτερος τίτλος σε αριθμό 35 αντιτύπων θα παραμένει στη βιβλιοθήκη και διακινείται δανειστικά προς τους μαθητές και τους εκπαιδευτικούς.

Η διανομή του έντυπου και ψηφιακού εκπαιδευτικού υλικού προς τις σχολικές μονάδες θα γίνεται έως την 20^η Ιουλίου ευθύνη των αναδόχων. Σε περίπτωση που αθετήσει τη συμβατική του υποχρέωση θα ενεργοποιείται η προβλεπόμενη από τη σχετική διακήρυξη ποινική ρήτρα.

8. Αξιολόγηση υλικού: Το διανεμόμενο έντυπο και ψηφιακό υλικό θα αξιολογείται στο τέλος του πρώτου εκπαιδευτικού τετραμήνου από τους χρήστες του, εκπαιδευτικούς και μαθητές.

- **Εκπαιδευτικοί:** Θα αξιολογούν το υλικό στα κριτήρια του εδαφίου 2 της παρούσας ενότητας
- **Μαθητές:** Θα αξιολογούν την εμφάνιση, τη γλώσσα, το βαθμό κατανόησης της περιεχόμενης ύλης και τη λειτουργικότητα του ψηφιακού υλικού φορέα.

Το βιβλίο και το ψηφιακό εκπαιδευτικό υλικό, που αξιολογείται ως ικανοποιητικό, θα προμηθεύεται από το Υπουργείο Παιδείας και για το επόμενο εκπαιδευτικό έτος, ως βασικό εκπαιδευτικό βοήθημα. Η διαδικασία αυτή μπορεί να επαναληφθεί κατά μέγιστο για τρία διδακτικά έτη συνολικά. Στην περίπτωση αυτή το Υπουργείο Παιδείας για το επόμενο σχολικό έτος θα επιλέγει μόνο τον 2^ο τίτλο εκπαιδευτικού υλικού.

15 Στελέχη - Εκπαιδευτικοί - Ινστιτούτα και Οργανισμοί Β/θμιας Εκπαίδευσης

- 1. Επικουρικό προσωπικό Σχολικών Μονάδων:** Διοικητικά και πειθαρχικά θα ανήκει στην αρμοδιότητα του Διευθυντή της σχολικής μονάδας που υπηρετεί. Θα ασκεί καθήκοντα Επιστάτη, κλητήρα και συντηρητή των σχολικών εγκαταστάσεων. Το ωράριο εργασίας του δεν μπορεί να είναι μικρότερο του ωραρίου λειτουργίας των σχολικών μονάδων. Με απόφαση του Διευθυντή της σχολικής μονάδας μπορεί να απασχολείται και κατά τις μη εργάσιμες ημέρες.
- 2. Γραμματείς Σχολικών Μονάδων:** Σε κάθε σχολική μονάδα, άνω των 300 μαθητών, θα τοποθετηθούν με μετάταξη από τον ευρύτερο δημόσιο τομέα διοικητικοί υπάλληλοι. Διοικητικά και πειθαρχικά θα ανήκουν στην αρμοδιότητα του Διευθυντή της σχολικής μονάδας.
- 3. Εκπαιδευτικοί γενικών ειδικοτήτων:** Διετής υποχρεωτική παραμονή στην αρχική θέση τοποθέτησής τους, χωρίς δικαίωμα μετάθεσης ή απόσπασης. Μονιμοποιούνται μετά από αξιολόγηση 2/ετούς δοκιμαστικής περιόδου κατά την οποία θα συμμετέχουν υποχρεωτικά σε δύο τουλάχιστον επιμορφωτικά προγράμματα και θα πραγματοποιούν τέσσερις πρότυπες διδασκαλίες (δύο κατ' έτος) σε σχολικές μονάδες της οικείας Διεύθυνσης.
- 4. Εκπαιδευτικοί τεχνικών & επαγγελματικών ειδικοτήτων:** Διετής επαγγελματική προϋπηρεσία, από τη κτήση του πτυχίου, ως υποχρεωτικό προσόν διορισμού. Κατά τα λοιπά ισχύουν τα της παραγράφου 3.
- 5. Εκπαιδευτικοί ειδικής αγωγής:** Βασικό πτυχίο Ειδικής Αγωγής ή μεταπτυχιακές σπουδές σε θέματα ειδικής αγωγής, ως υποχρεωτικό προσόν διορισμού. Κατά τα λοιπά ισχύουν τα της παραγράφου 3.
- 6. Υποδιευθυντές Σχολικών Μονάδων:** Προσόντα ορισμού. α) Βαθμός Α' και β) 5/ετής κατ' ελάχιστο ευδόκιμος διδακτική προϋπηρεσία. Η θητεία τους θα είναι 5/ετής με την προϋπόθεση θετικής ετήσιας αξιολόγησης. Το υποχρεωτικό διδακτικό τους ωράριο για σχολικές μονάδες έως 300 μαθητές θα δεν είναι 10 ώρες την εβδομάδα και θα μειώνεται στο μισό για μεγαλύτερο αριθμό μαθητών.
- 7. Διευθυντές Σχολικών Μονάδων:** Προσόντα ορισμού: α) Βαθμός Α', β) 5/ετής κατ' ελάχιστο ευδόκιμος διδακτική προϋπηρεσία και γ) πιστοποιημένη επιμόρφωση ή μετεκπαίδευση ή μεταπτυχιακές σπουδές. Η θητεία του θα είναι 5/ετής επαναλαμβανόμενη εφόσον έχει θετική αξιολόγηση. Το υποχρεωτικό διδακτικό του ωράριο δεν μπορεί να είναι μικρότερο των 5 ωρών εβδομαδιαίως.
- 8. Σύλλογος διδασκόντων:** Συμμετέχουν υποχρεωτικά όλοι οι εκπαιδευτικοί που διδάσκουν στη σχολική μονάδα. Οι συνεδριάσεις του πραγματοποιούνται εκτός του διδακτικού ωραρίου.

- 9. Επόπτες Επιστημονικής και Παιδαγωγικής Καθοδήγησης:** Αντικαθιστούν το θεσμό των Σχολικών Συμβούλων. Προσόντα ορισμού. α) 8/ετής κατ' ελάχιστο ευδόκιμος διδακτική προϋπηρεσία και β) μία κατ' ελάχιστο ευδόκιμος θητεία σε θέση Διευθυντή σχολικής Μονάδας. Η θητεία τους θα είναι 5/ετής επαναλαμβανόμενη εφόσον υπάρχει θετική αξιολόγηση.
Θα πραγματοποιούν τρεις δειγματικές ωριαίες διδασκαλίες ανά εβδομάδα στην ειδικότητά τους, σε διαφορετική κάθε φορά σχολική μονάδα της οικείας Διεύθυνσης.
Στις αρμοδιότητές τους θα είναι η παιδαγωγική καθοδήγηση καθώς και η αξιολόγηση του εκπαιδευτικού προσωπικού στο γνωστικό τους αντικείμενο, ο δειγματοληπτικός έλεγχος των βαθμολογημένων γραπτών των μαθητών.
Θα υπάγονται διοικητικά και πειθαρχικά στο Διευθυντή της οικείας Διεύθυνσης.
- 10. Προϊστάμενοι Δομών Διεύθυνσης Β/θμιας Εκπαίδευσης:** Ορίζονται με απόφαση του οικείου ΠΥΣΔΕ, σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις, για θητεία τριών (3) ετών.
- 11. Διευθυντές Β/θμιας Εκπαίδευσης:** Θέσεις μετακλητών υπάλληλων. Ορίζονται με απόφαση του Υπουργού Παιδείας για θητεία τεσσάρων ετών. Θα πρέπει να έχουν βαθμός Α', 15/ετή κατ' ελάχιστο ευδόκιμο διδακτική προϋπηρεσία και μία θητεία σε θέση Διευθυντή σχολικής Μονάδας. Μεταφέρονται σε αυτούς και οι αρμοδιότητες για τη Β/θμια Εκπαίδευση των Περιφερειακών Διευθυντών Α/θμιας και Β/θμιας που καταργούνται.
- 12. Περιφερειακοί Διευθυντές:** Η θέση τους καταργείται και οι αρμοδιότητές τους μεταφέρονται στους Διευθυντές Α/θμιας και Β/θμιας Εκπαίδευσης.
- 13. Προϊστάμενοι Τμημάτων Διεύθυνσης Σπουδών Β/θμιας Εκπαίδευσης Υπουργείου Παιδείας:** Ορίζονται, σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις, με απόφαση του Υπουργού Παιδείας μετά από εισήγηση του Διευθυντή Σπουδών Β/θμιας Εκπαίδευσης για θητεία τεσσάρων ετών.
- 14. Διευθυντής Σπουδών Β/θμιας Εκπαίδευσης του Υπουργείου Παιδείας:** Θέση μετακλητού υπάλληλου. Ορίζεται με απόφαση του Υπουργού Παιδείας για θητεία τεσσάρων ετών. Μεταφέρονται σε αυτόν και οι αρμοδιότητες για τη Β/θμια Εκπαίδευση του Ειδικού Γραμματέα Α/θμιας και Β/θμιας Εκπαίδευσης, η θέση του οποίου καταργείται.
- 15. Κέντρο Εκπαιδευτικών και Παιδαγωγικών Μελετών:** Υπάγεται απευθείας στον Υπουργό Παιδείας, αντικαθιστά το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικών Μελετών (πρώην Π.Ι.) που καταργείται. και η έδρα του θα βρίσκεται στο Υπουργείο Παιδείας. Θα διαθέτει τα τμήματα:
- Προσχολικής Αγωγής και Εκπαίδευσης

- Στοιχειώδους Εκπαίδευσης
- Δευτεροβάθμιας Υποχρεωτικής ή Γυμνασιακής Εκπαίδευσης
- Δευτεροβάθμιας μεταγυμνασιακής Λυκειακής Εκπαίδευσης
- Δευτεροβάθμιας μεταγυμνασιακής Τεχνικής - Επαγγελματικής Εκπαίδευσης
- Ειδικής Αγωγής
- Έντυπων και Ψηφιακών Εκπαιδευτικών Μέσων

Προϊστάμενοι των τμημάτων ορίζονται, με απόφαση του Υπουργού Παιδείας, για θητεία τεσσάρων ετών Επόπτες Επιστημονικής και Παιδαγωγικής Καθοδήγησης.

16 Αξιολόγηση Εκπαιδευτικών - Στελεχών Εκπαίδευσης και Σχολικών Μονάδων

Η αξιολόγηση των Εκπαιδευτικών, Στελεχών και των Σχολικών Μονάδων Β/θμιας Εκπαίδευσης θα είναι διαρκής, θα γίνεται μία τουλάχιστον φορά κάθε τέσσερα χρόνια και τα αποτελέσματά της θα χρησιμοποιούνται για τη βελτίωση των εμπλεκόμενων συντελεστών και των δομών της.

1. **Εκπαιδευτικοί:** Αξιολογούνται κατά σειρά από το Διευθυντή της σχολικής μονάδας και τον Επόπτη Επιστημονικής και Παιδαγωγικής Καθοδήγησης ειδικότητας.
 - **Διευθυντής σχολικής μονάδας:** Αξιολογεί τη διοικητική επάρκεια των εκπαιδευτικών.
 - **Επόπτης Επιστημονικής και Παιδαγωγικής Καθοδήγησης:** Αξιολογεί την Επιστημονική, διδακτική και παιδαγωγική συγκρότηση των εκπαιδευτικών.
2. **Υποδιευθυντές σχολικών μονάδων:** Αξιολογούνται κατά σειρά από το Διευθυντή της σχολικής μονάδας, τον αρμόδιο Επόπτη Επιστημονικής και Παιδαγωγικής Καθοδήγησης και το Διευθυντή της οικείας Διεύθυνσης Β/θμιας Εκπαίδευσης.
 - **Διευθυντής σχολικής μονάδας:** Αξιολογεί τη διοικητική επάρκεια και συμπεριφορά του υποδιευθυντή.
 - **Επόπτης Επιστημονικής και Παιδαγωγικής Καθοδήγησης:** Αξιολογεί την Επιστημονική, διδακτική και παιδαγωγική συγκρότηση του Υποδιευθυντή.
 - **Διευθυντής Β/θμιας Εκπαίδευσης:** Αξιολογεί τη διοικητική επάρκεια και συμπεριφορά του υποδιευθυντή, τα επιμέρους προσόντα του, όπως η επιμόρφωση, κλπ. και τη γενική υπηρεσιακή και κοινωνική συμπεριφορά του.
3. **Διευθυντές σχολικών μονάδων:** Αξιολογούνται κατά σειρά από δύο Επόπτες Επιστημονικής και Παιδαγωγικής Καθοδήγησης, και το Διευθυντή της οικείας Διεύθυνσης Β/θμιας Εκπαίδευσης.
 - **Επόπτης Επιστημονικής Καθοδήγησης:** Αξιολογεί την επάρκειά του στο γνωστικό αντικείμενο.
 - **Επόπτης Παιδαγωγικής Καθοδήγησης:** Αξιολογεί την παιδαγωγική συγκρότηση.
 - **Διευθυντής Β/θμιας Εκπαίδευσης:** Αξιολογεί τη διοικητική επάρκεια και συμπεριφορά του, τα επιμέρους προσόντα του, όπως η επιμόρφωση, κλπ. και τη γενική υπηρεσιακή και κοινωνική συμπεριφορά του.

4. **Επόπτες Επιστημονικής και Παιδαγωγικής Καθοδήγησης:** Αξιολογούνται από το Διευθυντή της οικείας Διεύθυνσης Β/θμιας Εκπαίδευσης, ένα Επόπτη Επιστημονικής και Παιδαγωγικής Καθοδήγησης ειδικότητας που υπηρετεί σε άλλη Διεύθυνση και ένα Επόπτη Επιστημονικής και Παιδαγωγικής Καθοδήγησης που υπηρετεί στη Διεύθυνση Εκπαιδευτικών και Παιδαγωγικών Ερευνών του Υπουργείου Παιδείας.
5. **Σχολικές Μονάδες:** Αξιολογούνται από ειδική επιτροπή αποτελούμενη από:
- το Διευθυντή της οικείας Διεύθυνσης Β/θμιας Εκπαίδευσης ως Πρόεδρο
 - Δύο Επόπτες Επιστημονικής και Παιδαγωγικής Καθοδήγησης ειδικότητων συναφών με την προς αξιολόγηση σχολική μονάδα.

Παράρτημα

Συνοπτική Παρουσίαση

Β/θμιας Εκπαίδευσης

σε

Ιταλία
Ισπανία
Γαλλία
Γερμανία
Σουηδία
Φιλανδία

Ιταλία

Βασικοί στόχοι

- α). Εκπαίδευση των μαθητών στις βασικές γνώσεις,
- β). Προετοιμασία μαθητών να για το επόμενο στάδιο εκπαίδευσης,
- γ). Επαγγελματικός προσανατολισμός και καθοδήγηση των μαθητών σχετικά με το είδος των σπουδών που θα πρέπει να ακολουθήσουν με βάση τις κλίσεις και τις δεξιότητες τους,
- δ). Προετοιμασία των μαθητών για πανεπιστημιακές σπουδές.
- ε). Επαγγελματικές σπουδές και καλλιέργεια δεξιοτήτων (αφορά την τεχνική – επαγγελματική εκπαίδευση).

Διάρκεια σπουδών

Έξη έως οκτώ (6-8) χρόνια. Τρία (3) χρόνια υποχρεωτική και τρία έως πέντε (3-5) χρόνια προαιρετική.

Κύκλοι ή βαθμίδες

- α). **Κατώτερη δευτεροβάθμια εκπαίδευση:** Έχει διάρκεια τρία (3) χρόνια, δέχεται μαθητές από τη Α/θμια εκπαίδευση χωρίς εξετάσεις, παρέχεται από σχολεία ενιαίου τύπου, οι μαθητές της είναι ηλικίας 12 έως 15 ετών και οι τάξεις που δημιουργούνται έχουν 18 – 28 μαθητές.

Η αξιολόγηση των μαθητών γίνεται με εξετάσεις ανά τρίμηνο ή τετράμηνο (ανάλογα με το τύπο σχολείου) στη διδαχθείσα ύλη και στο τέλος της χρονιάς στο σύνολο της ύλης.

Για την προαγωγή των μαθητών στην επόμενη τάξη, συνυπολογίζεται η παρουσία τους σε ένα ελάχιστο αριθμό παραδόσεων και η βαθμολογία τους (ελάχιστη υποχρεωτική ή βάση = 6/10 με άριστα το 10) σε κάθε μάθημα ή σε καθορισμένες ομάδες μαθημάτων.

Οι απόφοιτοι του τριετούς κύκλου σπουδών λαμβάνουν πτυχίο – απολυτήριο μετά από εθνικές εξετάσεις.

- β). **Ανώτερη δευτεροβάθμια εκπαίδευση:** Έχει διάρκεια τρία έως πέντε (3-5) χρόνια, δέχεται μαθητές από τη προηγούμενη βαθμίδα Β/θμιας εκπαίδευσης χωρίς εξετάσεις, παρέχεται από σχολεία διαφόρων τύπων, οι μαθητές της είναι ηλικίας 15 έως 20 ετών και οι τάξεις που δημιουργούνται έχουν 28-30 μαθητές στη πρώτη τάξη και 22 στις δύο τελευταίες.

Το πρώτο έτος σπουδών έχει κοινό πρόγραμμα για όλους τους τύπους σχολείων που χωρίζονται σε τρεις μεγάλες κατηγορίες (γενικής, τεχνικής και επαγγελματικής παιδείας) και διακρίνονται ανάλογα με την κατεύθυνση σπουδών που παρέχουν.

Σχολεία γενικής παιδείας. Ονομάζονται Λύκεια (liceo), προετοιμάζουν τους μαθητές για την Τριτοβάθμια Εκπαίδευση και περιλαμβάνουν ένα ή περισσότερους τριετείς κύκλους – ειδικότητες σπουδών, όπως:

- **Κλασσικών Σπουδών.** Παρέχει γενική παιδεία με έμφαση στα ιταλικά, τα λατινικά, τα ελληνικά, τη λογοτεχνία, την ιστορία και τη φιλοσοφία.
- **Επιστημονικών Σπουδών.** Παρέχει παιδεία με έμφαση στα ιταλικά, τα λατινικά, τη λογοτεχνία, τις ξένες γλώσσες, την ιστορία, τη φιλοσοφία, τις φυσικές επιστήμες, τη χημεία, τα μαθηματικά, τη φυσική και το σχέδιο.
- **Καλλιτεχνικών Σπουδών.** Παρέχει παιδεία με έμφαση στα ιταλικά, τη λογοτεχνία, την ιστορία τέχνης, την αρχιτεκτονική, τις ξένες γλώσσες, την ιστορία, τη φιλοσοφία, τις φυσικές επιστήμες, τη ζωγραφική, τα μαθηματικά, τη φυσική, τη χημεία, το μοιμελισμό, τη διακόσμηση, το γεωμετρικό και προοπτικό σχέδιο και την ανατομία.
- **Ανθρωπιστικών Σπουδών.** Το πρόγραμμα σπουδών είναι προσανατολισμένο στις κοινωνικές, ψυχολογικές και παιδαγωγικές επιστήμες. Δίνει έμφαση σε μαθήματα όπως η ιταλική γλώσσα, η λατινική γλώσσα, μία ξένη γλώσσα, η ιστορία, η φιλοσοφία, η γεωγραφία, τα μαθηματικά, οι επιστήμες της γης, η μουσική, το δίκαιο και η οικονομία, η ιστορία της τέχνης, η παιδαγωγική, η κοινωνιολογία, η κοινωνική νομοθεσία, η φυσική, η χημεία και η βιολογία.
- **Ξένων Γλωσσών.** Επικεντρώνεται στη διδασκαλία και εκμάθηση ξένων γλωσσών. Δεν λειτουργεί σε όλα τα σχολεία γενικής παιδείας της ανώτερης Β/θμιας Εκπαίδευσης.

Η αξιολόγηση των μαθητών γίνεται με εξετάσεις ανά τρίμηνο ή τετράμηνο (ανάλογα με το τύπο σχολείου), εγκρίνεται από το σχολικό συμβούλιο και μετασχηματίζονται σε διδακτικές μονάδες που σε ετήσια βάση δεν μπορούν να υπερβούν τις 25. Η βαθμολόγηση των μαθητών γίνεται με άριστα το 10 και προακτέος είναι ο μαθητής που συγκεντρώνει σε όλα τα μαθήματα ως ελάχιστο βαθμό το 6.

Οι απόφοιτοι του τριετούς κύκλου σπουδών λαμβάνουν πτυχίο – απολυτήριο μετά από εθνικές εξετάσεις που πραγματοποιούνται ανά σχολείο από ειδική εξεταστική επιτροπή τριών εκπαιδευτικών του σχολείου και τριών εκπαιδευτικών από άλλα σχολεία. Οι μαθητές για να συμμετάσχουν πρέπει να έχουν επιτύχει ελάχιστο βαθμό «6» σε όλα τα μαθήματα, εξετάζονται δε γραπτά και προφορικά.

Ο βαθμός απολυτηρίου που ονομάζεται Εθνικό Δίπλωμα προκύπτει από το άθροισμα της βαθμολογίας της τελευταίας τάξης (25%), της προφορικής εξέτασης (30%) και των γραπτών εξετάσεων (45%). Επιτυχών είναι αυτός που συγκεντρώνει κατ' ελάχιστο τα 60/100 του άριστα (100).

Στο απολυτήριο αναγράφονται η διάρκεια σπουδών, τα μαθήματα ειδικότητας και τα γενικά μαθήματα που παρακολούθησε ο μαθητής, ο τελικός βαθμός,

ο βαθμός των γραπτών εξετάσεων, ο βαθμός της προφορικής εξέτασης, οι βαθμοί στα μαθήματα του σχολείου και οι ώρες διδασκαλίας για κάθε μάθημα.

Σχολεία επαγγελματικής παιδείας. Έχουν τρία χρόνια διάρκεια σπουδών, δέχονται μαθητές 15-20 ετών από τη Α/θμια εκπαίδευση και παρέχουν θεωρητική και πρακτική εκπαίδευση σε τεχνικές και διοικητικές επαγγελματικές ειδικότητες. Ο ελάχιστος αριθμός μαθητών ανά τάξη για να λειτουργήσει κάποια ειδικότητα είναι 12 και ο μέγιστος αριθμός 20.

Η αξιολόγηση των μαθητών είναι διαρκής στις τρεις τάξεις φοίτησης, και στο τέλος του κύκλου της τριετούς εκπαίδευσης γίνεται η τελική που περιλαμβάνει γραπτές εξετάσεις επί των θεωρητικών γνώσεων, γραπτές εξετάσεις επί των πρακτικών δεξιοτήτων και συνέντευξη. Στους αποφοίτους χορηγείται εθνικό δίπλωμα, με τις ίδιες διαδικασίες που χορηγείται στους αποφοίτους των σχολείων γενικής παιδείας.

Οι κάτοχοι εθνικού διπλώματος σχολείων επαγγελματικής παιδείας μπορούν να συνεχίσουν με ή χωρίς εισαγωγικές εξετάσεις στη μεταλυκειακή βαθμίδα τεχνικής ή επαγγελματικής εκπαίδευσης και στη Τριτοβάθμια Εκπαίδευση.

Εισαγωγή στην τριτοβάθμια Εκπαίδευση

Η εισαγωγή στα Πανεπιστημιακά ιδρύματα γίνεται με βάση το βαθμό του Εθνικού Διπλώματος της ανώτερης Β/θμιας Εκπαίδευσης (25/105) και το βαθμό που επιτυγχάνεται στις εισαγωγικές εξετάσεις (80/105).

Δια βίου εκπαίδευση στην Ιταλία

Παρέχει θεωρητικές γνώσεις και επαγγελματική κατάρτιση σε κάθε επίπεδο εκπαίδευσης. Προϋπόθεση για την εισαγωγή σε οποιοδήποτε στάδιο κατάρτισης είναι το πτυχίο του προηγούμενου επιπέδου.

Γαλλία

Βασικοί στόχοι

- α). Η παροχή, στους μαθητές ενός ελάχιστου επιπέδου εκπαίδευσης, που απαιτείται για τη μελλοντική εξέλιξή τους,
- β). Η παροχή όλων των μέσων και βασικών γνώσεων που απαιτούνται για την εισαγωγή τους στη Τριτοβάθμια Εκπαίδευση και την επαγγελματική κατάρτισή τους και
- γ). Ο μηδενισμός του φαινομένου εγκατάλειψής της από αυτούς.

Διάρκεια σπουδών

Επτά (7) χρόνια. Υποχρεωτική πέντε (5) και προαιρετική τρία (3) χρόνια.

Κύκλοι ή βαθμίδες

α). Κατώτερη δευτεροβάθμια εκπαίδευση: Έχει διάρκεια τέσσερα χρόνια, παρέχεται από σχολεία ενιαίου τύπου (colleges) και οι μαθητές της είναι ηλικίας 11 έως 15 ετών. Το τέταρτο έτος σπουδών αποτελεί τάξη επαγγελματικού προσανατολισμού των μαθητών.

Τα προγράμματα σπουδών αυτής της βαθμίδας έχουν δομηθεί κατά τρόπο που να επιτυγχάνονται οι εξής στόχοι:

- **Σωστή χρήση της γαλλικής γλώσσας.** Θεωρείται το βασικότερο στοιχείο για την εκπαιδευτική συνέχεια και ανέλιξη των μαθητών και την ένταξη τους στο κοινωνικό, πολιτιστικό και οικονομικό περιβάλλον.
- **Ικανοποιητική χρήση τουλάχιστον μίας ξένης γλώσσας.** Απαραίτητη ικανότητα για την επικοινωνία με διαφορετικά περιβάλλοντα και την προσαρμογή στο σύγχρονο παγκοσμιοποιημένο περιβάλλον.
- **Απόκτηση μαθηματικών και επιστημονικών στοιχείων.** Πολύτιμα εργαλεία για την ένταξη στην καθημερινή ζωή, την έρευνα νέων γνώσεων και την ανέλιξη των μαθητών σε υψηλότερα εκπαιδευτικά επίπεδα.
- **Αναζήτηση και εύρεση πληροφοριακών τεχνολογιών.** Οι μαθητές θα πρέπει να έχουν γνώσεις και δεξιότητες χρήσης των νέων τεχνολογιών.
- **Απόκτηση κοινωνικών και πολιτικών ερεθισμάτων.** Προϋπόθεση για την επιτυχή ένταξη των μαθητών στο κοινωνικό σύνολο ως ενεργών μελών και πολιτών.
- **Καλλιέργεια της αυτονομίας και της πρωτοβουλίας.** Γνώσεις και δεξιότητες που καθιστούν τους μαθητές αυτάρκεις και ικανούς να δραστηριοποιούνται αυτόνομα στο κοινωνικό και παραγωγικό ιστό της εθνικής και παγκόσμιας κοινότητας.
- **Διάκριση κλίσεων.** Δίνονται τα εφόδια στους μαθητές να διακρίνουν τις κλίσεις και τις ιδιαίτερες ικανότητες τους, ώστε να επιλέξουν με σωστά κριτήρια την ένταξη τους στο γενικό ή τεχνικό – επαγγελματικό Λύκειο της ανώτερης Β/θμιας Εκπαίδευσης.

Η κατώτερη δευτεροβάθμια εκπαίδευση παρέχεται σε ένα βασικό τύπο σχολείου (colleges). Παρέχεται επίσης σε ειδικά σχολεία (καλλιτεχνικά, αθλητικά, γλωσσολογικά, κλπ.) στα οποία η γενική παιδεία συμπληρώνεται από εξειδικευμένα προγράμματα σπουδών.

Η εισαγωγή των μαθητών γίνεται αυτόματα από την πρωτοβάθμια εκπαίδευση, εκτός από τους αποφοίτους ιδιωτικών σχολείων της που λειτουργούν με ωρολόγιο πρόγραμμα διαφορετικό από αυτό του κρατικού γαλλικού εκπαιδευ-

τικού συστήματος οι οποίοι εισάγονται με εξετάσεις.

Η κατανομή των αποφοίτων της πρωτοβάθμιας στα σχολεία της δευτεροβάθμιας γίνεται με γεωγραφικά και κοινωνικά κριτήρια, όπως η εγγύτητα της κατοικίας τους προς το σχολείο, προβλήματα υγείας, κλπ..

Εάν οι γονείς επιθυμούν την εγγραφή σε άλλο σχολείο εκτός από αυτό που έχει ορισθεί αποφασίζει το Σχολικό Συμβούλιο. κοντινό στον τόπο κατοικίας τους, σχολείο εκτός και αν οι γονείς αιτηθούν την εισαγωγή σε άλλο σχολείο της περιοχής στο οποίο να υπάρχουν διαθέσιμες θέσεις.

Ο αριθμός των μαθητών ανά τάξη είναι 24 και ο αριθμός διδακτικών ωρών εβδομαδιαίως 24 – 28.

Η αξιολόγηση των μαθητών γίνεται ανά εκπαιδευτικό τετράμηνο, τα αποτελέσματα της χρησιμοποιούνται για την εκτίμηση της προόδου τους, ανακοινώνονται στους γονείς και δεν χρησιμοποιούνται για την προαγωγή τους στην επόμενη τάξη. Αυτή γίνεται με απλή αίτηση γονέα ή του ίδιου του μαθητή όταν είναι ενήλικος. Οι αιτήσεις προαγωγής εξετάζονται από το σχολικό συμβούλιο που αφού λάβει υπόψη του και τη γνώμη των εκπαιδευτικών που δίδαξαν το κάθε μαθητή προτείνει την προαγωγή του στην επόμενη τάξη ή την παρακολούθηση εκ νέου της ίδιας τάξης. Σε περίπτωση διχογνωμία γονέων και σχολικού συμβουλίου αποφασίζει ο Επιθεωρητής Εκπαίδευσης.

Με την ολοκλήρωση του 4/ετούς κύκλου σπουδών οι μαθητές έχουν την δυνατότητα να αποκτήσουν εθνικό δίπλωμα και δύο (2) τύπους Πτυχίου.

1. **brevet.** Εθνικό Δίπλωμα πιστοποίησης της ολοκλήρωσης των σπουδών της Κατώτερης Β/θμιας Εκπαίδευσης
2. **Certification de formation generale.** Πτυχίο με ειδίκευση στην επιστήμη των τεχνολογιών
3. **Brevet.** Πτυχίο με ειδίκευση στο διαδίκτυο

β). Ανώτερη δευτεροβάθμια εκπαίδευση: Έχει διάρκεια τρία χρόνια, παρέχεται σε δύο τύπους σχολείων (Γενικό και Επαγγελματικό Λύκειο) και χωρίζεται σε δύο κύκλους σπουδών, τον πρώτο (1^ο έτος) που είναι ενταγμένος στην υποχρεωτική Β/θμια εκπαίδευση και στον οποίο επιλέγεται το γνωστικό αντικείμενο του εθνικού πτυχίου (Baccalaureat) και το δεύτερο (2^ο & 3^ο έτος) που αποτελεί το προπαρασκευαστικό κύκλο σπουδών για την εισαγωγή των μαθητών στην Τριτοβάθμια Εκπαίδευση.

Η εισαγωγή των μαθητών στους δύο τύπους σχολείων γίνεται με απόφαση του σχολικού συμβουλίου του σχολείου προέλευσης (κατώτερη Β/θμια Εκπαίδευση) που λαμβάνει υπόψη του την άποψη των γονέων και τις δυνατότητες κάθε μαθητή.

Γενικό Λύκειο: Παρέχει σε διαφορετικούς κύκλους μαθημάτων γενική εκπαίδευση που οδηγεί στην απόκτηση γενικού Baccalaureat και τεχνική – επιστημονική εκπαίδευση που εξασφαλίζει τεχνικό Baccalaureat.

Όσοι παρακολουθούν το τεχνικό κύκλο σπουδών μπορούν να παρακολουθήσουν και πρόσθετα μαθήματα εξειδίκευσης που οδηγούν μετά από εξετάσεις στο πτυχίο *Brevet de technician* το οποίο τους επιτρέπει είτε να αποκτήσουν

επαγγελματικά δικαιώματα, είτε να συνεχίσουν σε ανώτερες τεχνικές σπουδές.

Ο αριθμός των μαθητών ανά τάξη είναι 27- 31 και ο αριθμός διδακτικών ωρών εβδομαδιαίως 27 – 32.

Η αξιολόγηση των μαθητών γίνεται με Τεστ σε όλη την διάρκεια κάθε εκπαιδευτικού εξαμήνου και μία γραπτή εξέταση στο τέλος κάθε έτους. Οι εξετάσεις αυτές εκτός από την εκτίμηση της προόδου των μαθητών αποτελούν και «τεστ» προετοιμασίας τους για τις εξετάσεις απόκτησης του εθνικού Baccalaureat.

Επαγγελματικό Λύκειο: Παρέχει τεχνική και επαγγελματική εκπαίδευση για περισσότερες από 200 ειδικότητες σε διετή και τριετή κύκλο σπουδών.

Διετής κύκλος σπουδών: Οδηγεί στο Πτυχίο Certification de aptitude professionnelle

Τριετής κύκλος σπουδών: Οδηγεί σε επαγγελματικό Baccalaureat.

Ο αριθμός των μαθητών ανά τάξη είναι 18 – 19, ο αριθμός διδακτικών ωρών εβδομαδιαίως 35 και ημερησίως έως 8 ώρες κατά μέγιστο.

Η αξιολόγηση των μαθητών γίνεται με Τεστ σε όλη την διάρκεια κάθε εκπαιδευτικού εξαμήνου και μία γραπτή εξέταση στο τέλος κάθε έτους.

Οι εξετάσεις για την απόκτηση του τελικού πτυχίου γίνονται σε επτά (7) θεματικά πεδία (τρία (3) γενικής και τέσσερα (4) επαγγελματικής παιδείας και πρακτικών ασκήσεων).

Εισαγωγή στην τριτοβάθμια εκπαίδευση

Γίνεται με βάση το εθνικό πτυχίο Baccalaureat ή άλλο πτυχίο αντίστοιχου επιπέδου. Εάν ο υποψήφιος δεν διαθέτει ένα από τα προαναφερόμενα πτυχία, η επιλογή του γίνεται με ειδικές εισαγωγικές εξετάσεις. Σε ορισμένες περιπτώσεις απαιτείται εθνικό πτυχίου με συγκεκριμένη εξειδίκευση.

Δια βίου εκπαίδευση

Παρέχεται από δομές εκπαίδευσης και κατάρτισης που διακρίνονται σε:

- α). Κέντρα εκπαίδευσης και κατάρτισης.** Λειτουργούν με τη μορφή μη κερδοσκοπικών οργανισμών ιδιωτικού δικαίου (35% του συνόλου), ιδιωτικών επιχειρήσεων (38%) και δημόσιων οργανισμών ή επιχειρήσεων (23%).
- β). Κέντρα Εξ' αποστάσεως Εκπαίδευσης.** Λειτουργούν υπό την εποπτεία του αντίστοιχου Εθνικού κέντρου και έλεγχο του Υπουργείου Παιδείας. Παρέχουν εκπαίδευση σε πολλούς τομείς και σε πολλαπλά επίπεδα (πανεπιστημιακοί τίτλοι, επαγγελματική κατάρτιση κλπ.) καλύπτοντας, σε συνεργασία με τα ΑΕΙ της χώρας 35.000 περίπου σπουδαστές κάθε χρόνο.
- γ). Μαθητεία.** Συνδυάζει θεωρητική εκπαίδευση και επαγγελματική κατάρτιση με τη μαθητεία σε εργασιακούς χώρους για νέους ηλικίας 16 έως 25 χρονών σε ολοκληρωμένα προγράμματα 12 - 36 μηνών.

- δ). Διά βίου πανεπιστημιακή εκπαίδευση.** Παρέχεται από τα ΑΕΙ της χώρας σε ρεις μορφές. 1). μικρής διάρκειας εκπαιδευτικά προγράμματα για επιχειρήσεις και οργανισμούς, 2). μακροχρόνια προγράμματα που μπορούν να οδηγήσουν στη λήψη πανεπιστημιακού τίτλου και 3). προγράμματα που οδηγούν στη λήψη τίτλων επαγγελματικού προσανατολισμού (συγκεκριμένης ειδικότητας)

Ισπανία

Βασικοί στόχοι

- α).** Η παροχή βασικών γνώσεων στους μαθητές και στην καλλιέργεια των επιμέρους κλίσεων τους,
β). Η παροχή όλων των μέσων και βασικών γνώσεων που απαιτούνται για την εισαγωγή τους στην Τριτοβάθμια Εκπαίδευση και την επαγγελματική κατάρτισή τους και
γ). Ο μηδενισμός του φαινομένου εγκατάλειψής της από αυτούς.

Διάρκεια σπουδών

Έξη (6) χρόνια. Υποχρεωτική τέσσερα (4) και προαιρετική δύο (2) χρόνια.

Κύκλοι ή βαθμίδες

- α). Κατώτερη δευτεροβάθμια εκπαίδευση.** Έχει διάρκεια τέσσερα χρόνια, δέχεται μαθητές χωρίς εξετάσεις από τη Α/θμια εκπαίδευση, παρέχεται από σχολεία ενιαίου τύπου και οι μαθητές της είναι ηλικίας 12 έως 16 ετών. Το τέταρτο έτος σπουδών αποτελεί, στη πράξη, τάξη επαγγελματικού προσανατολισμού των μαθητών. Τα σχολεία διαθέτουν υποχρεωτικά εργαστήρια, βιβλιοθήκη, γυμναστήριο, αίθουσα μουσικής και υπολογιστές. Ο μέγιστος αριθμός μαθητών ανά τάξη και εκπαιδευτικό είναι 30.

Υπάρχει ο θεσμός του ενός εκπαιδευτικού τάξης που συνεπικουρείται από εξειδικευμένους καθηγητές για αρκετά μαθήματα που διδάσκονται.

Η αξιολόγηση των μαθητών είναι διαρκής και γίνεται σε καθημερινό επίπεδο με βάση το 10. Οι μαθητές που στερούν υποχρεώνονται στη παρακολούθηση προγραμμάτων ενισχυτικής διδασκαλίας και σε περίπτωση αποτυχίας μπορεί να κριθούν μη προβιβάσιμοι (μία φορά ανά τάξη και έως δύο φορές για όλη την τετραετή διάρκεια σπουδών).

Στο τέλος του κύκλου σπουδών της κατώτερης Β/θμιας εκπαίδευσης, οι μαθητές λαμβάνουν δίπλωμα αποφοίτησης που τους επιτρέπει να συνεχίσουν στο επόμενο εκπαιδευτικό επίπεδο, εφόσον είτε έχουν περατώσει επιτυχώς όλα τα μαθήματα, είτε έχουν αποτύχει σε δύο από αυτά.

Μαθητές που έχουν αποτύχει σε περισσότερα από δύο μαθήματα λαμβάνουν πτυχίο στο οποίο αναφέρονται τα μαθήματα που υστέρησαν. Δεν έχουν δικαίωμα να συνεχίσουν στο επόμενο επίπεδο εκπαίδευσης, αλλά μπορούν

να επανέλθουν στις εξετάσεις του σχολείου για αυτά μετά το 18^ο έτος της ηλικίας τους.

β). Ανώτερη δευτεροβάθμια εκπαίδευση. Είναι διετούς φοίτησης και χωρίζεται σε γενική και επαγγελματική.

Η **γενική** δέχεται μαθητές από τη κατώτερη Β/θμια εκπαίδευση χωρίς εισαγωγικές εξετάσεις. Εκτός από μαθήματα γενικής παιδείας, οι μαθητές επιλέγουν υποχρεωτικά και μία δέσμη εξειδικευμένων μαθημάτων που καθορίζει τη κατεύθυνση - οδηγό εισαγωγή τους στην Τριτοβάθμια εκπαίδευση. Οι δέσμες - κατευθύνσεις αυτές αφορούν: α) τέχνες β) ανθρωπιστικές και κοινωνικές επιστήμες και γ) επιστήμες και τεχνολογία.

Οι απόφοιτοι της αποκτούν με εθνικές εξετάσεις Πτυχίο κατεύθυνσης, ανάλογα με τη δέσμη εξειδικευμένων μαθημάτων που παρακολούθησαν.

Η **επαγγελματική** δέχεται μαθητές που έχουν δίπλωμα κατώτερης Β/θμιας εκπαίδευσης χωρίς εισαγωγικές εξετάσεις και με εξετάσεις για όσους δεν διαθέτουν.

Οι μαθητές λαμβάνουν αντίστοιχο πτυχίο τομέα ή ειδικότητας και μπορούν να δώσουν εισαγωγικές εξετάσεις για να φοιτήσουν στην ανώτερη επαγγελματική εκπαίδευση.

Εισαγωγή στην τριτοβάθμια εκπαίδευση

Η εισαγωγή των αποφοίτων γενικής ανώτερης Β/θμιας εκπαίδευσης γίνεται με εθνικές εξετάσεις σε τομείς σχολών Τριτοβάθμιας εκπαίδευσης στις οποίες αντιστοιχεί γνωστικά το Πτυχίο – απολυτήριο τους.

Οι απόφοιτοι επαγγελματικής εκπαίδευσης εισάγονται με εθνικές εξετάσεις στα ιδρύματα ανώτερης τεχνικής εκπαίδευσης.

Δια βίου εκπαίδευση

Παρέχεται σε δομές εκπαίδευσης και κατάρτισης που λειτουργούν σε δημόσια και ιδιωτικά ιδρύματα – σχολεία, ενώσεις εργοδοτών και εργαζομένων, επιμελητήρια και επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στον τομέα παροχής εκπαίδευσης σε εργαζομένους ή ανέργους, υπό την εποπτεία του Υπουργείου Παιδείας.

Η Εξ' αποστάσεως εκπαίδευση για ενηλίκους παρέχεται τόσο από ιδρύματα εθνικής εμβέλειας, όσο και από φορείς ή τοπικές αρχές.

Η δια βίου εκπαίδευση στην Ισπανία περιλαμβάνει πληθώρα γνωστικών αντικειμένων όπως Βασική εκπαίδευση ενηλίκων, Δευτεροβάθμια εκπαίδευση ενηλίκων, Εθνικό απολυτήριο για ενηλίκους, Επαγγελματική κατάρτιση για ενηλίκους, Εκπαίδευση προετοιμασίας για εισαγωγικές εξετάσεις, Γλωσσολογική εκπαίδευση, Εκπαίδευση για την απόκτηση κάποιου επαγγελματικού τίτλου, Προγράμματα επαγγελματικής καθοδήγησης, Τεχνική εκπαίδευση, κλπ..

Γερμανία

Βασικοί στόχοι

- α). Η πνευματική, συναισθηματική και ψυχολογική ανάπτυξη των μαθητών,
- β). Η ανάπτυξη της προσωπικότητας τους ώστε να είναι ανεξάρτητοι, να λαμβάνουν αποφάσεις και να αναλαμβάνουν τις προσωπικές, κοινωνικές και πολιτικές τους υποχρεώσεις,
- γ). Η παροχή εξειδικευμένων και επιστημονικών γνώσεων,
- δ). Η σταδιακή αύξηση του βαθμού ειδίκευσης βάσει των ικανοτήτων και των κλίσεων τους,
- ε). Η λειτουργία της Β/θμιας εκπαίδευσης ως ανοιχτού εκπαιδευτικού συστήματος που μπορεί να παρέχει τη δυνατότητα μεταπήδησης των μαθητών σε διαφορετικούς εκπαιδευτικούς δρόμους μετά την ολοκλήρωση του εισαγωγικού «κύκλου» σπουδών.
- στ). Η παροχή γενικής εκπαίδευσης, με καλλιέργεια των ικανοτήτων των μαθητών σε θέματα ακαδημαϊκής μελέτης και επιστημονικών εργασιών,
- ζ). Η εκμάθηση και σωστή χρήση της γερμανικής γλώσσας,
- η). Η εκμάθηση και σωστή χρήση ξένων γλωσσών.

Διάρκεια σπουδών

Εννέα (9) χρόνια. Υποχρεωτική παρακολούθηση για όλους τους μαθητές

Κύκλοι ή βαθμίδες

α). Κατώτερη δευτεροβάθμια εκπαίδευση: Έχει διάρκεια έξη (6) έτη και παρέχει γενική και επαγγελματική εκπαίδευση σε μαθητές ηλικίας 10 ως 15-16 ετών. Στις δύο πρώτες τάξεις δίνεται ιδιαίτερη έμφαση στη γενική εκπαίδευση και στον επαγγελματικό προσανατολισμό των μαθητών. Οι βασικοί τύποι σχολείων της βαθμίδας αυτής είναι οι εξής:

- **Hauptschule:** Παρέχει γενική και επαγγελματική εκπαίδευση, προετοιμάζοντας τους μαθητές για την επαγγελματική ανώτερη Β/θμια εκπαίδευση.
- **Realschule:** Παρέχει εκτεταμένη γενική εκπαίδευση και ταυτόχρονα επιπλέον μαθήματα επιλογής για τους μαθητές που έχουν την δυνατότητα μετά την ολοκλήρωση των σπουδών τους σε αυτό να επιλέξουν σχολεία της ανώτερης Β/θμιας εκπαίδευσης που οδηγούν στην Τριτοβάθμια ή στην απόκτηση Πτυχίου επαγγελματικής ειδικότητας.
- **Gymnasium:** Παρέχει εκτεταμένη γενική εκπαίδευση υψηλού επιπέδου που οδηγεί στην απόκτηση εθνικού απολυτηρίου με το οποίο γίνεται η εισαγωγή των μαθητών στην Τριτοβάθμια εκπαίδευση. Διαθέτει επίσης ειδικά τμήμα-

τα – τάξεις τις οποίες μπορούν να παρακολουθήσουν μαθητές από τους άλλους τύπους σχολείου.

- **Forderzantren:** Σχολείο Ειδικής Αγωγής
- **Sonderschulen:** Σχολείο Ειδικής Αγωγής
- **Schulen fur Behinderte:** Σχολείο Ειδικής Αγωγής (Η εισαγωγή των μαθητών στους τρεις τύπους σχολείων ειδικής αγωγής γίνεται ανάλογα με τις ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες τους).

β). Ανώτερη δευτεροβάθμια εκπαίδευση: Έχει διάρκεια τρία (3) έως τέσσερα (4) έτη και παρέχει γενική και επαγγελματική εκπαίδευση σε μαθητές ηλικίας 15-16 ως 18-19 ετών που κατανέμονται στους επιμέρους τύπους σχολείων της με βάση τις επιδόσεις και ικανότητες τους στις δύο τελευταίες τάξεις της κατώτερης Β/θμιας. Οι βασικοί τύποι σχολείων της βαθμίδας αυτής είναι οι εξής:

- **Gymnasium – gymnasiale Oberstufe, Fachoberschule:** Παρέχουν γενική εκπαίδευση που οδηγεί σε εξετάσεις για την απόκτηση του εθνικού απολυτηρίου «Allgemeine Hochschulreife» με το οποίο εξασφαλίζεται στον κάτοχο του η εισαγωγή στην Τριτοβάθμια Εκπαίδευση.
- **Berufsfachschulen:** Η διάρκεια φοίτησης είναι τριετής. Παρέχει γενική και επαγγελματική εκπαίδευση με έμφαση στη δεύτερη που οδηγεί στην απόκτηση Πτυχίου επαγγελματικής ειδικότητας.
- **Fachoberschule:** Τριετούς φοίτησης. Παρέχει θεωρητική και πρακτική τεχνική ή επαγγελματική εκπαίδευση. Οι απόφοιτοι του εγγράφονται στο Fachhochscukreife.
- **Fachhochscukreife:** Αποτελεί προπαρασκευαστικό σχολείο για την εισαγωγή των μαθητών στην ανώτερη επαγγελματική εκπαίδευση.
- **Berufliches Gymnasium – Fachgymnasium:** Παρέχει γενική και επαγγελματική εκπαίδευση. Οι μαθητές του έχουν τη δυνατότητα παρακολούθησης περισσότερες από μίας επαγγελματικών ειδικοτήτων.
- **Berufsoberschule:** Έχει διάρκεια σπουδών τεσσάρων χρόνων. Παρέχει γενική και επαγγελματική εκπαίδευση που οδηγεί στην απόκτηση Πτυχίου επαγγελματικής ειδικότητας και στην εισαγωγή των μαθητών στην ανώτερη επαγγελματική εκπαίδευση.

Στα σχολεία της τεχνικής – επαγγελματικής εκπαίδευσης φοιτούν περίπου τα 2/3 του συνόλου των μαθητών της Β/θμιας γερμανικής εκπαίδευσης.

Ονομάζονται **σχολεία δυαδικού συστήματος** (dual system) **λειτουργίας** και

διακρίνονται σε πλήρους (full time) ή μερικής απασχόλησης (part time). Στα σχολεία μερικής απασχόλησης η εκπαίδευση των μαθητών γίνεται σε δύο μέρη, στο τόπο εργασίας (τρεις (3) ημέρες) και στο σχολείο (δύο (2) ημέρες) η δε εισαγωγή τους δεν απαιτεί προϋποθέσεις, καθώς πρόκειται για ανοιχτό σύστημα στο οποίο μπορεί να συμμετάσχει όποιος επιθυμεί.

Εισαγωγή στην τριτοβάθμια εκπαίδευση

Η εισαγωγή των υποψηφίων (50% περίπου) γίνεται αυτόματα με βάση το απολυτήριο δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης και η δήλωση – αίτηση προτίμησης τους. Το απολυτήριο ανάλογα με τον τύπο και το βαθμό δυσκολίας του καθορίζει τα ιδρύματα και τις σχολές στις οποίες μπορεί να ενταχθεί ο ενδιαφερόμενος απόφοιτος της Β/θμιας Εκπαίδευσης.

Σε σχολές με μεγάλη ζήτηση (π.χ. Ιατρική) η επιλογή των υποψηφίων γίνεται σε εθνικό επίπεδο, από ειδική επιτροπή του Υπουργείου Παιδείας ενώ για τις υπόλοιπες (περίπου το 50%) η εισαγωγή γίνεται αυτόματα με την εκδήλωση ενδιαφέροντος.

Η εισαγωγή άλλων υποψηφίων (εργαζόμενοι, ενήλικες, κλπ.) που δεν είναι μαθητές γίνεται είτε με εξετάσεις για την απόκτηση ειδικού διπλώματος που εξασφαλίζει την αυτόματη εγγραφή τους, είτε με εισαγωγικές εξετάσεις που διοργανώνει το κάθε πανεπιστήμιο.

Δια βίου εκπαίδευση

Παρέχεται από δομές εκπαίδευσης και κατάρτισης που λειτουργούν δημοτικοί οργανισμοί, ιδιωτικά ιδρύματα, ιδρύματα της εκκλησίας, επαγγελματικές ενώσεις, επιμελητήρια, πολιτικά κόμματα, ακαδημίες, ιδρύματα ανώτερης εκπαίδευσης, ιδρύματα εξ αποστάσεως εκπαίδευσης και άλλα.

Προσφέρει την δυνατότητα στους ενήλικες να ενταχθούν σε διάφορα επίπεδα της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης ή σε κάποιο Τμήμα ή Σχολή της Τριτοβάθμιας.

Κέντρα Εξ' αποστάσεως Εκπαίδευσης. Δίνουν τη δυνατότητα σε εργαζόμενους άνω των 19 ετών να συνεχίσουν την εκπαίδευση τους σε μία σειρά αντικείμενα όπως π.χ. οι κοινωνικές επιστήμες, η εκπαίδευση, η ψυχολογία, οι ανθρωπιστικές επιστήμες, οι γλώσσες, το εμπόριο, η διοίκηση, τα μαθηματικά, οι νέες τεχνολογίες, κλπ..

Σουηδία

Δευτεροβάθμια εκπαίδευση

Έχει διάρκεια σπουδών τρία (3) χρόνια, δέχεται μαθητές ηλικίας 16 – 19 ετών και παρέχεται σε ένα τύπο σχολείου που εφαρμόζει 17 εθνικά προγράμματα εκπαίδευσης. Κάθε σχολική μονάδα ακολουθεί ένα από τα 17 προγράμματα σπουδών παρέχοντας ταυτόχρονα γενική και επαγγελματική εκπαίδευση.

Κάθε πρόγραμμα εκπαίδευσης περιλαμβάνει ένα κοινό (για όλα τα προγράμ-

ματα σπουδών) βασικό κορμό μαθημάτων γενικής παιδείας και ένα αριθμό εξειδικευμένων γνωστικών αντικειμένων που καθορίζουν την εκπαιδευτική κατεύθυνση του.

Τα σχολεία δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης υπάγονται στους δήμους ή σε κρατικά ιδρύματα. Η φοίτηση σε αυτά είναι δωρεάν και σε αυτήν περιλαμβάνονται βιβλία, εργαστήρια και εγκαταστάσεις. Σε ορισμένες περιπτώσεις ζητείται η συνεισφορά των μαθητών (ή των γονέων) στις δαπάνες αγοράς υλικών για πειράματα, εργασίες ή πρακτικές ασκήσεις.

Η δευτεροβάθμια εκπαίδευση στη Σουηδία στοχεύει στη διαμόρφωση των μαθητών ως κοινωνικά υπεύθυνους πολίτες που μπορούν και αυτενεργούν, να διαμορφώνουν τη ζωή τους και να συνεισφέρουν δημιουργικά στο σύνολο.

Δίνει επίσης ιδιαίτερη έμφαση στην ευημερία των μαθητών και στην προετοιμασία για την είσοδο τους στον εθνικό κοινωνικό και παραγωγικό ιστό.

Τα προγράμματα σπουδών στη πρώτη τάξη είναι κοινά για όλα σχεδόν τα σχολεία. Στη δεύτερη τάξη διαφοροποιούνται με εξειδικευμένα, για κάθε πρόγραμμα, μαθήματα καθορίζοντας με αυτό τον τρόπο τον προσανατολισμό των μαθητών.

Τα εφαρμοζόμενα 17 εθνικά προγράμματα σπουδών στη Β/θμια εκπαίδευση είναι:

1. **Πρόγραμμα Παιδιού και Ανάπλασης.** Σε αυτό διδάσκονται μαθήματα συναφή με τα γνωστικά αντικείμενα παιδαγωγική επιστήμη, φροντίδα ατόμων όλων των ηλικιών, κοινωνικές δραστηριότητες, επαγγέλματα υγείας και αθλητισμός.
2. **Πρόγραμμα Κατασκευών.** Τα διδασκόμενα μαθήματα έχουν συνάφεια με τους τομείς κατασκευή σπιτιών και μικροκατασκευές.
3. **Πρόγραμμα Ηλεκτρολογίας και Ηλεκτρονικής.** Διδάσκονται τα θεματικά γνωστικά πεδία ηλεκτρολογικές εγκαταστάσεις, τηλεπικοινωνιακός εξοπλισμός, αυτοματισμοί και ηλεκτρονικοί υπολογιστές.
4. **Πρόγραμμα Ενέργειας.** Περιλαμβάνει μαθήματα για τους τομείς επισκευές και εγκαταστάσεις τεχνικών συστημάτων στη βιομηχανία ενέργειας, εγκατάσταση μονάδων θέρμανσης και κλιματισμού σε οικίες και επιχειρήσεις.
5. **Πρόγραμμα Τεχνών.** Διδάσκονται μαθήματα για τα γνωστικά αντικείμενα κουλτούρα και αισθητική, σχέδιο, μουσική, δράμα, θέατρο και κινηματογράφος.
6. **Πρόγραμμα Τεχνικών Οχημάτων.** Περιλαμβάνει μαθήματα διδασκαλίας για τους τομείς συντήρησης, επισκευής και εγκατάστασης εξοπλισμού οχημάτων, πλοίων και αεροσκαφών.
7. **Πρόγραμμα Διοίκησης και Επιχειρηματικότητας.** Τα διδασκόμενα μαθήματα αφορούν τα γνωστικά αντικείμενα εμπόριο, επιχειρηματικότητα και διοί-

κηση στη βιομηχανία και στο δημόσιο τομέα.

8. **Πρόγραμμα Χειροτεχνιών.** Διδάσκονται σε θεωρητικό και πρακτικό επίπεδο μαθήματα για εργασίες και τεχνικές που αφορούν χειροτεχνικές κατασκευές σε ξύλο, μάρμαρο και άλλα υλικά.
9. **Πρόγραμμα Ξενοδοχείων, Εστιατορίων και Cetering.** Διδάσκονται μαθήματα για μαγειρική, τραπεζοκομία, τουριστικές υπηρεσίες, κλπ.
10. **Βιομηχανικό Πρόγραμμα.** Διδάσκονται γνωστικά αντικείμενα που προετοιμάζουν τους μαθητές για εργασία στη βιομηχανία και άλλους ανταγωνιστικούς προς αυτή τομείς.
11. **Πρόγραμμα Κλάδου Τροφίμων.** Διδάσκονται σε θεωρητικό και πρακτικό επίπεδο μαθήματα για εργασίες στον κλάδο τροφίμων, στο εμπόριο τους και άλλους ανταγωνιστικούς προς αυτόν τομείς.
12. **Πρόγραμμα Κλάδου Μέσων Επικοινωνίας.** Τα διδασκόμενα μαθήματα αφορούν τα γνωστικά αντικείμενα μέσα επικοινωνίας, διαφήμιση, δημιουργικό σχέδιο, φωτογραφία, βιομηχανία εκτυπώσεων και γραφιστική.
13. **Πρόγραμμα Χρήσης Φυσικών Πόρων.** Διδάσκονται σε θεωρητικό και πρακτικό επίπεδο μαθήματα για εργασίες στη δασολογία, στη φυτολογία, στις αγροκαλλιέργειες, στο ψάρεμα, στη διαχείριση υδάτων, στη ζωή στην άγρια φύση, και στην προστασία του περιβάλλοντος.
14. **Πρόγραμμα Φυσικών Επιστημών.** Τα διδασκόμενα μαθήματα αφορούν τα γνωστικά αντικείμενα των μαθηματικών, των φυσικών επιστημών, των νέων τεχνολογιών και των ηλεκτρονικών υπολογιστών.
15. **Πρόγραμμα Υγείας και Νοσηλευτικής.** Περιλαμβάνει μαθήματα διδασκαλίας για τους τομείς της ιατρικής και της παραϊατρικής φροντίδας ανθρώπων.
16. **Πρόγραμμα Κοινωνικών Επιστημών.** Τα διδασκόμενα μαθήματα αφορούν κοινωνικά θέματα, οικονομικά και ξένες γλώσσες.
17. **Πρόγραμμα Τεχνολογίας.** Διδάσκονται σε θεωρητικό και πρακτικό επίπεδο μαθήματα για την ανάπτυξη και την προώθηση νέων τεχνολογιών και τεχνολογικών εξελίξεων στην παραγωγή και στην καθημερινή ζωή.

Η **αξιολόγηση των μαθητών** είναι διαρκής και αποτελεί αντικείμενο διαλόγου μεταξύ σχολείου, γονέων και μαθητή, τουλάχιστον μία φορά κάθε εξάμηνο.

Σε περίπτωση υστέρησης του μαθητή σε ένα ή περισσότερα μαθήματα αυτός παρακολουθεί προγράμματα ενισχυτικής διδασκαλίας.

Σε περίπτωση αποτυχίας σε κάποιο μάθημα ο μαθητής επανεξετάζεται και σε ορισμένες περιπτώσεις καλείται για αξιολόγηση για τρίτη φορά. Εφόσον αποτύ-

χει επαναλαμβάνει τη φοίτηση του στην ίδια τάξη. Οι μαθητές έχουν δικαίωμα επανεξέτασης σε οποιοδήποτε μάθημα για τη βελτίωση του βαθμού τους.

Οι μαθητές που περαιώνουν τη φοίτηση τους στη Β/θμια εκπαίδευση λαμβάνουν βεβαιώσεις επιτυχούς περάτωσης και βαθμού για κάθε μάθημα που διδάχθηκαν καθώς επίσης και ολοκλήρωσης περισσότερων από ένα προγραμμάτων σπουδών.

Εισαγωγή στην Τριτοβάθμια Εκπαίδευση

Γίνεται με βάση συγκεκριμένα κριτήρια επιλογής που μπορεί να περιλαμβάνουν τους Βαθμούς στα μαθήματα της Β/θμιας Εκπαίδευσης, Εισαγωγικά τεστ, Ειδικά τεστ, Προηγούμενη εκπαίδευση, Εργασιακή εμπειρία και Συνέντευξη.

Το 30% των υποψηφίων εισάγονται με βάση τους βαθμούς στα μαθήματα της Β/θμιας Εκπαίδευσης, το 30% με βάση την επιτυχία σε εισαγωγικά τεστ που βάζουν τα πανεπιστήμια και το υπόλοιπο ποσοστό επιλέγεται με κριτήρια που ορίζει το κάθε πανεπιστήμιο χωριστά.

Δια βίου εκπαίδευση

Η εισαγωγή των ενδιαφερομένων στις δομές δια βίου μάθησης γίνεται με κοινωνικά και εργασιακά κριτήρια (άνεργος, κλπ). Σε αυτές παρέχεται συμπληρωματική εκπαίδευση και επαγγελματική κατάρτιση.

Τα προγράμματα της δια βίου μάθησης επικεντρώνονται σε: α) γενική εκπαίδευση ενηλίκων, β) εκπαίδευση ενηλίκων με ειδικά προβλήματα και γ) διδασκαλία σουηδικών για μετανάστες.

Φιλανδία

Δευτεροβάθμια εκπαίδευση

Είναι τετραετούς διάρκειας για μαθητές 16 έως 19 ετών και περιλαμβάνει τρεις τύπους σχολείου (γενικής εκπαίδευσης, τεχνικής - επαγγελματικής εκπαίδευσης και ολοκλήρωσης (μία τάξη) της πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης.

α). Γενική δευτεροβάθμια εκπαίδευση. Προετοιμάζει τους μαθητές για την εισαγωγή τους στην τριτοβάθμια εκπαίδευση. Το πρόγραμμα σπουδών περιλαμβάνει μαθήματα γενικής παιδείας, ειδικά μαθήματα εξειδίκευσης που καθορίζουν τη κατεύθυνση που θα ακολουθήσουν οι μαθητές στην τριτοβάθμια εκπαίδευση και εφαρμοσμένα μαθήματα.

Η τελική αξιολόγηση των μαθητών γίνεται με εξετάσεις για κάθε μάθημα ή τομέα μαθημάτων που διδάχθηκαν. Ο βαθμός αυτός αποτελεί ένα από τα κριτήρια που καθορίζουν την εισαγωγή των μαθητών στη τριτοβάθμια εκπαίδευση.

β). Επαγγελματική - τεχνική δευτεροβάθμια εκπαίδευση. Παρέχει στους μαθητές της θεωρητική και πρακτική εκπαίδευση και κατάρτιση. κατάρτιση στους μαθητές της.

Οι απόφοιτοι της μπορούν να συνεχίσουν τις σπουδές τους στη μεταλυκειακή επαγγελματική εκπαίδευση ή στη τριτοβάθμια (πολυτεχνικές σχολές).

Η αξιολόγηση των μαθητών είναι διαρκής, γίνεται με εξετάσεις και η βαθμολόγηση τους δεν χρησιμοποιείται για να κριθούν οι μαθητές αλλά κυρίως για να ελεγχθεί ο βαθμός εμπέδωσης των γνώσεων που διδάχθηκαν.

Βασικό κριτήριο αξιολόγησης των μαθητών αποτελούν οι ικανότητες τους στις οποίες δίνεται ιδιαίτερη έμφαση.

Εισαγωγή στην τριτοβάθμια εκπαίδευση

Για την εισαγωγή στην Τριτοβάθμια συνυπολογίζονται διάφορα μετρήσιμα στοιχεία όπως οι βαθμοί των μαθημάτων στη Β/θμια εκπαίδευση, ο βαθμός επιτυχίας σε εθνικές ή διεθνείς εισαγωγικές εξετάσεις, η συνέντευξη των υποψηφίων, η επεγγελματική προϋπηρεσία, κλπ.

Στη πράξη οι υποψήφιοι επιλέγουν τα τριτοβάθμια ιδρύματα και τα γνωστικά αντικείμενα που επιθυμούν να σπουδάσουν και αυτά επιλέγουν τους υποψηφίους που θεωρούν πως μπορούν να ανταποκριθούν στις απαιτήσεις τους.

Δια βίου εκπαίδευση

Παρέχεται σε δομές της Β/θμιας και τριτοβάθμιας εκπαίδευσης ή σε ειδικά ιδρύματα εκπαίδευσης ενηλίκων.

Προφέρει την δυνατότητα απόκτησης βασικού πτυχίου ή συμπλήρωσης του ήδη υπάρχοντος σε εκπαιδευτικές δομές όπως σχολεία δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, κέντρα εκπαίδευσης ενηλίκων, ινστιτούτα εκπαίδευσης σε ζητήματα τέχνης και μουσικής, καλοκαιρινά πανεπιστήμια, ινστιτούτα παροχής επαγγελματικής εκπαίδευσης, κέντρα διά βίου εκπαίδευσης πανεπιστημίων, πολυτεχνικά ιδρύματα, διαπιστευμένοι εμπορικοί οργανισμοί για παροχή εκπαίδευσης, κλπ.

Βιβλιογραφία

1. Ιστορία, Οργάνωση και Διοίκηση της Νεοελληνικής Εκπαίδευσης, 3^η Έκδοση, Δερβίσης Στ., Θεσσαλονίκη 1989
2. Ο ρόλος της Παιδείας στην Οικονομική Ανάπτυξη της Ελλάδας, Κόκκοτας Π., Εκδόσεις Σ. Τούντα, Αθήνα 1978
3. Εφαρμοσμένη Οργανωτική και Διοικητική, Κόντης Θ. - Μαντάς Ν., Εκδόσεις Σύγχρονη Εκδοτική, Αθήνα 1993
4. «Συνθήκες λειτουργίας των δημοσίων σχολείων της Ελλάδας: Η υλικοτεχνική υποδομή», Κυρίδης Α. Γ. - Αγγελάκη Χ. κ.άλλ., Περιοδικό Σύγχρονη Εκπαίδευση, τεύχος 105, Μάρτιος-Απρίλιος 1999
5. Η Συμβουλευτική στην Εκπαίδευση, Μάνος Κ. Γ., Αθήνα 1997
6. Διοίκηση Εκπαιδευτικών Μονάδων, Τόμος Α΄ & Β΄, Αθανασούλα - Ρέππα Α., Εκδόσεις Ε. Α. Πανεπιστήμιο, Πάτρα 1999
7. Εξουσία και Οργάνωση-Διοίκηση του Εκπαιδευτικού Συστήματος, Ανδρέου Απ. - Παπακωνσταντίνου Γ., Εκδόσεις Νέα Σύνορα Α. Α. Λιβάνη, Αθήνα 1994
8. Οικονομία και Εκπαίδευση, Γλαμπεδάκης Μ. Α., Εκδόσεις Ίων, Αθήνα 1990
9. «Η διαδικασία λήψης αποφάσεων στην ελληνική εκπαιδευτική πολιτική: Διερεύνηση και προτάσεις» Γέρου Θ., Περιοδικό Εκπαιδευτική Κοινότητα, 1996 τεύχος 55
10. «Μέθοδοι για Εκπαιδευτικό Σχεδιασμό» Καραγεώργου Δ. Α. στο περιοδικό Σύγχρονη Εκπαίδευση, 1983 τεύχος 12
11. Η Ελληνική Εκπαίδευση στον Ορίζοντα του 2000, Κάρμας Κ., Εκδόσεις ΚΕΠΕ, Αθήνα 1995
12. Αναβάθμιση της Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης, Ματθαίου Δ., Έκδοση Παιδαγωγικού Ινστιτούτου, Αθήνα 1999
13. Η Σχολική Τάξη, Β΄ Έκδοση, Μαρσαγγούρας Η., Αθήνα 2000
14. Εκπαίδευση και Οικονομική Ανάπτυξη, Σαΐτη Α., Εκδόσεις Τυπωθήτω, Γ. Δαρδανός, Αθήνα 2000
15. Ανθρώπινες Σχέσεις στο Σχολείο, Χιώτης Μ. Π., Εκδόσεις ΣΕΛΕΤΕ 1981
16. Ψυχολογία της Εργασίας, Κουφάκου Κορ., Εκδόσεις Α. Ν. Σάκκουλα, Αθήνα 1989
17. Παιδαγωγική και Ψυχολογική Εγκυκλοπαίδεια τόμος 3^{ος}/«Δημιουργική Σκέψη» Κωσταρίδου- Ευκλείδη Α., Εκδόσεις Ελληνικά Γράμματα, Αθήνα 1990
18. Συγκριτική Σπουδή της Εκπαίδευσης, Θεωρήσεις και Ζητήματα, Ματθαίου Δ., Αθήνα 1997
19. Ο Νομικός Σύμβουλος Σχολείων και Εκπαιδευτικών, Τόμ. Α΄& Β΄, Βαλαμώπουλος Ν. Α., Λάρισα 2000
20. Η Ολική Ποιότητα στην Εκπαίδευση, Ζαβλανός Μύρων, Εκδόσεις Σταμούλης 2003
21. Ευρωπαϊκά Εκπαιδευτικά Συστήματα και Ενιαίο Σχολείο, Ζήγος Στ., 1990
22. Η λειτουργία τον Σχολείου μέσα από αποφάσεις τον Συλλόγου Διδασκόντων

Το Σχολείο του 21^{ου} Αιώνα - Επενδύοντας στη Γνώση / Πρόταση για μία νέα Β/θμια Εκπαίδευση / Μάιος 2011 / Παναγιώτης Ε. Καταγής - Θανάσης Ι. Νικολόπουλος - Νίκος Ι. Παρίκος

- ντων, Σαΐτης Χ., Εκδόσεις Ατραπός, Αθήνα 2001
23. Η Τυπική Οργάνωση: Έρευνα Συστήματος, Γιανούζας Ι. Ν. και Κάρζο Ρ., Εκδόσεις Παπαζήση, Αθήνα 1968
 24. Νομοθεσία της Εκπαίδευσης – Ιστορική Αναδρομή, e-book, Παρίκος Ι.Ν., Εκδόσεις ΠΕΜ ΕΠΕ, Αθήνα 2011
 25. Η Δημιουργική Σκέψη και η Δημιουργική Διδακτική Διαδικασία, Δερβίσης Σ. Ν., Θεσσαλονίκη 1998
 26. Οικονομική της Εκπαίδευσης, Ψαχαρόπουλος Γ., Εκδόσεις Παπαζήσης, Αθήνα 1999
 27. Οργάνωση και Διοίκηση της Εκπαιδύσεως και ιδία της Επαγγελματικής, Δενδρινού-Αντωνακάκη Ν., Αθήνα 1971
 28. Ιστορία, Οργάνωση και Διοίκηση Τεχνικής και Επαγγελματικής Εκπαιδύσεως, Ζάχαρης Ε., Αθήνα 1985
 29. Η Τεχνική & Επαγγελματική Εκπαίδευση στην Ελλάδα σε συσχετισμό με την αγορά εργασίας, Παρίκος Ι.Ν., Περιοδικό 4/Τροχοί, τεύχος Μαΐου 1985
 30. Η Δευτεροβάθμια Τεχνική και Επαγγελματική Εκπαίδευση και η Περιφερειακή της Διάσταση στην Ελλάδα (1980-1990), Αθανασούλα-Ρέππα Α., Εκδόσεις ΕΛΛΗΝ, Αθήνα 1999
 31. Οργάνωση και Διοίκηση της Εκπαίδευσης – Εσωτερικοί παράγοντες, Παρίκος Ι.Ν., Εκδόσεις ΠΕΜ ΕΠΕ, Αθήνα 2011
 32. Η Ελευθερία στην Εκπαίδευση, Κόκκοτας Π., Εκδόσεις Γρηγόρη, Αθήνα 1983
 33. Θεωρίες Μάθησης και Εκπαιδευτική Πράξη τόμος Γ'. Γνωστικές Θεωρίες, Κολιάδης Ε., Αθήνα 1997
 34. Αξιολόγηση και Αναλυτικά Προγράμματα στο Αξιολόγηση του Εκπαιδευτικού Έργου. Κουλαϊδής Β., (επιμέλεια), Εκδοτικός Όμιλος Συγγραφέων Καθηγητών, Αθήνα 1992
 35. Η εγκατάλειψη της υποχρεωτικής εκπαίδευσης και παράγοντες που σχετίζονται μ' αυτήν, Δρεπτάκη Μ., Εκδόσεις Γρηγόρη, Αθήνα 1993
 36. Αλληλεπίδραση της μαθηματικής εκπαίδευσης με τη σχολική αποτυχία: Μια προσέγγιση εκπαιδευτικής μηχανικής στην περίπτωση του πολυνησιωτικού συμπλέγματος της Δωδεκανήσου, Καλαβάσης Φ., Καφούση Σ., Σκουμπουρδή Χ., Καπέλου Α., Σταθοπούλου Χ., Χαβιάρης Π., Κοκκαλίδης Σ., Πανεπιστήμιο Αιγαίου, Ρόδος 2006
 37. Θεωρίες Μάθησης και Εκπαιδευτικό Λογισμικό, Πρέζας Π., Εκδόσεις Κλειδάριθμος, Αθήνα 2003
 38. Αποτύπωση Εκπαιδευτικών Συστημάτων σε Χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης Βαρουτάς Δημήτριος, Κάργας Αντώνιος, Κωστάκος Κωνσταντίνος, Νεοκοσμίδης Ιωάννης, Ροκκάς Θοδωρής, Αθήνα 2011
 39. Personality and Organisation, Horperand Row, Argyris Ch., New York 1957
 40. The Profession of Government, Chartman B., London 1959
 41. Planning Educational Systems for Economic Growth, Bowles S., Harvard University Press, Cambridge 1969
 42. The School: An Organisational Analysis, Bennett S. J., Blackie, London 1974
 43. Management in Comprehensive Schools - What can we lee from industry, Everad K. B., CGES, York, U.K. 1982

44. An Investigation of the Ideas of Heat; Temperature and Change of State of Children aged between 8 and 4 years. Centre for Studies in Science and Mathematics Education, Univ. of Leeds, DRIVER R. - RUSSEL T., 1982
45. Teaching and Learning about Photosynthesis, Science Education Research Unit, Working Papers 220-9, BARKER M., University of Waikato, Hamilton, New Zealand 1985
46. Children's Ideas In Science, DRIVER R. – GUESNE E. - TIBERGHIE, A. Open Univ. Press, London 1985
47. A Constructivist Approach to Curriculum Development. Studies in Science Education, No 13., DRIVER R. - OLDFHAM V., 1986
48. Research and Policy: the Uses of Qualitative Methods in Social and Educational Research, Finch J., Falmer Press 1986
49. Organisational Behavior in Education, 2nd edition, Owens R.G., Prentice Hall, New Jersey 1987
50. Education Management in the U.K., Aldershot, Squire W.H., Gower Publishing Co London 1987
51. «Work industry and Organisations» in Worsley P. (ed): The New Introducing Sociology, third edition, Harnoudsworth, Brown R., Penguin 1987
52. Theory into Practice II: A Constructivist Approach to Curriculum Development. ITO P. Fensham (ed): Development and Dilemmas in Science Education, DRIVER R, Falmer Press, London, New York 1988
53. Teaching Children to Think. Basil Blackwell, FISCHER, R., Oxford 1991
54. Project UNESCO 2000 International Forum on Scientific and Technological Literature for All Final Report. Paris 5-10 July 1993, UNESCO 1993
55. Minitheories: A Preliminary Model for Learning Science. STO P. Black & A. Lucas (eds): Children's Informal Ideas in Science, GLAXTON G, Routledge, London and New York 1993
56. The Skills of Primary Schools Management, Bell L. and Rhodes C., Routledge, London 1996
57. Organisation and Management in Schools, Paisey A., Longman, London 1997
58. Student-Centered Teaching Meets New Media: Concept and Case Study, Motschnig-Pitrik, R., Holzinger A., Educational Technology & Society 5 (4) 2002
59. «Public Expenditure on Education: Evidence of the Greek Public Primary Schools», Brooks K. and Saiti A, Journal of Business and Society, 16, pp. 119-138, 2003
60. Introducing e-learning activities in traditional education: what do students think about them? Liotsios K., Demetriadis S., Pombortsis A., Int. J. Web Based Communities, Vol.3 No. 1, 2007 pp. 69-86, 2007
61. Key data on Education in Europe 2009, Education, Audiovisual and Culture Executive Agency, 2009
62. Organization of Education System in Finland, Education, Audiovisual and Culture Executive Agency, 2009/2010
63. Organization of Education System in France, Education, Audiovisual and Culture Executive Agency, 2009/2010

64. Structures of education and training Systems in Europe: France, Eurydice, 2009/2010
65. Structures of education and training Systems in Europe: Finland, Eurydice, 2009/2010
66. Structures of education and training Systems in Europe: Germany, Eurydice, 2009/2010
67. Organization of education System in Germany, Education, Audiovisual and Culture Executive Agency, 2009/2010
68. Organization of education System in Italy, Education, Audiovisual and Culture Executive Agency, 2009/2010
69. Structures of education and training Systems in Europe: Italy, Eurydice, 2009/2010
70. Organization of education System in Spain, Education, Audiovisual and Culture Executive Agency, 2009/2010
71. Structures of education and training Systems in Europe: Spain, Eurydice, 2009/2010
72. National Systems overviews on education Systems in Europe and ongoing reforms: Finland, Eurydice, November 2010.
73. National Systems overviews on education Systems in Europe and ongoing reforms: France, Eurydice, November 2010.
74. National Systems overviews on education Systems in Europe and ongoing reforms: Germany, Eurydice, November 2010.
75. National Systems overviews on education Systems in Europe and ongoing reforms: Italy, Eurydice, November 2010.
76. National Systems overviews on education Systems in Europe and ongoing reforms: Spain, Eurydice, November 2010.
77. National Systems overviews on education Systems in Europe and ongoing reforms: Sweden, Eurydice, November 2010.
78. The structure of the European education Systems 2010/2011: schematic diagrams, European Commission 2011

Εθνική Νομοθεσία

1. «Μηχανοθήκη» του Τσέντνερ / Διαταγή Όθωνα / 11-1-1836
2. "Περί εκπαίδευσως εις την αρχιτεκτονικήν" / Διάταγμα Όθωνα / 31-12-1836
3. "Περί διοργανισμού του εν Αθήναις Σχολείου των Τεχνών / Διάταγμα Όθωνα / ΦΕΚ 38/ 9-11-1843
4. "Περί των μαθητών του σχολείου των Τεχνών" / Διάταγμα Όθωνα / ΦΕΚ 13/ 24-5-1851
5. "Περί νέου διοργανισμού και διευθύνσεως του Σχολείου των τεχνών" / Θέσπισμα / ΦΕΚ 33/ 14-9-1863
6. "Περί οργανισμού του εν Αθήναις Σχολείου Βιομηχάνων Τεχνών" (μέση και ανώτερη βαθμίδα) / Νόμος ΑΦΜΑ' / 1987 / ΦΕΚ 159Α' / 20-6-1887
7. "Περί οργανώσεως του εν Αθήναις Εθνικού Μετσοβίου Πολυτεχνείου" / Νόμος 338 / 1914 / ΦΕΚ 307Α' / 20-11-1914

8. "Περί ιδρύσεως της Σιβιτανιδείου Σχολής «Τεχνών και Επαγγελμαμάτων» / Ν.Δ. 4/2-7-1926 / ΦΕΚ 223Α' / 7-7-1926
9. "Περί Στοιχειώδους Εκπαιδεύσεως" / Νόμος 4397/1929 / ΦΕΚ 309Α' / 24-8-1929
10. "Περί αυξήσεως του διδακτικού και εποπτικού προσωπικού της Στοιχειώδους, Μέσης και Επαγγελματικής εκπαίδευσης" / Ν.Δ. 3970/2-9-1959 / ΦΕΚ 187Α' / 7-9-1959
11. "Περί Τεχνικής και Επαγγελματικής Εκπαιδεύσεως, Οργανώσεως της Μέσης Εκπαιδεύσεως και Διοικήσεως της Παιδείας" / Ν.Δ. 3971/2-9-1959 / ΦΕΚ 187Α' / 7-9-1959
12. "Περί κυρώσεως της υπ' αριθμ. 142)14.11.1962 πράξεως του Υπουργικού Συμβουλίου «περί ρυθμίσεως θεμάτων αφορώντων εις την συγγραφήν, κρίσιν και έκδοσιν διδακτικών βιβλίων , κλπ." / Ν.Δ. 4320/1963 / ΦΕΚ 96Α' / 18-6-1963
13. "Περί του εποπτικού, εκπαιδευτικού, βοηθητικού εργαστηριακού, διοικητικού και βοηθητικού προσωπικού των Μέσων και Κατωτέρων Επαγγελματικών Σχολών και τινων άλλων οργανωτικών διατάξεων" / Ν.Δ. 580/12-6-1970 / ΦΕΚ 139Α' / 24-6-1970
14. "Περί οργανώσεως και διοικήσεως της Μέσης και Ανωτέρας Τεχνικής και Επαγγελματικής Εκπαιδεύσεως" / Νόμος 576/7-4-1977 / ΦΕΚ 102Α' / 13-4-1977
15. "Για την επιστημονική-παιδαγωγική καθοδήγηση και τη διοίκηση στη Γενική και τη Μέση Τεχνική-Επαγγελματική Εκπαίδευση και άλλες διατάξεις" / Νόμος 1304/6-12-1982 / ΦΕΚ 144Α' / 7-12-1982
16. "Δομή και λειτουργίας της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης και άλλες διατάξεις" / Νόμος 1566/1985 / ΦΕΚ 167Α' / 30-9-1985
17. "Εθνικό Σύστημα Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης και άλλες διατάξεις" / Νόμος 2009/12-2-92 / ΦΕΚ 18Α' / 14-2-1992
18. Η Ελληνική Παιδεία στο εξωτερικό - Διαπολιτισμική Εκπαίδευση / Νόμος 2413/96 / ΦΕΚ 124Α' / 1996
19. Εκλογή Διδακτικού Προσωπικού των Ανωτάτων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων και άλλες διατάξεις / Νόμος 2517/97 / ΦΕΚ 160Α' / 1997
20. "Ρυθμίσεις δευτεροβάθμιας τεχνικής επαγγελματικής εκπαίδευσης και άλλες διατάξεις" / Νόμος 2640/12-2-98 / ΦΕΚ 206Α' / 3-9-1998
21. Κώδικας Διοικητικής Διαδικασίας / Νόμος 2690/1999 / ΦΕΚ 45Α' / 1999
22. Εκπαίδευση των ατόμων με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες και άλλες διατάξεις / Νόμος 2817/2000 / ΦΕΚ 78 Α' / 14-3-2000
23. Ρυθμίσεις θεμάτων εισαγωγής στην τριτοβάθμια εκπαίδευση και άλλες διατάξεις / Νόμος 2909/2001 / ΦΕΚ 90 Α' / 2-5-2001
24. Καθηκοντολόγιο Εκπαιδευτικών - Προϊσταμένων - Διευθυντών - κλπ. / Υ.Α. Φ.353.1/324/105657/Δ1/8.10.2002 / ΦΕΚ 1340Β' / 2002
25. Εθνική Βιβλιοθήκη της Ελλάδας, Δημόσιες Βιβλιοθήκες και άλλες διατάξεις / Νόμος 3149/2003 / ΦΕΚ 141 Α' / 10-6-2003
26. Κανονισμός Εισαγωγής Σπουδαστών στις Ακαδημίες Εμπορικού Ναυτικού / ΚΥΑ Μ 3614 / 1.2.2004 / ΦΕΚ 650Β' / 2004
27. Ανάπτυξη Συστήματος Πιστοποίησης Πληροφορικής / ΚΥΑ Γ/25055/1-12-2005

28. Οργάνωση και Λειτουργία της Δευτεροβάθμιας Επαγγελματικής Εκπαίδευσης / Νόμος 3475 /2006 /ΦΕΚ 146Α' /2006
29. Ενίσχυση της οικογένειας και λοιπές διατάξεις / Νόμος 3454/2006/ΦΕΚ 75 Α' /7 - 4- 2006
30. Νόμος 3528/2007 Κύρωση του Κώδικα Κατάστασης Δημοσίων Πολιτικών Διοικητικών Υπαλλήλων και Υπαλλήλων Ν.Π.Δ.Δ./ Νόμος 3528/2007 /ΦΕΚ 26 Α'/9-2-2007
31. Αναθέσεις μαθημάτων Γυμνασίου, Γενικού Λυκείου, ΕΠΑ.Λ. και ΕΠΑ.Σ. / Υ.Α. / 118842/Γ2 / 17-9 - 2008
32. Σύστημα επιλογής Προϊσταμένων Οργανικών Μονάδων /Νόμος 3839/2010 / ΦΕΚ 51Α' / 2010
33. Καθιέρωση συστήματος αξιολόγησης εκπαιδευτικών και σχολικών μονάδων / Νόμος 3848/2010/ ΦΕΚ 71Α'/19-5-2010
34. Αστικός Κώδικας και Εισαγωγικός του Νόμος / Π.Δ. 456/1984 /ΦΕΚ 164Α/24-10-1984)
35. Π.Δ. 362/2001 Εκτέλεση, συντήρηση και επισκευή εγκαταστάσεων καύσης αερίων καυσίμων (καυστήρων και συσκευών). Έκδοση επαγγελματικών αδειών για τους εργαζόμενους στις σχετικές εργασίες. (ΦΕΚ 245 Α' /22-10-2001)
36. Π.Δ. 87/1996 Εκτέλεση, συντήρηση και επισκευή ψυκτικών εγκαταστάσεων (ψυχροστασίων) και μηχανημάτων παραγωγής ψύχους, καθορισμός των προσόντων και έκδοση επαγγελματικών αδειών για τους εργαζόμενους στις σχετικές εργασίες (ΦΕΚ 72 Α' /24-4-1996)
37. Π.Δ. 38/1991 Εκτέλεση, συντήρηση και επισκευή θερμοϋδραυλικών εγκαταστάσεων και λοιπών ειδικών εγκαταστάσεων εξυπηρέτησης των κτιρίων καθώς και έκδοση επαγγελματικών αδειών για τους εργαζόμενους στις σχετικές εργασίες (ΦΕΚ 21 Α' /21-2-1991)
38. Π.Δ. 48/1995 Τροποποίηση του Π.Δ. 38/1991 (Α' 21). «Εκτέλεση, συντήρηση και επισκευή θερμοϋδραυλικών εγκαταστάσεων και λοιπών ειδικών εγκαταστάσεων εξυπηρέτησης των κτιρίων καθώς και έκδοση επαγγελματικών αδειών για τους εργαζόμενους στις σχετικές εργασίες» (ΦΕΚ 36 Α' /20-2-1995)
39. Π.Δ. 55/2000 Τροποποίηση και συμπλήρωση του Π.Δ. 38/1991 (Α'/21) «Εκτέλεση, συντήρηση και επισκευή θερμοϋδραυλικών εγκαταστάσεων και λοιπών ειδικών εγκαταστάσεων εξυπηρέτησης των κτιρίων, καθώς και έκδοση επαγγελματικών αδειών για τους εργαζόμενους στις σχετικές εργασίες» όπως τροποποιήθηκε με το Π.Δ. 48/1995 (Α'/36) (ΦΕΚ 44 Α' /1-3-2000)
40. ΥΑ 25129/Φ.6.10/1410/20-10-2000 Καθορισμός εξεταστέας ύλης για κάθε επαγγελματική άδεια υδραυλικού σύμφωνα με την παρ. 9.6. του άρθρου 9 του Π.Δ. 38/91. Εκτέλεση, συντήρηση και επισκευή θερμοϋδραυλικών εγκαταστάσεων κ.λ.π. όπως τροποποιήθηκε μετά Π.Δ. 48/95 (Α'/36) και 55/2000 (Α'/44) (ΦΕΚ 1332 Β' /6-11-2000)
41. Π.Δ. 31/1990 Επίβλεψη της λειτουργίας, χειρισμός και συντήρηση μηχανημάτων εκτέλεσης Τεχνικών έργων (ΦΕΚ 11 Α' /5-2-1990)
42. Νόμος 1575/1985 Προϋποθέσεις άσκησης τον επαγγέλματος τον τεχνίτη αυτοκινήτων, μοτοσικλετών και μοτοποδηλάτων και όροι λειτουργίας των συνεργείων οχημάτων αυτών (ΦΕΚ 207 Α' /11-12-1985)

43. Τροποποίηση του Ν. 1575/1985 όπως αυτός τροποποιήθηκε με τον Ν. 1951/1991 «Νόμος 2289/1995 άρθρο 20 -Αναζήτηση, έρευνα και εκμετάλλευση υδρογονανθράκων κα άλλες διατάξεις-» (ΦΕΚ 27 Α΄ /8-2-1995) (σ.σ. Τεχνίτες αυτοκινήτου)
44. Ταχογράφοι οχημάτων «Νόμος 3534/2007 Σύσταση Αρχής για την κατανομή του διαθέσιμου χρόνου χρήσης στους ελληνικούς αερολιμένες και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ 40 Α΄ /23-2-2007)
45. Συγκρότηση Συνεργείων Αυτοκινήτων – Διαδικασίες Έκδοσης Άδειας Λειτουργίας «Νόμος 1959/1991 Για τις οδικές μεταφορές, τις επικοινωνίες και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ 123 Α΄ /5-8-1991)
46. Π.Δ. 455/1976 Περί όρων και προϋποθέσεων ιδρύσεως και λειτουργίας σταθμών αυτοκινήτων και εγκαταστάσεως εντός αυτών πλυντηρίων-λιπαντηρίων αυτοκινήτων, αντλιών παροχής καυσίμων ως και προϋποθέσεων χορηγήσεως των προς τούτο απαιτούμενων αδειών (ΦΕΚ 169 Α΄ /5-7-1976)
47. Επαγγελματικά Δικαιώματα και Νομοθεσία Άσκησης Επαγγέλματος Διαδικασίες απόκτησης άδειας Τεχνίτη Υδραυλικού και Τεχνίτη αερίων καυσίμων
48. Επαγγελματικά Δικαιώματα Πτυχιούχων Μηχανολόγων και Ηλεκτρολόγων των ΤΕΛ και ΤΕΣ
49. Π.Δ. 511/1977 Περί χορηγήσεως αδειών εκτελέσεως και συντηρήσεως εγκαταστάσεων καυστήρων υγρών καυσίμων (ΦΕΚ 162Α΄/10-6-1977)
50. ΥΑ 41871/3068 Καθορισμός όρων και προϋποθέσεων λειτουργίας συνεργείων αερίων καυσίμων για την κίνηση αυτοκινήτων, εσωτερική διάταξη, μηχανολογικός εξοπλισμός, και απαγορευτικές γειτνιάσεις αυτών (ΦΕΚ 1519Β/7-9-2010)

Κοινοτική Νομοθεσία

1. Επίπεδα Επαγγελματικών Τίτλων και κινητικότητα εργαζομένων στα κράτη μέλη της Ε.Ε. (φύλλο L 199/59 της επίσημης εφημερίδας των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων)
2. Οδηγία 64/222/ΕΟΚ (Ε.Ε. 56/4.4.1964). Τομέας: Χονδρικό εμπόριο και δραστηριότητες μεσαζόντων στο εμπόριο, τη βιομηχανία και τις μικρές Βιοτεχνίες
3. Οδηγία 64/427/ΕΟΚ (Ε.Ε. L 117/23.7.1964). Τομέας: Βιομηχανία και μικρές Βιοτεχνίες.
4. Οδηγία 68/368/ΕΟΚ (Ε.Ε. L 117/22.10.68). Τομέας: Λιανικό Εμπόριο.
5. Οδηγία 68/368/ΕΟΚ/15.10.1968 (Ε.Ε. L 260/22.10.1968). Τομέας: Προσωπικών Υπηρεσιών (εστιατόρια, καφενεία, ταβέρνες, μπαρ ποτών, ξενοδοχεία ενοικιάσεις δωματίων, κάμπινγκ και άλλα είδη πανδοχείου).
6. Οδηγία 68/368/ΕΟΚ/15.10.1968 (Ε.Ε. L 260/22.10.1968). Τομέας: Βιομηχανίες τροφίμων και ποτών.
7. Οδηγία 75/523/ΕΟΚ/ 30.11.1970 (ΕΕ L 267/10.12.1970). Τομέας: Μεσαζόντες στο εμπόριο άνθρακα.
8. Οδηγία 75/368/ΕΟΚ/16.6.1975 (ΕΕ L 167/30.6.1975). Τομέας: Διάφορες δραστηριότητες.

9. Οδηγία 75/369/ΕΟΚ/16.6.1975 (ΕΕ L 167/30.6.1975). Τομέας: Πλανόδιες δραστηριότητες.
10. Οδηγία 72/92/ΕΟΚ/ 13.12.1976 (ΕΕ L 26/31.1.1977). Τομέας: Ασφαλιστικοί πράκτορες και ασφαλιστές.
11. Οδηγία 82/470/ΕΟΚ/29.6.1982 (ΕΕ L 213/21.7.1982). Τομέας: Αντιπροσωπείες συγκοινωνιών και ταξιδιών
12. Οδηγία 82/489/ΕΟΚ/19.7.1982 (ΕΕ L 218/22.7.1982). Τομέας: Κομμωτική

